

AGENTS FOR THE SALE OF GOVERNMENT PUBLICATIONS.

IN INDIA.

R CAMBRAY & Co, Calcutta
COMBRIDGE & Co Bombay.
M GULAB SINGH & SONS Mooli 1 Am Press Lahore
HIGGINBOTHAM & Co Mount Road Madras
A. KALLANABAMA IYER & Co Esplanade, Madras
S K LAURE & Co, Calcutta
S MURPHY & Co Rajahmundry Press Madras
G A NATESAN & Co Madras
NEWMAN & Co Calcutta
* T K SITARAMA AITAN Kumbakonam
SUPERINTENDENT AMERICAN BAPTIST MISSION PRESS Rangoon
SUPERINTENDENT, NAZAR HAUZ HIND PRESS Allahabad
P B THARAKCHYALA SONS & Co Bombay
THACKER & Co (Limited) Bombay
THACKER SPINK & Co, Calcutta

IN ENGLAND.

E. ARNOLD, 41 and 43 Maddox Street, Bond Street, W, London
B IL BLACKWELL, 50 and 51 Broad Street, Oxford
CONSTABLE & Co, 10, James Street, Haymarket, W, London
DEIGHTON, BELL, & Co, Cambridge
HENRY E KING & Co, 55, Cornhill E C London
P. S KING & SON, 9, Bridge Street Westminster, S W.
KEGAN PAUL, TRENCH TRIBNER & Co Chancery Cross Road, W C London
R QUARITCH, 15, Piccadilly W London

ON THE CONTINENT

FRIEDLANDER & SOHN 11 Carlstrasse Berlin
OTTO HAFERKAMPF Leipzig
KARL W HIEPSEMANN Leipzig
ERNEST LEROUX, 25, Rue Bonaparte Paris
MARTINUS NIEHOFF, The Hague Holland

* Agent for sale of the Legislative Department publications

A COLLECTION OF THE INSCRIPTIONS ON
COPPER-PLATES AND STONES

IN THE

NELLORE DISTRICT, MADRAS.

PART II

[PRICE, 9 rupees]

[13 shillings 6 pence]

A COLLECTION
OF THE
INSCRIPTIONS ON COPPER-PLATES
AND STONES
IN THE
NELLORE DISTRICT.

MADE BY
ALAN BUTTERWORTH,
OF THE INDIAN CIVIL SERVICE (MADRAS)
AND
VENUGOPAL CHETTY,
OF THE INDIAN CIVIL SERVICE (MADRAS)

IN THREE PARTS
PART II

MADRAS
PRINTED BY THE SUPERINTENDENT, GOVERNMENT PRESS
1905

CONTENTS.

PART II

	PAGES
<i>Stone inscriptions of Kandahár Taluk (Nos 17 to 86)</i> ..	501-631
Do Kanigiri Taluk (Nos 1 to 41) ..	635-696
Do Kárali Taluk (Nos. 1 to 51) ..	697-756
Do Nellore Taluk (Nos 1 to 121) ..	757-891
Do Ongó'e Taluk (Nos 1 to 66) ..	895-1009

ABBREVIATIONS USED IN THIS WORK.

Prefixed to a Number	A.	stands for	Ātmakūr Taluk
" "	C.	"	Copper Plate
" "	D	"	Darsi Division
" "	G	"	Gudūr Taluk.
" "	KG	"	Kangiri "
" "	KR	"	Kundukur "
" "	KV	"	Kāvali "
" "	N	"	Nellore "
" "	O	"	Ongole "
" "	P	"	Podili Division
" "	R	"	Rāpūr Taluk
" "	S	"	Sālārpe* (or Polār) Division.
" "	U	"	Udayagiri Taluk
" "	V	"	Venkatagiri Division.
B.	stands for Brown's Telugu Dictionary		
Epig Carn.	"	Epigraphia Carnataca	
I. I.	"	Epigraphia Indica.	
I. A.	"	Indian Antiquary.	
M. P. C.	"	Madhurāntaka Pottapā Chōḥa	
M. K.	"	Mokkanti Kādevettu	
M. M.	"	Mahā Mandala -vara.	
S. M.	"	Srimanmahāmandalā -vara.	
W.	"	Watson's Glossary of Perverse terms	

A COLLECTION
OF THE
COPPER-PLATE AND STONE INSCRIPTIONS
IN THE
NELLORE DISTRICT.

PART II.

KANDUKUR (17) (A D 1430-31)

ERRATA

(1) *Page 596* —In the note to Kandukúr No (60) for “Márganur” read “Márganu”

(2) *Page 624* —In the note to Kandukur No (80) add the figure “1” after KV

(3) *Page 680* —In the headnote to Kanigiri No (29) for “Avadhutasvámí” read “Rámamahásvámí”

Wednesday, in the year 1430, at the time of the
visiting of Rishabhā (Iagna), Kommanārya, the son of the
minister Rāma, who was initiated (for sacrifice), having
performed here the sacrifices Agnishtōma and Atirātri
according to scripture, permanently set up (the image of)
Yagnéśvara

Note —Kommanarva of this inscription is evidently the same
person as Kommanā Samayājulu in No 16

1. श्रीशः क्रीडावरा
2. हात्मा पाया
3. द्यो नित्यकौनुकम् ।
4. सगोत्रामपि
5. गोत्रां यः
6. श्लाघनीयस्त
7. मुद्वहन ॥ (1)
8. श्राशश्लोध्ये शका
9. वेद विमलशिवति
10. थौ फाल्गुने मा
11. सि वारे । वीधे सा
12. धारणावेदभ्यु
13. दयति वृष
14. भे रामया
15. मात्यसूनुः ॥ (2)
16. अग्निष्टोमातिरा
17. त्रौ विधिवदिह
18. विधायाध्वरौ
19. तत्प्रदेशे । यज्ञे
20. शस्य प्रतिष्ठाम
21. चलमरचय
22. द्वीक्षितः कोम्पना
23. र्यः ॥ (3)

KANDUKUR (18) (A D. 1498-99.)

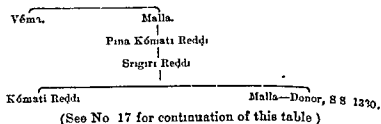
[Old Chundi. Telugu. From one side of a stone
near Janārdanasvāmi's temple.]

TRANSLATION.

Hail ! On Saturday the thirteenth of the bright fortnight of Śrāvana of the year Sarvadhāri, corresponding

to the illustrious Saka year 1330, Maláya Reddi, the younger brother of Kómati Reddi, who is the son of Srí-giri Reddi, who is the excellent son of Pina Kómati Reddi, who is the son of Malláya Reddi, the younger brother of Vémáya Reddi, who (Vémaya) bore the birudas—Jagan-nobbaganda,¹ Jagatgópála,² Pallaváditya,³ Pallavatrínétra,⁴ Vari Víra,⁵ Basava Sankara, &c, who (Vémaya) built a flight of steps at Sríparvata,⁶ and who made unlimited gifts of land, and the gifts described by Hémádrí, for the purpose of securing the four kinds of human objects, caused to be set up an image of Srí Janárdanadéva in the town of Chundi, caused to be constructed a temple and a *mandapa*, bestowed, with libation of water, on that deity 4 *puttis* and 10 *túms* of dry land in the fields of Chundi and 2 *marutus* of wet land in rear of Prólasamudram and 5 *túms* of wet land in Chundi, presented, with libation of water, the tax of 2 pies on each of his soldiers to provide for the great festivals of that deity, and made an endowment for food, enjoyments and pay (of servants) for the fortnightly and monthly festivals in his capital. Thus he founded a great charity to last in perpetuity as long as the sun and moon endure May it cause great prosperity!

NOTE.—The genealogy is—

¹ The sole hero of the world

² The Pallava sun

³ Hero to enemies

⁴ The protector of the world.

⁵ Trinétra (Siva) of the Pallavas.

⁶ Srívaílám.

1. స్వస్తి శ్రీ శకవర్షాంబులు ౧౩౩౦
2. అగు నెంటి నక్షాధారిసంవత్సర శ్రా
3. వణ శు ౧౩ శ జగనోబ్బగండ్ల జగత
4. గోపాలవల్లవాదిత్య వల్లవ శ్రీశేత్ర
5. వైరివీరబసవ శంకరాది విరుదు
6. లంగల వాండెన శ్రీ వర్వతాన సా
7. పానాలు కమ్మింబి నిస్సీమ భూదాన
8. మును హేమాద్రీదానాలున్ను చేశి
9. న వెమాయరెడ్డింగారి తమ్ముడై
10. న మల్లాయరెడ్డింగారి కుమారు
11. ండ్ల పినకోమటి రెడ్డింగారి నుపు
12. త్రుంగడైన శ్రీగిరిరెడ్డింగారి కుమా
13. రుండు కోమటిరెడ్డింగారి తంము
14. ండైన మలాయరెడ్డింగారు చతు
15. విష్ణుధపురుషార్థాసిద్ధికొఱకై చుండి
16. పట్టణమందును శ్రీ జనార్దనదేవ
17. రను ప్రతిష్ఠితేయించి గుడిర్నిమ
18. ంటపమున్నుకట్టించి ఆదేవర
19. కును చుండిపాలానను నాలుగు
20. పుట్లున్ను పంచమువెలిశేనున్ను
21. ప్రాంతసముద్రము వెనుకను నీరు
22. నేలరెండు మటుతులున్ను చు
23. ండినిదేవమాములున్ను దారా పూ
24. వాకంగాను సహపింబి దేవర
25. మహాత్మవాఁకు పరివారము
26. చేతను బంటుబడి దుగాండ్లున్ను
27. ధారనోయించి తమ సగరనుమా

28. స పక్ష మహేహాక్సవాలకు పల్లున్ను
 29. బోగజేతాలున్ను పెట్టించి ఆదం
 30. ద్రాక్షాస్థామైన మహాదమాంచేశిరి
 31. మంగళ మహా శ్రీ శ్రీ శ్రీం జే
 32. యున్

KANDUKUR (19). (A D. 1407-08 or 1408-09 ?)

[Old Chundi. Sanskrit verse in Telugu character.
 From three sides of the same stone.]

TRANSLATION.

V. 1. May Hari protect you, Hari who has assumed the stately form of a boar making a sound as deep as that of a thunder-cloud, who is resplendent with his principal limbs¹ which form the seat (origin) of the four castes and with his minor limbs which cause admiration and on the tip of whose tusks the earth, appearing like a cloud resting at the end of a fresh and lovely crescent of the moon, experiences the pleasure of (being in) a stream of delicious nectar.

2. I worship the elephant-faced god (Ganéśa) who destroys all obstacles. I salute Sarasvatī, who is as

¹ Angas—principal limbs—face, arms, thighs and feet from which the four castes arose.

Upangas—minor limbs—eyes, ears, &c, from which the quarters of the world, sun, &c, arose. Angas may also mean the six angas or sciences and upangas the minor or auxiliary sciences of the vedas. The Supreme Being is said to be the personification of the Vedas. In this case चानुर्विध्यपदेः= which are the receptacle of the duties of the four castes.

white as the jasmine and the moon and who is the giver of strength.

3. From Vishnu arose a certain caste, eminent in virtue, whose sister was the river (Ganga) on the crest of the braid of hair of Śiva.¹

4. In that caste there was king Vêma, illustrious, the lord of the eastern country, who indeed caused to be forgotten (by his own excellence) the wealth of virtue of Râma and others.

5. He rendered Śrī Parvata² accessible to men by (building) a flight of steps; he, the peerless, joyfully presented unlimited land to priests; hostile kings accompanied by *sama* ((i) peace, (ii) chants of the Sâma Veda), worship his two feet day and night with the *stôma* ((1) mass, (2) hymn of praise) of the rays of new gems set in their crowns.

6. His younger brother was *Malla*, emperor of the Earth, liberal, a full moon to his dependants, having mighty arms which were as it were mountains of churning to the ocean, to wit, the army of hostile kings.

7. His son was *king Kômañi*, a mine of valour, possessed of fame as white as the autumnal moon, a Karna in gift, a Dilîpa in mercy, a Dharma in truth, the Earth in patience

8. His son was *king Śrîgiri*, who destroyed the pride of his foes, the treasury of wealth, honoured by his younger brothers—king Mâcha and the others—who

¹ The fourth caste and Ganga (Ganges), were both sprung from the feet of Vishnu and so Ganga is called the sister of the fourth caste.

² Śrî-aila

obeyed his commands and who were of very virtuous conduct

9. Adorned with fame as white as the mountain of snow (Himálaya) and the moon, exclusively devoted to the gifts described by Hémádrī, accomplished, the abode of affability, magnanimity and mercy, and the mine of valour.

10 Four sons were born to king Srígiri like the (four) oceans, clever, glorious, heroes, as Ráma and the others to Dasaratha, (to wit) the illustrious Kómatī, the ornament of kings, the great king Malla; the long-lived (áyushman) Ana Féma king; and king Náráyana

11. Amongst them king Malla was like Bhishma, being the son of Gangámbika¹, like Arjuna having acquired good fortune², like Siva being Rájamañi (or the crest jewel of kings)³

12 In Káma was fresh beauty, in the ocean immeasurable depth, in Ráma ability to protect, in the sun the production of heat, in the moon the conferring of lustre; so in Mahéndra (Indra or Mount Mahéndra) great power; (but) all these attributes found a fixed abode for long in king Srígiri.

13 In the Saka year reckoned by the sky (0), Rámas (3), fire (3), moon (1), (i e., 1330)—in the bright fortnight of Srávana, on the day of Káma (13th)—Malla, the diadem of kings, the son of king Srígiri, a tree of paradise to the host of kings of poets, eminent in the aggregate of virtues, victorious, caused to be performed by venerable Brahmans the consecration of Vishnu, of

¹ Bhishma, son of Ganga. Malla's mother was Gangámbika

² Arjuna Subhadra = by whom Subhadra was won in the case of Arjuna.

³ Rájamañi = the moon crested—Śiva.

glorious splendour and excellent, in the town of Chundi.

14. He constructed this temple along with its *mandapa*, which is beautiful, with the *gōpura* to the *prākāra* (and) also gave to this Janārdana a collection of jewels.

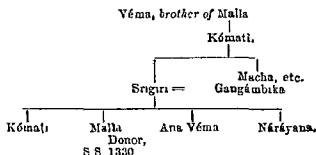
15. (He) the wise presented to him a dry field yielding $4\frac{1}{2}$ *puttis*, and a wet field measuring 2 *niartanas*¹ in Chundi town.

16. He, whose mind is free from envy, celebrates here every year all the holy and glorious *mahōtsavas* (great festivals) of this Vishnu.

17. May this God, Janārdana, who has been set up by king Srīgiri Malla, and who is the illustrious ornament of the town of Chundi and who is of great majesty last up to a *Kalpa* (cosmic period).

18. [One imprecatory verse.]

NOTE —Genealogy is as follows .—

(Compare that in No 18)

1. वाराहं वपुरु
2. हत घनघनध्वा
3. न दधानो हरि
4. श्रातुर्धर्ष्यपदै
5. श्रमत्कृत्तिकरैरं

¹ *Niartana* = an unknown square measure.

6. गैरुपांगै.
7. रफुरन् । अव्याधा
8. मतिभव्यनव्यहि
9. मरुग्रेस्वाग्रमे
10. धाकृति र्यह
11. घ्राशिखरे सुवा
12. मृतसरित्सवेदि
13. नी मेदिनी ॥ (1) विघ्नं
14. निघ्नतमाखिलं
15. भजे देव ग
16. जानन । वदे
17. कुदेंदुघवला
18. शारदांसार
19. दायिनी ॥ (2) आ
20. दिनारायणात्क
21. श्रिदासीद्वर्णो गु
22. णोन्नन । यस्य श
23. भजटाजूट त
24. टिनी सहजा निजा ॥ (3)
25. तत्राभूद्धेमभू
26. पाल श्रीमान् प्रा
27. गर्णवीश्वर । रामा
28. दिगुणभूमान
29. व्यस्मारयदर स्म
30. य ॥ (4) य श्रीपर्वतमा
31. ततान सुगम सो

32. गानपङ्क्या नृणां ।
33. । निस्सीमां भु
34. वमादरादनुप
35. मो यः श्रोत्रिये
36. भ्यो ददौ । यत्ना
37. दद्वयमर्च
38. यत्पहरहः
39. प्रत्यर्धिष्ठवीभु
40. जो । मौलिस्थापित
41. नूत्नरत्नकिरणस्तौ
42. मेन सामान्विताः ॥ (5)
43. तस्यानुजो मल्लमहीपतीन्द्रः । श्रीमानु
44. दारः श्रितपूर्णचन्द्रः । विरोधिरा
45. जन्यकसैन्यसिंभु । मंथाचलव्यग्र
46. दुदग्रबाहुः ॥ (6) तदात्मजः कोमटिभू
47. मिपालः । शौर्यकरः शारदचन्द्रकीर्तिः ।
48. दानने कर्णो दयगा दिन्नीपः । सत्येनं धर्मः
49. सहनेन धात्री ॥ (7) तदात्मजः स्तम्भितवैरिदंभ
50. : । श्रीसेवीधः श्रीगिरिभूमिपालः । मान्योनु
51. जैर्माचमहीवराद्यै । राज्ञाकरैरद्भुतस
52. चरित्रैः ॥ (8) हिमाद्रिशीतांशुयशोव
53. तंसो । हेमाद्रिदानैकरतः कलावान् ।
54. दाक्षिण्यगांजीर्गदयानिवासः शौ
55. याकरः श्रीगिरिभूमिपालः ॥ (9) चत्वार
56. श्रतुरा यथा दशरथाद्रामादयो
57. विश्रुताः । शूराः श्रीगिरिभूमिपादु

58. दमवन् पुत्राः समुद्रा इव । श्रीमान् को
59. मटिभूमिपालतिलको मल्लक्षितीशो म
60. हानायुष्माननवेमभूमिरमणो ना
61. रावणक्षेणिपः ॥ (10) गंगाविकातनूजो भा
62. म इवार्जुनवदार्जितमुभद्रः । शंभुरि
63. व राजमौलिर्मध्ये मल्लक्षमापति
64. स्तेपां ॥ (11) कदपे नवमुन्दरत्वममि
65. तं गांभीर्यमभोनिधौ । रामे र
66. क्षणदक्षिणत्वमभवद्भानौ प्रता
67. पोदयः । चंद्रे कांतिकथा तथा विभ
68. विता स्फीता महेंद्रे चिरं । सर्वे श्रीगिरि
69. मल्लभूमिरमणे प्राप्ताः प्रतिष्ठां गु
70. णाः ॥ (12) शाकाब्दे व्योमरामज्वलनशशिगु
71. णे श्रावणे शुक्लपक्षे । कदर्पाहे कर्वोद्र
72. प्रकरसुरतरुः श्रीगिरिक्षमापमूनु । म
73. ल्लक्षोणीशमौलिर्महितगुणगणो जिष्णु
74. राधत्त विष्णो । विमैरार्यैः प्रतिष्ठां प्रकर्तित
75. विभवां चुंडिपुर्यां प्रवर्यामि ॥ (13) सद्
76. नमिदं सहमंष्टप । मकरोत्प्राकारगो
77. पुरमनोजन् । स जनार्दनदेवाय प्रा
78. दादाभरणजालमपि तस्मै ॥ (14)
79. चुंडिपुरे पां
80. डुभुवं चतु
81. प्पुटिमर्थवर्धिनां
82. तस्मै । द्विनिर्वर्न
83. मितिमेव प्रादा

84. त्केदारमेदिनीं प्रा
 85. जः ॥ (15) मत्सरविह
 86. नचेतो महोत्त
 87. वान् महितसं
 88. स्तुतानखिलान् । प्र
 89. त्रिवत्सरमिह त
 90. नुते तस्य श्रीव
 91. स्तलांछनस्याप्तौ ॥ (16)
 92. श्रीगिरिमिद्ध
 93. तपुष्ठा
 94. तोयं जनार्द
 95. नो देवः । चुंडि
 96. रमंडनश्री
 97. राकल्पमनल्प
 98. वैभवस्थेयात् ॥ (17) न
 99. सामान्योयं
 100. धमेर्त्तुनृ
 101. पाणाम् काले का
 102. ले पालनीयो भ
 103. वद्विः । सर्वानेता
 104. न्माविनः पार्विवै
 105. द्रान् भूयो भू
 106. यो याचते रामचं
 107. द्रः ॥ (18)
-

KANDUKUR (20). (A D 1640-41.)

[Old Chundi. Telugu. From a *mandapa* opposite Janárdanasvámi's temple]

TRANSLATION

(Obeisance to) Sri Ráma! Hail! On the 2nd day of the bright fortnight of Phálguna of the year Vikrama, corresponding to 1563 of the illustrious, victorious and prosperous Sáliváhana Saka era, Káminéni Muttaráju who is a descendant of the race of Válmiki, who is of the *gōtra* of Ammasámi, who is the grandson of Vira Rághava Náyaningáru and the son of Polméníngáru, (gave) to Vira Battu, the grandson of Inugandi Vira Battu and the son of Ayyappa Battu and . . . the son of Appá Battu and the grandson of Jayavarapu Basava Battu . . . the field called Núlantachénu in the *Síma* of Kandukur, in the village of Chundi, to the west of the village, to the east of Baridinatippa, to the north of the field of the Uriminddeváru, to the south of the field of the Alattúrváru and one *kuchchala* in the field called (Nu) lantu to the south of Chundi, to the west of the path to Vitrala, and to the south of the field "Cheruvupalki pálla marri."

This is the charitable deed of gift of land issued to the abovesaid Inagádiya Ninnmaya

In the . . . granted to us as an *amaram* by Rája Sri Sultan Abdul Pádúshah In order that we may keep in good repair the temples in our *Síma* . . .

NOTE—The name of the donee varies, but the writing is not very clear The grantor of the *amaram* is Abdullah Kutb Sháh of Golkonda

1. శ్రీరామం | స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుద
2. య భలివాన శతవారుషం
3. బులు ౧౫౬౩ అగునేటి వి
4. క్రమ సంహత్యగ బాలు
5. గుణ శు ఎలు వాల్మీక
6. వంశోద్భవులు అస్తు
7. సానిగోత్ర సంభవులు
8. అంస్తు వీరరాఘవ నాయి
9. నింగారి పాత్యలుంస్తు పోలి
10. నెనింగారి పుత్యలైన కామి
11. నెరి ముత్తరాజంగారు ఇను
12. గండి వీరాభక్తుని పాత్యడు
13. న్ను అయ్యపబత్తురి పుత్యడు
14. న్ను అభిన వీరాబత్తురికింన్ని జ
15. యవరపు బసవాబత్తుని పాపు
16. త్యడున్న అప్పాబత్తురిపుత్యడు
17. కండ్లకూరి శీమలో చు
18. అండ్డిగ్రామనను పూరికి పోడ్డట
19. బాగన బరిదినతిప్పరూప్పాన పూ
20. రిమిండ్డివారిచేనికి పుత్తరం అ
21. లత్తూరివారిచేనికి దక్షానమ
22. మాలంతంచేనిన్ని లంతుపేరను
23. కుచ్చల | చుండికి దక్షినానూ వి
24. బ్రులదోవాకుపాడుమను చెరువు
25. పలిపాల్ల మర్రిచేనికి దాక్షనాన
26. ను అభినగాదియ నిమ్మయగారికి
27. న్ని ఇచ్చినభూవానధర్మశాస
28. నం మంమ్మన మా శీమలో

29. ను దేవల్లు దేశాలకు పాటు
 30. వదురాస్పెగున జేసినాం
 31. దులకు రాజశ్రీ సులుత
 32. ను అబ్బులా పామహంగారు
 33. మాకు అమరం పాలించిన

* * * *

KANDEKUR (21) (A.D. 1408-09.)

[Old Chundi. Telugu From the same mandapa.]

TRANSLATION.

Hail! Mallaya Reddi, the excellent son of Saigiri Reddi,—who (Saigiri) is the grandson of Sríman Vémáya Reddi, who (Vémáya) was addicted to making unlimited gifts of land and who built the flight of steps at Sríparvata (Srísaila)—and of Gangámbá Hail! On Saturday, the 13th of Srávana in the year Sarvadhári, corresponding to 1330 of the illustrious Saka era, he caused to be set up (an image of) Srí Janárdanadéva in the town of Chundi and caused to be constructed a temple, a *mandapa*, a *gōpura* and an enclosure wall, for the purpose of securing the four kinds of human desires

1. స్వస్తి శ్రీమర్మస్సమ భూదా
2. న నిరకుండై శ్రీ పవతా
3. న సాపానాలు నిర్మించిన వే
4. మాయరెడ్డింగారి మను
5. మండైన శ్రీ
6. నిరెడ్డింగా
7. రిక్కింగంగా
8. చిరుము

9. సుపుత్యంజై
10. సమల్లాయ
11. రెడ్డింగారు
- 12 స్వస్తి శ్రీ శకవర్షంబులు గెరి ౩ ౦
13. అనునెంటి సర్వధారి సంపత్తర
14. శ్రావణ శు గెరి ౩ ౧ చతుర్విధ
- 15 పురుషార్థ సిద్ధికోటకై చు
16. ండిపట్టణమందు శ్రీ జ
17. నాదానదేవరసు వ్రతిష్టనే
- 18 యించ్చి గుడిన్ని మంట్రిపము
19. న్ను ప్రాకార గోపురాలున్న
- 20 కట్టించ్చిరి

KANDUKUR (22) (A D 1237-38 ?)

[Gudlur Telugu From fallen stone in Nilakanthaswaraśvami temple]

TRANSLATION

Hail ! On the day of Vishrama Sankrānti in the illustrious Srika year 1159, Chōḍadēva Chōḍa Māhārāja, Malladēvarāja, and Chikkirāja constructed a front hall, a kitchen and a garden well, and having done work to the garden for the merit of their parents, gave one *pattu* of dry land for them and four *pattus* of dry land to Padī Mokati Sim Batti Sānu (?) The Monkatisānulu (?) should lease out the low land in the lands attached to the treasury of Nilakanthadēva for a half share of the produce to their friends

[One imprecatory verse.] Sri !

Note — The latter portion of the inscription is obscure

1. స్వస్తి శ్రీ సఖపహంబులు ౧౧౫౮ద
2. పునేందు విషమ సంక్రాంతినాండు
3. చోడదేవ చోడమహారాజును మ
4. వి దేవరాజును చికిరాజునుందమ
5. తల్లిద డ్రులకు దముపుగా మో
6. గసాలి గట్టింబ్బి మడపాల్లి గటిం
7. చ్చి తోంట్ల నూతి గట్టింబ్బి తోంట్లమసేసి వాటి
8. కి వెలిసేనువట్టివడిమోలికిలింబట్టి సాను
9. కుంవారుగువట్టివెలిసేనునీలకంట్ట (దే)
10. వరబండ్లారుపు పరిచేని లోన తగ్గు
11. నేల తమవలచినవారికిసగం బాలికిచ్చి కొ
12. నవారు మోంకలిసానులు స్వదత్తా వర
13. దపం వా చురేతి ముందరా ప్పట్టివహన
14. వాసరాని విష్ణుం జాయలే క్రిమి శ్రీ

KANDUKUR (23).

[Gudlúr. Telugu. On a fallen stone near the temple of Nilakanthasvámi.]

TRANSLATION.

On Tuesday, the 14th of the bright fortnight of Śrāvana of the year . . . the illustrious Muppuri (Muppari) Náyakadu, who is the (Mahápradháni) primo minister (of Rudradéva) and who is the worshipper of the divine and illustrious lotus feet of (Śó)manáthadéva (gave) . . . for providing all enjoyments to Śrī Nilakanthadéva of Gudlúr which is situated in Púngindú, for the religious merit of his lord, Hail! Śríman Mahá-mandalávara Kákatiyya Pratápa Rudradéva Maháraj,

and that of his own mother Gangā-inamma and of his father Nāgāyānugīru . . .

1. Not found in the inscription.
2. వత్సక శ్రావణ శు ౧౪ మ వారము (సో)
3. మహాభద్ర దివ్య శ్రీహవ చంద్రాభరణ
4. వైస శ్రీమత్తహాప్రభాని ముప్పటి నాయ
5. ౧౪డువారు తన్నునదిస న్నెప్తి శ్రీమత్తహా
6. మండలేశ్వర రాకలియ్య ప్రభావ రు
7. ౧౪ జేస మహారాజాదును తమ తల్లి
8. దండ్రులు ౧౦౦ పానంపంగాలికి నా
9. నివాయునంగాలికిదిం బుగ్గము కాను
10. పూం నివాంటిలోని గుర్రుల ప్రి
11. లకింర జేవరకి అంగరంగ బోగా
12. ల

KANDUKU (21).

[Gudlūr Telugu. From a fallen stone in same locality.]

TRANSLATION

On Sunday, the 15th of . . . in the year Śvara, Peddā Sinīyakundu (gave) to Śrī Nīlakanthādēva of Gudlūr . . . to last as long as the sun and moon endure.

[One imprecatory verse]

The temple of Nīlakanthādēva should be maintained (Prahmraju)

1. శ్రీ శివేశ్వర సంవత్సరం [౧౪ వృ మ ౫ భు]
- 2 రాజులకు . . .
- 3 పడిపెట్టిన నాయకుండు శకునం

4. గ ఆ పంచాదశియు నాదివారమునం
5. గుడ్లూరం శ్రీనీలకంఠ దేవరతుం . . .
6. ఆచంద్రాకాశతారకం
7. స్వదత్తం వరదత్తం వా యో హరేత
8. సాగ్రే విష్ణాయాం జాయతే క్రిమి
9. (నీల) కంఠదేవర స్థానము నడచె
10. డిన తత్తు . (బ్రహ్మరాజు
11. కముల ఇస్తారు ?)

KANDUKUR (25). (A.D. 1544-45.)

[Gudlūr Telugu. From pillar in front of Chenna-késavasvámi temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday, the 12th of the bright fortnight of Śrāvana of the year Kródhi, corresponding to the illustrious, victorious and prosperous Sáliváhana Saka year 1466, Tallayya, the son of Kilári Kondamanáyadu. after making salutations, granted this charitable edict to Chennakésavaradéva of Gudlūr. We have given a field of 4 *gorrus* situated in Râvulagunṭa in rear of the *gunta* (pond), a field of 5 *gorrus* to the south of Pakkela gunṭa, a wet field on which 5 *túms* of seed can be sown, and grain at 1 *túm* on the total produce (of the village?) for providing food (*amritapadi*) to the doity. Whoever obstructs this charity will incur the sin of killing cows and Bráhmans on the Ganges.

1. స్వేష్టిత్రీ జయోద్భుదయ శాలివాహన శకవషాంబులు
౧౪౬౬

2. అనునీటి క్రోధి సంవత్సర శావణ శు ౧౨ గు గుడ్లూరి
దేవర కేవల దేవునికి

3. కిలారి కొండమనాయని కొమారుండు తల్లయ్య దండం
సమపించి యి
4. నుల్కొన ధర్మశాసనం రావులగుంట్టనను ననా
5. గోల్క చేనున్న పక్కెలగుంట దడణం అభదుగోల్క
చేనున్న యేందుమువిత్తు
6. ల పట్టు వరిమడిన్ని రాశికి తూమెండేని కొల్పిన్న
దేవునికి అమృతపల్ల
7. కు యిష్టిమి యీ ధర్మానకు యవ్వరు తప్పిరి గంగ
కర్త గోత్రాంహనిం
8. జంపిన పాపాన పాదురు

KANDUKUR (26). (A.D. 1258-59?)

[Gundlapāḍem. Telugu. From fallen stone in
Brahmar(śvara temple.)]

TRANSLATION.

Vaisampāyana said to Parīskhit thus :—

Yama, Śaṇiśvara, Jamunā (Jumna), Tapati (Tapti),
and Vaivasvata Manu, were born to Sūrya, the son of
Aditi and Kasyapa. Many Manavas (men), viz., the
Brahmans, the Kshatriyas, the Vaisyas and the
Sudras, were produced by Vaivasvata Manu. To them
were born eight kings Vēna and others. The emperor
Purūrava was born to Ilā, daughter of this Manu and
Budha, son of Sōma (the moon). Āyu was born to
Purūrava and Ūrvasi. Nahusha was born to Āyu and
Svarbhānu and reigned over the kingdom. Yayāti was
born to Nahusha and Priyamana (Priyamvadā) and
performed many sacrifices. Yadu was born to this Yayāti

and Kāśyapa; and in their third birth they were born as Vasudēva and Dēvakī and to them Rāma and Kṛishna were born. The Apsaras (celestial nymphs) were born as daughters of the cowherds. All the Yādavas including Rāma and Kṛishna, together with the cows and cowherds, flourished up to the end of the Dvāparayuga. Having destroyed Duryôdhana and others and installed the Pāndavas on the throne, they joyfully returned to *Dvāraka*. Śrī Kṛishna and all other Yādavas reigned for 36 years. Owing to the curses of the great sage Kanva and Gāndhārī, one day they observed some bad omens and under the orders of the king left Dvāravati to perform pilgrimage. Śrī Kṛishna and other Yādavas including the heroes of the Vrusti (?) (Vṛishni) (?) the Bhōja and Andhaka-clans fought with one another on the sea-shore, being much intoxicated by drinking, armed with the three-cornered rushes which sprang out of the Musala (pestle), as foretold by the Rishi, and perished.

Dvāraka then informed the Pāndavas of all this. Arjuna went to Dvāravati and paid a visit to Vasudēva. "Śrī Kṛishna is dead. The Yādavas have all joined the host of gods (i.e. died), and Dvāravati will be submerged by the sea." So thinking, Arjuna immediately took with him all the young and the old, the Apsara maids and the milk-maids, to Indraprastha. He installed Vajradhara (grandson of Pradyumna, son of Krishna) descendant of the Yādavas on the throne. Having appointed Amṛitagōvinda a grandson of Yādava Gōpa as the protector of the cows, he installed him at Ghanavārapur, directing him to look after the cows. Having posted the Yādavas here and there, Arjuna returned to Hastināpura and informed Dharmaja (Yudhishtira) of this. Some 400

years after the departure of the Yádavas and the Pándavas to enjoy heavenly bliss (*i.e.* their death) Kaliyuga¹ commenced. Vajradéva's son was called Dadhinanga; the descendants of the grandsons of the cowherds flourished at Brindávanam, which is known as Nandavrajam on this earth. The cowherds being delighted with the pasture for cattle settled themselves on the Révata mountain where Amritabhágéśvara flourishes as the god of the Yádavas. This god was formerly established there by Vasudéva and Nanda in the presence of Śrī Kṛishna. The son of Upananda and grandson of Góvinda was indeed named Amritabhója after that god. When the merry Janaméjaya invited all the kings and performed a sacrifice he admired his son Vijayámbhója and appointed him governor of the town of Varanápur and they ruled there for sometime.

Era of Kaliyuga.

Vijayámbhója's era during the time of Sádrika

Rája	530
Era of Kanakámbhója	490
Era of Gajayámbhója during Vikramárka's time.	430
Era of Ráyambhója	420
Era of Ratnámbhója	402
Era of Viravijaya Rája	390
Era of Padmana Rája during Sáliváhana's time.	354
Era of Śrī Kúrma Rája	340
Era of Simhédri Rája during the time of Bhója.	300
Era of Vallu Rája during Chóda's time	195
Era of Pólu Rája	82

¹ Kaliyuga began on the day of Krishna's death.

During the time of Oruganti Pratiśpa, Kīrtimrīju, after a reign of 32 years, fought a battle with Nala Siddhi Rāja at the junction of Lingalakonda and Yaragadipādu in which the Badugulavāru died. 3,965 years had then already passed in the Kaliyuga. The chronicle of the great deeds of these is in accordance with what is stated in the Ādiparva describing the origin of all creation, Anusāsanparva, the 10th book of Bhāgavata and the Mausalaparva. Just as the Trimurtis lived with the Rishis on Góringa mountain, the cows which were produced by the power of the descendants of Yambhoja Rishi and others lived with Śrī Krishna, the gods were also born then at the end of Dvīpara, Budha (son of the moon), the emperor Pururava, Yayāti, Surasena, Vasudeva and Śrī Krishna were born in the Yādava dynasty. The 72 Niyogams that applied to the above also applied to the Badugulavāru (i.e., they possessed similar power?). Owing to a curse that was laid on the descendants of Yayāti, they became cowherds to tend cows and they flourished in thousands. May it cause prosperity!

The cities and countries that were ruled over by the descendants of Atri—the son that was born from the eye of Atri (i.e., the moon) ruled over the whole world. Pururava, the grandson of the moon, ruled all over the earth. Yayāti, the grandson of the son of Pururava became king and ruled over the earth consisting of the nine continents. Yadu, son of Yayāti ruled over heaven (?). Surasena, of the lineage of Yadu, ruled at Mathura over the countries called Māthura and Surasēna. His son Vasudēva ruled at the town of Mathurā. Nandagopa, his relation, ruled over Rēpalli. Śrī Krishna, the son of Vasudēva ruled over Dvāravātī. The descendants

(sons) of Śrī Kṛishna by the Gópikas, namely, Vajradhara, Amṛita Góvinda and the six Ambhójas ruled over the kingdom of Indraprastha and Ghanavírapur. Padmanábha ruled over a portion of that kingdom. Víravijaya ruled over another portion. Śrī Kúrma ruled over Aruntulakóua, Amarávati, Simhádri and Yellamanchi. Vallu Rája ruled for some time over Ávalalapur (Ávalalapádu of Kanigiri?) and Adideviti (?). During the time of Pratápa, when the Ála Pola Rája, descendant of Yadu, was ruling over Pina Yerpa and Peda Yerpa, having herds of cattle at Dhanamukonda, the king and Padmanáyudu, observing that there was no pasture for the cows owing to the drought prevailing in the said Yérpas, migrated with their cows and agreeing to take Pákinádu on payment of *pullari* (grazing fee) to Siddhi Rája, they entered on the land and grazed (their cattle) there. With the cows that were grazing, he proceeded towards Dhanukoti in the south and paid a visit to its ruler. Thence bringing the cows over rivers and hills, they encamped on the bank of the Penna (Pennér). Nalla Siddhi Rája attacked their cattle. They wandered in forests resting under the shade of trees, left Nellore with their cows and halted at Yarragaddapádu. An ambassador of Nalla Siddhi Rája came to demand *pullari* tax. They stoutly refused to pay *pullari* and told him to go away. On such refusal Nalla Siddhi Rája of Nellore led an expedition to Yarragaddapádu.

Hail! On Thursday, the 5th day of the bright fortnight of the month of Kártika of the year Kálayuktí, corresponding to the year 1170¹ of the Śrī Sáliváhana

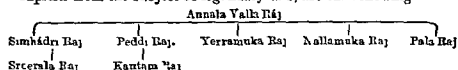
¹ The dates do not correspond. The reading is uncertain and probably it shou'd be 1180.

Saka era, when Nalasiddhi Rāja of Nellore¹ advanced with an army, Vallu Raja, who was of the Ātreya Gōtia and who was a Yadava Kshatriya, who was descended from the divine feet of Śrī Viṣṇu-yōgamaya, the lord of Mathu rāpura, the renowned destroyer of foes, who was descended from Gōpikāvallabha of Dvāraka and who was of the lineage of the famous Pura, and his sons Pōlu Raja and Peddi Rāja and their sons and other Yādavas met Siddhi Rāja in battle at the junction of Lingalakonda and Yaragaddapadu in the presence of Somesvara and perished. In order to remove the fear of the Yādavas, the Trimurtis said to the goddess Yōga māya thus — "Oh Bhādra! You had better go to the herds of cattle of the Gōpikās and Gōpālas. Becoming the daughter of Vasudēva and Nanda, you will be the receptacle of much prosperity, and will be worshipped by men. They will give you presents and sacrifices and praise you in eighteen names." The names of the various shrines are given. She is called Hēmkriti at Pittapur, she appeared at Dhanamakonda, she is known as Bhāgirathi on the bank of the Pālērū, she appeared to her devotee and conferred heroism to the delight of the Trimurtis (2)¹ (This is) the holy place of Bhāgirathi Durgā. This edict has been engraved by Rāmāyā, son of Kondāyā.

NOTE — The first part of this inscription consists of extracts from the Telugu Bhārata and Bhāgavata. The second part says that a battle took place between Rājām Rāja and Nalla Siddhi Rāja in the time of Pratāpa of Orangal (Kākatīya). Rājām Rāja was apparently a petty chief claiming descent from Krishna. His family was called the Naḍugulavāra. The third part says that a battle took place between Vallu Rāja of Alavallapur (Alavallapād of Kanigiri?) and Nalla Siddhi

¹ The passage is obscure and the translation is doubtful.

Raja of Nellore on account of the former refusing to pay grazing tax to the latter. The date of the battle is given as SS 1170. It is not clear how Kátam Raja and Vallu Rája are connected. They both claimed to be of the Yádava dynasty and the inscription in the first part traces their connection with Krishna. In this connection see p 135 of Mr Sewell's *Lists of Antiquities*, Vol I, where he quotes Mr Boswell. "About this period (12th century) the northern parts of the district "were under various petty princes of obscure origin of the Yádava or "shepherd caste. The principal members of the family, whose "exploits form the subject of legendary tale, are the following —

It is clear that Valla Rázu of the present inscription and his sons Pólu and Peddi Razu are identical with those named above. Kátam Rázu can hardly be Kantam Raj because he is said to have been ruling 32 years and it is not likely that he would have had grandfather alive after so long a reign. Who the Ála Pola Rája was is not clear, probably one of the same family.

The language is in many places obscure and the translation conjectural.

The scene of the battle is given as Yarragaldapád. There is a Yerragudipad in Ongole taluk, but Mr Venugopal Chetti thinks that the place referred to is probably the place where the temple of Poleramma now stands just beyond Alavalapád in Kanigiri taluk.

It will be observed that, then as now, the grazing question was an acute one in the Nellore district.

1. యాదవజల్మం¹ వైశంపా
2. యిందు పరీక్షితుకుము
3. ఓనివ అధితికి కశ్యపనకు పుట్టి
4. న వైవస్వతుండను మనుపునకు
5. యెముందును శ నెశ్వరుం
6. క్షును యెమునయుందిపరియుం

7. బుట్టి రందు వైవస్వసుండను మను
8. పువలన బ్రహ్మ క్షత్రియ వైశ్యసూ
9. దృలైన మానవులు అనేకులు పు
10. ట్టిరి. వారికి ¹ శేనవ్రముఖులైన రాజులు
11. యనమండ్య పుట్టిరి. ఆ మునిపుత్రి వి
12. న యిలగ్య సోమపుత్పుండైన బుధు
13. నకు పురురవ చక్రవర్తి పుట్టె పురూరపు
14. నకు పూర్వాసికి నాయువుండు పుట్టె నా
15. యపునకు స్వర్బాఽయుక్తా నభిషండు పు
16. ట్టె రాజ్యంబు సేసె నభిషనకు ప్రియమోను²
17. నకు యయాది పుట్టి యనాకయాగంబులు సేసె
18. ను యయాదికిని శుక్రుని పుత్రియైన దేవయాన
19. కు యదువు జన్మించెను. శీలముగల యదుకులాత్మ
20. జుండు యాత్రియగోత్రజండ్లు ఆపూరును
21. ండును వాండు మధురాపురంబుం దనకు రాజధాని
22. గా మాధురంబులు సూరసేనంబులనియెడి దేశం లేత పూ
23. ర్వకాలమున ఆసూరు నునికి పుత్రం వసుదేవుండు అచట
24. రాజేంద్రవినుతోల్లి రాజలాంచనంతో వేల
25. సంఖ్యలు దైత్యవిభులుండన్ను. అక్రమించిన భూమిభా
26. రమానంజాలక గోరూపుయై బ్రహ్మాంజేరంబోయి క
27. స్మీరు మస్మీరు రోధనం శాయ కరుణతో భావించి. కమ
28. లభవుండు ధరణి సూరడం బలిగి ధాత్రియను వెల్పులు క
29. దిలిరా విష్ణునింగాననెంగి పురుష సూక్తంబు చదవి య
30. ద్భుడ సమాధినుండి యోక మాంటవిని వారిజోద్భవు
31. ండు వినుండు వేల్పులు ధరయిను నేవిన్న యెట్టి జలుకు

విరించెద

32. నని ప్రీతింబలికెందెలియ యాదవకులమున నమరులుమె
దిని

33. పైం బుట్టం జనుందు మీయంశమునన్ । శ్రీదైత్యుండు
వసుదేవు

34. నకాదరమునం బుట్టి భారమంతయుంభావును హరిపూజా
తాం

35. పుట్టుండు సురకన్యలు భూమియండు సుందరతనలైహరి
కగ్రజ

36. ండై శేషుండు హరికళలొంబుట్టి భారమంతయుం బా
వును । అవనీ

37. శ విను ద్రోణుండనువాండు వసువులయందు ముఖ్యుండు
ధర ల

38. తని భార్య ఆ వెల్పుల పెద్ద ఆ ద్రోణుండు యీ నంద
గోవకుండై జన్మి

39. ంచె ధరయ్య హరి యోగమాయ యశోదనందుక
డుగామై తె

40. ల్మించె యల్లధేనవలెల్ల రుషు అంశమున జన్మించె సుర
లెల్లగోరక్ష

41. పాలకులై జల్మించె దేవదేవుని తొల్లి స్వాయంభుమను
నంతరంబు

42. న పుష్టియునువ్రతివ్రత వసుదేవుండను సుకుపుణ్యుండను
ప్రజాప

43. లి కెందవజన్మమున అభితియూగస్యపుండును మూండువ
జన్మమున

44. వసుదేవ దేవకి రామక్రిష్ణులు పుట్టించిరి అక్షరాంగన
లు గోవకస్యలై పు

45. దయించి రామక్రిష్ణులు విదలైన సర్వయాదగోవులు
గోపాలబుక ద్వపార ల

46. ంత్యమున కూడవతిఁచ్చి అవటంగొనాళ్ళు । దుర్యోధ
నాదులం దృంచ్చి పాండ

47. పుల వరగ బట్టాబుగట్టి సంతోషము వచ్చే ద్వారకాళు
రికికణ్వు మహాము

48. నుల గాంధారికౌవంపంకను మునుకొని యన్నంగ ము
ప్పదియారు వహములు

49. శ్రీక్రిష్ణమోదలైన సర్వయాదవలు రాజ్యంబు సేసిరి ।
శయ్యం గనొక్కనాండు

50. పుత్రపౌత్రములు వొడిమె పుష్కళపంపున । జాతరలు శ
య్యను ద్వారపతి

51. కదిలి శ్రీక్రిష్ణయాదవులు సముద్యు కడకు జలధిర
మున సవపా

52. నమత్తులై విష్ణు భోజాంతక వీరులెల్ల మునివర నిధి
మున నిధిష్టమున

53. లాం త్తకృమలైన¹ ముయ్యంచ్చుకుంగల మోందులాడి
మృ

54. తులైరి అంత తారకుండు చని పాండవుల కెరింగ

55. ంచె ॥

Second side.

1. అజానుండు ద్వారాపతికి వచ్చి
2. వసుదేవునింగని శ్రీక్రిష్ణపరమమూ
3. త్రింగలసె² ఆధవులు దేవగణానంగ
4. లసిరి ద్వారాపతి వనధి ముంచ్చునని అ
5. ద్దామె బాలబ్రద్ధులాను అయ్యరాం
6. గనలాను గోపాంగన లాను గొంచ్చు
7. అజానుండు యింద్రప్రస్థకుం దె
8. చెప్పను । ఆదవకులకరుండైన పరధరుని

¹ Read తుసూత్తమునైన.

² Read బారకుండు.

³ Read యాదవులు.

⁴ Read అయ్యరా.

9. ం బిట్టంబు గట్టెను | యాదవ గోపికాపాత్ర
10. ని నేమించి గోవులకు గోరక్షపాలకునిజే
11. సి గోవులం గాపాడుమని ఘనవిరపురంబు
12. న అమృతగోవిందుని అభిషిక్తు జేసెను యా
13. దవుల అండ్లరిని అక్కడ అక్కడ నిలిపి అజాను
14. ండు అస్తనాపురికి బోయి దమజుకు యెరింగి
15. ంచ్చెను యాదవులు పాండువయ్య న్నెగ్గొది
16. బోగానకు బోయిన వెనక నన్నూరుయెండ్లకు
17. కలియుగం చొచ్చెను | వజ్రదేవుని పుట్టెండు దధి
18. సంస్కంఢనంగ గోపికల పాత్రకులవంశకరులు
19. బృంహ్మపనమునం బ్రధిబింబెంపొంది నండ్లప్రజ
20. ంబుకు నలినోప్పుడుండ్లు | ఆవుల మేపునలరి
21. గోవకులు రైవతాచలమున రంజిలుచున యా
22. దవులకు దైవమెంతయు నొప్పు అమృత బా
23. గేశ్వరుండండ్లు, వెలిసున్న వసుదేవనందనులు లో
24. వీ శ్రీకృష్ణముండరంగోకులు మీరప్రతిష్ఠలు శేశి
25. రి ప్రభామీరి వెలయ గోవిండు మనమండు వ్రవనండ్లు
26. పుత్తండ్లు అమృతాంబోజందని ఆ దేవుపేర వెలయ
27. గగనెట్టెను వివిదంబుగాను అలని పుత్తండు విరయా
28. ంభోజండు | సంతోషముననుండ్ల జనమేజయు
29. ండు యజ్ఞంబుసేయ నెల్లరాజులను రప్పించి య
30. జ్ఞముండంగిజేసె విజయాంబోజుని మెచ్చి వారణా
31. పురంబున పట్నస్వామిగా జేసి కొంతగాలం రాజ్య
32. ంబుసేసి | కలియుగాబ్దాః సూరికి రాజకాల
33. మున విజయాంబోజాబ్దాః | ౫౩౦ | కనకాంబోజాబ్దాః
34. ౧౮౯౦ | విక్రమారుక్మి కాలమున గజయాంబోజాబ్దా
35. ౧౮౩౦ | రాయాంబోజాబ్దాః ౧౮౨౦ | రత్నాంబోజాబా

86. : ౧౮౦౨ వీరవిజయః రాజాబ్ధాః ౧౩౯౦ | శాలివాహను
నికా

87. లమున పద్మనరాజాబ్ధాః ౧౩౭౪ | శ్రీ కూమారాబ్ధాః
౧౩౪౦ |

88. బోజరాజ కాలమున సిన్హాద్రిరాజాబ్ధాః ౧౩౦౦ |

89. చాడానికాలమున వల్లురాజాబ్ధాః ౧౯౫ | పోలురా

40. జాబ్ధాః ౧౨౨ | వోరుగంట వ్రతాపుని కాలమునకా

41. టమరాజ ౧౩౨ రాజ్యం సెసిలింగాలకొండ యరగడ

పాట

42. నునల సిద్ధిరాజంగూడి యుద్ధంబు సేసి బడుగులవారు

43. చనిపామ్యేనాంటికి కలియుగంచొచ్చి ౧౩౯౫ | యెండ్లా.

44. యను | విరులమహత్వం అదివవక సకలభూత సంభవ

లను

45. శాసనీక భాగవత దశమస్కంధమపుసలాన వెల్లిన

శాస్త్రధర్మ

46. మిది త్రిమూర్తులు కారణమున గోస్థంగవర్వతాన తొల్లి

47. యాంబోజరుటి మెదలైన రుమల సంతతిని దేనువులు

క్రిష్టావ

48. తారంస గూడి దేవతులు కూడ వణింఁచిరి ద్వాపార లం

త్యము

49. న జన్మించిరి అధవు కులమున చంద్రనందను పురారవ

నక్రవణి

50. యయాధి యెదుకులోస్తు జా సూరశేను వసుదేవు పు

త్యం శ్రీ

51. క్రిష్ణమగ్గ క్రిష్ణమగ్గ వీరికి నడిచి డెబ్బరెండు నియో

గాలు బడుగుల

52. వారికి చెల్లును వీరు యయాదివంశం శాపకారణమున

53. గోవుల రక్షింప గోరక్షపాలకులంజేసిరి వెలసిరి గోవ

54. కలు వేయివేల సామ్య || శ్రీ శ్రీం జేయుచు ||

Third side.

1. అత్రియెముని సంతతిరాజులు యె
2. లినపట్టణ భూములు అత్రియె సెత్రపుత్యదు
3. భూలోక మెల్లాడిపించెను ఆచంద్రనంద
4. నుపుత్య పురూరపుండ్లు భూచక్ర మెల యే
5. లెను ఆ పురూరవ పుత్రపౌత్యండు యయా
6. దిరాజుయై నవఖండ పృథివియేలె యయా
7. దిపుత్యండు యధువుయేనాక భూములు
8. యెలెను యెధుకులోంత్రజ సూర శేను మధు
9. ర మాధురంబులు సూర సేనంబులనియెడి దేశ
10. ంబులు యేలెను ఆతని ఆంత్రజండు వసుదేవు
11. మధురాపురంబు యేలె అతని భండువు
12. నందగోవకుండు రేపుపల్లె యేలె వసు
13. దేవు పుత్య శ్రీక్రిష్ణుద్వారవతి యేలేనా
14. క్రిష్ణుగోపికావపుత్యలు వజ్రధరు ఆ
15. మృత గోవిందు అంభోజ లాగురు
16. యుండ్రప్రస్థ ఘనఃపరపురిరాజ్యంబు
17. సేశిరి పద్మనాభండు యేలె యండలి
18. రాజ్యంబు కొంతయెలె | వీరవిజయు
19. ండు యేలెను న | శ్రీకూమ్మకండేలెను ఆ
20. దుంటుల కోన అమరవతి | సింహ్యాద్రియె
21. ల మంచి యేలెను పల్లరాజులె ఆపల్ల
22. పురము అచట కొమ్మార్లు అడిదెని టేలె
23. ను ఆలపాలరాజు వ్రతాపుని కాము
24. న యెదుకులార్జుణులు దనుముకొండ
25. మందలుడ, వినయెర్ప పెదయెర్ప యేలం
26. గ యెర్పలకు అనాద్రిష్టిదాంకి భేనువు
27. లకు మేంతలేదని రాజు పద్మనాయం

28. దుర్ వివరించుకొని ధేనువులుదారు
 29. కదిలిరి పాంకనాడు సిద్ధిరాజుకు పు
 30. ల్లరి వొడంబడి భూమివొచ్చి మేపిరి | మె
 31. పుతనల నన్నధేనువులుందాను దక్షణాదనువు
 32. కోటికి కదిలి పోవుదనువు కో వల్లభుని దనువుకోవల్లభుని

దశి

33. ంచ్చి నలనన్న దేనువులుందాను మరిలి దిన నిధుల
 34. మీందం గదిలివచ్చి పెన్నవెంట విడిశిరి నలసి
 35. ద్రివారు యెద్దుల యెసిరిఅదపులవందను అండం
 36. తరుచాయ అడవుల వంక్క రంతువడె
 37. నెల్లూర ధేనువులుందారు కదిలియ
 38. అగడ్త పాటనిలి దెను నలసిద్ధిరాయ
 39. భారిపుల్లరికివచ్చెను దట్టించ్చిరాయ
 40. భారిని పుల్లరిలేదు పొత్తుని లేదు పొ
 41. మ్మంటేను నెల్లూరి నలసిద్ధిరాజు యజ
 42. గడ్డ పాటికి యెత్తివచ్చెను॥

Fourth side.

1. స్వసి శ్రీ శాలివాహన శకవ
 2. మణింబ్బులు ౧౧౭౦¹ అనునెం
 3. టి తాళయక్తి సంవత్సర తాతిక
 4. పు ౫ గు నెల్లూరి నలసిద్ధిరాజు సహ
 5. సెన్నాహం మెరసి | లింగాలకొండ యజగ
 6. క్షపాటి కూడలి సోమేశ్వరుని సందిలిస
 7. నాన అత్రియగోత్ర యాదవక్షత్రి
 8. య మధురాపురమం దీర్వర శ్రీ
 9. విష్ణుయోగమాయ దివ్యశ్రీ పా
 10. దక బ్రకట శాత్రవభంజననచ్చెరవుచి

11. పాత్రలాయత్తవం గౌరవ పారవు
12. ండు ద్వారకాపురి గోపికావల్లభు
13. ని పాత్యండు వల్లరాజుతని సు
14. తులు పోలురాజు పెద్దురాజు వా
15. రిపుగ్రులు మోదలైన యాదపులు
16. నలసిద్ధింగూడి యద్ధము
17. సేసి మృతులైరి | యదువంశ
18. మునకు భయంబుదొలుగునని త్రిమూ
19. తుల్య యోగమాయాదేవిని యిల్ల
20. నిగి గోపికాజనములు గోపాలకు
21. లుంన్న వసలమందకు నేంగు భద్ర
22. నీవు వసుదేవనందనులకు గభాపు
23. త్రికవై నానావిధ సౌఖ్యదలకు స్తా
24. నకమై మానవులు భక్తింగొలుతు
25. రు కానుకలును బిలులు నిచ్చి వడ్డె
26. నిమిది నామంబుల గొనియాడు
27. దురు ఇయ్యాస్థానంబులు యె
28. రింగించు పుమిపరాపురి హేంకృతిద
29. నుపు కొండ్రంత్రవృక్షమై | పాలెటి
30. వీరంమున భాగిరత్నై నిలిచి భక్తునికి
31. వ్రత్యక్షమై త్రిమూర్తుల మెప్పించి వీ
32. ర మహర్షు ఇప్పించెను భాగీరతి ధుగ
33. స్తానం కొండయ్యకొడుగు రా
34. మయ్య పుద్ధరించిన శాసనం||

28. డుఁ వివరించుకొని ధేనువులుఁ దారు
 29. కదిలిరి పాంకనాడు సిద్ధిరాజుకు పు
 30. ల్లరి వొడంబడి భూమివొచ్చి మేపిరి | మె
 31. పుతనల నన్న ధేనువులుందాను దక్షణాదనువు
 32. కోటికి కదిలి పోవుదనువు కో వల్లభుని దనువుకోవల్లభుని

దశి

- 33.ంచి నలనన్న దేనువులుందాను మరిలి దిన గధుల
 34. మీందం గదిలివచ్చి పెన్నవెంట విడిశిరి నలసి
 35. ద్దివారు యెద్దుల యెసిరిఅడవులవందను అండం
 36. తరుచాయ అడవుల వంక్క రంతువదె
 37. నెల్లూర ధేనువులుందారు కదిలియ
 38. అగడ్త పాటనిలి దేను నలసిద్ధిరాయ
 39. భారిపుల్లరికివచ్చెను దట్టించిరాయ
 40. భారిని పుల్లరిలేదు పొన్ననిరి లేదు పా
 41. మ్మంటేను నెల్లూరి నలసిద్ధిరాజు యట
 42. గడ్డ పాటికి యెల్లివచ్చెను॥

Fourth side.

1. స్వసి శ్రీ శాలివాహన శకవ
 2. ముంబులు ౧౧౭౦¹ అగునేం
 3. టి కాశయక్తి సంవత్సర కార్తిక
 4. శు ౫ గు నెల్లూరి నలసిద్ధిరాజు సహ
 5. నెన్నాహం మెకసి | లింగంకొండ యటగ
 6. ద్దపాటి కూడలి సో మేస్వరుని సందలిస
 7. వాన అత్రియగోత్ర యాదవక్షత్రి
 8. య మధురాపురమం దీర్వర శ్రీ
 9. విష్ణుయోగమాయ దివ్యశ్రీ పా
 10. దక బ్రకట శాత్రవభంజననచ్చెరపుంది

11. పాత్రలాయత్తవం గౌరవ పౌరపు
12. ండు ద్వారకాపురి గోపికావల్లభు
13. ని పాత్ముండు వల్లరాజుఁచని ను
14. తులు పోలురాజు పెద్దరాజు వా
15. రిపుత్రులు మోదలైన యాదవులు
16. నలసిద్ధింగూడి యుద్ధము
17. సేసి మృతులైరి | యదువంశ
18. మునకు భయంబుదొలుగునని త్రిమూ
19. తుల్య యోగమాయాదేవిని యిట్ల
20. నిని గోపికాజనములు గోపాలకు
21. లుంన్న వనలమండకు సేంగు భద్ర
22. నీవు వసుదేవనందనులకు గర్భపు
23. త్రికవై నానావిధ సెఱపుదలకు స్త్రా
24. కకమై మానవులు భక్తిఁగొలుకు
25. రు కానకలును బలులు నిచ్చి వడ్డె
26. నిమిది నామంబుల గొనియాడు
27. దురు ఇయ్యాస్థానంబులు యె
28. రింగించు పుమిపరాపురి హేంకృతిద
29. నువు కొండ్రంబ్రత్యక్షమై | పాలెటి
30. తీరంమున భాగిరథై నిలిచి భక్తునికి
31. బ్రత్యక్షమై త్రిమూర్తుల మెప్పించి వీ
32. ర మహర్షు ఇప్పించెను భాగీరతి ధుగ
33. స్త్రానం కొండయ్యకొదుగ రా
34. మయ్య పుద్ధించిన కాననం॥

KANDUKUR (27). (A.D. 1514-15.)

[Gundlapālem. Partly Sanskrit in Telugu character, partly Telugu. From stone by Bramharésvara's temple]

From line 25, the stone is worn.

TRANSLATION.

Sanskrit verse.

May this deity named Brahmarésvara (who resides) specially in the holy place which is to the south-east of Śrísaila always protect the worlds. Śrī! Śrī!

Telugu.

Hail! On Thursday, the 13th of the bright fortnight of Bhádrapada of the year Bháva, corresponding to the illustrious Śaka year 1436, Ráyasaṃ Kondamarusayya—who holds authority to carry out the orders of Krishnaráya in Udayagiri (i.e., viceroy) which is the chief *durgam* in the kingdom of Śrī Vira Krishnaráya Maháráya, who (Krishnaráya) is Śríman Mahámandalésvara, Rájádhirája, Rájaparamésvara, Múruaráyaraganda,¹ Ashtadikkuráyamanóbhayankara,² Báshatappuvaráyaraganda,³ Púrva-dakshinapaschamasamudrádhísvara,⁴ Yavanarájyasthápánácharya⁵, and Śrī Vira Pratápa—presented the village Árumúrugudlu⁶ which is in Púnginádu and which formerly belonged to Brahmarésvara Śríman Mahádéva for restoration of the temple (*punaruddhárana*) and for

¹ The disgracer of three kings

² The terror of the kings of the eight cardinal points

³ The disgracer of kings who break their word.

⁴ The lord of the eastern southern and western seas

⁵ The establisher of the Yavana (Musalmán) kingdom

⁶ An old name of Gundlapālem apparently.

providing all enjoyments to the deity, to last in perpetuity as long as the sun and moon endure.

(Sanskrit.) [One imprecatory verse.]

(Telugu.) He has given a *pattu* field under Máchavaram tank . . . under Mópádu tank for *punarud-dhâraka* to the deity Brahmarsvara. Sri, Sri, Sri !

1. శ్రీశైల ఆ (లా) జే(గ్రే)య దిగ్భాగె పుంసేత్రే వి
2. శేవతః । భ్రమరేశ్వరోభిధానోయం
3. లోకాన్ రక్షతు శాశ్వతం ॥ శ్రీ శ్రీ
4. స్వస్తి శ్రీ శకవహంబులు ౧౪౩౬ అగునెం
5. టి భావ సంపత్సర భాద్రపద శు ౧౩
6. గురువారాన స్వస్తి శ్రీ మన్నహా మండ్లరే
7. శ్వర రాజాధిరాజ రాజవరమేశ్వర మూ
8. రు రాయరగండ్ల అష్ట దిక్కురా
9. య మనోభయంకర బాసదప్పవ
10. రాయరగండ్ల పూర్వ దక్షిణావశ్చ
11. మ సముద్రాధీశ్వర యవన¹ రాజ్యస్థా
12. వనాచార్యు శ్రీ వీరవ్రతావ శ్రీ వీ
13. ర క్రిష్ణరాయ మహారాయలోని గల
14. రాజ్యాలకున్న మోదలిదుర్గము
15. వుదయగిరికి క్రిష్ణరాయల అజ్ఞా
16. వ్ర మాణ్యానను వ్రతిపాలనం శేయ్యను
17. అధికారంగల రాయసం కొండ్ల మరు
18. సయ్యంగారు భ్రమరేశ్వరం శ్రీ మన్
19. మహా దేవుని పూర్వానం గల ఆరు
20. మూరుగుల్లు పూంగినాంటిలోని ఆ
21. గ్రామము పునరోద్ధారకముగాను చే

22. పుని అంగరంగ వైభవాలకున్న ఆచ
 23. ంద్రారగ స్థాయిగాను సమపించెను॥
 24. స్వదత్తాం వరదత్తాం వా యోహ
 * 25. రేతి వసుంధరాః | వష్టివశసహ
 26. ప్రాణి విష్టాయాం జాయతే
 27. క్రిమిః (మాచ) వరం చెరువుకింద
 28. (భ్రమరేశ్వ) ర దేవుని వట్టించెను
 29. . . . మో పాటిచెరు
 30. (పు క్రింద . . .) డ్డు
 31. . . . యి భ్రమరె
 32. (శ్వర దేవునకు) పునరోజ్ఘా
 33. రకముగాను యిచ్చెను
 34. శ్రీ శ్రీ శ్రీ

KANDUKUR (28). (A.D. 1329-30.)

[Gundlapālem. Sanskrit in Telugu character and
 Telugu. From stone in same temple.]

TRANSLATION.

Adoration to Ānjanéya!

[Sanskrit verse—only a fragment—seems to be an
 invocation to Brahmarésvaradéva.]

Sanskrit.

In the Śaka year reckoned by 'yama rūpa,' (i.e. 1251)
 in the year Śukla, in the bright fortnight of Māgha on
 Thursday—on full moon day—on *para* of the moon
 (lunar colipso) the village of Ārumūru . . . was
 presented to Brāhmins to last as long as (the sun and)
 moon exist.

Telugu.

Śrī Vīra Pratāpa Rudradēvapatirāja Mahārāja (who has the *birudas*) Śrī Vīra Narapati . . . lord of the Carnatic country, . . . ari pratāpa, &c., presented to Brahmaśāstrīśvara Linga of Ārumūrugudlu¹ situated in Pūngināḍu *sthala* which is attached to Udayagiri which is included in his kingdom, that village for the restoration of the temple (*punaruddhāraka*) and for providing all enjoyments (to the deity). He presented to this deity dry land, wet land, and *mēras* in the villages of Kandukūr *sīma*.

(Sanskrit.) [Imprecatory verse.]

1. आज भान्वर्क । . . . । श्री आरुमूरु . . .
2. वायाशं श्री भ्रमरलिंग . . .
3. वो लिंग । कटकाधिपतिताम . . .
4. . . . रो . . . धि आचंद्रासकं । . .
5. धर्मो वर्धने वर्धने । श्री शाके यम
6. रूपगणिते अब्दे च शुक्लाह्वये
7. माघे सितपक्षये सुरगुणै . . .
8. पौर्णमी । तत्काले शशिपर्वणिषु . . .
9. . . . श्री आरमूरिग्रामं । भ्रा[ह्मणे]
10. पु सणर्धमं (गजेप ?) चाचद्र
11. శ్రీ విరవరవతి
12. స్త్రీ కనకంబక వివక్త శక్తి అతి ప్ర
13. తావ శ్రీ వీరవరాహ రుద్ర [దేవ]
14. నతిరాయ మహారాయలు నిజ

¹ Ārumūrugudlu seems to be a former name of Gundlapālem.

15. రాజ్యానకుం జెల్లి యుండెటి
16. ఉదయగిరికి జెల్లియుండె
17. ంటి పూంగినాంటి స్థలంలాని
18. అరు మూరుగుళ్ల భమ రామే
19. శ్వర లింగానకు పునరోద్ధార
20. కంముగాను ఆ గ్రామం అంగ
21. రంగ విభవాలకును సమర్ప
22. నచేసెను || కందుకూరి శీమ
23. గలం గ్రామాలాను వెలిపా
24. లం వరిమడి మేరలుసహ
25. గార్లు దేవునికి సమర్పణ చే
26. సెను || స్వదత్తాం ద్విగుణం
27. పుణ్యం పరదత్తానుపాలనం
28. పరదత్తాపహరేణ స్వద
29. త్తం విష్ణులం భవేత్ ||

KANDUKUR (29). (A.D. 1209-10.)

[Gundlapālem. Telugu. From stone in same temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Vaddavāram (Saturday), the 7th of the bright fortnight of Bhādrapada of the year Śukla, corresponding to the illustrious Śaka year 1132, on the occasion of Kanya Sankrānti, Sēnāngulam, who is the son of Śrīman Dēva of Nellūrikōta, and who is the head servant of Śrīman Mahāmandalēśvara Tirukāltidēva Chōda Mahārāja, granted wet fields in Āramūru which is attached to his

chiefdom, and is situated in Púnginádu, as a gift to Bráhmans.

				Pa. ¹
Venka Súryadéva Bhatlu	2½
Anyébbhatlu	1½
Viridévara Peddi	1½
Terrébbhatlu	2
Virikoshurépeddi	2
Potébbhatlu	2
Nágadévarabhatlu	1½
Appanabhatlu	1½
Dévaabhatlu	1½
Nárdyanabhatlu	1½

He has given (the lands) to these to last as long as the sun and moon exist.

[One imprecatory verso.]

1. స్వస్తి శ్రీ శకవరుషంబులు ౧౧౩౨
2. నేంటి శుక్ల సంవత్సర భాద్రపద శుద్ధ ౧
3. ప్రమియు పెద్దవారమున కన్యసంక్రాంతి
4. నిమిత్తము న శ్రీ మన్నవో విండలేశ్వర తి
5. రు కాల్పిదేవ చోడమహారాజుల మూలక్షిర్య
6. లైన నెల్లారికోట పడవారిలోన శ్రీమదేవని కొడుకు
7. సేనాంకులము పూంగినాంటిలోనం దమ జీవిత
8. వగఁమైన ఆరమూర క్రిష్ణదత్తము గావించి
9. న పరిపాలము వెంకట-సూర్యుఁ డేవభట్లకు ప ౨||
10. అన్యభట్లకు ప ౧|| వీరి దేవనపెద్దికి ప ౧||
11. ఎత్తెభట్లకు ప ౨ విరికొచుర పెద్దికి ప ౨ పో
12. తె భట్లకు ప ౨ నాగదేవభట్లకు ప ౧|| అప్పన
13. భట్లకు ప ౧|| దేవనభట్లకు ప ౧|| నారాయ
14. గభట్లకు ప ౧|| కిట్లరలు వీరలకాచంద్రా

15. ఈస్థాయి | స్వదత్తం పరదత్తం వా యో మాతే
 16. తి పసుంధరా ప్రియమహా సవాప్రాణివిష్టాయాం బా
 17. యతే క్రిమి||

KANDUKUR (30). (A.D. 1520-21.)

[Jillēlamūdi. * Tolugu. On shrine of Ānjanāya temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Wednesday, the 15th day of the bright fortnight of Vaisākha of the year Vikrama corresponding to the year 1442 of the illustrious, victorious and prosperous Śālivāhana Saka era while Rāyasamkonda Marusayya-vāru of the Bhāradvāja *gōtra* and of the Āsvalāyana Sūtra was the ruler of Udayagiri which is the chief fortress under the royal throne, skilled in bearing the burden of the administration of the domain of Srīman' Mahāmandalēsvara Rājādhirāja Rājāparamēsvara, Mūrnāyara-ganda,¹ Ashtadigrāyamanōbhayankāra,² Bāsadappuvararāyaraganda,³ the lord of the eastern, southern, and western seas, the beloved of the goddess of the Carnatic Kingdom, the lord of the throne of Vijayanagar, Srī Vīra Prātāpa Srī Krishna Dévarāya Mahārāya, he addressed the deity Janārdana who manifested himself at Skandasthāna (Kandukūr) in the north-eastern quarter of Srīsaila to the great sage Agastya "O Lord of the Universe, the bearer, of the conch, the discus, and the club, Janārdana of the town of Kandukūru, adoration be to thee" and issued this charitable stone edict for the

¹ Disgracer of three kings.

² The terror of kings of the eight cardinal points

³ The disgracer of kings who break their word

village after making prostrations to devotees possessed of truthfulness, modesty and awe. On this day the holy occasion of a lunar eclipse the village of Dávi on the Pálérú in Kandakúru síma attached to the rájya of Udayagiri (is given) as a *sarvamánya*.

1. స్వప్తిత్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవషం
2. ఋతు రిరర అనునేటి విక్రమ సంవత్సర వైశాఖ శు
3. రు గు శ్రీమహా మహా మండలేశ్వర రాజాధిరాజ రా
4. జ జరపేశ్వర మూరు రాయర గండయప్రదిగ్రాయ
5. మనోభయంకర బాసదప్పవరరాయరగండ్ల పూర్వ ద
6. షీణ వర్షిమ సముద్రాధీశ్వర కన్నాంబక రాజ్యలక్ష్మి మ
7. నోహర విజయనగర సింహాసనాధీశ్వర శ్రీవిరక్త
8. తాప శ్రీక్రిష్ణదేవరాయ మహారాయల రాజ్యభార
9. ధురంధరులున్న భారద్వాజ గోత్రాద్భవులున్న అశ్వలా
10. యనసూత్ర పవితృలున్న ఆ భినరాయసంకొండ మ
11. రుసయ్యవారు రాయసింహాసనానకు మోదలి దు
12. గమైన ఉదయగిరి దుర్గాధిపతిత్వము సేసున్న
13. శ్రీశైలానకు ఆశ్లేయ దిగ్భాగమైన సాకందస్థానమం
14. దును అగస్త్యమహామునికిం బ్రేత్యక్షమైన జనాదేశ
15. దేవునికి శ్రీమత్పకలలోకేశ, శంభుచక్రగదాధి
16. కందుకూరి పురానైక జనాదేశ నమోస్తుతే! అది
17. సత్య నయభయభక్తులను సాష్టాంగదండ ప్రణామ
18. ఋషేషి సమర్పించిన గ్రామానకు ధర్మశిలాశా
19. సనము ఉదయగిరి రాజ్యానకుం జెల్లి కందుకూరి శీమ
20. లోని పాలేటిధరిని దావిఅని గ్రామము సర్వమాన్యము
21. గాను నేంటి సోమగ్రహణ పుణ్యకాలమందు

KANDUKUR (31) & (32).

[This inscription was found on a stone built into the Ramasvāmi Mēḍa in Kandukur town. Mr. Venugopal Chotti had the slab removed to the taluk office.

The inscription is on three sides of the stone.

The inscription is in the Eastern Chalukya character. On the second side the style of writing resembles that of the fifth century. The inscriptions on the other two sides are of another style and of later date.

The characters are beautifully engraved. It has not been found possible to translate the inscription as it is incomplete. The first side contains epithets relative to a king of an Ayodhya dynasty and therefore the inscription evidently refers to some Chalukya king. The language is Telugu. Mr. V. Venkayya assisted in the transliteration which is doubtful in parts. On the opposite page will be found a photograph of the inscription.]

First side.

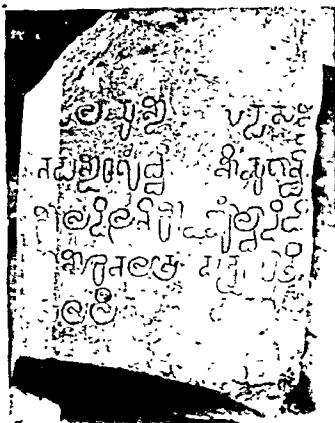
1. శ్రీనిరవద్యుణ్ణు . . .
2. సిత్త . . పముణ్ణు శివ
3. పదవర . పదిత్రుణ్ణు
4. ఖిలుణ్ణా నృత రిపు బ
5. లుణ్ణాహవరాద్యుణ్ణ (రాముణ్ణ)
6. యోధ్యా సింహాసనుణ్ణ
7. గణిత దాన మాన్యుణ్ణు గజ

Second side.

1. లయుణ్ణ . . త్వసణ్ణ
2. నవణ్ణర గుంవ్వ . చ్చణ్ణాయుగాని

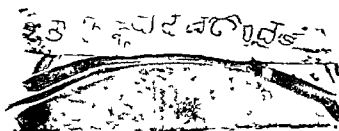

KANDUKUR NOS 31 & 32

KANDUKUR NOS 31 & 32

(To face page 544)

KANDUKUR NOS 31 & 32

(3)

3. కోటిదేవి కోట్టయి లోడ్డి [చ]

4. గోవిందేన గ్లాతని పక్షపాతి

5. సలలితి . . . పదక

6 న

Third side.

తా కాన్ను విచార గోకవ .

KANDUKUR (33)

[Kandukúr Sanskrit verses in Telugu character
On a demarcation stone to the west of fort]

TRANSLATION.

1 What merit there is in all holy places, what efficacy there is in all sacrifices—all this merit one acquires by protection of the village (granted as a gift)

2 The merit of one who protects a former gift is greater than that of (the giver of) the former gift; but if a former gift is not protected, it destroys all merit previously acquired (?)

3 Never have I the desire for the enjoyment of celestial mudens; I seek not the glory of acquiring the illustrious place of Brahma and the other (gods); nor does this (my) mind ever think of the eight sorts of wealth (or spiritual powers) But I pray, O Hara, for very deep faith in the lotus of thy feet

First side.

1. सर्वनीयेषु यत्पुण्य

2. सर्वयज्ञेषु यत्फल

3 । तत्फलं लभते सर्व

1 ग्रामस्त्रीवानुपालना

5. त् ॥ पूर्वदत्तस्य यत्पु
 6. ण्यं पालकस्य ततो
 7. धिकं । अपालितं तु (य
 8. दत्तं पूर्वपुण्यविनाश
- कन)

सातेशखलु

Second side.

सदाकांक्षा नास्ति त्रिदश
 वनिताभोगजनिता न या
 चे ब्रह्मादिमकटपदसं
 प्राप्तिविभवम् । न मे चाष्टै
 श्वर्ये विशति सततं
 मानसमिदं पदा(ब्जे या)
 चेहं निबिडं(तमभक्तिं)
 हर तव ॥
 तश्चमस्वत

KANDUKUR (34).

[Kandukūr. Sanskrit in Telugu character. On the front-side north pillar in the mosque in the fort.]

TRANSLATION.

1. May the god (Vishnu) protect the world—the sportive Boar, who resembles a large sapphire in brilliance, who has beautiful tusks, and who is like a black cloud appearing between the portions of the moon which are cut off (by it)¹—who, while rescuing the earth from the ocean as (he rescues) his devotees from the weight of 'perils, seemed as if only slightly wet with sweat, though the ocean had merged in him.¹

¹ The two tusks being white and the face of the boar being black

2. There was a king named *Prólaya*, renowned as *Rájasirómani*¹ (the crest jewel of kings)—omniscient, associated with all auspicious emblems, and adorned with the army consisting of elephants, &c.

3. Rightly is he styled *Rájachúdímani* (the crest gem of kings) for, holding arrows springing forth with great energy, he vanquished the enemy, possessed of formidable weapons.²

4. His son was *Véma*, resplendent with glory sung by many mouths; the goddess of fame flew up like a row of swans from the mountain which was the enemy who was crushed by his might.³

5. He built a flight of steps at *Srísaila* (to lead) to the rough *Pátálagangapatha*; he joyfully presented as much land as was desired to Brahmans. Even to enemies he did only good by establishing them in heaven.⁴ What king can bear comparison with this ruler of earth?

6. The younger brother of him (*Véma*) who was victorious, who caused delight to the host of learned men, and who crushed the crowd of hostile kings; was king

¹ *Rajasirómani* = the crest jewel of kings—when applied to *Prólaya*, also the moon crested (i.e.) *Siva*.

The epithets apply both to the king and *Siva*. In the case of *Siva*, *Kari-mukha* = the elephant faced, or *Ganésa*.

² Here also the king is compared to *Siva* who consumed *Káma* (*Vishamáyudha*) possessing an uneven number of weapons (i.e., 5) with his (third) eye (*ambaka*) starting forth with great wrath.

³ *Véma* is here compared to *Indra* who crushed his enemies, viz., the mountains.

The meaning is—The fame of the enemy on being vanquished flew away like a row of swans fleeing away from a mountain destroyed by *Indra*.

⁴ A comforting way of describing their destruction presumably. *Pátálagangápatha* is the stream flowing by *Srísailam*.

Malla, who has the glory of Vishnu, the conqueror of foes.¹

NOTE.—A few letters are visible at the end of these six verses showing that there was a continuation of this inscription.

This was covered with plaster. For the succeeding genealogy see Nos. 16 and 18. This gives us another name, *Prólajya*, the father of the *Véma* and *Malla* who head the table in No. 18.

1. देवः पातु महेंद्रनीलनिचिडज्योतिस्सुदं
2. प्लांकुरः प्रांशोद्विन्नमुधांशुखंडविलसत्का
3. लांतुवाहोपमः अंभोधेविपदांभरा
4. हस्तमतीं भक्तानिवोभ्युद्धरन् किंचित्त्रिभुवन इवा
5. त्वलीनजलधिः क्रीडावाराहो जगत् ॥ (1)
6. आसीत्प्रोलयनामा सर्वजः सर्वमंगलोपेतः
7. करिमुखवलापेशाभो राजशि रोमणिरितिरुगतः (2)
8. राजचुडामणिस्तोयं वैरिणं विपमायुधं
9. अनंगीकृतवान्युक्तमुद्यत्तीव्रानलांचकः ॥ 3 ॥
10. नानामुखोदीर्णवचोविलासो वेमाह्वय
11. सस्य कुमार आसीत् यदीयशक्या दक्षितोरगात्राद्धं
12. सावलीवोत्पतिता यशश्रीः । (4) श्रीशैले घटयांचकार वि
13. पमे पातालगंगापथे सोपनानि यथारुचि सिन्धिमदा
14. हृदेवताभ्यो मुदा । शत्रूणामपि सौरुपमेव विदधे स्वर्गे
15. प्रतिष्ठापनादस्य क्षोणिभुजस्तुलां कलयते को नाम
16. भूनायकः । (5) बुधव्रजनिंदकृतोस्य जिष्णोर्विरोधिभूभृत्कु
17. लभेदनस्य मल्लासितीशः प्राविमल्लजेता रमाधिपश्ररिनुजो व

¹ *Véma* is compared to Indra and *Malla* to Vishnu, who is Indra's younger brother

Jishnu—(1) Indra, (2) Victorious in the case of *Véma*.

Rudra = God in the case of Indra, (2) learned man in the case of *Véma*.

Rhātārit = Mountain in the case of Indra, (2) king in the case of *Véma*.

Pratimalabjita = *Malla* was an asura or demon vanquished by Krishna

(Vishnu).

Ramadhīpa Sri (1) Vishnu, (2) having the glory of Vishnu

The comparison is entirely based on verbal puns.

18. भूव । (6) ऐराव

19. य

20. ना

KANDUKUR (35) (A D 1393-99 ?)

[Kandukūr Sanskrit in Telugu character. On the south front pillar of the mosque in the fort.]

TRANSLATION

1 Victorious is Śrīpati (Vishnu), whose quality of goodness is well known, the Boar, whose might is beyond change and worthy of praise, who, having gently and in sport lifted up the earth endowed with all excellent qualities and submerged in the waters of the ocean, made it happy¹

2. There arose a king named Vēma in the fourth caste among those castes, viz, the Brahmans, Kshatriyas, Vaisyas and Sudras—who were born from the body²—the mouth, arms, thigh and feet (respectively)—of the venerated lord of the world, who is skilled in the art of creating the universe

3 He gave as much land as was desired to Brahmans and constructed a flight of steps at the Pātālagangā-patha³ He then caused to be related in Āndhra (Telugu) by Śrī Sambhudāsa,⁴ the Rāmāyana,⁵ describing good deeds, and the Harivamsa, and performed the ordinances of gifts and great gifts enumerated by Hémādri

4 His great prowess shone like a lamp illuminating the whole universe, having dispelled the darkness

¹ The earth is compared to a damsel rescued by her lover.

² The word "dhat," in the text seems unnecessary.

³ This is the river at Sri ala.

⁴ Śrī Sambhudāsa—another name of the Telugu poet Erra Pregaḍa. He composed the Rāmāyana and Harivamsa in Telugu. He was the court poet of Vēma.

⁵ The reading Rāmāyana is conjectural; the word may be Dharma-yana

of the pride of hostile mischievous kings who were already vanquished by its lustre, it (his prowess) hastens to play with the balls of the heads, shining with diadems of valiant and excellent kings, but is suddenly obstructed by peace sued for by them.¹

5. His older brother was *Múcha Sauri*²; his younger brother was king *Annaya*; the younger brother of him *Annaya* was king *Malla*.

6. In his hand was firmly fixed liberality, in his mind ardent fondness for virtue, in his character mercy, in his speech truth, in his side-glance beauty, on his shoulders the earth, (and) in his sword victory.

7. The son of him, king *Malla*, was king *Kómañi* who was skilled in ruling the earth, and who was adorned with virtues.

8. His oldest son by *Gaurámbiká* was king *Śrīsa Śrīgiri*, who was possessed of eternal fame, who was glorious and who alone was skilled in ruling the earth; he was devoted to the service of the lotus feet of (his) guru *Śrīmad Vōḍiyaráya Śrīgiri*, he was eminent in valour and liberality and knew the beauties of song and poesy.³

9. He caused to be constructed many thousand huge tanks, which were useful to the public, as deep as the ocean, and famous for producing plenty of crops; and (he) performed the gifts described by *Hémáñri*.⁴

¹ This verse is obscure. The text is partially illegible and some letters are missing. The reading is conjectural.

Are *Kátabhanjana* and *Vira Vara* names or surnames of two kings vanquished by *Véma*?

² *Śauri*—*Krishna*.

³ The metre seems irregular here.

⁴ The text is illegible here and the reading is conjectural.

10 The mountain of the gods (Méru) bears resemblance to this king in height (magnanimity when applied to the king), in always being the abode of the gods (the king being the asylum of learned men), and in having gold (urbanity when applied to the king) Having in his hand a bow fit for the gods, skilled (literally, initiated) in protecting the earth and being approved by the gods—Oh, wonder—he purifies us all!

11 Then shines the younger brother of him, *Sīgiri*, the conqueror of the earth—*Sī Racha Vema*, glorious with fame, great in valour, revered by his younger brothers, viz, *Mācha*, lord of earth, *Anna Deva*, king of earth, *Peddi*, ruler of earth—as she, *Doddāmbika* (shines revered) by her princely son¹

12 His enemies who have been exalted by permanent regal fortune (i.e., who are firmly established on thrones) are humbled (by him), those who are smitten down constantly by his sword in battle are easily cast up on the breasts of celestial maidens²

13 By those very blows by which he quenches the valour of his enemies—he, the wise, indeed increases the lustre of his own valour³

14 The sun of his sword annihilates the snow which is the fame of his enemies This is indeed proper,

¹ *Doddāmbika* son was *Kātaya Vēma* the minister of *Kumāragiri* (S.S. 1307—1338) It is assumed that the reference is to *Vēma's* daughter *Doddāmbikā* but it is not very clear why her name is brought in here

² The poet plays on words here—the enemies are thrown down by blows in battle but thrown up on the breasts of celestial maidens i.e. they are killed and welcomed by celestial maidens in heaven.

³ The reading *लेदुग्धरसा* in the original has no meaning *सद्बुद्धिरसी* has been substituted

for the very thought of him envelops the minds of his enemies in darkness.

15. Hail ! Śrī Dhanañjaya (Arjuna) conquers in war his enemies who have sworn never to flee—who is eminent by reason of the help of the army of Hari (Kṛṣṇa) (or by the help of Hari and Bala), and by whom the enemy Mahēṣa (Śiva) has been vanquished.¹

16. He, Rācha Vēma, the moon of kings, the great glory of whose valour is sung by wise men, caused to be made a tank, useful to the world, in the north-eastern quarter of Baddipundi.

17. In the Śaka year reckoned by the sky (0), the eyes (2), Rāmas (3), the Earth (1), (i.e., 1320), in (the month of) Kārtika, on (the day of) solar eclipse, the younger brother of Śrīgiri, the lord of earth, the lord Rācha Vēma, the treasury of wealth, presented that incomparable tank made in Baddepundi² to Janārdana, the consort of Lakshmi, (who is) in Skandapura (Kandukūr), for the religious merit of his elder brother.

18. May the regal splendour of king Śrī Rācha Vēma continue for ever on earth, by the great grace (literally, gracious look) of Janārdana, who resides in Skandapura, and who is pleased with the gift of the tank !

NOTE.—1. This inscription is found engraved on the south front pillar in the mosque in the old fort at Kandukūr. This mosque was evidently a mandapa in former days.

2. The writing was quite covered with chunam when first seen by Mr. Venugópāl Chetti. Even after the removal of the chunam, some of the letters were hardly legible. It has been noted in the footnotes where readings are conjectural.

¹ Rācha Vēma is here compared to Arjuna. In the case of Rācha Vēma Haribalaśahāya = with the help of men brave as lions ; and Mahēṣa = a great king.

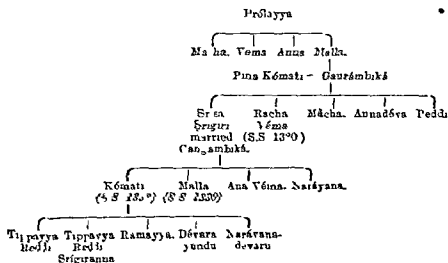
² Baddipundi is a village in Kandukūr taluk.

3 The language is Sanskrit and the characters are Telugu. The whole is in verse and consists of 18 verses which are numbered in Telugu numerals

4 The inscription records (v 16-17) the dedication of a large tank newly constructed at Baddipundi, a village in Kandukur taluk, by Racha Vēma of the Reddi dynasty to Janārdanadēva (the deity) of Kandukur (Skandapura). The date of the grant was the day of solar eclipse in Kartika in the SS year 13-0. The dedication was for the merit of his elder brother Srisa Srigiri.

5 After the usual invocation to the Boṇṇ incarnation (v 1) the inscription says that Vēma was born in the Sudra caste, v 3 says that he built a flight of steps to the Patalagangapātha, which flows near Srīsaṭla in Kurnool district, it also says that he had the Ramayana and the Harivamsa related in Telugu by Śrī Sambhudāsa, who we know from Telugu literature was no other than his court poet Erra Pregada. In v 7, the Guru of Srīgiri is given as Śrīmad Vodyarāya Srigiri.

6 The following table exhibits the genealogy as traced out in this and preceding inscriptions —

Verses 12, 13 and 14 are poetical descriptions of the prowess of Racha Vēma. In verse 15 he is compared to Arjuna, every epithet used referring to him and Arjuna. The inscription closes with a benediction on him (v 18).

1. नयति विदितसत्त्वः श्रीपतिः स्तब्धरोमा जलधिने
2. रुनिमग्रां सादरं लीलया यः । सकलगुणस
3. भेतां गामुदुहान्तसीव्यामरुत विरुतिदू
4. रक्षाघनीयानुभावः 1 ॥ लोकेशस्य समस्तलोकजनन
5. व्या(वस्) पारपांगतस्यासन् वक्त्रमुजोरुपादजनितारसेव्य
6. स देहात्तथा विप्रक्ष त्रिवैश्व नामकलिता शूद्राद्वा
7. यश्चेति ये वर्णा स्तेषु चतुर्थवर्ण उ दभूद्रेमा
8. भियानो नृपः ॥ 2 ॥ वि मेभ्यः प्र ददौ यथेष्टवसुधां
9. पातालगंगापथे सोपानप्रतर्ति दयरी स्वदत्तो रा
10. मायण म् सत्कर्त्तु । आ चांभ्रं¹ हरिवशं मप्यकथ यत् श्रीशंभुदासेन यो हे
11. माद्रेर्गणितांश्रकार च महा दानातिदानव्रतान् ॥ 3 ॥ य स्यादोष्यत सर्वलोकीवकस
12. क्षीयः प्रतापो महान् । शोभानिर्जितकूटभंडनरिपु क्षमापालगर्वीघतां हृत्वा
13. वीरवराधिराजमकुटस्थं जच्छिरःकंदुककीडाकित्तरया युतोयं सहसा तत्सा

14. मयप्रेभवाति ॥ 4 ॥ तस्याग्रजो माचशौरिरनुजन्माद्य
 15. याधिपः । तस्यान्नययावरजः प्राभवन्मृगभूपतिः ॥ 5 ॥ दानं
 16. करे चेतासि धर्मलौक्यं । दयाचीरन्ने वचनेषु सत्यं । प्रतिष्ठितं
 17. यस्य रमा कटाक्षे । भुजे धरित्रीविजयश्च खट्वे ॥ 6 ॥ तस्य मछ
 18. महीशस्य पुत्रः क्रोमटिभूपतिः । धरापालनधौरेयो वभूव
 19. गुणभृपणः ॥ 7 ॥ श्रीशश्रीगिरि भूपतिः स्थिरयशस्तस्याग्रसू
 20. नुस्सुधी ख्यातः हमातलपालनैकनिपुणो गौराविका
 21. यामभूत् । श्रीमद्वोडियरायश्रीगिरिगुरोः । पादाब्जसेवापरशौर्यदा
 22. धंसमुन्नतश्च गुणवित्संगीतसा हित्ययोः ॥ 8 ॥ जगद्धिता नेकसहस्रा ब्धिसमा
 23. नगाभीर्य महाटाकान् । अकारयत्तस्यभरप्रशस्यान् । हेमाद्विदानानि च यो विधत्ते ॥ 9 ॥
 24. औन्नत्येन सदा बुधाश्रय तया कल्याणभावेन च क्षोणीपस्य दिवौकसां वितनुते यस्यो
 25. पर्मा भूभूतः । कृत्वा पाणितलेसुरक्ष मधनुः भूपालने दीक्षितो देवेनानुमतो
 26. खिलान्किल पुं नात्यस्मानसा धारणं ॥ 10 ॥ त स्यश्रीगिरिभू मिनेतुरुजश्रीराच वैमाधिपश्री

१ Read-ति.

२ Read-सामरदोभव.

३ Read मयूरः.

1. जयति विदितसखः श्रीपतिः स्तब्धरोमा जलाधिज
2. लनिमग्रां सादरं लीलया यः । सकलगुणस
3. मेतां गामुदुह्यात्तसौख्यामकृत विकृतिदू
4. रश्लाघनीयानु भावः 1 ॥ लोकेशस्य समस्तलोकजनन
5. व्या(वज्र) पारपारंगतस्यासन् वक्त्रभुजोरुपादजनितस्तेव्य
6. स्य देहात्तथा विप्रक्ष त्रिवैश्व नामकलिता शूद्राह्व
7. यश्चेति ये वर्णा स्तेषु चतु र्यवर्ण उ दभूद्रेमा
8. भिधानो नृपः ॥ 2 ॥ वि प्रेभ्यः प्र ददौ यथे ष्वसुधां
9. पातालगंगापथे सोपानप्रतर्ति व्यरी रचदतो रा
10. मायण म् सत्कर्तु । आ चांघ्रं¹ हरिविशं मय्यकथ यत् श्रीशंभुदासेन यो हे
11. माद्वेर्गणितांश्चकार च महा दानातिदानव्रतान् ॥ 3 ॥ य स्मादीप्यत सर्वलोकीवकस
12. दीपिः प्रतापो महान् । शोभानिर्जितकूटभंडनरिपु क्ष्मापालगर्वीधतां हत्वा
13. वीरवराधिराजं मकुटस्रफू र्जच्छिरःकंदुककीडाकित्तरया युतोर्थे सहसा तत्सा

14. । मयग्रेभवाति ॥ १ ॥ तस्याग्रजो माचशौरिरनुजन्माद्य
15. याधिपः । तस्याग्रययावरजः प्राभवन्मृगभूपतिः ॥ 5 ॥ दानं
16. करे चेतासि धर्मलील्यं । दयाचरित्रे वचनेषु सत्यं । प्रतिष्ठितं
17. यस्य रमा कठाले । भुजे धरित्रिविजयश्च खड्गे ॥ 6 ॥ तस्य मष्ट
18. महीरास्य पुत्रः क्रोमटिभूपतिः । धरापालनधौरेयो वभूव
19. गुणभूषणः ॥ 7 ॥ श्रीशश्रीगिरि भूपतिः स्थिरयशस्तस्याग्रसू
20. नुसुधीः ख्यातः क्षमातलपालनैकनिपुणो गौराविका
21. यामभूत् । श्रीमद्वोडियरायश्रीगिरिगुरोः । पादाब्जसेवापरशौर्यैदा
22. र्यसमुन्नतश्च गुणवित्तसंगीतसा हित्ययोः ॥ 8 ॥ जगद्धिता नेकसहस्रा विधसमा
23. नगाभीर्यं महतटाकान् । अकारयत्तस्यभरप्रशस्यान् । हेमाद्रिदानानि च यो विधत्ते ॥ 9 ॥
24. औन्नत्येन सदा बुधाश्रयं तया कल्याणभावेन च क्षोणीपस्य दिवौकसां वितनुते यस्यो
25. पर्मा भूभृतः^१ । कृत्वा पाणिजलेसुरस मधनुः भूपालने दीक्षितो देवेनानुमतो
26. खिलान्किल पुनात्यस्मानसा धारणं ॥ 10 ॥ त स्पश्रीगिरिभू मिनेतुनुजश्रीराच वेमाधिपश्री

^१ Read-ति.^२ Read-सामरदोभव.^३ Read भूपरः.

27. कीर्तिप्रथित प्रतापमहि तः स्वयानुजैः पुजितः माचक्ष्मापातनान्नदेवधरणीपा
 28. लेन देहिदामपालेनापि विभानि सैव विभुना दोडांविक्तासू नुना ॥ 11 ॥ भवंति य
 29. स्य प्रणतास्तपत्नास्तमुन्नताशाश्वतराजलक्ष्म्या । विदारणै^१ खड्गनिपातिता ये स्वस्त्रीकुचाग्रे
 30. पु सुखीन्नास्ते ॥ 12 ॥ कोरोति^२ यो खड्ग पयोद्धारानिपातनैश्शांति^३ मरिप्रतापं ।
 31. तैरेव लेदुग्धरासा^४ स्वकीयप्रतापलक्ष्म्याः प्रतनोति छद्धिम् ॥ 13 ॥ यशस्तुषारं द्विपताम् यदीयः कृपण
 32. भानुः कुरुते निरसं । युक्तं हि तच्चित्तमहो तदीयं भयांधकारावृत्तातनोनि ॥ 14 ॥ संशप्तकान् स
 33. पन्नान् समरे हरिवलसहामहनीयः । योजितशत्रुमहेशः । स्वस्ति श्रीमड्डनजयो जयति ॥ 15 ॥ स राचवेमक्षि
 34. तिपालचंद्रो व्यरीरचद्धिश्च हिनं तटाकं । आग्नेयदिवसीमनि बद्धिपूडेरार्यस्तुतस्पीतयशःप्रतापः ॥ 16 ॥
 35. राकाब्दे गगनाक्षिरामवसुधा संख्ये ग्रहे कार्तिके ज्ञानोश्रो गिरिभूमिभर्तुः श्रो
 36. राचवेमप्रभुः । पुण्यायाग्रमुक्स्तटाकमनुलं तं बद्धिपूडौ कृतं लक्ष्मीशाय ज
 37. नार्दनाय वसते^५ स्कन्दि पुरे श्रीनिधिः ॥ 17 ॥ तटाकदानेन जनार्दनस्य संतुष्यतः स्कंदपुरि
 38. स्थितस्य कृपार्द्रदृष्टचा भुवि राज्यलक्ष्मीश्रीराचवेमस्य विभो स्थिरस्तु ॥ 18 ॥

^१ Read. मदाराणे.^२ Read कसेति.^३ Read नान्ति ।^४ This is intelligible; मददुदियरासो is proposed ।^५ वसत seems unnecessary ; read विदधे instead.

KANDUKUR (36).

[Kandukúr. Telugu. From western pillars
of mosque in fort].

TRANSLATION.

(On north pillar)

The polished pillar caused to be erected by Lingiseti
and Mádhavasetti, sons of Bhandáru Mádhá Vóttama-
setti of Rávúr. Srí!

(On south pillar)

The polished pillar caused to be erected by Máruka
Ayyapasetti, son of Vinikada Chennasetti.

(On north pillar.)

1. రావూరి భండార
2. మాధవోత్తమ సె
3. ట్టి కొడుక్లలింగశె
4. ట్టి మాధవుశెట్టి సే
5. యించిన వధంబ
6. ని కంభము శ్రీ||

(On south pillar.)

1. వినికడచెన్ని శె
 2. ట్టి కొడుకు మాసు
 3. క అయ్యవశెట్టి సే
 4. యించినరుంబ
 5. కంభ శ్రీ.
-

KANDUKUR (37).

[Kandukúr. Telugu. From eastern pillars
of mosque in fort.]

TRANSLATION.

(On the north pillar.)

The polished pillar caused to be erected by Bápiráju, son of Gullapalli Gonkaráju for the religious merit of his parents. Śrī !

(On the south pillar.)

The pillar caused to be erected by Chennu Ráju, son of Gullapalli Gonkaráju. Śrī !

(On the north pillar.)

1. శుశ్లపల్లి గొంకరాజు
2. కుమారుండు బా
3. పి రాజుగారు త
4. మ తల్లి తండ్రికి
5. పుణ్యముగాను చే
6. యించిన వరువు
7. ంబిని కంభము శ్రీ.

(On the south pillar.)

1. శుశ్లపల్లి గొంకరా
2. జ కుమారుండు
3. చెన్ను రాజు చే
4. ంబిన కంభము శ్రీ

KANDUKUR (38).

[Kandukúr. Telugu. On middle pillars of mosque in fort.]

TRANSLATION.

(On the north pillar.)

The polished pillar caused to be erected by Narasingu, son of Balasáya Singama. Srí!

(On the south pillar.)

The polished pillar caused to be erected by Bandárisetti, son of Bhandári Kámi Setti and Gópu, son of Bhandári Kúnáya. Srí!

(On the north pillar.)

1. బలసాయ శింగము
2. కొడుకు నరసింగు సేత
3. ంచిన వరువుంబని
4. కంభము శ్రీ

(On the south pillar.)

1. బందారి కామి శే
2. ట్టి కొడుకు భండా
3. రిశెట్టిన్ని బందారి మా
4. నాయ కొడుకు గోపు
5. న్ను చేయించిన వరువు
6. ంబని కంభము శ్రీ

KANDUKUR (39).

[Kandukúr. Telugu. On a stone built into the northern wall of the mosque.]

TRANSLATION.

Hail! (this is the charitable edict) given to Kaliké-svaradêva (deity) of Kandukúr on the holy occasion of *Makara Sankránti* by Ráyasam Kondamarusayyangáru, who is skilled in ruling the kingdom of Sríman Mahámandalésvara, Rájádhirája, Rájaparaméśvara, Múru-ráyaraganda, ¹ Ashtadigráyamanóbhayankara ²
Srí Krishna Dévaráya the paramount lord of Vijayanagar, who is a descendant of the *gótra* of Gautama, and who is a pure follower of the *Ásvaláyana Sūtra*, when he was ruling Udayagiri *durgam*

NOTE.—Part of the stone is broken, so that the object of the gift and other particulars are not known.

1. శ్వస్తి శ్రీ వత్సనా
2. మండలేశ్వర రాజాధి
3. రాజరాజవరమేశ్వర మూరు
4. రాయరగండ అమ్రజగ్రాయ
5. మహోభయంకర విజయనగ
6. రాధీశ్వర శ్రీ విజయ
7. . నారసింహ .
8. . శ్రీ క్రిష్ణదేవ
9. మహ రాయల రా
10. పృథ్వీ భువంధరులన్న
11. గౌరవ గోత్రోద్యవులు

¹ The hero to the three kings—the conqueror of three kings (Chéra, Chéla and Pándya)

² Who causes terror to the kings of the eight points of the horizon.

12. ప్న అశ్వలాయన సూ
13. శ్ర పవితృల్ను అభిన రా
14. యసంకొండ మరుస
15. య్వవారు పుదయగిరి
16. దుర్గాధిపతిత్వము చేయించు
17. కందుకూరి కలికేశ్వర.
18. దేవరకు . మకర సంక్రా
19. తి పుణ్యకాలమందు
20. . నెసి ఇచ్చిన
21. . . .

KANDUKUR (40) (A D 1322-23 ?)

[Kandukur. Telugu On a stone built into the steps of the Pirla Bhávi]

TRANSLATION.

Hail! On Monday, the 5th of the bright fortnight of Chaitra in the year corresponding to 1244 of the Sri Saka era, while Sríman [Mahamandalesvara] Kákatiya Pratápa Rudradéva Mahá [rája] was ruling Rudradévaungáru (at the request?) of Kámaya Boppa-ningáru gave on the auspicious occasion of Sivarátri dry fields in the bed of the tank Udumulam kunta in the fields of Bátupadlakuka of Gudipádu, 1,000 *kuntas* of dry land in Gudipádu and 1,000 *kuntas* of wet land for the performance of daily worship to Kalkesvaradéva of Kandukur for the religious merit of that Rája (Rudradéva) We have given dry land as *archana vritti* (share for the worshippers) We have given the Urúmi fields, under the same tank as *sarvamánaya* (free grant) we have given

This is the endowment made by Kāmayya Boppaningāru when he was ruling Kandukūru. Whoever causes this charity to be kept up will get religious merit.

NOTE.—The stone was found built into the steps of the well. Mr. Venugópāl Chetti had it removed to the Taluk office. As it is broken at the end, some portion of the inscription is missing and the translation given above is more or less conjectural. This Kāmayya Boppaningāru is perhaps the official referred to in O. 49.

SUN.

MOON.

LINGAM.

1. స్వస్తి శ్రీ శక వరుషంబులు ౧౨౪౪ [అగు నెంటి దుం
చుభి]
2. సంవత్సర శ్రవణ ౫ సో స్వస్తి శ్రీమన్త. [హా మండ
శేష్యర]
3. కాకలియ్య ప్రతాపరుద్రదేవ మహా [రాజులు రా]
4. జ్యము చేయుచుండంగాను ఆరాజులకు దమ
5. ముగాను కామయ బొప్పనింగారిల [. . .]
6. కు రుద్రదేవనింగారు । శివరాత్రి పు[ణ్యకాలమ]
7. పుడు కందుకూరి కలిశేష్యర దేవర [అచాన పాగా]
8. నకు అఘడుపాటి బాతువడ్ల కూక . . .
9. ని పాలములాని ఉడుములానిగు [ంటకా]
10. ఉ కొని ఆచెర్వులావలాను వెలివ [లాను]
11. పాలము ఘడపాటిని వెయికుంట [లున్న]
12. ౧౦౦౦ వల్లి నీరు నేలగాతునంత వర [కు కొ]
13. ంతవటు వెలిపాలమును గాను అ [ర్చన]
14. త్రిత్తిగా నిస్తిమి ఆచెట్టున దుంసకు . . .
15. ము ఉరిమి చెలఱకొని కదరిశన . . .
16. లరి సవమాస్యముగా నిస్తిమి . . .
17. యినపుడెది [సా]గివడుమడిమాస్య . . .
18. . . పులాంటను ఇస్తిమి । కామయ బొప్పని
19. ంగారు కందుకూరు పలి యిపుడు చేసిన ధ

20. స్త్రీలకు యధర్ములకు యెవరయినా చెల్లించి

21. పుణ్యము చేసిడి.

KANDUKUR (41). (A.D. 1633-34.)

[Kandukúr. Telugu. On stone near temple of Ítamukkalamma near Taluk Cutcherry.]

TRANSLATION.

Hail! On Tuesday, the 30th day of the dark fortnight in the month of Mágha of the year Rudhiródgári, corresponding to 1606 of the victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, in the town of Śrī Skandapuri (Kandukúr) situated in the kingdom of Udayagiri, when Bálu Panaha Khán, Allisán, Sándatanisánu, Bhódáyya, Nandakhán, Ajyam-Akaram, Sultán Khán, and Dándíla-tuhúmgáru were present, when Khán Ajyam Ajyambar Muhammad Khán Sáhíb was seated, and when the Desáhís, the Sthalakaranams, the Kasbá Kápus, the Karanams, the Mandali Kápus, the Désasthas, the Náyaks, the Pámakus (?), and many others who had come from different directions were seated in the presence of the rulers, the two acrobatic companies of Mannek-mári Annáreddi and Mannekmári Pápayya performed various feats on poles and ropes. Then Anneárdi fell down from the rope and died in the midst of the assembly. The members of this assembly therefore requested the (Muhammadan) ruler to make some provision for the future for the children of the deceased by giving them a village by the tank of this village and to grant them an hereditary inám with full ownership. Therefore they have caused to be executed and given a charitable

deed granting one *gorru* of cultivable dry land in the eastern fields of the *kasba* village and as much cultivable wet land as can be sown with 4 *túms* of paddy under the Nallangatta tank. With the consent of the Kápus and Karnams of the *kasba* village they secured for them hereditary rights of ownership, ordered that the other 24 classes of Dommaras should have no right to it, and caused (this) stone inscription to be planted. Therefore according to this stone inscription the sons and grandsons of these persons Pápayya and Annáreddi should enjoy these (lands) in peace as long as the sun and moon exist. Śrī ! "Of giving and protecting a gift, protecting is more meritorious. By giving oneself, one attains heaven ; but by ratifying another's gift, one secures imperishable bliss." Śrī.

If any persons, with the sun and moon as witnesses, obstruct the charity and violate the conditions of this stone inscription, granted by this assembly, with the object of making profit in this village, or if they obstruct the other 24 classes of Dommaras in any way, they will understand that they are excommunicated. Śrī.

NOTE.--The names of the persons present are in several cases doubtful.

1. శ్రీ స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలి
2. వాహన శక వషాంబులు ౧
3. ౬౦౬ అనునేటి రుధిరోద్ధారి నామ సంవత్సరం
4. త్వర మాఖ బి ౩౦ అంగారక వార్షం
5. దు 1 పుదయగిరి రాజ్యమండ్లు చెల్లె శ్రీ
6. సరంధపురి వట్టణమందువ జారం
7. తమకు పాలువనహాను అ
8. శ్రిశాను శాద తనిశాను భోదా య్యవ

9. రిద్దఖానె ఆజ్యం అకరం సుల్తాను
10. ఖానుదాండీల తుహూంగారి
11. సదురుసను ఖానె ఆజ్యంబరు మహా
12. మృదుఖాను సా హేబులుంగారు కూచు
13. ండి దేశాహిస్తల కరణాలు కను
14. బా కాంపులు కరణాలు మందె[ద్ర]లికాం
15. పులు దేశస్తులు నాయకులు పామ
16. కులు చాలుమూల సమయ సమస్త
17. పెకండ్పులున్ను యేల్మివారి సముఖ
18. మండ్ల కూచు

Second side.

19. ండి వుండగాను మన్నెత్తారి అన్నారెడ్డి
20. ఆపావయ యీ రెండులెగలవారు
21. న్ను ఖడలువెనుకొని మోకులమీద
22. ను నానా అపుమేళౌలు ఆడుచూ వుండం
23. గాను అన్నారెడ్డి మోకుమీదనుండి స
24. భామధ్యమమండ్లు పడి మృతిబొం
25. ండ్లె గనక యీసభవారు అంతా ప్రభు
26. వుతో విన్నవంచేసి వీండ్లకు యీ గ్రామం
27. చెరువువొట్టు గ్రామం ఆయను విరి
28. ండ్లకు ముండ్లరగతి గల్పించవలెను వింక్లకు
29. మాన్యా స్వామ్యాలున్ను కాణయాచి
30. స్వాస్త్యం యిప్పించువలెను అని విన్నవం చే
31. శిరి గాన అందుక కసుబాలోనుం తూర్పు
32. పాలానంను కైలిగొరణందు వెలిపాలము
33. న్ను నల్లంగట్ట క్రిందకైలియనా తుమువరి
34. విత్తనాల మడిర్ని దానవత్రిక వ్రాయం
35. చ్చి యిప్పించి కసుబాం కాంపులు కరణం

36. అడుకొరిని కాణయాదిస్వాస్త్వం పీండ్లకు
37. యిప్పించి కడ్డ యిరువైనా ట్లు కులా
38. ల దొమ్మగ్లకున్న పనిలేకుండా ని
39. స్నాయం చేశి శిలాశాసనం వే
40. యించ్చిరి గనక యా శిలాశాసన ప్ర
41. కారాన యాపావయ అన్నారెడ్డిగా
42. రి పుత్ర పాత్ర పారంపర్యంతమున్న ఆ
43. చంద్రారకస్తాయీగాను అనుభవించెను
44. ఖులైపుండువారు । ౫౨ । దానపాలన
45. యోమభ్యే । దానాచేయోను పాలనం
46. థానా త్వర్గమావాప్నోతి । పాలనాద
47. చ్చుతం పదం । ౫౩
48. యానభవేయించ్చిన శిలాశాసన
- 49.ంతప్పి యాగ్రామాన కట్నం పచ్చనని
50. యవరు అడ్డపడివచ్చినా మూర్యాచ
- 51.ంద్రమనులు సాక్షిగా యిరవైనా
52. లగు కులాల దొమ్మగ్లకు అడ్డంపచ్చినా
53. కాండ్లు వెలిగాన తెలిశేడి. శ్రీ.

KANDUKUR (42). (A.D. 1802-03.)

[Karédu. Telugu. On the tank bund.]

TRANSLATION.

Hail ! On Wednesday the 13th of the bright fortnight of Śrāvaṇa of the year Dundubhi, corresponding to the year 1725 of the illustrious, victorious and prosperous era of Śālivāhana Śaka on August 11 of the year 1802 Pākala Rāmanna, the Brahman Karnam of Banginipalle

having trodden the boundary between Karédu and Banginapalle won a victory under the orders of M.R Ry. John Pinnvarat (Benward) Travers, Collector of Ongolo and Nellore. Therefore this stone inscription was set up under the orders of that lord

Note—This is inserted though subsequent to A.D. 1799 on account of its curious character. The meaning is probably merely that the Karnam settled the boundary between the two villages. Ongolo and Nellore were separate districts before the time of Mr. Travers. The exact meaning of "Mahallát káluka" is not clear, apparently the words mean "appertaining to the jurisdiction of"

1. స్వస్తి శ్రీ విజయాభ్య
2. దయ శాలివాహన శక
3. వరుషంబులు ౧౭౨౫ ఆ
4. గునేటి దుందుభినామసం
5. వ్యత్యర శ్రావణశు 13 భుష
6. వారం ౧౫౦౨ సంవత్సర ఆ
7. గొట్టునెల ౧౧ తేది కరేడు వి
- 8.ంగినిపల్లె సంధు పాలిమేర
9. మహారాజరాజశ్రీ జాన్ పీ
10. సు వారకు శ్రయివర్య మహ
11. బ్లాకు తాలూకా నెల్లూరు వం
12. గ్లవోలు కలకటకు ధారవారి
13. హుకుం ప్రకారం బింగినిపల్లె
14. బ్రాంహణ కరణం పాకల
15. రామన్న పాలిమేర తొకిగ జ
16. యించినామ గనుగ ప్రభువు
17. వారి హుకుంప్రకారం వేయిం
18. చ్చి శిలాశాసనాలు

KANDUKUR (43). (A.D. 1400-01?).

[Kondamudusupālem. Telugu. On stone over Mopād tank sluice.]

TRANSLATION.

Hail! On Monday, the 15th of the bright fortnight of Āshādha of the year Vikrama, corresponding to the illustrious Śaka year 1222, while Śrīgiriśvara Redḍi, the excellent son of Kōmatiredḍi, who (Śrīgiri?) bears the *birudas*—Jagannobhaganda,¹ Vīranārāyaṇa,² Bhujabala,³ Chōla Pāndyagajakēsari,⁴ Vairivīra,⁵ Basuva Śankara⁶ &c.—was ruling, Kōmatī Rāja ordered that the soldiers stationed in the town of Kandukūr, which is ruled by him, should contribute 1 *duggāni* (about 6 pies?) on each house from their pay, and presented this as an endowment to last as long as the sun and moon for providing all enjoyments to Kanda Somēśvara Déva (the deity) who resides at Kandukūr which is to the south-east of Śrī Parvatam (Śrī Sailam). The king and his subordinates (soldiers) who maintain this charity will acquire merit (?)

Whoever removes this stone (bearing the terms of) this charity will incur the guilt attached to the five cardinal sins.

NOTE.—1222 S.S. expired corresponds to Vikāri and not Vikrama which is 1202 expired. Probably we should read S.S. 1322.

1. శ్రీ స్వప్తి శ్రీ శకవహంబులు ౧౨౨౨ అను నే

2. ంటి విక్రమసంవత్సర అషాఢ శు ౧౫ నా* । నాండు జగన్

¹ am the sole hero of the world.

² = valiant Nārāyaṇa (Vishnu).

³ = having strength in one's arm; strong armed.

⁴ = the lion to the elephants which are the Chōla and Pāndya kings.

⁵ = hero to enemies.

⁶ are proper names (?).

- 3 బృగండ్ల వీరనా రాయణ బుజబల చోరి పాద్యరాయగజ
4. కేసరి వైరి వీరబసువశంక రాచివిడ నివాహకుండైన
5 మటెండ్డింగారి సుపుత్రుండు శ్రీగీశ్వర రెడ్డి రాజ్యము
6. సేయుచుండ కోమటిరాజు యేదెడిపట్నము
7. కందుకూరి విరపరివారము శ్రీవనకథ ఆగ్నేయ
8 ద్వారానివాసియైన కంద సోమేశ్వరదేవరకును అంగ
9 రంగభోగాధము అచంద్రాకముగాను త
10 మ తమ జీతాలవలనం విరను యింటను ఓ
11. కొకర దుగ్గాని లెఖను సవప్పించెను యీ ధర్మ
ము మి
12 గ పరివారము పలిక ధర్మంను సాగించిన
13 ఆ యి యింయి సుకృతమును బొందెడిది యీ
14 ధర్మమునకును ఎవ్వగు లెరాతిలి తినెనాను
15 వారి పంచమహాపాతకములుం జ్యోనారు.

KANDUKUR (44) (A D 1650-51)

[Kondamudusapalem Telugu On sluice of tank]

TRANSLATION

Hail ! On Friday, the 2nd of the dark fortnight of Margasira of the year Vikriti, corresponding to the year 1573 of the illustrious, victorious, and prosperous Śīlivāhana Śaka era, Antoji, the agent of Sri Rāmōji Māmbaji Nārōji Raghōji Pantulu after making salutations has given, with libation of water, a *lōru* wet land for maintaining the tank *amaram* It is settled that one *lunchadu* of grain for every *putti* of paddy and of all (other) produce raised under the tanks belonging to us in Kandukur, which has been given to us by Hājī Koti Sultan Abdullā Padushih as a *mullāda*, should

be collected as tank *lunchas* (méras). We have ordered that the grain thus realized should be given to Upparas (diggers) so that they may keep the tanks in good condition. It should be maintained in this manner for the merit of Háji Kóti Pádusháh. Whoever misappropriate the *luncha* grain set apart for the maintenance of this tank, not carrying out the provisions of this edict, if they are Muhammadans, will incur the sin of killing a pig at Mecca, if they are Brahmans or Sudras, will incur the sin of killing cows and Brahmans on the Ganges. Hence

* * * *

According to these conditions immediately . . .

This charitable edict . . .

NOTE.—The granter of the *mokhássa* is Abdulláh Kutb Sháh of Golkonda. Antoji is called Havildar in Nos 47 and 48 and governor of Kandukúr Pargana. In No 48 Ramóji Mámabáj is described as Phamujadár.

First side

1. స్వస్తి శ్రీ జయభ్యుద
2. యశాలిహవాన శక
3. వషంబులు ౧౫౭౩
4. అగునెంటి వికృతినామ
5. సంవత్సర మాగశిర బ
6. శు నాడు శ్రీరామోజి
7. మాంబాజి నారోజి ర
8. మోజి పంతులంగారి
9. ధర్మకర్తలయిన అ
10. ంరోజి పంతుల పెట్టి
11. ధారా పూజకంగా
12. గోరుమాంబరి నెర్దు

13. అమరం పాలించ స

14. మప్పింపగ చెసితి

Second side.

15. మి మీకున్న మాకు

16. హజికోతి సులతాను

17. అబ్దుల్లా పాదుశాహీం

18. గారు మాఖా సాయించిన

19. కందుకూరిలో మామిత్తి

20. చెరువులక్రింద వండించి

21. న వడ్లకు సకలాయం వు

22. ట్టి గ కి కుంచుండ్డి లెకిన చెర్వి

23. కుంచాలు కట్టడాచేసి వచ్చిన ధా

24. న్యం పుష్పలవశాన యిచ్చిచెర్వు

25. లమీద పని ముఖంసెయి

26. చెటట్టుగా కట్టడచెప్తిమి గాన

27. క యీవకారం హజికోతిపా

28. దుశాహింగారికి ధమంగ్గాను

29. నప్పించెది యీచెరువు కుంచా

30. ల ధాన్యం యీశాసనప్రకా

31. రాన నడిపించక యవ్వరు వు

32. మ్మకున్నను తురకలయినా

Third side.

33. ను మఖాలో వం

34. ద్ది చంపిన పాపమున

35. బోందురు బ్రాంహ్మలు

36. అయితేను శూద్రులయితేను

37. గంగకర్తను గోత్రా

38. మ్మలం చంప్పిన పాపా

39. నం పోదుగు ఖుద్దన
 40. యీ కట్టండ్రప్రకారం యీ
 41.
 42.
 43. . యీ భర్తృశాసనం

KANDUKUR (45)

[Kóvúru. Telugu In a backyard]

TRANSLATION.

With love constructed a *mandapa* to Kóvúru Visvanátha and founded an endowment of land whosoever fails to uphold this charity will incur the sin of cow-slaughter and Brahmanicide on the banks of the Ganges

1. కోవూరు విశ్వనాథనికి ప్రీతించే
2. మండపం శేసిన బ్రతి
3. దు ఇథమమునకు
4. ఎవరు తప్పినాను గంగ క
5. తాను గోవును బ్రాహ్మణ చం
6. పినవారు.

KANDUKUR (46) (A D. 1652-83.)

[Máchavarum Telugu. On a fallen stone by the road side.]

TRANSLATION

Hail! On Thursday, the 15th of Mágha of the year Dundubhi, corresponding to the illustrious, victorious and prosperous Śivabhíṇa Śaka year 1604 .

(Illegible)

The sons of the *Dharmahartās* (trustees of the charity) and . . . The terms of the charitable edict are—

[This is] the edict founding charities in the villages Máchavaram and Mópád The existing wells . . .

The tamarind tope to the east of Gudlúr; the mango tope to the south of Gudlúr, the tamarind tope; the plantain garden (to the north of the tamarind)

NOTE —There is also an inscription on an adjacent hill, but it is altogether illegible

1. స్వస్తి శ్రీ జయా
2. భృదయ శాలివా
3. మాన శకవషాంబు
4. లు ౧౬౦౮ అపు నేంటి
5. దుండభియసు సంవ
6. త్సెర మాఖ శు ౧౫ భృగు
7. వాంరంనాడు
8. . . . [అప్రైయించి
9. నవారునూ పరదప్ప
10. గారియ దెవహను
11. మంతుడి చృనపుం
12. డ్డి బండిలిండు తమ
13. లుశాసనం] చ్చి
14. రిభమృతకాల కొమా
15. ఘంస్తు
16. . . .
17. . . .
18. . . .
19. . . .

20.
 21.
 22. ధర్మశౌ
 23. సనక్రమ
 24. మెట్టుంన్న
 25. ను | మాచ
 26. వరం | మో
 27. పాడు | యీ
 28. గ్రామాదుల ద
 29. మఱము ప్రతి
 30. స్థించిన ధర్మశౌం | సా
 31. లు భాపురు
 32. [లూల విజతం ?] గ్రా
 33. మా లంలు ను
 34. స్థూరి రూపుక
 35. చింతతోపును
 36. నుస్థూరి
 37. లోసు మాఁడి
 38. తోపు చింతతోపు
 39. లరెటి తోపు [చింత
 40. రూపుక ఉత్తరం]
 41.

KANDUKUR (17) (A D. 1650-51.)

[Māchavaram. Telugu, From stone near temple
 of Perantālu below tank bund]

TRANSLATION

Hail! On Friday, the 3rd of the bright fortnight
 of Mārgaśīra of the year Vikṛiti, corresponding to

the illustrious, victorious and prosperous Salivahana Saka year 1573, Antoji Pantulu Havildar the agent of Sri Rámoji Mambaji¹ Nairaji Sri Raghoji Pantulu

We have granted (*mīras*) fixing them at 1 *kunhadu* on every *putti* of paddy and all (other) produce raised under the tanks in the *Sima* of Kandukur which has been bestowed on us as a *mokla* a by Hazarat Sultán Abdulla Padushahí of Hyderabad Sarkar (government) According to the terms fixing a *kunhadu* under the tank, the grain should be collected from (the produce under) the tanks, and given to Upparis (diggers) in order that they may keep the tanks in good condition . . .

Whoever in appropriate the grain, not carrying out the provisions of this edict, if Muhammadans, will incur the sin of killing a pig at Mecca, if Brahmans or Sudras, will incur the sin of killing cows and Brahmans on the Ganges

If any one does thus (*i.e.*, obstructs the charity), of whatever caste he be, his wife will be considered to have been given to a *lethi* May it cause great prosperity!

Fi t de

- 1 స్వస్తి శ్రీ జయభ్యుత్
- 2 య శాలివాహన
- 3 శకవరణ బురు ౧
- 4 ౫౭౩ అరుదేటి విక్ర
- 5 తిన్నామ సువ్యత్సర మా
- 6 గణశిర శు ౩ శు రోజు
- 7 శ్రీరామోజి మంపాటి
- 8 నారోజి శ్రీ రఘోజిప్పం
- 9 గులంపాళి కార్య

10. కత్తలైన అంతో
11. జీవ తులుహ
12. వలదారువారు
13.

Second side.

1. సరారు హైదరా
2. బాదు హజిరతు సు
3. ల్లాను అబ్దుల్లా పాదుశాహిం
4. గారు మొకరారుతేసి ఇచిన
5. కందుకూరు శిమాలాం చెఱువు
6. క్రిందపండివచ్చినపడ్లకుసకలాయం
7. పుట్టి గ కి కుచదు లెఖు కట్టడతేసి
8. యిస్తమి చె .
9. ద్వ కుచాల కట్టవ్రకారం వద్దిన ధా
10. శ్వం పుష్పం వశాన ఇచ్చి చెర్వు
11. మీద పనిముఖం చెయించెడి
12. . . . వాడిచావున్నా
13. . . . వ్రకారాన
14.
15. శ్వం చెర్వు

Third side.

1. సం యా శాసన
2. వ్రకారం నడిపి-పక
3. య్యరు పుచ్చుకున్నా సు
4. శాలయిలేను మఘాలాం పం
5. ద్ది చంప్పిల పాపానం బోదు
6. రు వ్రాంపురు అయిన సూ

- 7 గ్రంథ అయినను గంగకళాం గో
- 8 బ్రాహ్మణం జంపినం బోధరు
- 9 యందుకు యే కులంవారు అయి
- 10 నాను వాని ఆలిని వెట్టివా
11. నిక- యచ్చినట్టై శ్రీ శ్రీ
- 12 జేయును

KANDUKUR (48) (A D 1650-51)

[Machavaram Telugu From a stone near the same temple]

TRANSLATION

May the illustrious Anjaneya help us! Hail! On Friday, the 3rd of the bright half of Mārgasīra of the year Vikrīti, corresponding to the year 1573 of the illustrious, victorious, and prosperous Śālivāhana Śaka era, this edict was executed and granted by us, Challa Timmireddi, and Mummadī Timmireddi and others whose names are engraved on the inscribed stone containing our family pedigree near (the temple of) Hanumān, which is close to the temple built on Nēlatippa situated in these rocky fields, and by the *Dharmakarīs* (trustees) who constructed the tanks. Its terms are on all kinds of produce raised from the wet fields irrigated by the tanks of these four villages, i.e., Kandukur, Kondamudusupālem, Mōpādu, and Māchavaram, which were given to us as a *mōlāśa* (?) by the orders of Hajarāt Sultān Abdulla Pādushāhim of Hyderabad Sirkār and which are situated in Kandukur Pharagana which is in the jurisdiction of Antōji Pantulu, Havaladar and agent of Rājā Śrī

Raghóji¹ Numbâji Náróji Rághóji the Phamujudár (commander-in-chief), grain at one *kuncha* on every *putti* should be given to the Voddars Taníru Góvindu, Taníru Náráyudu, Taníru Venkataya, Taníru Narasaya, Taníru Pápaya, and Taníru Venkatúrínudu, who originally put up the bunds of these tanks, and have been maintaining them, who are residents of Mópádu and Máchavaram, and who are Peddabóyas (?). These six persons should get the tank *kunchas* as written above, and in addition land on which six *túms* of seed can be sown, in the Chintaléti Bádava field situated in the wet fields of Mópádu, and land on which six *túms* of seed can be sown, in the *ráka* field (field where there is percolation of water) situated to the south-east of Nélatippa in the fields of Máchavaram; in all land on which twelve *túms* of seed can be sown as an entire *isám*. They have also the privilege of grazing their cattle and sheep without paying *pullari* (grazing fees). Moreover the other Voddars of these four villages who do *amji* work (customary labour) to the tanks along with these are exempted from *pullari*. Further only these persons should perform the duties of *ntrukaṭṭu* (distributor of water) for all the wet fields under these tanks. For this service they are given land on which four *túms* of seed can be sown in the Bádava (moist land) situated to the west of Nágula well in the fields of Mópádu and land on which four *túms* of seed can be sown in the *ráka* under the bund to the south of the sluice in the fields of Máchavaram; in all, land on which eight *túms* of seed can be sown as *ntrukaṭṭu mānyam* (grant for looking after the distribution of water). Under the orders

¹ Rámóji in No 47.

of the Mahārāja Śrī it is settled that the *mēra*, *mānya*, and *pullari*, should be given as a *sarva mām*. For this purpose to obviate the necessity of issuing *saunads* or *dumbalas* not only has this stone edict been engraved, but we have also executed and granted them a copper-plate deed of gift. Therefore in order that they, their sons, grandsons and progeny, may enjoy in this manner as long as the sun and moon exist, we, the aforesaid rulers of the present day, and their officers have jointly given this agreement. Therefore future rulers and their officers, the villagers, and all other people should cherish and maintain this charity. In the rainy season after the *amji workers* dig the calugulas and sluices, these (Voddars) should do earth-work and also *amji* work along with the *amji-workers*. When the tank is full, these (Voddars) should carefully observe the places which are unsafe and do the needful repairs. They should look after the tanks along with the villagers, *mulāms*, *vettis*, *Mādigas* and others. According to the customary supply of water of the villages water should be distributed by them without waste to the wet lands. We have issued orders in the e terms. Therefore in this manner it should be carried out for the religious merit of Hīzarat Sultān Abdul Padushāhigīra. Whoever obstruct this charity or misappropriate the proceeds, whether they be the rulers, or their officers or other people, or the villagers, or any one else, if the obstructors are Muhammadans they will incur the sin of killing a pig at Mecca, if they are Brahmans or Sudras they will incur the sin of killing cows and Brahmans on the banks of the Ganges. Those who obstruct this (charity), to whatever caste they may belong, will have many births in the hell called

kumbhāpāka and finally will be born in the sixth caste (as animals). This stone inscription has been engraved in the presence of the five elements and the thirty-three crores of gods.

First side.

1. శ్రీ ఆంజనేయా సహాయం! స్వస్తి
2. శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శక వ
3. షణ్ములు ౧౫౭౩ అగునేటి వికృతినామ .
4. సంవత్సరమాగశరశుద్ధ ౩ శుక్రవారం గోజుం గూ
5. దిప్పిపాలా యికకడ నేలదివ్వగుడిదాపున మానుమఃతు
ని సమీపాన వుం
6. జ్ఞామా వంశావళి శాసనపు బండ్లమీద చెక్కించిన పేర్లు
7. గల చల్లా తిమ్మిరెడ్డి ముమ్మడి తిమ్మిరెడ్డి వనైరాలము
.ంన్నుచెర్వులు వేయించినధమకతలముంన్ను అయిప్ర
మేము
9. బ్రాయించిన ధర్మశాసన క్రమమెట్లంన్ను రాసరిశీ
రఘా
10. జి సుంబాజి నారోజా రాఘోజా ఫణుజుదారు వరు
11. లంగారి కార్యక త్తలైన అంత్రోజి పంతుల హ
12. వాలదారుగారు ఫరగణాకందుకూరు
13. సరాకారు హయదరాబాదు హజిర్యతు సు
14. ల్లాన్ అబ్దుల్లా పాదుషాహింగారు మొక
15. ర్రరుచేసి మాకు పరుమానా దయచేయించివుంన్న
16. కండ్లకూరు కొండ్లముద్దుపాలెం మోపాడు మా
17. చవరం యానాల్లు గ్రామాదుల చెర్వులక్రింద పారు
18. దలమాంగిలి పాలంలో పండించినవంట సకలాయం
19. ఖగి ౦౦! తీర్చు యీ చెర్వులుగ గడ్డలు యెత్తించిన
వాండ్లం
20. న్ను వసుమధుంచేయించినవాండ్లున్ను మోపా

21. డు మాచవరం కావరస్తులున్నా పెద్దబోయ
22. లుగా యేవడివుంన్న వొడెలు | తన్నీరు గోవిం
23. దు | అ నారాయుడు | అ వెంకటయ | అ నర్సయ |
24. అ పావయ | అ వెంకటాముడు అన యీ అను
25. రింన్ని వయ్య వ్రాసినవ్రకారం చెర్వుకుంచాలున్న య
26. దిగార్ మోపాటి మాగాణి పాలంలో చింతలేటి
27. బాద్వాపట్టుతుకం ఖం | ౧ విత్తనాల పట్టున్నా మాచ
28. వరం మాగాణి పాలంలో నేలివు దక్షణం రూర్పున
29. నుండైవాక లోంతట్టు ఖం | ౧ విత్తనాలపట్టున్నా జ్జిలా
30. తీసి ఖం ౪ ౨ విత్తనాల పట్టు పాలు మాస్యంగా
31. నున్నా వీడ్లకు వుండె వశ్యలు సన్నజీవాలు
32. న్నాపుల్లిరి లేకుండానున్నా యిదేగార్ వీడ్లతోపాటు
33. చెర్వుల అంజీపవిత్రే యీ నాల్గుగ్రామాదలలో
34. వుండె వొడ్డెలు పుల్లిరిమాత్రం లేకుండ్డానన్నా మరి
35. వ్నా యీ చెర్వులకింది మాగాణిపాలం యావత్తు
36. కున్నా వీడ్ల నీరుకట్టుపనిన్ని చూచేలాగ్ననున్నా యి
37. చ్చకుగా మోపాటిపాలంలో నాగుల భావిపడ్డటి
38. బాచవపట్టుమ్మం ౦ర విత్తనాలపట్టున్నా మాచవరం
39. పాలంలో పెద్దచూము దక్షణం కట్టకొదివాక
40. పట్టు ౦ర విత్తనాలపట్టున్నా జ్జిలా ఖం | 3 విత్త
41. నాలపట్టు నీరుపట్టు మాస్యంగానున్నా నివర-వ
42. చేసియిచ్చేలాగ్ననున్నా మవారాజే శ్రీగారికట్టడ
43. వ్రకారం మేరామాస్యములు పుల్లిరిన్ని సర్వం
44. యింనాముగా స్పదు దుంబాలాలు కూడా పనిలేకుం
45. డ్డా యిచ్చేలాగున నికాయించి యీ శిలాశాసనం
46. చెక్కించడం మాత్రమేకాకుండా వీడ్లకు మేము
47. రాంబ్రంశాసనం దానవ్రంధ్రా వ్రాసియిస్తీ
48. మి గనుక యీవ్రకారం వీడ్ల పుత్రపాత్రిపా
49. రంపర్యా అ చంద్రాకాప్తాయగా అనుభ

50. వింశేలాగ్ను వేమున్న యిష్టడు వుండే సదరు
 51. ప్రభువులున్నా వారి వ్యాపారస్తులున్నా సహా
 52. యిస్తిమి గనుక యిఖమీక వొచ్చే ప్రభువులు
 53. న్నా వాతరళు వ్యాపారస్తులున్నా గ్రామ

Second side.

54. సలున్నా యింకొక యిత
 55. రమయ్య లోకలు సమేతు
 56. న్నా యీ ధర్మయెందు అభి
 57. మానం వుంచినప్పించవలెనూ
 58. యీ చెర్వుల అల్లులగ్నా గ్రామ
 59. లకుంన్నా వషాకాలలో అంజీలు అ
 60. కు నోసిన తర్వాత మంన్న పోశేలా
 61. గూను అంజీలతో పాటు అంజీవని చే
 62. శేలాగూను నిండ్లు చెర్వులప్పుడు అపా
 63. యం వొచ్చే స్త్రీలుగ్నా కనిపెట్టి వనిము
 64. ఖంచేయిస్తూన్న గ్రామస్తులు ముదాం
 65. వెట్టి మాదిగలు ఎగైరాలతోకూడా చే
 66. ర్వులు కాపాడేలాగ్నను గ్రామాదుల
 67. మామూలు పరబడిప్రకారం దరొబ
 68. స్తు మాగాణికి విస్తరించి పట్టు పోనివ్వ
 69. కుండా నీళ్లు కట్టిచేలాగుననున్నా క
 70. ప్తిపు చేస్తిమి గనుక యీ ప్రకారం హజ
 71. రరు సుల్తాను అబ్దుల్లా పాదుషాహం
 72. గారిక వుండుముగా నప్పించవలెనూ | యీ
 73. ధర్మాని యెవ్వరు విఘాతంచేసినా యీ
 74. ద్రవ్యం యెవరు అవహరించిినా వారు ప్ర
 75. భువులుగాని వారి యిలాకా వ్యాపారస్తు
 76. లుగాని యింకొ యితరులయ్యి లోకులు

77. గాని గ్రామస్తులుగాని యవరైనా అటంకం
78. చేస్తాన్నారో వారు తురకలైతే మకారం
79. లో పండినిచంపిన పాపాన్ని జెండదురు బ్రాహ్మ
80. గురున్నా శూద్రులున్నా అయితే గంగాతీర్థం
81. గోబ్రాహ్మణుల జంపిన పాపానం బోదురు
82. దీనికే దేవులంవారు విఘ్నము చేస్తారో వారు అ
83. నేక జంక్షాలు కుంభీపాకమనెడు నరకాన్ని పొంది ప
84. స్తమ కులమందు జన్మింతురు యిటు పచ్చ
85. మహాభూతాలు సాక్షిగాను ముప్పయి మూ
86. దుకోట్ల దేవతల సాక్షిగాను వ్రాయిం
87. చ్చిన శిలాశాసనము.

KANDUKUR (49).

[Málakonda Hill Telugu. From pillar of Narasimha-svāmi temple.]

TRANSLATION.

On the 12th of the bright fortnight of Kārtika in the year Plava, they have constructed a *mandapa* to Narasimha of Srī Málakonda. The perpetual devotion of Jayavarapu Nimmaya.

NOTE.—Mr Boswell in the District Manual talks of a grant appertaining to the Málakonda temple. It is identical with No (79) of Singarājakonda and Mr Boswell probably incorrectly ascribed it to the Málakonda temple.

1. జ్ఞాన సంపత్సర కా
2. తాక శుద్ధ రం
3. శ్రీమహాల కొం
4. ద్ద నరశిక్షులకు
5. మండపము చేశి
6. జయవరపు నిమ్మ
7. య నిత్యకావా.

KANDUKUR (50). (A.D. 1268-69.)

[Pákála. Telugu. On a stone in front of the
Siva temple.]

TRANSLATION.

Hail ! On the day of Vishumat Sankránti, on the 10th day of the bright half of Chaitra of the year Vibhava, corresponding to the illustrious Saka year 1190, (Ru)dra Pregada, the prime minister (Mahápradháni) of the illustrious (Rudradéva ?) gave 600 *kuntas* of wet land under the pond of Birrala Rémaduvu, to wit, wet land near Sévákattam, paddy fields irrigated by the water of Bitragunta tank, and 12,500 *kuntas* of land on the north and east of Brammireddipalli, as an endowment to Rámalingadéva for providing all enjoyments, for the religious merit of Rudradéva and his own parents, to last as long as the sun and moon last.

[One imprecatory verse.]

Sun.

Moon.

1. స్వస్తి శ్రీ శ
2. క వరువంబు
3. లు ౧౦౯౦ అగు నే
4. ంటి విభవ సంవ
5. త్వర వైత్ర శు ౧౦
6. విషునుల్ సంక్రా
7. ంతినాండు శ్రీ [రుద్ర
8. దేవ-] మహా ప్రధాని
9. [రు]ద్ర ప్రెగడ రు
10. రుద్రదేవరకు దమ
11. దల్లి తండులకు
12. పుణ్యముగాను

13. శ్రీరామలింగ
14. దేవరకు అంగ
15. రంగ భోగానకు ధర్ము
16. ంగ్గాను ఇచ్చిన వరి
17. సేను సేవాకట్టం
18. చెల్లె పాలము బి
19. శ్రాంల తొమడువు
20. నా నీరుపాము
21. గు ఓంం చిట్ర
22. గుంట చెల్వనీ
23. తిం బండె వరిచె
24. సు బ్రహ్మరెడ్డి ప
25. వీ ఉత్తరానాం దూ
26. వ్పనాను గుం
27. గాంంం అరం
28. ద్రాకము
29. స్వదత్తం వర
30. దర్తి వా యా
31. వాదేరి వసు
32. ంధరా పట్టి
33. వ్పరుపసహనా
34. గి విష్ణుయాం జా
35. యలే క్రిను.

KANDUKUR (51).

[Pákála. Telugu. On the bell in Siva temple.]

TRANSLATION.

On the 7th of the bright fortnight of Pushya in the year named Khara, Battula Śarabhá Reddi and Chinna Lingá Reddi caused this bell to be made for Rámalinga svámi of Pákála for the merit of Himadaku Pérantála.

ఖరనామసంవాత్సర పుష్యశుద్ధ ౭ లు
పాక్ష రామలింగస్వామికి హిమదక పె
రంతాలకి విశేషంగాను బద్దల శ
రభారెడ్డి చిన్నలింగారెడ్డి చేయించిన
ఘంట.

KANDUKUR (52). (A D 1302-03)

[Pákála. Telugu. On a stone pillar in the
Siva temple]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday, the 1st of the bright fortnight of Mágasira in the year named Subhakrit, corresponding to 1224 of the illustrious Saka era, we have given for the performance of occasional festivals (?) to Sríman Muhá Rámanáthadéva of Pákála *vuttis* (shares of land) for Brahmans near Vailumulagunta, 960 *luntas* of dry land at Bitragunta which were purchased and given, and wet land under the Amudamaduvu to last as long as the sun and moon endure.

1. స్వప్తి శ్రీ శకవరుషంబులు

2. ౧౨౨౪ ముసెంటి శుక్లకృ

- 3 తునామసంవత్సర మాఘశీర
- 4 శు ౧ గు పాశల శ్రీమ
- 5 స్వహా రామనాథదేవర
- 6 తన అవసరధ్యాయము
- 7 దునకు వైలుములగుం
- 8 ట్ట మరు
- 9 ట్టి బ్రాహ్మ
- 10 ల బ్రతు
- 11 లు చిట్ర
- 12 గుంటను
- 13 టికి ఇచ్చి
- 14 న వెలిచేసు గు
- 15 కుం అంముద మదు
- 16 పుక్కింద నీరుసెలం ని
- 17 ని అవండాకాకముగాను
- 18 నిష్ఠిమి.

KANDUKUR (53). (A D 1273-74)

[Palka Telugu On a stone pillar in the
Siva temple]

TRANSLATION

Hail! On day of Uttarayana Sankranti in
the year Srimukha, corresponding to 1195 of the illustrious Saka era, (Sitaya) the younger brother of Periya Reddi Nivani, the karnam of this village, presented

for the perpetual lamp to Sri Rimalingaswami
of Palka, for the archakas rice at the rate of for
the religious merit of his parent and of himself and of

KANTUKUR (54). (A.D. 1320-21.)

[Pākāla. Telugu. On a stone pillar in the
Śiva temple.]

TRANSLATION.

Hail ! On Sunday, the 6th of the bright fortnight of Chaitra of the year Raudri, corresponding to the year 1242 of the illustrious Śaka era, while Śrīman Mahāmaṇḍalēśvara Kūkatīya Pratāpa Rudradēva Mahārāja was ruling the kingdom of the earth in agreeable interchange of communications (with his feudatories ?), Hail ! The Kōmaṭis (Nagaramlōnivarū) of Nellore who were ruling the illustrious village of Pākāla gave a field on which 5 *tims* of seed can be sown The perpetual lamp should be kept up as long as the sun and moon endure. The temple servants should see that this (charity) is maintained.

1. స్వస్తి శ్రీమన్నహా మ
2. ండలేశ్వర కాకతియ్య
3. వ్రతాపరుద్ర దేవ మ
4. హారాజులు శుభ
5. సంగతా బిహోదం
6. బునం ప్రితి
7. వి రాజ్య
8. ంబు చే
9. యు
10. చుం
11. డంగ
12. శభవరుక
13. చులు గొర్రె

Setti, should be kept up as long as the sun and moon endure. The temple servants of this temple should see that this lamp is kept up.

1. స్వస్తి శ్రీమన్నవా
2. మండలేశ్వర కాక
3. లియ్య ప్రతాప
4. రుద్రదేవ మ
5. రాజులు సుఖసంగ
6. కా విమో
7. దంబు
8. నం చ్చి
9. తివి రా
10. జ్యంబు
11. చేయు
12. మండంగా శేఖవరుష
13. ంబులు ౧౨౪౨ ను నెం
14. టి రొద్రిసెవత్సర మైత్ర
15. శు ౬ ఆ. స్వస్తి శ్రీపాక
16. ల రామయ్యదేవునికి . .
17. నెల్లూరి నగరము వా [నివా?]
18. రి యందు ఏడు [ము విత్తుల మ?]
19. డియ పెర్ల పెట్టికొడుగు నిత్యది
20. పిళ పెట్టిన లిఖండవీపంబు
21. సూర్యచంద్రులు గలంతె
22. కాలమున్ను చెల్లంగలది
23. ఇ దీపము ఇ గుడిస్తానా
24. ప్రభులు
25. చెల్లింప
26. గలవారు.

KANDUKUR (56).

[Pākāla. Tamil. From Rāmalingaswāmi temple.]

TRANSLATION.

We four persons of this place, viz., Púśāri, Kóyiménāko, Rāman and Vallen, received one Gandagṛpālamūdni¹ for one evening lamp presented to the god Ilangasenukuhya. We bind ourselves to maintain (this charity) as long as the moon and sun last.

If any one obstructs this charity he will incur the sin of killing a tawny cow on the banks of the Ganges.

[1] -ந்-

[2] தகரு கோனாடு

[3] விட்ட இலங்கசெனுகு-

[4] [சதிய] நாயனார்கு வல-

[5] தத சந்தியினார்கு ஒள-அ-

[6] கருகருடுந்த கண்-

[7] [ட] செம்பாடு மான-

[8] ட ஒக்கம கைகொண்-

[9] டெசம் இலங்கசெனுகு

[10] பூசாரி கோரிமென-

[11] டெ இலங்கசெனுகு வல-

[12] து இலங்கசெனுகு வல-

[13] கதிரசந்தியினாடு

[14] ஒத்தக்கட்டுவா

[15] ம்

[16] இத்

[17] தகம்

[18] ம் இல-

[19] கண்-

¹ Gandagṛpālamūdni, the name of a kind of lamp.

- [20] ம பண்-
 [21] னினி-
 [22] வளந-
 [23] ருண-
 [24] டரகில
 [25] கங்ை-
 [26] ககரை-
 [27] வில கு-
 [28] ராதபக
 [29] வை கெ-
 [30] ரானாபக-

KANDUKUR (57) (A.D. 1272-73 ?)

[Pākāla Tamil. From Rāmalingaswāmī temple.]

TRANSLATION.

In the Saka year 1194, in the month of Āvani, on the day of Urosam attaputagi(?) Pattanangilān, (alias) Kulamban (alias) Aramana of Uttaramēlūr, presented a sacred flower garden to deity in the town of . . . Chalamattigandā For its maintenance he presented 500 *kuḷi* of land to the deity

- [1] சகலையரணிது தா-
 [2] கயிசவது ஆவணிமாச[ததி]-
 [3] வ உரெசசணிபு அட்டபுதகி காள
 [4] ரகசலமததிகண்ட
 [5] டணததில கயகச-
 [6] கச . தெவரகு உத-
 [7] [த]சமெஞாநில பட்டண-
 [8] கிழாநகுழம்பள ஆதமகெ-

- [9] ந் இந்நாயனாற்கு கொண்டு-
 [10] விட்டதிருநந்தாவநமு-
 [11] [ம்] இதுக்கு காணியாக கொ-
 [12] ண்வேிட்ட உடையாற்கு
 [13] . ண்டாட்டில் புக்குபுவி
 [14] . . . குழி நய நாயநார்
 [15] . . . திருப்பரத்த

KANDURUR (58). (A.D. 1277-78.)

[Pākāla. Tamil. From the image of Vignēṣvara.]

TRANSLATION.

In the expired Śaka year one thousand one hundred and ninety-nine, on the date corresponding to Monday, the fifth day of the first (bright) half of the month of Karkaṭaka (kārttika) which I Korran Paṇḍāri received for the god¹ at Pākkaḷ.

- [1] [சகா]யாண்டு [ஆ]-
 [2] [வி]ந்தொருநா[ம்]-
 [3] [து]ந்தொண்ணு-
 [4] ந்த ஒன்பது [செ]
 [5] ல்லாநின்ற [கத்]-
 [6] கடகநாயதது-
 [7] ப்பூர்வபக்தது
 [8] பஞ்சமியும் திந-
 [9] கட்டிமுமையும்
 [10] பெற்ற கான் பா-
 [11] ந்கலில் இ[க]ச[ய]
 [12] [து]தெவந்[க்]ரு க-
 [13] ளை கொற்றன [ப]-
 [14] [ண்டாரி] கொண்ட

KANDURUR (59).

[Peddakandlagunṭa. Telugu. To east of village.]

TRANSLATION.

On the 15th day of the bright fortnight of Kārtika of the year (Promódúta). . . . for the religious merit of his father and mother with the goddess Earth and the god of rain as witnesses will maintain. .

1. ధాన్య దేవిని వా
2. సదేవరసాక్షిగాను
3. (ప్రమాదూత)
4. సంవత్సర కార్తిక
5. శుద్ధ ౧౫
6. గారు . . .
7. . . . గృహ . . . పల్లికిన్ని .
8. పండ్రికిన్ని పు
9. జ్యము
10. . . . అ . . . య
11. . . . నడపినవారు . . .
12.

KANDURUR (60). (A.D. 1258-59 ?)

[Pentṛāla. Telugu. From one side of a fallen stone near the river.]

TRANSLATION.

On Thursday the 15th of the bright fortnight of Āshādha of the year Kālayukti, corresponding to the year 1179 of the illustrious and auspicious Śaka era Śrīman Mahāmaṇḍalēśvara Bhujabala Vīra Manma Siddaya

Déva Mahárájulu gave an Agrahára for enjoyment to the Puróhit (priest) of the deity Márgamu Pahindimukkala Márga Náráyana Perumál, through the agency of the son of Márgamu Pahindimukkala Vira Tiruvengala the illustrious establisher of the path of the Védas, to last as long as the sun and moon endure The Nambi Tiruvengadaya and Padmanábha for enjoyment 1,000 *kuntas*, 1,000 *kuntas* for the marriage festival of the deity

NOTE.—The cyclic and Saka dates differ by a year. This gurun Márganur Pahindimukkala Vira Tiruvengala does not seem to be mentioned outside this group of Kandukúr inscriptions.

1. శ్రీ శుభ శకవరుషంబులు
2. ౧౧౭౯ అగునేటికాళ
3. యుక్తి సంవత్సర ఆషాఢ
4. శుద్ధ ౧౫ గురువారాన శ్రీ
5. మన్మహా మండలేశ్వర భు
6. జబళ వీరమన్మ సిద్ధయదే
7. వ మహారాజులు శ్రీమకువే
8. ద మాగ్గ ప్రతిష్ఠాచార్యులు
9. వైన మాగ్గము పహిండిము
10. కుల వీరతిరువెంగళ కొమా
11. రుని పురుషాకారన . . క
12. చిందు
13. లనారా . . మాగ్గము పహిం
14. డి ముక్కల మాగ్గనారాయ
15. రాప్పరుమాళ్ల పురోహితు
16. లకు అగ్రహారము ఆ చంద్రా
17. క్కముగ నిస్తిమి
18. . తిరువెంకడయ సంబంధ

19. మనూళ్ళ
20. భోగము
21.
22. . . . వ
23. మ
24. తిరు
25.
26. తి
27. కు ౧౦౦౦౦
28. సికి ౧౦౦౦౦
29. . పి
30. . . . ర౧౦ రికితిరు
31. కళ్యాణముకు
32. అనుకు
33. నిప పతిమ
34. రాయ
35. కలకొండ
36. ప్రకునుకు
37. . కు
38. . కూనుకు
39. . కొరకు
40. కొవసి
41. రివసి
42. కటర . తి . చా . కికు
43. కు రికి . . . ౧౦౦
44. కువిరి
45. రికి
46.
47.

KANDUKUR (61). (A D 1259-60 ?)

[Pentrála Telugu From another side of the same stone.]

TRANSLATION.

On Thursday, the 10th of the bright fortnight of Vaisákha of the year Siddhāthi, corresponding to the year 1180 of the illustrious and auspicious Saka era, Srīman Mahāmandalésvara Allādu Suddha Déva Mahá Rāju, grandson of Podakanúrisiddi Rāju, who is a descendant of the race of Mukkantikāduvettu, gave to last as long as the sun and moon endure for providing sacred food and all kinds of enjoyment to the illustrious Pabindi Mukkala Márga Nárayana Perumál through the agency of the son of the illustrious Márgamu Pabindimukkala Vira Tiruvengala, the establisher of the path of the Védas, for the prosperity of the kingdom of Srīman Mahāmandalésvara Bhujabala Vira Manma Siddaya Déva Chóda Mahárájulu.

NOTE.—The cyclic year corresponds with S S 1182 current

- 1 శ్రీ శుభ శకవరుషంబులు
- 2 ౧౧౮౦ అగు నేంటి సి
- 3 ధౌతిక సంవత్సర వైశా
- 4 ఖ శుద్ధ ౧౦ గురువారాన శ్రీ
- 5 మన్నహా మండలేశ్వర
- 6 ముక్కంటికాడు వెట్టువంశావ
- 7 తారులైన పా (ద) కనూరి సిద్ధిరాం
- 8 జమనుమందు అల్లాడు శుభదే
- 9 వ మహారాజు శ్రీమన్నహా మండ
- 10 లేశ్వర భుజబల వీరమన్నసిద్ధ
- 11 యదేవచోడ మహారాజులకు
- 12 రాజ్యాభిప్రీతిగాను శ్రీమకు వేదమా

13. గణ ప్రతిష్ఠాచార్యులైన మాగణము
14. పహిండి ముక్కుల వీర లిరువెం
15. గణ కొమారుని పురుష కారానకున్నే
16. ంధామరులైన పహిండిముక్కుల
17. మాగణానారాయణ పెరుమాళ్ల
18. అమృదపడి చాతదర్శకున్ను
19. అంగరంగ బోగాలకును ఆచ
20. ంద్రాక్ష ముగానిస్తేమి

KANDUKUR (62). (A.D. 1260-61 ?)

[Pentrúla. Telugu. From the same side of the same stone.]

TRANSLATION.

On Thursday, the 5th of the bright fortnight of Chaitra of the year Raudri, corresponding to the year 1181 of the illustrious and auspicious Śaka era, Maḍu-sūdhana Déva Mahārāju, the grandson of the Srīman Mahāmandalēśvara Andulūri Vijayaditta Déchini who is descended from the race of Mukkanti Kūduvetṭu, granted Veligandla Mūrga Nārāyanapuram as *Agrahāra* to the purōhit (priest) of Mūrga Nārāyana Perumāl through the agency of the son of Mūrgamu Paḥindimuk-kala Vīra Tiruvengala the illustrious establisher of the path of the Vēdas, for the prosperity of the kingdom of Śrīman Mahāmandalēśvara Immaḍi Gaṇḍa Gópaḷa Vijayá-ditta Déva Mahārājulu.

NOTE.—Raudra is S S. 1183 current

1. శ్రీ శుభ వరుషంబులు
2. ౧౧౮౧ అగు సంవత్సరపు

3. ద్రి సంవత్సర మైత్ర శుద్ధ ౫
4. గురువారాన శ్రీ మన్నహా మండ్ల
5. లేశ్వరముక్కంటికా ద్వెట్టివంశావతా
6. రులైన అందులూరి విజయాదిత్త దే
7. చిరి కునుమందు మచసూదనదే
8. వమహారాజా శ్రీ మన్నమహామ
9. ండలేశ్వర ఇన్నుడి గండ్లకోపా
10. శ విజయాదిత్త దేవమహారా
11. జులకు రాజ్యాభివ్రద్ధిగాను
12. శ్రీమతు వేదమాగ్గ వ్రతిష్టా
13. చా మ్మలైన మాగ్గము వహి
14. ండిముక్కల వీరతిరువెంగళ కు
15. మారురి పురుషా కారాన మా
16. గ్గనారాయణ పెనుమాండ్ల
17. పురోహితులకు వెలిగండ్ల
18. యిన మాగ్గనారాయణ పుర
19. ము అగ్రహారము ఆ చందాకము
20. గా నిస్తిమి

KANDUKUR (63). (A.D. 2161-62.)

[Pentṛāla. Telugu. From another side of the same stone.]

TRANSLATION.

On Thursday, the . . . of the bright fortnight of Phālguna of the year Durmukhi, corresponding to the year 1183 of the illustrious and auspicious Saka era, Siddama Dévulu Vijaya Dévandu, son of Srīman Mahāmandalāvara Ka . . . rāya Bhīma Déva Mahārāju, who is a descendant of the race of Mukkanti Kāduvettu, granted

the villages Marripalli and Alipalapalli for celebrating new moon festivals, for sacred food and sandalwood at Vishuvora Sankramina to Sri Marga Narayana Perumal through the agency of the son of Srimal Murgama Palundi Mukkala Vira Tiruvengala, the illustrious establisher of the path of the Vedas, for the prosperity of the kingdom of Sriman Mahimanellesvara Bhujabala Vira Manma Siddhya Deva Chola Mahirigulu, to last as long as the sun and moon endure. The boundaries of these lands are, on the east a cart track, on the south-east Indum Channel and Indula Channel Maduka (Madugu?), on the south the Maneru, on the south-west Marrula Ganga, on the west Tiruvakidu, on the north-west Rri (?) Donakonda, on the north Kanyameru and, on the north-east Deva Dona Gattu. The fields within these boundaries belong to the deities and Brahmans. The length of the pole with which these fields are measured is 13 *bras*. Those who violate this will be considered to have killed a tawny cow on the Ganges. They will incur the penalty attached to the five cardinal sins

[One imprecatory verse.]

1. శ్రీశుభ శకవరుషంబులు
2. ౧౦౮౩ అశ్వసేటి దుముఖ
3. సెంపత్సర పాలుని శుద్ధ
4. గురువారాన శ్రీ మన్నహ
5. మండలేశ్వర ముక్కంటి (కాడువె)
6. ట్టు పొకవరాయలైన క . .
7. రాయభీమదేవ మహారా
8. జ కొడకు సిద్ధమదేవుని విజ
9. దేవండు శ్రీ మన్నహమ దలే
10. శ్వర భుజేశ్వరమన్నసి

11. దయదేవ చోడమహారా
12. రాజులకు రాజ్యాభివ్రద్ధిగాను
13. శ్రీమతు వేదమాగ్గ వ్రతిస్తా
14. చాయ్యులైన మాగ్గమువ
15. హిండిముక్కుల వీరతిరు
16. వేంగళకొమారుని పురు
17. షాకారాన శ్రీమాగ్గనా
18. రాయణ పెరుమాళ్ల ఆమా
19. వాశ ఉత్పములాకును
20. విషువేణ సంక్రమాణము
21. లాకును ఆముదు వడిసా
22. తువళకూను మఱివల్లిని
23. ఆలాపాల వల్లిని ఆచ
24. ంద్రాక్కముగా నిస్తీమి
25. ఇట్టి త్రేత్రాను సిమంబండ్లి
26. ద్రోవతూప్పనను ఇందుం
27. కాలువదీనికి ఇందుల
28. కలువమడుకను ఆగ్నేయా
29. న దక్షిణానను మన్నేలునై
30. రితిని మలుల గంగపడు
31. మటను తిరువళికుడువా
32. యాహ్యముననుతిదొనకొ
33. ండ్ల ఉత్తరానను కనిముమే
34. యి. ఇశాన్యమునను । దే
35. వదొనగట్టు ఇంతవ
36. ట్టను దేవప్రాంమ్మణత్తే
37. వ్ర సీమ ఇత్తేవ్రముకొ
38. లచెకొలగోల । వకు
39. మూడు వారలకొల । దీ

40. నిత్రిప్పినవారుగంగ క
41. అతను క విలపాడివి
42. నారు । పంచ్చమహాపాత
43. కులగతిపోతనారు॥
44. స్వదత్తము పరదత్తము వా
45. ఓ హరేతివాసుద్ధరా । ప
46. ప్తిర్వరుపసవాప్రాణి
17. విప్లయాం జాయతే క్రిమి ।

KANDUKUR (64) (A D. 1267-68)

[Pentrála. Telugu. From the fourth side of the same stone Three separate inscriptions]

TRANSLATION.

On Thursday, the 10th of the bright fortnight of Áshádha of the year Prabhava, corresponding to the year 1189 of the illustrious and auspicious Saka era, Sríman Mahámandalésvara Bijji Rájá Siddhaya Déva Chóda Mahá-rájulu gave Davala Kuntalu (land for religious purposes ?) for offering sandal-wood to Márganaráyana Perumál through the agency of the son of Srímad Múrgama Pahiudi Múkkala Vira Tiruvengala, the illustrious establisher of the path of the Védas, to last as long as the sun and moon endure

- 1 శ్రీ శుభశకవరుపంబులు
- 2 ౧౧౮౯ అగునేటి వ్రభసం
- 3 వత్సర ఆషాఢ శుద్ధ ౧౦ గురు
- 4 వారాన శ్రీమద్దహా మండ
5. లేశ్వర విజ్ఞరాజు సిద్ధయ

Mahārājas mentioned are Bhujabala Vīra Manma Siddaya Dēva Chōda (1258-59 and 1261-62), Immadi Ganḍa Gōpāla Vijayāditta Dēva (1260-61), Bijji Rāju Siddaya Dēva Chōḍa (1267-68)¹ Sahattumalla Perumāṇḍi Dēva Chōḍa (1268-69) and Bhīma Rāju Siddaya Dēva (1269-70). The appearance of Ganḍa Gōpāla in the course of Vīra Manma Siddaya's reign is not understood.

1. శ్రీశుభ శకవరుష
2. యలు ౧౧౯౧ అగు నేంటి
3. శుక్ల స వత్సర శ్రావణ
4. శుద్ధ ౮ గురువారాన శ్రీమ
5. వృహతిమండలేశ్వర భీమరా
6. జి సిద్ధయదేవమహారాజు
7. లు శ్రీమతు వేదమాగ్గ ప్రతి
8. స్టాచాయ్యలై నమాగ్గము వ
9. హిండిముక్కుల తీరతిరువె గ
10. డ కొమారుని పురుషాకారానమా
11. గ్గ నా రా యణ ప్పెరుమాళ్లు శ్రీ సే
12. వవడిమాడ్పొరమర నేపం
13. మునకుకూచి పూండి ఆ
14. చంద్రాకమ్మ గా నిష్ఠిమి .

KANDEKUR (67).

[Potlūru. Telugu of ancient type. From wall of Vīra-bhadrāsvāmī temple.]

TRANSLATION.

Hail ! Prosperity ! Kondivillu, son of Dugirāju, granted land sowable with ten *lūms* of seed to Rachchayirru.

¹ The correct form of Sahattumalla is Chahattim Ha

Nahārāja mentioned are Bhujabala Vīra Manma Siddaya Dēva Chōḷa (1258-59 and 1261-62), Immadi Ganja Gōpāla Vijayāditta Dēva (1260-61) Bijji Rāju Siddaya Dēva Chōḷa (1267-68)¹ Sahattumalla Perumāṇḍi Dēva Chōḷa (1268-69) and Bhuma Rāju Siddaya Dēva (1269-70). The appearance of Ganda Gōpāla in the course of Vīra Manma Siddaya's reign is not understood.

1. శ్రీశుభ శకవరుష
2. యులు ౧౧౯౧ అగు నేంటి
3. శుక్ల స వత్సర శ్రౌవణ
4. శుద్ధ ౮ గురువారాన శ్రీమ
5. వ్యవహమండేశ్వర భీమరా
6. జ సిద్ధయదేవమహారాజు
7. లు శ్రీమణు వేదసూక్ష్మ వ్రతి
8. ప్తా చాయ్యలై సమాగ్ము వ
9. హిండిముక్కుల తీరతిరువె గ
10. డ కొమారుని పురుషాకారాసమా
11. గ నారాయణప్పిరుమాళ్లుశ్రీసే
12. వవడిమాడ్పాగిమరనేపం
13. మునకకూచి పూండి ఆ
14. చంద్రాక్షముగా నిష్ఠిమి .

KANDUKUR (67).

[Pethūru Telugu of ancient type. From wall of Vīrabhadrāsvarāmi temple]

TRANSLATION

Hail ! Prosperity ! Kondavillu, son of Dugirāju, granted land sowable with ten *tuns* of seed to Rachchayirru.

¹ The correct form of Sahattumalla is Chaulattum ila

- 7 వచోడ మహారాజుకొడు
8. కగడిదేవరాజు శ్రీమతు
9. వేదమార్గ ప్రతిష్ఠాచార్యుఁ
10. లైన మార్గముపహింశిముక్క
11. ల ఓరత్తిరువెంగడ కొమారు
12. ని పురుషాకారానమార్గనాగా
13. యగపైరుమాళ తిరునాళ
14. సేషమునకు ఇచ్చినటూళ్లు
15. పుచ్చుందోంటానుంగలిగొ
16. పూను ఆచంద్రాకళముగా
17. నిస్తీమి

KANDUKUR (66) (A D 1269-70)

[From the same side of the stone]

TRANSLATION.

On Thursday, the 1st of the bright fortnight of Śrāvana of the year Sukla, corresponding to the year 1191 of the illustrious and auspicious Śaka era, Śrīman Mahāmandalīśvara Bhīma Rāju Siddhaya Déva Mahārājulu gave the village Kūchupūndi for providing offerings to Mārga Nārāyaṇa Perumāli through the agency of the son of Śrīmad Mārgama Pahundimukkala Vīra Tiruvongada, the illustrious establisher of the path of the Vēdas, to last as long as the sun and moon exist.

NOTE.—In this series of Pentrāla inscriptions the donors are in several cases described as descendants of Mukkanṭi Kāḍavettu who is perhaps the Mukkanṭi who by tradition, ruled at Nellore as a tributary of the Cholas about the 11th century. In some cases the donors are the ruling Mahārājas while in the rest it is probable that they were connected with the ruling family. The Mahāmandalīśvara

6. దేవనోడ మహారాజులు శ్రీ
7. వరువేమాంగ త్రివిష్ట
8. చాయ్యలైన మాంగమువ
9. హిండిమకుల వీతిరు
10. నెం శ కొమారుని పురుష
11. కారానద్దవలకుంటుమా
12. గణనారాయణప్పెరుమాళకుళిగం
- 13 ధము వడికిరి ఆచంద్రాక
14. ముగారిమ్మి

KANDUKUR (65) (A D. 1268-69)

[From the same side of the stone]

TRANSLATION.

On Thursday, the 15th of the bright fortnight of Chaitra of the year Vibhava, corresponding to the year 1190 of the illustrious and auspicious Saka era, Gad Dēva Rāju, son of Śrīman Mahāmandilāsvara Sāhattumulla Perumāndi Dēva Chōdā Maharājulu gave a flower garden in the village and a cow for providing offerings at the sacred festival to Mārganārāyaṇa Perumāl through the agency of the son of Śrīmad Māṅga Palundi Mukkalā Vīra Tiruvengada, the illustrious establisher of the path of the Vēdas, to last as long as the sun and moon exist.

1. శ్రీశుభస
- 2 క వరుపంబులు ౧౧౯౦ అ
- 3 ను నేంటివిభవ సంవత్స
- 4 ర శైత్రశుద్ధ ౧౫ నువవార
- 5 న శ్రీమన్నమామండలేశ్వర
- 6 గొప్పి వల్లిపెరుమాండిదే

7. వచోడ మహారాజుకొడు
8. కగడిదేవరాజు శ్రీమతు
9. వేదమూర్తి వ్రతిష్ఠాచార్యుని
10. సైనిక మూర్తిమువహింపిముక్క
11. అ కీర్తిరువెంగడ కొమారు
12. ని పురుషాకారానమూర్తినా
13. యని పురుషాకార తిరునాళ
14. శేషమునకు ఇచ్చినటూర్లు
15. పుష్పంధోఽటానుంగలిగొ
16. పూను ఆచంద్రాకముగా
17. నిష్ఠిమి

KANDUKUR (66) (A.D 1263-70)

[From the same side of the stone]

TRANSLATION.

On Thursday, the 1st of the bright fortnight of Śrāvana of the year Sukla, corresponding to the year 1191 of the illustrious and auspicious Saka era, Śrīman Mahāmandalāśvara Bhīma Rāju Siddaya, Déva Mahārājula gave the village Kūchipūndi for providing offerings . . . to Mārga Nārāyaṇa Perumāl through the agency of the son of Śrīmad Mārgama Pahundimukkala Vīra Tiruvengada, the illustrious establisher of the path of the Vēdas, to last as long as the sun and moon exist.

NOTE.—In this series of Pentrāla inscriptions the donors are in several cases described as descendants of Mukkanṭi Kāṣṭaveṭṭu who is perhaps the Mukkanṭi who, by tradition, ruled at Nellore as a tributary of the Cholas about the 11th century. In some cases the donors are the ruling Mahārajas while in the rest it is probable that they were connected with the ruling family. The Mahāmandalāśvara

Mahārājas mentioned are Bhujabala Vīra Manma Siddhaya Dēva Chōda (1258-59 and 1261-62) Immadi Ganja Gopāla Vijayāditta Dēva (1260-61) Bijji Rājā Siddhaya Dēva Chōla (1267-68) Sahattimalla Perumālā Dēva Chōla (1268-69) and Illima Rājā Siddhaya Dēva (1269-70). The appearance of Ganja Gopāla in the course of Vīra Manma Siddhaya's reign is not understood.

- 1 శ్రీశుభ శకవరుష
- 2 యులు ౧౧౯౧ అగు నేంటి
- 3 శుక్ల స వత్సర శ్రావణ
- 4 శుద్ధ ౮ గురువారాన శ్రీమ
- 5 వైహామండలేశ్వర భీమరా
- 6 జు సిద్ధయదేవమహారాజు
- 7 లు శ్రీమతు వేదమాంబ ప్రతి
- 8 స్తోత్రాచార్యులైన సమాంబుల వ
- 9 హిండిముకుల తీరతిరువె గ
- 10 డ కొమారుని పురుషాకారానమా
- 11 గా నారాయణప్పరుమాళ్లు శ్రీసే
- 12 వవడిమాడ్పామరసేపం
- 13 మునకకూచి పూండి ఆ
- 14 చంద్రాకాంబుగా నిర్మి

KANDUKUR (67).

[Petiluu Telugu of ancient type From wall of Virabhadrasvāmi temple]

TRANSLATION

Hail ! Prosperity ! Kondavilla son of Dugirāju, grant-
ed land sowable with ten *tuns* of seed to Rachelayirru

¹ The correct form of Sahattumalla is Chhattumalla

The kings of Pedakurerayu granted The Ratodi(?)
Kápus of Inmalúru shall protect this

It is sowable with ten *túms* of seed. Those who
injure this (charity) will incur the sin of killing a crore
of cows at Bháranási (Benares).

(?) Signature of (ప్రభు) the lord (Prabhu) Rámundu.

NOTE —The transcription was done by Mr V Venkayya

First portion.

1. స్వస్తిశ్రీ [దు]రాజు [మ]గ-
2. స్థ కంఠివిల్లు రచ్చయి-
3. [జ్జి]కి ఇచ్చినది వస్తు
4. [లు] అల్లపట్టు శే [మనుద]
5. [కు] తెలియరాజు[ల్] ¹ దయశే-
6. సిరి [||*] దీని ఇత్తహూరి ర-
7. [టోడి] కాపు [పు] కోమవా [రు][||*]
8. [వ] దగి వస్తులు ఆ-
9. అల్లపట్టు [||*] దీని (చె)లు -
10. (ఇప్పు) వారు (గో)శకోటి (భా)-
11. ర(హొ)సి దచినవారు (||*)
12. (లు)రివేట

Second portion

13. ప్రయరా-
14. ముద్దెక్కోచే ² (||*)

¹ The symbol which is inserted between *ju* and *da* above the line looks so much like a subscript *l* that Mr Venkayya is inclined to take it as the final form of *l*.

² The other two lines on this piece are the last portions of the first and second lines of the first portion of the inscription

KANDUKUR (68). (A D. 1106-07)

[Petluru Tolugu Opposite Bhīmśvara temple]

TRANSLATION

Hail! On Monday, the 15th year of the bright fortnight of Vaisakha of the year Vyaya, corresponding to the Sri Saka year 1328, the temple of Bamayadévaru of Petluru being in ruins, Amra Reddi Sigi Reddi of the Kāndrabōla *gotra*, and who is a Kāṭiṃṃ Vṛtti Sāsanaṇḍu (?) at the request of all classes of devotees of Petluru, got the temple constructed and plastered with lime. Kaki Māchurīzu continued the former gift of a field of two *puttis* for the religious merit of his parents. The *sthānapati* (the temple servant) is Malli Jijyaru. The masons of this temple are Marachari, Sōmachiri and others

[Two imprecatory verses]

Second part

The field presented by Komad Reddi on Friday, the 15th of the dark fortnight of Kartika of the year Nandana is one *putti*

NOTE.—This second part is a separate inscription

- 1 స్వస్తి శ్రీ శకవర్షములు ౧౩౨౮ అను
- 2 నేటి వ్యయసంవత్సర వైశాఖ శు ౧౫ సోనా
- 3 ండు పెళ్లూరి బమయదేవరగుడి బీర్నమైన
- 4 పెళ్లూరి అశంతాడి నక్షలుపంపున
- 5 ను కాండ్రబోలగోత్ర కటివరి విత్తిశాసనండు
- 6 అమతొడ్డి సిగిరెడ్డి గుడిగట్టించి సుంసము
- 7 పైతముగాను చేయించినాండు కామిమారి

8. రాజు తమతల్లి దండ్రులకుం బుణ్యము
9. గాను పూర్వదత్తి యిరుపుట్టిచేను అట్టెసా
10. గించును ఖి యీగుడిస్తానావతి మల్లజి
11. య్యలు యీగుడిగట్టినవారు మారాచా
12. రిసోమాచారి పైతమైనరాసిలు
13. స్వదత్తా ద్విగుణంపుణ్యం వరదత్తానుపాలన
14. నం వరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిఃఫలంభవే
15. త్ స్వదత్తంవరదత్తంవా యోహారేష్వసుం
16. ధర పట్టిపహా సహస్రాణాం విష్టాయాం
17. జాయతేక్రిమి

Second part.

1. నందనసంవత్సర కార్తిక బ ౧
2. ౫ శుకోమద్రుడి వెట్టినచే
3. పుట్టెందు ఖ ౧

KANDUKUR (69)

[Petlúru. Telugu in Chalukyan character Opposite
Bhímésvarasvámí temple]

TRANSLATION.

Vyengavarájū Dēvayanáyu . . .
granted . . . mahárájūn Whoever obstructs this
grant will incur the sin of killing at Bírānásí (Benares).

NOTE — This was transliterated by Mr V. Venkayya

1. . . . (మ)హారా(జ)ు
2. . . రికు (వె)ంగియరాజు (ఇ)రి(లో)
3. (చే)వయనాయు ఇచ్చిన . . .
4. అస్తు పు . . . కు వక్రంబు చే -
5. నినవారు వారణాసి ద
- 6 చ్చినవారు (|| *)

KANDUKUR (70).

[Polinénipāṭom. Telugu. Near an imago of Hanumān.
It is mostly illegible.]

1. స్తు	1. స్వస్తి శ్రీ జయభ్యుదయ
2. త క మస్తు	2. శకవర్షములు . . .
3. శకవర్షములు	3.
4. . . . తగురెడ్డి	4.
5. మంరాసంత్రాంతిపుణ్య	5. . . . శుభ గం . .
6. గ్వ	కాలమందు
7. ముగా	
8. . . . కోరము శ్రీమన్నహామండలేశ్వర	
9. దుహ ఇథములు . . . వారయసిమపూ	
10. ర్వత ఇర్పు గం మహాంతర . దక్షిణవరూము . . .	
11. స్థాదలవాడు ఉత్తరతగంగ	
12. స్వారలవాడు మ . ధ . . కబ్బిల్లి	
13. కు అ వి . . కంటల గ దేవతకు గం నిరు . కుగం ట.	
14. . . తివెనా భగ స్వద	
15. త్రంబరదత్తం వాయోహరేతివసుంధరా పద్మవర్షసహ	
16. శ్రాణి విష్ణాయాంబాయతే/కిమి విషమహ . . .	
17. విషమిత్యాహు బ్రహ్మస్వం విషముచ్చతే! విషమేకాకినం	
- హంతి .
18. బ్రహ్మస్వంపుత్రపాత్రుకం || . ద్యంధ . . తగారువనెగరా
19. శ్య లం||

KANDUKUR (71) (A D. 1517-18 ?)

[Sākhavaram. Telugu. To the east in a field.]

TRANSLATION

This is the charitable edict granted on Wednesday, the 11th of the bright fortnight of Kārtika of the year Śvara by Konda Marasayyagāru after making obersance to Skandha Somésvaradēva of Kandukūru. I have given 120 *luntas* of wet land under the tank of Chāvat-lampūdi, and 2 *gorus* of dry land for providing *amṛta-paṇi* to the deity as long as the sun and moon endure. Whosoever usurps these lands will incur the sins of cow slaughter and Brahmanicide on the banks of the Ganges. Śrī.

1. యాశ్వరసంవత్సర కార్తిక శు ౧౧ బు
- 2 కందుకూరి ధర్మ-ధ శోమేశ్వరదేవునికి
- 3 కొండ మరసయ్యంగారు దండం పెట్టి
4. యిచ్చిన ధర్మశాసనం చావతంపూ
5. రి చెరువుకిందను పరిమడి గు చందం
- 6 ని వెలిచేను రెండుగొలు=న్ను దేవు
- 7 ని అమృతపక్షు ఆ ంద్రాక్ష
8. స్థాశాగాను ఇస్తిన యిశ్రైత్రాలు
9. యవరు తప్పినాను గంగకర్త
10. ను గోవున్న బ్రాహ్మిని చం
- 11 వీన పాపానం బో
- 12 వు వారు ॥ శ్రీ

KANDUKUR (72)

[Singaráyakonda Telugu Inscriptions within the temple at Singaráyakonda]

TRANSLATION

(a) (On a slab on the floor of the southern gate)

"The constant and daily service of Kandukur

Sítápati

(b) (On another slab in the same place)

"The constant and daily service of Kandukur

Séshachári

(c) (On the floor of the eastern gate)

"The constant service of Kanchuájú Venkatésa.

(d) (On the same)

"The constant service of Chakravartí Simayya "

(a) కంచుకూరి శీతాపతి సదా నిత్యశేవ

(b) కంచుకూరు శేషాచార్యులు సదా నిత్యశేవ

(c) కంచుకూరు వేంకటేశ్వరుండు సదా శేవశేయుట.

(d) చక్రవర్తుల శీనయ్య శేవశేయుట

KANDUKUR (73)

[Singaráyakonda Telugu On a stone in the eastern Gópuram The inscription is in the metre called Sísam]

TRANSLATION.

(Adoration be to) Srí Ráma ! On the 10th *tithi* (lunar day) of the month Bhádrapada in the year Bháva, the famous Lingá Pandit, resident of Ponnampalli, a village in Kondavidu *Mahá Mandala* (kingdom), who is accomplished in doing good to others and who is a man of righteous

conduct, joyfully constructed the (pound named) Bhavanasi at Singarayakonda (Painasála) for the glory of Sri Narasimha, to last as long as the sun, moon and stars endure, for the religious merit of his son Ganabhitpanditárya, so that the work might be praised by the people of the whole world

శ్రీరామ॥ భావ సంపత్సర భాద్రపద మాసంబు దశమియను
లిథి యందుండఁపుతాడ । వర్ణచాలంధ్రును భవనాశీవేయించ శ్రీ
సరసింహానికించెలుపుగాంగ । కొండవీటి మహామండలి యందు
పొన్నపల్లి గ్రామపురనివాసు । వరహిత పండితు భవ్యచారిత్తుండు
యలమిలిగావండిగులేవు మీర తన కమారుండు గణపాత్మండితా
ర్యనకుం బుణ్యంబుగాంగను బొంపు మిగుల ఆచంద్రితారారకా
మ వెలయ జేయించె విశ్వమండలి జనులెల్ల వినుతి సేయ॥

KANDURI (74) (A D 1567-68)

[Singarayakonda Telugu On the southern pillar
in the Mukha mandapam]

TRANSLATION

Hail ! Kanchirāju, son of Vallur Sarabharāju, who is the karnam of Sōmarājapalli, presented (an image of) Garudā on Monday, the 12th of the dark half of Vaiśākha in the year Prabhava, corresponding to the illustrious Saka year 1489

స్వప్తి శ్రీ శకవర్షంబులు ౧౪౮౯ అనునేటి ప్రభవ సంవత్సర
వైశాఖవిశువ ౧౨ నా శ్రీ గరుడంతుని సామరాజుపల్లె కరణం
పల్లూరి శరభరాజు కొమారుడు కంచరాజు సమర్పణం,

KANDUKUR (75). (A.D. 1449-50 or 1471-72 ?)

[Singaráyakonda. Telugu. On same pillar.]

TRANSLATION.

Hail! The service of plastering (polishing) dedicated to Śrī Narasimha of Parnasāla, to last as long as the sun and the moon, by Bandāri Setti, son of Bandāni Kāmisetti, and by Kūnisetti, the excellent son of Kommasāni, who are both of the illustrious Góbala gótra, on Monday, the 13th of the dark half of Māgha of the year Khara, corresponding to the illustrious Saka year 1371. May it cause great prosperity!

NOTE.—The cyclic year does not correspond to the S.S. year.

స్వస్తి శ్రీ శకవర్షంబు ౧౩౭౧ అగునెఱి ఖరసంవత్సర
మాఖ బ ౧౩ (సోమవారం) వర్జశాల శ్రీ సరసింహుని శ్రీమఖభద్రం
పునగోబలగోత్రులు బండారి కామశెట్టి కొడుకు బండారి శెట్టి
కొమ్మసానిగారి సుపుత్రుండు కూనిశెట్టి ఆ చంద్రారూప్తా ఇగాను
సమర్పించిన పరధుంబుని మంగళమహా శ్రీ శ్రీ స్రీం జేయును.

KANDUKUR (76) (A.D. 1528-29.)

[Singaráyakonda. Telugu. On the northern pillar
in the Mukhamandapa.]

TRANSLATION.

Hail! Dontayya, son of Kondavidu Nallambatti Vissábhadrá presented (an image of) Hanumán on the 12th of the dark half of Phálguna of Sarvadhári year corresponding to the illustrious Saka year 1450. May it cause prosperity!

స్వస్తి శ్రీ శకవర్తంబులు ౧౪౫౦ అగుసేటి సర్వదాసంప
స్మర పాట్లదిబ్బ ౧౨ ల కు శ్రీ హనుమంతుని కొండకీడు నల్లింజట్టి
విస్సాఖద్రకుమారుండు దొంతయ్య సమర్పణము శ్రీ శ్రీం జేయును.

KANDUKUR (77). (A.D. 1527-28.)

[Singarāyakonda. Telugu and Sanskrit in Telugu character. On a stone in front of the temple.]

TRANSLATION.

Telugu.

May there be prosperity! Adoration to Sri Nara-
simbadēva! On Thursday, the 15th day of the bright
half of Śrāvana of the year Sarvajit, corresponding to the
victorious and prosperous Śālivāhana Saka year 1449,
Rāyasam Ayyapparasu, descendant of the Bhāradvāja
gōtra, follower of the Āsvalāyana Sūtra, passed master of
the Ṛig Veda, who is skilled in ruling the kingdom of the
illustrious Rājādhirāja, Rājaparamēśvara, Mūrurāyara-
ganda¹, Ashtadigrāyamanōbhayankara², Bhāsadappuvara-
rāyaraganda³, Pūrvapāschimasamudrādhisvara⁴, Karnāta-
rājyalakṣmīmānōhara⁵, Vijayanagarasimbāsandhisvara⁶,
Sri Vīra Pratāpa Krishnadēvarāja, and who is ruling
Udayagiri durgam which is the foremost durgam in the
kingdom of the rāja (of Vijayanagar) [issues this edict].

¹ This is a Canarese *birada* and means 'the hero to the three kings, viz., Chera, Chola, and Pandya or else Gajapati (Orissa), Asvapati (Mahomedan ruler) and Narapati (Telugu king)

² Sanskrit—one who causes terror to the minds of kings of the eight points of the horizon.

³ Canarese—the hero who punishes kings who break their word

⁴ Sanskrit—the lord of the eastern and western oceans.

⁵ Sanskrit—the beloved of the Fortune of the Karnata kingdom, i.e., ruler of the Karnāṭa kingdom

⁶ Sanskrit—the lord of the throne of Vijayanagar

Sanskrit.

To one who has seen the temple of Śrī Narasimha established by Nārada on the west of the seashore there is no rebirth. The temple was constructed by Rāmachandra between the (river) Manikā¹ (Mannēru) and the three hills and is known as Parnasāla.² This is the edict of Narasimha.

Telugu.

[Ayyapparusu] after making prostrations to Śrī Narasimha of Sōmarājapalli Parnasāla, who is the lord of the whole world and who appeared to Nārada, issues this charitable edict relating to (the gift of) a village.

We have given with a present of gold and libation of water the village named Jillēllamūdi, situated on the southern bank of the Pālēru, in the *sīma* of Kandukūr, attached to the *rājya* of Udayagiri, as a *Sarvamānya* for (providing) all enjoyments to Śrī Narasimhadēva in perpetuity as long as the sun and the moon endure, for the religious merit of Krishnadēvamahārāya.

May the deity enjoy the entire lordship of that village with the eight powers and kinds of wealth.

Sanskrit.

The protection of land given by another is twice as meritorious as giving land oneself. By the resumption of land given by another, one's own gift becomes inofficacious.

He who resumes land given by himself or another is reborn a worm in ordure for 60,000 years.

¹ Manikā is a Sanskritized form of Mannēru.

² Parnasāla—a leafy bower. The Sthalapurāna says that Sōmarājapalli was formerly a thick forest.

According to the Sthalapurāna the temple was founded by Agastya and Nārada.

Telugu.

May it' cause great prosperity! Adoration to
Krishna! Sri, Sr', Sri!

First side.

- (1) శుభమస్తు శ్రీ సరసింహ్వసామి నేనమః । జ
- (2) యాభ్యుదయశాలివాహన శకవర్షంబులు
- (3) గరగ అగు నేంటి సర్వజిత్తు సంవత్సర వ్రావణ శు
- (4) గృ గు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజవరమేశ్వర
- (5) మూరరాయరగండ అష్టదిగ్దాయ మహోభ
- (6) యంకర భాసదష్టు పరరాయరగండ పూర్వ
- (7) వశ్మిచు సముద్రాధీశ్వర కర్పాంటరాజ్య లక్ష్మీచు
- (8) నోహర విజయనగర సింహాసనాధీశ్వర శ్రీవీర
- (9) ప్రకాశ శ్రీకృష్ణదేవ మహారాయలరాజ్య
- (10) భారధురంధరులు భారద్వాజగోత్రోద్భవు
- (11) ందున్న అశ్వరాయన పూత్రపవిత్రులు రుగ్వ
- (12) దపారంగచులు అశన రాయసం అయ్యప్ప
- (13) రుసంగారు రాయసింహాసనానకు మొదలి
- (14) దుగ్ధమయిన పుదయగిరి దుర్గాధిపతిత్వము శే
- (15) యుచున్న సముద్రవశ్చమతే నారదేవత్ర
- (16) రిష్టితం । శ్రీసృసింహ్వలయం దృష్టా పునర్జన్మ
- (17) న విద్యులై మణికా త్రిపూటమడ్యే రామచంద్రేణ
- (18) నిర్మితం వర్ణశాల కృతిభ్యాతా సరసింహ
- (19) స్య శాసనం శ్రీమత్యకలలోకాధీశ్వరు నార
- (20) దప్రసన్నులు అశనసాచురాజవర్ణి వర్ణ
- (21) శాల సరసింహ్వలకు సాష్టాంగ దండ
- (22) పరామయిలు ఇచ్చిన గ్రామము శాస

Second side.

నం ! పుడయగిరి రాజ్యానకుంజల్లి కందుకూరి శీమలోను
పాలేటి దక్షిణతలమందును జిల్లేల్లకూండి అనెడి గ్రామము
సర్వమాన్యముగాను కృష్ణదేవ మహారాయలకు పుణ్యముగాను
సహిరణ్యోదక దానధారాపూర్వకంగాను శ్రీ సరసిహదేవు

నికీ

అంగరంగవైభవాలకున్ను ఆ చంద్రారకస్థాశిగాను ఇప్తిమి
ఆ గ్రామము అష్టభోగతేజస్వామ్యములున్ను దేవుండు

Third side.

అవధరించుంగాత || స్వదత్తాద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తాను

పాలనం

పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్ ||

స్వదత్తం పరదత్తం వాన్వా । యో హరతి వసుంధరా ||

షష్టివర్షసహస్రాణి విష్ణాయాం జాయతే క్రిమిః ||

మంగళ మహా శ్రీ శ్రీ శ్రీం జేయును శ్రీ కృష్ణాయనమః || శ్రీ

శ్రీ శ్రీ

KANDUKUR (78). (A.D. 1535-36.)

[Singarāyakonda. Telugu and Sanskrit in Telugu, character. On another slab in front of temple.]

TRANSLATION.

Telugu.

Hail! On Thursday, the 10th of the bright half of Phālguna of the year Manmatha, corresponding to the victorious and prosperous Śālivāhana Śaka year 1458, while Bhūtanātha Rāmabhaṭṭu, descendant of the Gautama gōtra, follower of the Āśvalāyana Sūtra, passed master in the Rig Veda, who is skilled in ruling the kingdom of the illustrious Rājādhirāja Rājaparamēśvara, Mūrurāya-

raganda, Ashtadigrāyamanoóbhayankara, Bhásadappuvararāyaraganda, Púrvapaschimasamudrádhísa,¹ Karnáṭa-rājyalakshmīmanóhara, Vijayanagarasimhásanádhisvara, Achyutadéva Mahārāya, is ruling Udayagiri *durgam*, which is the chief *durgam* in the kingdom of the *rāya* (Vijayanagar), Venkatádri, who has been appointed (by him) to the office of governor of Udayáchala (Udayagiri), who is the moon of the ocean of the family of Yandalúr, who is pure by his descent from the Vishnuvarddhana *gōtra*, who has studied the *Rig Veda* and all other Vedas, who thoroughly knows their meaning and is acquainted with their schools, and who is the excellent son of Tímá Jóshya, gives this charitable edict relating to (the gift of) a village, after making adoration with prostrations to Sómaraájapalli Parnasála Srí Narasimha, the illustrious lord of the whole world, who appeared to Nárada.

Sanskrit.

To one who has seen the temple of Srí Narasimha established by Nárada on the west of the seashore, there is no rebirth.

Telugu.

We have given with a present of gold and libation of water the village named Chángollu² situated on the bank of the river Múshiká³ (Yolikéru) in the *síma* of Kandukúr, attached to the *rājya* of Udayagiri, as a *sarvaṁdnya*, for the religious merit of Achyutadévarāya and Rámabhatlu,⁴ for providing offering (*nairádya*) to Srí Narasimhadéva.

¹ The king of the eastern and western seas

² Chángollu is Chégollu in Kandukúr taluk.

³ Múshiká = Rat in Sanskrit and Yelika is the Telugu

⁴ Rámabha is now the ruler of Udayagiri and Venkatádri, his deputy.

and for giving food with the remainder (after providing offering to the deity) daily to 24 Brahmans coming from other places to this part of the country.

May the deity enjoy the lordship of that village with the eight powers and kinds of wealth.

(1) స్వప్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవత్సం

(2) బుబు గరగృ అగునేంటి మత్తగ సంవత్సర ఫాల్గుణ

(3) శు గం గు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజవరమేశ్వర మూ

(4) దురాయరగంజ అష్టదిగ్రాయ మహాభయంకర భాస

(5) దష్టవరరా యరగంజ పూర్వ పశ్చిమ సముద్రాధీశ
కన్యాటరాజ్య

(6) లక్ష్మిమహావార విజయనగర సింహాసనాధీశ్వర అచ్చు
తదేవ

(7) మహారాయల రాజ్యభార దురంధరులు గౌతమ గో
త్రోద్భవు

(8) లు అశ్వలాయన నూత్రపవిత్రులు దుగ్వేదపారంగ
తులు

(9) అయిన భూతనాథ ని రామాభిల్యవారు రాయ
సింహస్వ

(10) సనానకుమేదలి దుర్గామైన పుదయగిరి దుర్గాధిప

(11) తిత్వము సేయుచు పుదయాచలాధిపత్యమం

(12) దు నియోగింపంగాను నియుక్తులయిన యందలూ

(13) రి వంశాన్వయాంబుధిచంద్రులైన విష్ణువధానగోత్రపవి
త్రులైన

(14) దుర్గదాది సకల వేదాధ్యయన అధిత స్వాధ్యాయ
ద్రావణోధ

(15) బుద్ధాధాచరణచతురులైన తిమాజోస్యవరయ్య వర
చనయు

(16) వెంకటాద్రియ్యవారు సముద్రవచ్చిమతతె నారదేన
జరిగి

(17) తం శ్రీసృసింహాలయం దృష్టా పునఃకాంత న్న విద్యతె
శ్రీ మత్సక

(18) లలోకాధీశ్వరులు నారదప్రసన్నులు అయిన సోమ
రాజు

(19) వైవస్వతాల శ్రీనరసింహస్వీలకు సాష్టాంగదండప్రమా
ణం బుబు

(20) దేసి యిచ్చినగ్రామదర్శశాసనం పుడయగిరి రాజ్యమున
కుం జె

(21) వైవచ్చి కందుకూరు సీమలోని మూవకనదీతీరమంద

(22) ను కాంగొల్లు అని యట్టిగ్రామము సహమాన్యము

(23) గాను అచ్చుతదేవ వ హారాయలకున్న రామాభిలయ్య

(24) వారికిన్ని పుణ్యముగాను సహిరహ్యోదక దాన ధారా

పూ

(25) ర్వకముగాను శ్రీ నరసింహదేవునికి వైవేద్యము సమ

(26) పించి తస్మేనము యాహాదిమాగ్ధమందుండెరి

(27) యింది వరదేశ్చైవ్వాన వగానకు ది గ కి జ ఆర కు

(28) అన్నంపెట్టె గట్టడతేసి యిత్తిమి అగ్రామము అస్తవో

x తే

(29) జస్వాన్యములున్న దేవుండు ఆవధరించుంగా

(30) త

KANDUKUR (79).

[Sónarāzupalli. Telugu. On a big stone in front of the Siva temple. The beginning and the end of the inscription are not to be found. It records the gift of certain lands to a temple and its staff.]

TRANSLATION.

(Some one has given . . .) 100 *kuntas* of land under the Rādīmandi bank, 100 *kuntas* under the Malaya tank, 100 *kuntas* under Badivāya, 100 *kuntas* under Marrigunta, and 50 *kuntas* under Muvvalagunta—total, 1,100 *kuntas* of dry land and 1,350 *kuntas* of wet land. The fields were distributed as follows.—To the *pūjāris* (priests) for performing worship 600 *kuntas* of dry land and 500 *kuntas* of wet land, pay for worshipping, 100 *kuntas* of dry land and 100 *kuntas* of wet land, pay for *sanku gattu* (blowing the conch ²) 600 *kuntas* of dry land, for flowers, 50 *kuntas*, pay for the dancing girls 440 *kuntas* of dry land, and 500 *kuntas* of wet land.

Let none obstruct this charity . . .

[Imprecatory verse]

90 *kuntas* for pay—1 *unta* of wet land ⁽²⁾ . . .

* * * *

First side

1. రాదిమండిచెట్టు
2. కు ౧౦౦ మలయచెట్టు
3. పు ౧౦౦ బడివాయకు ౧౦౦
4. మణిగుంటకు ౧౦౦ ముప్పల
5. కుంటకు ౫౦ | అటువేరసే వెంసే

6. ను కు ౧౧౦౦ నీరునెలకు ౧౩౫౦ ।
7. పల్నాపూజారులకు అర్చనబోగ
8. ౦ వెలిసెనుకు ౬౦౦ నీరునెలకు ౫౦౦
9. అల్పనవడి జీతం వెలిసెనుకు ౧౦౦
10. నీరునెలకు ౧౦౦ । సెంకుగట్టినజీతం
11. వెలిసెనుకు ౬౦౦, పూలకు ౫౦, బోగంవారికి
12. జీతం వెలిసెనుకు ౪౪౦ నీరునెలకు ౫౦౦
13. చెలు ఇన్ని నిచ్చిరిగారిది । ఎవ్వరు దీనికి అ
14. డ్లంగింపు చేయలు సమయాలు . .
15. స్వదత్తం వరద

Second side.

1. త్తం పా యో హారే
2. తివసుంధరా
3. వస్తివర్తసహ
4. ప్రాణి విహ్వాయాం
5. జాయతే శ్రే
6. మీ । తొంవది
7. కుజితం నిరు
8. శేలమడికు
9. చటగు

KANDUKUR (80) (A D 1641-42)

[Sómarájupalli Telugu On a stone in front of
the Sun temple]

TRANSLATION

May there be prosperity ! Hail ! On the 30th of the dark fortnight of (the month) Ásvina of the year named Vriṣhu, corresponding to 1564 of the illustrious, victorious and prosperous Śiluhana Saka era—Pedanarasaráju, Pina Narzaráju, Krishṇamaráju, descendants of the *gōtra* of Śrī Vasishtha, grandsons of Venjadla Kasaráju, and sons of Ajjaparáju issued the following charitable edict for the tanks On this holy occasion of a solar eclipse we have fixed *méras* at the rate of 6 *māniḥas* (measures) or every *putti* of all kinds of grain produced in the fields of Sómarájupalli situated in the territory (*san sthana*) granted to us as *amaram* by Kutub Sháh. Let them give the grain for tank repairs and strengthen the tanks If any persons, not fulfilling, the conditions of this charity obstruct it in any way, they will incur the sin of killing cows and Brahmans near the Ganges If Muhammadans rule and do not maintain this charity, they will incur the sin of killing and eating a pig at Mecca This charitable edict has been executed to day

NOTE—The Kutb Shah is no doubt Abdullah Kutb Sháh of Golkonda In K.V the donors family appears again but Venjalla there appears as Vojarla

- 1 శుభమస్తు
- 2 స్వస్తి శ్రీజయ
- 3 భుజయ శాలి
- 4 వామాన శత¹ వరు

5. పంబులు ౧౫౬౮
6. అగ్రవేటి క్రిష్ణ
7. నామ సంవత్స
8. ర ఆశ్విజ బ కెం
9. శ్రీవశిష్టగోత్రో
10. ధృవులయిన వెంజ
11. క్ష కస్యరాజంగారి
12. పాత్రమిన్ను అయ్య
13. వరాజంగారి పుత్ర
14. రున్ను అయ్య పెర నగ్న
15. రాజ పిననర్పరాజు
16. క్రిష్ణమరాజంగారి
17. రు చెర్వలకు తేజన
18. ధర్మశాసన క్రమం
19. మెట్లనను ఖమ
20. పులిహగారు మా
21. కు అమరు నచ్చిం
22. చ్చిన సుప్తానము
23. లోను సోమరాజున
24. ర్నిపాలన వండిన నానాధార్మ్య
25. దోలకం ఖ ౧ కి ఆరుమాదికల
26. రెఖను యీ సూర్యగ్రహణ పు
27. గృహాలమందు యేపా
28. టు చేన్ని ఖరారు ఖ

29. ండితము చేయించివచ్చినా
30. ము చెర్వుల పనిముఖానా
31. ఇచ్చి చెర్వులు పూజాన
32. ంశేముంచంగలవారు ఇ
33. ధర్మనకు లోపై నడక యెవ్వ
34. రు కుంతిలవచ్చినాను గంగ
35. కథా గోపాంహలను వధియి
36. ంచ్చిన పాపాన బోదురు తురు
37. కలుయేలినా యీ ధర్మం న
38. దపించుకుంటేను మజ్జా
39. లోను పందిరి కోసుకొని
40. తిన్నపాపాన పోదురు
41. యీ దినంవ్రాశించిన ధర్మ
42. శాసనము

KANDUKUR (81).

[Sómarázupalli. Telugu. In Narasimhasvámí temple.]

TRANSLATION.

Válicherla Rangamma, a lady of the Vúsávári family, caused to be constructed this *mandapa* to please Sri Nṛisimhasvámí.

శ్రీ సృశింహస్వామివారికి ప్రీతిగా వాసావారి ఆడబిడ్డ వారి చెల్లెల రంగమ్మ కట్టించిన మంటవము.

KANDUKUR (82). (A.D. 1536-37.)

[Tangella. Telugu. On a stone in front of Vénu-gópálasvāmi temple.]

TRANSLATION.

May there be prosperity! Adoration be to Krishna! Hail! On the 3rd of the bright fortnight of Chaitra of the current year Durmukhi, corresponding to the illustrious, victorious and prosperous Śālivāhana Śaka year 1458, Māllūru Chintama Reddi Gangi Reddi . . . gave (this) charitable edict to Janārdana of the village of Tangella which is subject to the rule of the illustrious Ādaya Rudra To the north . . . all kinds (of grain) raised

NOTE.—It is not clear who this Ādaya Rudra was.

1. శుభమస్తు || కృష్ణాయనమః || స్వప్రీతి
2. జయభ్యుదయ శాలివాహన శ
3. క వర్షంబులు ౧౪౫౮ అను
4. నేంటి వర్షమాన దుర్ముఖ న
5. ఐత్యర నైత్ర శుద్ధ ౩ లు శ్రీమకు అడయ మ్ర రులధి
6. నములొనడిచే రంగల్ల గ్రామజనాదుకానకు
7. మాన్యు దింతమరెడ్డి గంగిరెడ్డి బు
8. . . . ధర్మశాసనం.
9. . . . నకు ఉత్తరపు ర
10. . . . దోలుంన్ను అడు
11. . . . అండిన నానాధా
12. . . .
13. . . .

KANDUKUR (83). (A.D. 1526-27.)

[Tangella. Telugu. On stone in front of temple of Janárdanasvāmi.]

TRANSLATION.

May there be prosperity! Adoration to Ganēśa! Hail! On Thursday, the 10th of the bright half of Chaitra of the current year Vyaya, corresponding to the year 1448 of the illustrious, victorious and prosperous Śālivāhana Śaka era . . . who is the excellent son of . . . and the grandson of Júpalli Rāma . . . Nāyaningāru, who is illustrious and celebrated, who possesses all the glory of various titles, among others:—Makhámānukūli,¹ Karavālabhainava,² Gandaraganda,³ Gandabhairavaganda,⁴ Uddanda Puriyamūrkkóluganda,⁵ Katakahannibbaraganda,⁶ Hattumuvvaraganda,⁷ Dhīra⁸ Sāmantabāramandahkaraganda⁹, Dushtagókulamānaradana,¹⁰ Ranamunambekkandrūnāyankulakotnattuganda,¹¹ Dévichūrakāra,¹² . . . gave this edict. To ensure the better cultivation of the wet land under the Tangella tank Bráhmaṇa ināmdars and every one else should contribute to the estate for *amaram* (of the tank) at the rate of one *na*, that is, one *tīm* on every *putti*

¹ The meaning is not clear² A Bhairava armed with a sword³ Canarese = A hero of heroes⁴ A Bhairava hero to heroes⁵ Canarese = (?)⁶ Canarese = Conqueror of twelve and ruler of the camp (?)⁷ Canarese = The hero or conqueror of thirteen enemies⁸ Dhīra = Brave⁹ Canarese = The hero who is lord over 12 feudatories¹⁰ The destroyer of the pride of the wicked Gókulas (shepherds, i.e., Yādava dynasty)¹¹ Canarese = The hero who has vanquished many chiefs in battle¹² Meaning unknown

The donor's name is not legible nor is it clear to what family he belonged

of the total produce. With this grain the tank bund should be thoroughly repaired every year. Those who obstruct this charity will incur the sin of (committing) the five cardinal sins, viz., killing cows, killing Brahmans, &c. Therefore these conditions should be observed as long as the sun and moon endure

Turmeric field . . . at this rate

1. శుభమస్తు || శ్రీగణాధిపతయే నమః || స్వస్తి శ్రీ జయభ్యుద

2. య శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౪౪౮ అనునెడి వర్తమా

3. న వ్యయ సువర్సర మైత్ర శు ౧౦ బ్రు శ్రీ మద్విఖ్యాత .
. మఖమా

4. నుకూలికరవాల బైరవ గండరగండ గండ బైరవ గండ ఉద్దండ్రురి

5. యమాకొరాలుగండ కటకవాన్నిబ్బరగండ పాత్తు ముప్పర

6. గండ్రీరా సామంత బారామండలికరగండ చువ్వగోకు

7. అమాన వడన రణమునం బెకరొద్ద నాయంకుల కొట్టుగం

8. డ్డదివిచూరకార గనభ్య త్రా . క వ్రశేస్తీ సహితులైనది

9. వల్లిరామ నాయనింగారి

10. పాత్యలు పాగభా వుంగోవ్య

11. దయ్యలైన గడగ్రామము

12. దులరిలివ్రజా శాసనము ! పంగెళ్ల చె

13. రుపుకిందను నినెల వ్యసాయము నడప బాంహాణ ప్పా
న మా

14. న్యాయ నగరి కమరు సహితముగాను యెవ్వరైనాను పండితధాన్యా

15. శకుసంతరాశిని ఖ గ కి న గ యామింట్టి సమస్యను ద్విష్టవేసి ఆధాన్యా

16 నను యేంటంటను చెరువుపైకట్టి ఒహుబాగా వేయించు వారు

17. యాధర్మానకు యేలాకూడినాకు . జంగానీకం గాక త

18 ప్పి నడచువారు గోహత్యబ్రంహ్మత్య మొదలైన వచ మహా

19 పాత కాలాను పొందువారుగాన .

20 కట్టక ఆచంద్రాక్షస్థాయిగాను .

21. దోంట వసపుందోంట నతి . .

22 బలక్షా ! అట్టికలెఖను

23 షీకి . .

KANDUKUR (84) (A D 1294-95)

[Vempadu Telugu Near Póléramma temple]

TRANSLATION

Hail ! On Wednesday, the 15th of Nija Jyésztha of the year Jaya, corresponding to the year 1216 of the illustrious auspicious (Saka) era on the occasion of a lunar eclipse, for 'he prosperity of Hail ! Sríman Mahamandalésvara Rudra Déva Maháráya, the gem of the Kákatiya family, and for the prosperity of the kingdom and family of Srímat Muppadu Náyanu Gáru and for the religious merit of his parents Talári Kámunu (?)

presented with libation of water . . . Bamupádu village in Kandukúru *sthala*, having obtained the favour of Śrī Tripurántakadéva. Worms will swarm in the mouths of those who obstruct this charity and they will incur the sin of killing a tawny cow and a Brahman on the banks of the Ganges and eating from the skull of their eldest son.

[One imprecatory verse.]

NOTE.—Bampádu is presumably Vempádu.

1. స్వస్తి శ్రీ సుభజాతక వ
2. రుషంబులు గొంగు వ నేంటి
3. ఐయ సంవత్సర నిజ జ్యేష్ఠ శుద్ధ
4. గృ బు నాందు సోమ గ్రహణ కాలమ
5. పృథు స్వస్తిశ్రీ మనమహామండ్లలే
6. శ్వరకాక తయ్యకులలిలక రుద్రదేవ మహారా
7. బాలకు లభివ్రద్దిగాను స్వస్తి శ్రీమరు
8. ముప్పడి నాయనింగారికి రాజ్యాభి వ్రద్దియు
9. గులాభివ్రద్దియుంగాను శ్రీ త్రిపురాంతకదేవ
10. కృపబొంది (వల్లము యూరికుంకు) కందుకూరి వైశం
11. ము బముపాడి అనైయూరి(నల్లంపము)యూరినిమూందు
12. తలారి కామూను తన్నుతల్లి దండ్యకు పుణ్యము
13. గాను ధారవోసి విడిచెను భముపుకు విఘాత

Second side.

14. ము సేసినాను వారి
15. వోరుతోతగ్రుము
16. బు తోలును గంగక

17. అత బ్రాహ్మమి గంగికవి
18. అలం బొడిచినదోష
19. మునం బోంగలివారు
20. తమ పెద్దకొడుకు మకపాలా
21. నకుడిచిన దోషమునపా
22. యిన వారు॥ స్వదత్తం ప
23. రదత్తం వాయోహరేతి పసు
24. ంధరా వప్తిష్వరుష సహస్రా
25. ని విష్ణాయాం జాయతే క్రిమి॥

KANDUKUR (85). (A D. 1516-17 ?)

[Virapalli. Telugu. To the east, in a field]

TRANSLATION

Hail ! On Monday, the 14th of the bright fortnight of Māgha of the year Dhāta, corresponding to the illustrious and auspicious Saka year 1441 on the holy occasion of Sivarātri, Miradhavi Pōti Déjatayamgāru has given for the religious merit of his father Pallā Reddi, 100 *kuntas* of land under the tank of Yirépalli which belongs to us, to the east of the wet fields and by the side of the irrigation channel, for the daily offerings and enjoyments of Nágésvara of Yirépalli. I shall bear on my head the feet of those who maintain this charity, those who fail to continue it will be sinners

NOTE.—The cyclic and Saka dates do not correspond.

1. స్వస్తిశ్రీ శుభ శకవషణం
2. బుబు గకరం అనునేటి ధా
3. త సంవత్సర మాఘ గక సో
4. శివరాత్రి పుణ్యకాలమం
5. దును మరధవిపాటి డే
6. జ తయ్యంగారు తమతం
7. డి వల్లారెడ్డింగారికి పుణ్యం
8. గాను యిరేపల్లి నాగేశ్వరు
9. ని నైవేద్య వైభవాలకు
10. మాకుచ్చివచ్చి యిరే
11. పల్లి చెవులకొండను వ
12. రిమడి యావ్వలపంట
13. కాలు ఎవంతును ధార
14. చందాదాటిన గు గం
15. నూరుగుంటలు యిస్తే
16. మి యూధమణం యవ
17. రు నడిపినాను (వారి)
18. (పాచాలమాళిగనును
19. చిరును) నడకలెప్పి
20. లేసుం వా(రు) దోషులు

KANDUKUR (86). (A.D. 1576-77.)

[Vīrépalli. Telugu. In the supply channel of the tank.]

TRANSLATION.

Hail! On Wednesday, the 14th of the dark fortnight of Māgha of the year Dhātṛi corresponding to the Śrī Śaka year 1498 on the auspicious occasion of Sivarātri, Malidévi Donṭi Lingappagāru gave . . . to us also the field irrigated under the Vīrépalli tank for the religious merit of his father Pallari Tamvoji.

1. స్వస్తి శ్రీ శకవషంబు
2. లు గరగా అగునేటి ధాతృసంవ
3. త్వర మాఘ బ గర బు శివరాత్రి పుణ్య
4. (కాలమంచు) మలిదేవి దొంటిలింగప్పంగారు ద . . .
5. తండ్రి ఫల్లరి తంవోడికిం పుణ్యం
6. గాను మాకుంన్ను విరేపల్లి యెవు
7. . . . కింద పారునట్టి చెను

KANIGIRI (1). (A D 1651-52 ?)

[Arivémula Telugu From a stone in the temple
of Chennakesava]

TRANSLATION.

Hail ! (This is) the act of devotion performed to Sri Chennakesava by Jangamarāju, who is pure by reason of being of the Átréya gótra, and who is the son of Hingi Rāmarāju, in planting the *dhvajasthamba* (flag-staff) and celebrating the sacred *Ialyanamahótsava* (the marriage festival) on the 15th of the bright half of (the month) Chaitra of the year Khara, corresponding to 1575 of the illustrious, victorious and prosperous Salivāhana Saka era

NOTE.—The cyclic and Salivahana Saka years differ by one year

- 1 స్వస్తి శ్రీ విజయామృతయ శాలివాహన శక
- 2 వర్షంబులు ౧౫౭౫ అగు నేటి ఖర సంవత్సర వైశా
- 3 శు ౧౫ లు శ్రీ చన్నేశ్వరాయుడుకు అలేయ
- 1 నోత్ర పరిశుంధైన హింద్రి రామరాజకమా
- 5 రుండు జంగమరాజ ధ్వజస్తంభ ప్రతిష్ఠను తిరు
- 6 కళ్యాణ మహూర్తము నడిపించిన శేవ శ్రీ

KANIGIRI (2)

[Arivémula Telugu In tank to west of village]

TRANSLATION

Two gorrus of indnyam of Déva Gurayya in the hamlet of Arivémula in the year Nala

- 1 నళ సంవత్సరం
- 2 మైన దేవులర

3. య మాస్యం గొ ౨

4. లరికేముల మజ

5. ర (మనజ)

. . .

KANIGIRI (3).

[Chákíréla. Telugu. On pillar of Rámalingaswami temple. Illegible for the most part.]

1. (హాళియ .)

2. (. దు హారు దిరి)

3. (. ను . . .)

4.

Second side.

(1) ముమ్మడి చెట్టి

(2) మాకు వం . .

3. ము

KANIGIRI (4). (A.D. 1416-17.)

[Dādhedipalli. Sanskrit in Telugu character and Telugu. Stone close to tank bund.]

TRANSLATION.

May there be no impediment !

(Sanskrit) V. (1) May the primeval Boar protect (you) from the abode of perils — he, the illustrious, whose eternal form is pure like the blue lotus, and who hastens to rescue with his tusk the earth from the copious waters of the unfathomable ocean !

V. (2) In the illustrious Saka year, reckoned by the elephants (8), the worlds (3), the Rámas (3), and the moon (1) [1338], in the year Darmukhi, in the bright fortnight of Śrávana, on the fifth *tithi*, under the Pushya (Nakshatra), on Thursday, the illustrious and honored Kantaya Bhávi Náyaka constructed a tank beneficial to all living beings naming it after his brother Gangaya, to last as long as the moon and stars endure.

(Telugu) Hail ! On Thursday, the 5th of the bright fortnight of Śrávana of the year Darmukhi, corresponding to the year 1338 of the illustrious Śaka era, while Sríman Mahárájádhirája, Rájaparamésvara, Chatussamudrádhísvara, Srí Vira Pratápa, Devarája Maharája, seated on the diamond throne at Vijayanagai, was ruling the kingdom of the earth, while Srí Rámachandra Rája Odyaalu, son of the aforesaid Dévarája Mahárája, was ruling with pleasure at Udayagiri—in the fields of Gummallipádu granted to Bhávináyanaingáru, son of Kattiga Kantináyanaingáru, in (the village of) Bóyavilla for personal salary, that Bhávináyanaingáru constructed a tank named Gangasamudram in the name of that Gangi Náyanaingáru and executed this charitable edict for the spiritual good of his younger brother Gangi Náyanaingáru, and for securing heaven and other pleasures. The sharers who received shares from Bhávi Náyanaingáru for the religious merit of Gangi Náyudu at the time of consecration of this tank (are) as follows

[List of sharers omitted from translation]

May there be prosperity !

(Sanskrit.) [Imprecatory verses]

1. अविघ्नस्तु ॥ श्रीमानगाधजलरा

२ शिष्य प्रपूरादृष्टांशुरेण

3. धरणीं तरसोद्धरिष्णुः । नीलांबुजा
4. तनिभनिर्भलनित्यमूर्तिः पायाद
5. पायनिलयादयमादिपौत्री ॥ (V. 1)
6. श्रीशाके गजलोक रामहिमगौ
7. संवत्सरे दुर्मुखे शुद्धे श्रावणमा
8. ति पंचमितिथौ पुष्ये गुरोर्वासरे ।
9. श्रीमान् कंटयभाविनायकवरः स्वभ्रा
10. तृगंगाख्यायातर्वप्राणिहितं स
11. मुद्रमकरोदाचंद्रतारावधि ॥ (V. 2)
12. స్వస్తి శ్రీ శకవషంబులు ౧౩౩౮ అవునేంటి
13. దుముఖ సంవత్సర శ్రావణ శు ౫ గు. శ్రీ
14. మహారాజాధిరాజ రాజవరమేశ్వర చ
15. తుస్సముద్రాధీశ్వర శ్రీ వీరప్రతాపదేవరా
16. య మహారాయరు విజయనగరాన సింహ
17. సనారాధులై వృధిపీరాజ్యము చేయుచు
18. ండంగను ఆదేవరాయ మహారాయలకు
19. మారుండు శ్రీ వీరరామచంద్రరాయ ఒ
20. డయలు ఉపయగిరిన సుఖాన రాజ్యము
21. చేయుచుంను కట్టిగ కంటినాయనిగారి కొ
22. దుకు బావినాయనిగారికి అంగ జీతాన
23. కు బోయ వీళ్లలో నిచ్చిన గుంమల్లపాటి పాల
24. ములోను ఆ బావినాయనింగారు తమ తం
25. ముడు గంగినాయనిగారికి సుకృతము
26. గాను స్వగాదిభోగాలు గలుగునట్లుగాను
27. ఆ గంగినాయనిగారి పేరను గంగసముద్ర
28. మని చెరువుగట్టించి చేసిన భక్తు శాసన
29. ము|| ఈ తటాకవ్రతివ్వడు గంగినాయనిగారికి
30. పుణ్యముగా బావినాయనిగారిచే తనువ్రదిగ

31. హించిన బ్రహ్మమంత్రులు॥ ఆచార్యోత్సవమునం
- 32 న శ్రీవత్సగోత్రం మల్లిఖాజాన భట్లకు మనుగు
33. ఎన మందుము । కాంకల్ల తిప్పయటయిలకు ఇ
34. ద్దుము । తంమయజోస్యలకు ఇద్దుము । యిరుగ
35. యజోస్యల అప్పయజోస్యలకు ముత్తుము ।
36. ఆ మంచి భట్లకు ముత్తుము । ఏరాయ ఓర్పుల
37. కు నలుతుము । ఆ కొడ కు వీరప్పకు యిద్దుము । క
38. మంపాటి పెదోర్పులకు యిద్దుము । మల్లెల అప్పయ
39. ఓర్పులకు యిద్దుము । రెనుమడుగు అప్పయభట్ల
40. కు యిద్దుము । వీపులకొలిచేన్లుకు యిద్దుము । వడిభా
41. టి మల్లయ ఓర్పులకు యిద్దుము । చచిన రామాయఓర్పు
42. లకు తూమెడు । సింగవట్నం మాధవవోర్పులకు తూమెడు
43. నందవరం నాగాయఓర్పులకు తూమెడు మోంట్రివి గం
44. గా ఓర్పులకు తూమెడు । వలికుంటమలయగారికి
45. తూమెడు శ్రీకందువిగారికి తూమెడు । విష్ణుస్తా
46. నానకు అనంతునికి తూమెడు । యిస్వరస్తానాన
47. కు తూమెడు॥ శ్రుమస్తా ॥
47. త్వదత్తాద్వి గుణం పుణ్యం పరద
48. తానుపాలనం పరదత్తాపహరణ త్వ
49. దత్తం నిష్పలం భవేత్ ॥ సామాన్యోయం ధర్మ
50. సేతునృ(పా)ణాం కాలే కాలే పాలనియో భవాద్వి: [1]
51. సర్వనీతాన్ భావిన: పార్థివేద్రాన్
52. భూయో భూయో యాచంతే రామచంద్ర: ॥

KANIGIRI (5) (A D 1528-29)

[Dásalapalli Telugu South of Ankálamma temple]

TRANSLATION

Salutation be to the illustrious Rámánujá Hail! On Sunday the 11th of Áshádha of the year Sarvadhári, corresponding to the year 1450 of the illustrious, victorious and prosperous Śhiváhana Saka era, Rávuri Rághava Reddi and Timmanáyanigáru son of Veligóti Rangánáyaḍu, the servants (devotees) of Srí Tiruvengalanátha of Veligonda who is the lord of the four worlds and the lord of the crores of universes, presented this charitable edict after making endless salutations We have presented to the deity with libation of water the village of Dásadipalli attached to (the *Sima* of ?) Kanakagiri, Músunúru and Pólacharla, which are in our dominions and belong to the Udayagiri (rájya), and the tax and other fees raised in this village for the enjoyments and sacred food of the deity, for the religious merit of Kondamarasayyaḍu, Rávuri Basuvá Reddi Gáru, and Veligóti Rangánáyanigáru, to last in perpetuity as long as the sun and moon endure Whoever violates this charity will incur the sin of killing with his own hand his parents, a cow and a Brahman at Benares Further whoever violates this charity will be regarded as having sucked the yards of a dog and a donkey.

[Two imprecatory verses.]

Srí

Note — Rághava Reddi son of Basava Reddi, appears again in K G 33 as chief of a *Sima* under the governor of Udayagiri He may have been connected with the Reddi dynasty

1. శ్రీమతే రామానుజాయ

2. నమః సర్వ ప్రేమకామ్యయ

3. శాలివాహనశకవరుషంబులు
4. గరగం అనునేటి సవళాధారి సంవ్స
5. త్సర ఆషాఢ శు గి ౧౧ ఆ! చతుర్థువ
6. నాథీశ్వర అఖిలాండ్లకోటిభగ్నిహ్మం
7. డనాయకుండైన వెలిగొండ శ్రీతిరువెం
8. గ్నల్పాచరికి మీదాసులు రావూరిరాగా
9. వ రెడింగారంసు వెలిగోటి రంగనా
10. యిది కొమారుండు తిమానాయి
11. నింగారున్న అనంతమైన(దం)క్షముకు
12. సమర్పించి యిచ్చిన ధర్మశాసన
13. సం! పుద్దగిరికిం జెల్లిమానాయకా
14. శ్రలోని కనకగిరి ముసునూరి పోలవ
15. లోకుం జెల్లిదానడివలై గ్రామము
16. కొండ మరుసయ్యవారికిని రావూరి
17. బసువారెడింగారికిన్ని వెలిగోటి ర
- 18.ంగానాయినింగారికిన్ని పుణ్యము
19. గాను అంగరంగ వైభవాలకున్న అమ్మ
20. దక్షకున్న ఆచంద్రాకర్ణ స్త్రాయగానూ
21. యాగ్రామం నుంకం చూపుటోయ
22. ంమోదలుగాను దేవునికి దారా
23. వోసి సమర్పించి యిష్టిమి యా
24. పుణ్యానకు యవ్వరు తప్పినడ
25. చినాను తమమాల్స పిల్వలా
26. ము సెంవారిని గోవును బ్రాంహ్మ
27. ని వారణాసిలో స్వహస్తవదశేసి
28. స దోషానపోదురు మరిని తప్పి
29. నడచిరా కుఖశేసమున్న గాడిదె
30. సిశినమును కుడిచినవారు || శ్రీ
31. దానపానయో మ్నోధ్యే దానా

32. ఛేయ్యోను పాలునం దానాస్వఘ్న
 33. మహాపక్షితి పాలునా దచ్చుతం
 34. ఫలం॥ స్వదత్తా ద్దుగుణంపుణ్యం
 35. పరదత్తానుపాలనం పరదత్తాప
 36. హారేణ స్వదత్తం నిష్పలంభవే
 37. య॥ శ్రీ
-

KANIGIRI (6).

[Gógulapalli. Telugu. On a stone called Dhanamgunḍu because believed to mark a hidden treasure.]

TRANSLATION.

Hail! In the illustrious and auspicious Śaka year
 Raghusi

1. స్వస్తి శ్రీ
 2. శుభ శకవ్య
 3. రు శంబులు
 4. రఘుశి . .
-

KANIGIRI (7). (A.D. 1314-15.)

[Gózalavīdu (*alias* Vágupalli). Telugu. In a garden in the east.]

TRANSLATION.

Adoration be to Śrī Sadāsiva the breaker of the pride of the demon Andhaka, the lion to the elephant which is the demon Táraka, the destroyer of the fifth head of the proud Brahma, the creator of all the pot-shaped (globular) worlds, whose fort is Kalása, whose camp is beautiful, whose eyes are the sun, moon and fire, whose

form is eight-fold in nature, viz., the sun, the moon, the fire, the earth, the water, the air, the sky and the soul, who grants the eight kinds of wealth, and who is the aggregate of innumerable virtues. Hail! On Thursday the 5th of the bright fortnight of Vaisákha of the year Ánanda, corresponding to the Śrī Saka year 1236, Idumakanti Gangi Reddi Gáru, the servant of (Hail!) Bukkárāya Odayalu, who is the asylum of the whole world, who is entitled to the five great sounds,¹ Maṇḍalésvara, Múruṇāyaraḡanda,² Arirāya vibhāla,³ Báśhaḡapuvarāyaráya (ráyara?) gaṇḡa,⁴ the lord of the earth consisting of nine continents, and the worshipper of the divine lotus feet of Virúpáksha Déva, gave in perpetuity to last as long as the sun, moon and stars endure with libation of water for the religious merit of his (Gangi Reddi's) father Peddi Reddi and his mother Chánaśáni, one *Singampátipuṭṭi*⁵ and five *na* (*túms*) of land to the deity Mallikárjuna of Gonuvídu and one *Singampátipuṭṭi* to the deity Bhímésvara and one *puṭṭi* of land for offerings and worship with incense and light.

Second side.

May Brahma Jíyyalu have sons and live long! May he get the seven kinds of progeny! Those who do not maintain this *vṛtti* will incur the sin of killing their sons and of killing a cow on the banks of the Ganges.

¹ 'Panchamahásabda' means literally "five great sounds" and "denotes the sounds of five musical instruments, the use of which was allowed, as a special mark of distinction, to persons of high rank and authority." These persons were heralded in public by these instruments. (I'ids Vol V., E I. footnote 3, page 216)

² The disgracer of three kings (Chéra, Chóla and Pándya).

³ The destroyer of hostile kings

⁴ The destroyer of kings who break their word.

⁵ Singampati, puṭṭi--a puṭṭi as measured at Singampádu (a standard measure presumably)

1. అండ్లకాసుర ఘదభంజన తాగకా
2. సురగజకంఠీరవ గవి-త వసజాసన
3. పంచమ శిరోహార సకలబ్రం -ండబా
4. ండ్ల సంఘటన్నలాస కటకకమనియ్య
5. సహందావార సూరియ్యక సోమాగ్నిలోచన
6. సూరియ్యక సోమాగ్ని మహీజల సమీ
7. ర గగనాత్మ యాష్టమూర్త్యై అష్టైశ్వరియ్యదా
8. యక అపరిమిత గుణకళాప శ్రీసదాసి
9. వ ఏకాదా-త తదాహీ॥ స్వస్తి సమస్త బు
10. వనాశ్రయ పంచమహాశబ్ద మండ్ల
11. లేశ్వర మూదురాయరగండ్ల అరిరా
12. యవిభాళ బాషదప్పవరాయ రా
13. యగండ్ల సవఖండ్ల ప్రిత్విస్వర. విహా
14. పాక్షిదేవ ది (వ్య) శ్రీపాద వత్సరా
15. దకులైన శ్రీబుక-రాయ ఒడయలబ
16. టు యిడుమకంట్టి గంగిరెడ్డింగారు
17. స్వస్తిశ్రీ శకవషంబులు ౧౨౩౬ అ
18. గు నేంటి ఆనందసంవత్సర వైశాఖ
19. ౫ గు తండ్రి పెద్దిరెడ్డికిని తల్లిచాన
20. పానికింనిం బుంజ్యేముగాను గొను
21. వీటి మల్లికార్జుదేవరకు బ్రిత్తిసిం
22. గంపాటి ఖ ౧ న ౫ భీమస్వర
23. దేవరకు బ్రిత్తి సింగపాటి ఖ ౧
24. దూపేటివ నైవేద్యానకై గా ౧ ఆ
25. చంద్రా తారాకంబుగా దారవోపి

Second side.

26. రి॥ శ్రీ
27. బ్రంమ జియ్యలు పు

28. శ్రులుంగలిగి బ్రతుకువారు
29. వారు సప్త సంతానంబు
30. బొందినవారు యీబ్రిత్తి చెల్లిం
31. చరు కొడుకుంజంప్పిన పాపాన
32. యిప్పిన దోషానం బోయ్యువారు
33. ద్రోచినారు గంగలో గొవుంజ
34. యీ బ్రిత్తి సాసనము ఎవ్వరు

*

*

*

*

KANIGIRI (8).

[Guruvájpéta. Sanskrit in old Telugu letters. In a field called Mudám Tóta. The transcription was revised by Mr. V. Venkayya.]

TRANSLATION.

This field of 12 *nīcartanas* was given by king Kudubi Právésa to the temple of Siladēvi at Kanda Sómésvara. Whoever misappropriates this land is guilty of the five great sins.

NOTE —There appears to be no reference to this king elsewhere.

1. కంఠసోమేశ్వరశిలాదే[వీ]
2. గృహస్యే తత్¹ ఛాదశనివర్తన[ః] వా
3. క్షేత్రం రాజాకు[బ్దు]చినియ ప్రవీతేన
4. దత్తం యత్యిమి విలాపి పశ్చ[మహా]
5. పాతక సంయుక్తో భవతి ।

¹ Read *స్యేతత్*.

with great pleasure and with delight in holding friendly communications (with his feudatories ?); Dérnávúri Kola-dula Bálináyanimgáru who was ruling over Boyavindlu in Udayagiri *sthala*, bestowed land as follows on Mallikárjunadéva for the religious merit of his parents; 16 *pullis* of land in Manuvupáda. 5. This endowment of land to the deity should be maintained as long as the sun and moon exist.

[One imprecatory verse.]

May there be great prosperity !

First side.

1. స్వస్తి శ్రీ జయా
2. భృదయ శాలి
3. వాహనశక్త వర్షణులు
4. గర్భ అగునె
5. టి పింగళ సంవత్స
6. ర ఆషాఢ శు గృహ
7. స్వస్తి శ్రీ మత్స్యవంశ
8. ండలేశ్వర అరిరాయ
9. గండ్ల వాసగ త
10. వృషరాయరగం
11. డ పూర్వ వశిష్ట మ
12. క్షీణ సముద్ర మ
13. ధ్యయేకచ్ఛత్రాధి
14. పతి రాజాధిరా
15. జ రాజవరమేశ్వర
16. కలియగ విమ
17. నుధర్మ ప్రతిపా
18. లక అన్నదాన
19. గజదాన కన్యా

20. దాన భూ ధాన
21. గాదాన హేమా
(అదాన) . . .

Second side.

1. శలు యో ల
2. ష్టి జయల
3. ష్టి ప్రసన్న దండ
4. శ్రీ విదూపాక్ష
5. దేవ దివ్య శ్రీ
6. పాదపద్మా
7. రాదక పదు
8. దశాన సమాన
9. తా గురుభక్త
10. వత్సల శ్రీవీర
11. హరిహర మ
12. హారాయందు
13. శ్రీమదభినవ
14. జంబుద్వీప ద
15. ష్టివారాణ
16. సేవిమల భవ్య
17. యుధి భూమి సేఖా
18. మణియైన వి
19. జయ నగరకుం
20. దు ల . . . ము .
21. శ్రీ లలి ను ఖ నం
22. కథావివోదమునం

Third side.

1. ప్రితి విరాజ్యంబు
2. (చేయుచు)ను దాను

KANIGIRI (9). (A.D. 1766-67?)

[Guruvájipéṭa. Telugu. From stone near Chenna-
késavaswámi temple.]

TRANSLATION.

Srī! Hail! On Friday, the 7th day of the bright half
of Nija Śrávaṇa of the year . . . (Vyaya?) corre-
sponding to the year 1688 of the illustrious, victorious and
prosperous Śáliváhana Śaka era, we Gaja . . .
nemi Náyanimḡáru have given as charity to Nágandi
Yallayya . . . to the west of the bund as he
constructed a tank, and maintained it as a *dasabandha* at
Remana in the *śīma* of Kanigiri-Pólicherla which was
given to us for our chiefdom by Śrī Veligóṭi Komára
Tikka Náyanimḡáru. Therefore . . . they should
live happily . . . (will incur the sin of killing) cows
and Brahmins at (Benares). Śrī.

	*	
1. శ్రీ శ్వప్తిశ్రీ జయద్వి శా	లి	వాహన శకపరు
2. సంబుద గురూ అగుటే డు	వ్యయ	సంవత్సర నిజశ్రా
3. వాశుద్ధన ప్రతి శుక్రవారాన గజ	. .	నేమినాయనింగారు
4. నాగండి యల్లియ్యకు యిం	. .	ధమ్మంగానునుం శ్రీ
5. వెలిగోటికుమార తిమ్మనా	యనిగా	రు మానాయంకరాన
6. కుపాలిచియిచ్చిన కనిగిరిపోలచె	లశీమ	ం లోని రేమాననుశ్రీచె
7. రువు కట్టించినందుకు దసబంధం	నడ	పినందుకుపడుమటికట్ట
8. ప్తిమిగనుక అందు గానున్న అసభ
9.		నించిినాను వారు .
10.		గాన దావు.

1. చ్చలచె . . .
2. చించి బ్రతుకు . . .

3. శిలాంను నోవుట్రా . . .

4. వారు (శ్రీ

KANIGIRI (10). (A D 1377-78)

[Guruvájipéta Telagu. From a stone in front of
Chennakésavasvámí temple]

TRANSLATION.

Hail! On Sunday, the 15th day of the bright fortnight of Áshádha in the year Pingala, corresponding to the year 1299 of the illustrious, victorious and prosperous Saliváhana era, while Sríman Mahámandalésvara, Srí Vira Hari-Hara Maháráyadu, Ariráyaganda,¹ Basagetappuvaráyaraganda,² Purva-paschima samudra madhya éka chatrádhipati,³ Rájádhirája, Rájaparamésvara, Kaliyuga Vishnu,⁴ the protector of religion, the performer of gifts of food, elephants, girls, land, cows (and other gifts prescribed by Hemádri), the favourite of Lakshmi and the goddess of victory, the worshipper of the divine lotus feet of Srí Virúpákshadéva, the student of the six systems of philosophy, and who is devoted to his spiritual preceptor, [while he] was ruling the kingdom of the earth at Vijayanagar, which is the crest-jewel of virtue, which is an ocean of virtue, which is the southern Benares of the illustrious modern Jambudvîpa . . .

¹ The disgracer of hostile kings

² The disgracer of kings who break their word.

³ The supreme ruler of the country between the eastern and western oceans (literally having the country between these oceans under his sole umbrella)

⁴ Vishnu of the Kaliyuga

3. ఉదయగిరి స్థళ
4. బోయ విండ్లలో దే
5. ఇం పురు కొలదు
6. లంబాలినాయ్దుం
7. గారు యేలుచు
8. డి తమ తల్లికా
9. ద్రులకుం బుణ్య
10. ముగాను మల్లికా
11. జానదేవరకుం వె
12. ట్టిన బ్రిటిశేను మణు
13. పుపాటి ఖ గు కామ
14. . . . వరకు
15.

Fourth side.

1. . ౫ యీ
2. దేవవిత్తు
3. లు ఆచం
4. ద్రాకరన్ స్థాని
5. గాను చెల్లి
6. ంచె డి స్వద
7. య ద్విగుణ
8. ం పుణ్యం ప
9. రదత్రాను
10. పాలనం వర
11. దత్తావహా
12. శేణ స్వదత్తం
13. నిష్కలం భవే
14. ౫ . మంగళమ
15. హ శ్రీ శ్రీ శ్రీ.

KANIGIRI (11) (A.D. 1254-55)

[Kambhampādu Telugu. On fallen stone to south of village]

TRANSLATION.

Hail ! On Wednesday the fifth of the bright fortnight of Chaitra of the year Ānanda, corresponding to the illustrious and auspicious Saka year 1176, hail ! While Śrīman Mahāmandalésvara Gaṇḍi . . . yadēva Chóda Mahārājulu on whose lotus feet the eyes of Trilóchana and all other kings of the earth are set and who is an elephant-goad to (wicked) princes, was reigning over Nellúru . . . in Pákanādu .

. . . Śrīman Mahāmandalésvara Pótayadēva Chóda Mahārājulu, on the occasion of Vishuma Sankrānti . . . presented . . . Drotapati . . . for providing decorations, . . . daily offerings .

. . . Késivadēva . . . to last as long as the sun and moon endure . . . Those who violate this charity will incur the sin of killing . . . near the Ganges

[Two imprecatory verses]

Third side

Śrīmat Kamabóyidu . . . at Brahmatīrtham
. . . crused this temple to be constructed and
founded these *vuttis*

First side

1. స్వస్తి శ్రీ శుభ శక వరుషంబు
2. ౧౧౭౬ య నేం టి అనంద సంవత్సర జై
3. శ్రీమద్ద య బుధవారమునాండు స్వస్తి

4. చరణసరోరుహ విహిత (విలోచన)
5. త్రిలోచనప్రముఖ (ఖలిపిదివీర్వ)
6. రకుమారాంకుశ (త్రేమన్నహామ)
7. ండలేశ్వరంగండ్ (.)
8. యదేవచోడ మహారాజులు పా
9. కనాట్టిలోని నెలూరు . రాజ .

Second side.

1. . . . (స్వదత్తా ద్విగుణా పుణ్యం.)
2. (స్వదత్త ద్విగుణాపుణ్యం) పరదత్తాను పాలయతు పర
దత్తాపహా
3. రేణస్వదత్తం నిష్పలంభవేతు॥ స్వదత్తం పర
4. దత్తం వాయోహరేతి వసుంధరా పృథ్విపా
5. ప సహస్రాణి విష్ణాయాం జాయ
6. తేత్రిమి॥
7. నిగరాజ్యము సేయుచుండగాం ద
8. త్తాదోపదాపాశ్రుకుండైన త్రేమ
9. న్నహమండలేశ్వర పాలయ దే
10. వచోడ మహారాజులు విమమ
11. సంత్రాంతి నిమిత్త్యుత్తొమన్న స
12. . . . బ . స కేశవ దేవరకు నంగ
13. . . . రవి వేద్యులుకు ద్రోతపాట
14. (జయసుం) బట్టి . ల . ల
15. అచంద్రాకా
16. వారుగంగ క
17. జంపినవారు . . వద

Third side.

- (1) త్రేమరు
- (2) మహా

- (3) దుదేవరుసు
- (4) వారి పెండవా
- (5) బ్రహ్మదీధాం వి
- (6) పావనులికి
- (7) ంతుఁపరి
- (8) యవిరుదివి
- (9) ఇగుడి గట్టి
- (10) ంచిఇవిన్ది
- (11) వడనిసవారు
- (12) తు॥

KANIGIRI (12).

[Kānchipuram (*alias* Kāmañchipuram). Telugu. To the north in a field. On four sides of stone.]

TRANSLATION.

Hail ! On Thursday the 15th of the bright fortnight of . . . the illustrious year Rākṣhasa . . . on the auspicious occasion of (Vyatīpāta¹) for the religious merit of Mangunavarāju (read Mangi Yuvarāju ?) Sankudēvarāju Gāru . . . field.

Second side.

. . . on the 15th of the bright fortnight of Āshādha of the year . . .

Third side

(Illegible)

Fourth side.

(Imprecatory verse.)

NOTE.—The lang we cannot identify

¹ Vyatīpāta—a kind of astronomical yoga (or conjunction)

First side.

1. స్వస్తి శ్రీమతు
2. రాక్ష సంవత్సర
3. . . . శు ౧౫ గుహారాన
4. (వ్యతీపాత) పున్యకాలమ
- 5.ందు ముగియవరాజు
6. సుకీదేవరాజు గారికి
7. ధర్మంగాను . . మన . .
8. . . . లి పురి
9. చెను . .
10. . . . వారము
11.

Second side.

1. . . లు సంవత్సర ఆ
2. షాద శు ౧౫
3.
4.
5. . . . ప్తివేనింగారు
6. మాంతు
7. . . శము వేరింగ
8. . . . లి గానుచు
9. మ . . నింగాలు . .
10.
12.

Third side.

1.
2. . . రు
3.

4. . . . టి కుం
5.
6.
7. . . . బు
8. . . నా
9. . . లినె
10. . . రం
11. . . సుందిరావ
12.
13. . . గుండు
14. . . సాం
15.

Fourth side.

1. స్వదత్తాద్విగుణం పుణ్యం
2. వరదత్తానుపాలనం
3. వరదత్తాప హరేణ
4. స్వదత్తం నిప్పులం భజేతు.

KANIGIRI (13).

[Kanigiri Telugu. On a rock near the pool.
Reading and translation doubtful]

TRANSLATION.

Hari Náráyana! Srí Hanumanta!

Hari-Hari! Ánandá Śladáyinénni Reddu son of
Dádum Reddu made obeisance to Hanumantadéva of
Dósapádu who took compassion on him and saved him
from peril

1. హరినారాయణ శ్రీ అనుమంత హరి
2. హరిదోసపాదమతతము హనుమద్దేవ
3. రుం కటాక్షించి కరుణంచేత ఒప్పునట్లు దాడింరె
4. డి పుత్రుండు అనంగా శీల దాయినేనిరెడ్డి
5. దానే అవదకాంచి రక్షించేట్టి పెట్టినట్టి
6. దండములు

KANIGIRI (14).

[Kattakindipalli. From stone in front of Mahalakshmi temple.]

TRANSLATION.

On Monday, the 5th day of the bright fortnight of Kártika of the year Yuva, we have given with libation of water to Késavanátha of Polichela 16 *túms* of paddy field near the tank bund (?) of Paidipádu, which was formerly in his enjoyment, and dry land, to be enjoyed by sons and grandsons in succession as long as the sun and moon exist. Those who fail to keep up this charity will incur the sin of killing cows and Bráhmans near the Ganges. Ho should give 2 *na(túms)* on every *puṭṭi*.

1. యువసంవత్సర శా
2. తిక్క శుక్ల పౌ. పాంచమి
3. ల కేశవనాంతుని పూర్వార్థము
4. దిన పరిమది మోడలిక
5. టవ్రళ్ళం పైడిపాటిభి ||| ౧
6. పరి మదిన్ని పెరిచేసు
7. ఆచంద్రారకముగా
8. ను పుత్రపాత్రకంగాను
9. హరి దారాపూర్వ

- 10 కంగాను దారవో
- 11 సీయిప్తిమి యిందు
- 12 కుయవ్వల్లు తప్పి
- 13 నాను గంగకలుత
- 14 గోత్రాంత్తురి చ పి
- 15 న పాపానం పోవు
- 16 వారు భరికి నె అ దు
- 17 పెట్టివాడు.

KATTIKINDIPALLI (15) (A D 1579-80)

[Kattikindipalli Telugu From stone in front
Hanuman's temple]

TRANSLATION

May there be no impediment¹

Sri Rama¹

Hail! On the 11th of the dark fortnight of Āshadhā of the year Pramādi, corresponding to 1501 of the illustrious, victorious, and prosperous Śālivāhana Śaka era, while Śrīmad Rājādhirāja, Rājaparamēśvara, Śrī Vira Pratāpa Śrī Rangarāyadeva Mahārājulu was ruling the kingdom of the earth at the town of Penugonda, Chennapa Nīyanimgāru, descendant of the Intyala gōtra, son of Varadā Nāyanimgāru, and grandson of Dāmera Dharma Nāyanimgāru, made endless salutations to the illustrious lotus feet of Śrīmat Akhilāndakōṭi Brahmānda Nayaḷa,¹ Veda Vēdānta Vēdya Purāṇa Purushōttama,² Chennarāya (deity) of Pōlcherla and granted a charitable edict. On

¹ The ruler of all the crores of an verses

² The primordial Supreme Soul who is knowable by the Vedas and the Vēdānta

this holy occasion, on this day we have given with libation of water 3 *puttis* of land in the village of Pólcherla and the hamlets attached to it, in the *síma* of Kanigiri-Pólcherla which was given to us for our chiefdom by Veligóti Rangapa Náyaningáru, for service to the deity and worship on the five *parvas* ¹ Those who obstruct this will incur the sin of killing their parents, cows and Bráhmāna on the banks of the Ganges.

[Imprecatory verse]

The northern flight of steps of the temple of the illustrious Sri Chennarāya.

First side

- 1 అవిష్కృమస్తు॥ శ్రీరామా
- 2 స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శా
- 3 వివాహన శకవర్షంబులు
- 4 ౧౫౦౧ అగునేటి ప్రమాది సంవత్స
- 5 ర ఆషాఢ బ ౧౧ లు శ్రీమదఖ
- 6 లాండకోటి బ్రహ్మాండనాయ
- 7 కులైన వేద వేదాంతవేద్యులైన పు
- 8 రాణ పురుషోత్తములైన పోలి
- 9 చెల్ల చన్నరాయని దివ్య శ్రీపాద
- 10 పర్యాలకు శ్రీమద్రాజాధి

Second side

11. రాజ రాజవరమేశ్వర వీరప్రతా
12. ప శ్రీ వీర శ్రీరంగరాయదేవ
- 13 మహారాయలుగారు పెనుగొ
14. ండ పట్టమందు వృధివిసాంత్రా

¹ The full moon day, the new moon day the first day of the solar month and the 8th and 14th days of the dark fortnight are the five *parvas*

15. జ్యం చేయుచుండగాను యి
16. యాల గోత్రపవిత్రులైన దామె
17. ర ధర్మానాయనింగారి పాత్ర
18. లున్న వరదానాయనింగారి పుత్ర
19. లున్న అయిన చన్నప్ప నాయనింగా

Third side.

20. రు అనంతములైన దండములు స
21. మపించి యిచ్చిన ధర్మశాస
22. నం వెరిగోటి రంగవనాయనిగా
23. రు మా నాయక రానకుపా
24. లించియిచ్చిన కనగిరి పో
25. లిచల శీమలోను పోలిచెల
26. గామాననున్న ఆ గ్రామానకు
27. లోనైన పల్లెనున్న సాగివచ్చేట
28. ట్టు లం ౪ 3 స్వామిధాన్య

Fourth side.

29. ములికున్న పంచపర్వలకు
30. న్ను యీ తథాధి పుణ్యకాలము
31. దు ధారవోసి యిస్తామి యిది
32. యవ్వరు దప్పిరాను దమ తల్లిదండ్రుల
33. ని గొత్రాంక్షుల గంగానుచరియంద
34. పధియించిన పాపానా బోవువారు । దా
35. నపాలనయోర్త్యే దానాచ్చేయో
36. నుపాలనం దానాత్స్వగ్గమవా
37. ప్నతి పాలనాదమ్యతం ప
38. దం । సం శ్రీ శ్రీ చన్నరాయని
39. దెవళానకు పుత్తరపడి కట్టె.

KANICIRI (16) (A D 1657-58)

[Kutagandla Telugu Opposite Niruvagopálasvámí temple]

TRANSLATION.

Hail! On the 5th of the bright fortnight of Ashádhá of the year Hémalambí (Hévilambí) corresponding to the year 1579 of the illustrious, victorious, and prosperous Sálivahana Saka era, Péráreddi, Jangam Reddi, Konda Reddi, Pedá Vengana, Timma Reddi and Chinná Vengana Garu, descendants of the Yipparla gótiá, sons of Lakshmi Reddi, and grandsons of Yérva Konda Reddi, got the ruined temple of Niruvá Gopálasvámí built in stone and dedicated this charity to the deity

We have given Patta Padamara (?) to Yérva Vengana Gopálasvámí under the orders of Rájasrí Vithóji Pantulu Gáru

NOTE —This official Vithoji Pantulu is not mentioned elsewhere in the inscriptions

- 1 స్వస్తిశ్రీ జయాబ్బుద (యశా)
- 2 వివాహ సక (వరుషం)
- 3 బుది ౧౫౭౯ అగు నేం టి
- 4 హేమశుభి సంవత్సర ఆ
- 5 షాడ శు ౫ లు యిప్పజగోత్రో
- 6 భృశులైన యేర్వ కొండారెడ్డి
- 7 పపుత్రులును లచ్చిరెడ్డి పుత్రు
- 8 లునైన పేరారెడ్డి, జంగంరెడ్డి, కొండ
- 9 రెడ్డి పెదవెంగన తిమ్మారెడ్డి, చిన
- 10 వెంగనగారు నీరుప గోపాలస్వామికి
- 11 ఖలపక్ష దేశశం శిశాదేశశం శేషం
- 12 చ్చి యీభర్తం స్వామికి సమ
- 13 పీఠించిరి

Second side

- 1 రాజునీ విరోధి పం
- 2 తులుకారి అనతిని యేర్వ
- 3 వెంకట గోపాలస్వామి
4. పట్టపక్షమరచే
- 5 ఇంచి సమష్టిస్త్రిమి

KANIGERI (17) (A D 1535-36)

[Marella Telugu In front of Venugopalaswami temple]

TRANSLATION

Hail! On Sunday the 14th of the dark fortnight of Magha of the year Minmatha, corresponding to the Sri Saka year 1407, on the holy occasion of Mahā Sivarātri, Sumat Venkatādri Ayyavaru granted this charitable edict to Jivaraksha Bhattu Nandi Raju. We have given you as a Bhatta (personal) Agrahāra the village of Cheruvupali which is in the *sima* of Kanagiri which is attached to Udayagiri which is ruled by me and which (village) was formerly enjoyed by you, for the religious merit of Ramabhatlayyavaru. May you, your sons, and grandsons in succession enjoy it in peace. Whoever obstructs this charity will incur the sin of killing a cow and a Brahman and his parents at Benares.

[One imprecatory verse]

Whoever violates this will be regarded as having sucked the udder of a donkey.

1. స్వస్తిశ్రీ శకవషంబులు ౧౪౫౭ అగునేటికి మ

2. వృధసంవత్సరమాఘ బ ౧౪ (వ) ఆ . . . నమహా శివ

రాత్రీపుణ్య

3. కాలమందును శ్రీమతువెంకటాద్రిలయ్యవారు జీవరక్ష భ

4. ట్లనాద్దిరాజుకు యిచ్చిన ధర్ముశాసనం మేము యేలివుద
యగ

5. దికిం జెలిపచ్చి కనగిరికిం జెల్లివచ్చిన సీమలోను నీకు పూ
ర్వాసహ

6. గవచ్చె చెరువుపల్లి అని గ్రామం రామా భట్ల అయ్యవా
రికిపుణ్యం

7. గానునీకు భటగ హారంగాను మేమును యిస్తిమిగాన నీ

8. పుత్రపపుత్ర పారంపరియంగాను అనుభవిచి బ్రతుకు

9. వాండపుయీ ధర్ముశాసనకు యవ్వరులెప్పినాను నొబహ

10. నితమతల్లిదండ్రుని వారణాసిలోం జంప్పిన పాపానం
బోలెవాండు.

11. స్వదత్తాద్విగుణంపుణ్యం పరదత్తానుపాలనం పరదత్తా

12. పహారేణ స్వదత్తానిష్ఠులం భవేతు॥ యందుకు

13. దప్పినవారు గాడిద శామ్నం కుడిచెనవారు.

KANIGIRI (18.)

[Márella. Telugu. In field to east.]

TRANSLATION.

On the 10th of the bright fortnight of Kártika of the
year Śukla, Kódamagúla Peddi Rájū and Chitṭe Mandári
Gundu

1. కోడమగూళ్ పెద్దిరాజు చిట్టెమందారి గుండు

2. శుక్ల సంవత్సర శాతాశ శు ౧౦ .

KANIGIRI (19).

[Mārellā Telugu. On southern boundary. Illegible for the most part.]

First side.

1. స్వస్తిశ్రీ శకపరుషంబులు
2. సంవత్సర
3. వర రిజ
4. . . . స్వస్తిశ్రీ అనేకదే . . .
5. గాజాధిరాజు
6. రవగమ . . . ద్ర
7. తిలక నార . జ
8. ప్త చంద్రాధర ఖట్ట
9. మును . . .
10. తిరు వెంగడన . ది
11. జక కాంచిపుర వరా
12. వికాబ్బ వరద్రసా
13. రక్ష
14. శరణ . . . నార .
15. మనకుతీర్థ . . . కరి .
16. కుటఘటిత చరణకం
17. పుణ్యర ఖర శ్రీ
18. . . కళతక కూతద్రతి
19. కటద్రాకామవైరి
20. . ప్యసాపిటీశ్వర
21. . ద్ద శ్రీ త్రిపరాంత

*

*

*

*

Second side.

1. వ ప్ర . . .
2. ర . . .
3. రి దే . పర
4. . . పరప .
5. . . .
6. . ర . మాళ్ల
7. . తు . .
8. . జ . . .
9. దివగయ
10. . . పనము
11. . . . శక
12.
13. . . . చ
14. . . త్తును
15.

KANIGIRI (20). (A.D. 1554-55.)

[Márella. Telugu. In front of Vénugópálasvāmi temple.]

TRANSLATION.

While Śrīman Mahārājādhirāja Rājaparamésvara Śrī Sadāsivāīāyadēva Mahārāja was ruling the world, on Thursday the 13th of the bright fortnight of Māgha in the year Ānanda corresponding to the year 1476 of the Śrī Śaka era, Manggala Timmōju Kondōjugāru, having done service to Śrīman Mahāmandalésvara Rāmarāju Rāmayya Dēva Mahārāju and having made a request to the king, obtained a royal decree exempting the barbers

from the payment of *kaṭṭa mēras*,¹ *lōru tax*,² *kāṇike*,³ *khaddāyam* and *velli* tax⁴ and such taxes throughout the kingdom and set up inscriptions in famous places and set up a stone inscription at Mirella also. Accordingly the kings who rule over the Kanagiri-Pólacharla śīma should remit taxes on the barbers. Whoever transgresses this will be considered to have harmed cows and Brahmans on (the banks of the) Ganges.

Srī. Srī. Srī.

Perpetual devotion.

NOTE.—There are several inscriptions of the same sort granting special concessions to barbers.

1. స్వస్తి శ్రీ శకవషణ్ణు
2. లు గరకల అనునేటి ఆ
3. నంద సంవత్సర మాఘ శు
4. గతి గు స శ్రీమన్ మహారాజా
5. ధిరాజ రాజవరమేశ్వర శ్రీ సదా
6. సిపరాయదేవ మహారాజులు పు
7. ద్వి సామ్రాజ్యసేయం—సు శ్రీమన్
8. మహా మండలేశ్వర రామరాజు రామ
9. యదేవమహారాజులకు పూడిగంసే
10. సి మంగళ తిమ్మరాజు కొండ్రోజుగా
11. రు రాయలకు మనివి విచ్చపంసేసుకొని
12. రాయరాజ్యస నల్లను మంగళవాడిక కట్టమేరలా
13. కోరుపంన్ను కానికె విడాయం వెట్టి ఆటిపంన్ను

¹ This may mean merely the fixed *mēras*

² Perhaps means merely the share of produce usually paid as assessment to the State.

³ *Kanuka* according to Brown is a gift to a superior, a sort of 'benevolence'. *Khaddāyam* according to the same authority is compulsory purchase of goods at an exorbitant rate

⁴ A tax for the support of the village *velli*.

- 11 లేకుండాను రాయశాసనం పుచ్చుకొని ప్రసి
 15 ద్విస్థలాలను శాసనాలు వేళ్ళాస్తున్న మారెళ్ళ
 16 నుంన్ను సిలాశాసనం వేళ్ళంచ్చిరి గనుక కనగి
 17 రి పాలచల్లక సీమయేలిరాజులున్ను యీ
 18 క్రమాన్యం మంగిళ సంన్ను మారి నడుపుకొ
 19 నిది యింద్రుకు యవయదప్పినాను
 20 గంగకల్లక గోబ్రంహాల తప్పి
 21 నవారు శ్రీ శ్రీ శ్రీ
 22 సదాసేవా

KANIGIRI (21) (A D 1554-55 ?)

[Māsāyapēṭa Telugu South of village on fallen stone]

TRANSLATION

Hail ! On the 15th of the bright fortnight of Māṅga-
 sira, corresponding to the year 1476 of the illustrious,
 victorious, and prosperous Salivāhana Śaka era, on the
 holy occasion of a lunar eclipse, the charitable edict set-
 ting forth the lands given by Kantibōyina Pada Kondama
 Nendu to Nambi Ramanna We have given one
luccala of land in the *sthalam* presented by Idiga
 Nāḡanna to the east of the village in Uppunutu village,
 which is in our enjoyment, for the religious merit of
 Veligōṭa Kumāra Timmināyadu and Langamakka Gāru
 Therefore may you, your sons, and grandsons enjoy it
 and live happily Whoever violates this will incur the
 sin of killing a cow and a Brahman on the Ganges

[One imprecatory verse]

Sri

1. స్వస్తి శ్రీ జయభ్యవయ శా
2. లివాహన శకపక్షంబులు
3. ౧౪౭౬ అనునేటి ఆనంద సం మాన్యశి
4. ౪ శు ౧౫ సోమగ్రహణ పుణ్యకాల
5. వందు కంటిచోయిని పెదకొండమ నెందు నాచి
6. రామన్నకు ఇచ్చిన భూదాన ధర్మశాసనములు
7. సాగివచ్చి పుష్పమాతుగ్రామమందు పూ
8. రికి తూర్పున యీడిగనాగనబెట్టిన స్థలం కచ్చ
9. లక్షేత్రం వెలిగోటి కుమారులిమ్మనా
10. యినికిన్ని లింగమకటగానికిన్ని పుణ్యంగా
11. ను ఇక్కిమి గాన మీపుత్ర పారంపర్యం ఆను
12. భవించి బ్రతుకువాండ్లవు యిందుకు య
13. ప్పరుపప్పినాను గంగకథా గోత్రా
14. హాణ్ని వశించినపాపానంబోదును.
15. స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యం పరదత్తా
16. న పాలనం పరదత్తాప హారేణ
17. స్వదత్తం నిక్షులఃభవేత్ । శ్రీ ।

KANIGIRI (22). (A.D. 1536-37.)

[Māṣyapēta. Telugu. On wall of Ādinārāyaṇa temple]

TRANSLATION.

Adoration to Siva ! Hail ! On Monday the 15th of the bright fortnight of Mārgasīra of the year Vyāsa, corresponding to the year 1503 of the illustrious, victorious and prosperous Śāhāhāna Saka era, Lālūkhānningārū (Lāl Khān) presented the village of Uppunūtula as a tax-free *agradram* to be enjoyed in a single share to

Podila Márkanda Sómayaṅgulu, Sadasiva Sómayaṅgulu, and Yajñésvarachayana Panchāgni Dikshitululu for the religious merit of Muhammad Kulipátasāningáru The act of piety of Séku Issá (Sheikh Isa). May it last as long as the sun and moon endure

[One imprecatory verse]

In the illustrious *sima* of Kanigiri

1 శ్రీ శివ॥స్వస్తి శ్రీజయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౫౦౨ అగు నేంటి వ్యయసంవత్సరము

2. త్వర మాగళిర శుద్ధ ౧౫ సో॥ మహామందుకులి పాప శానింగారికి పుణ్యముగాను లాటఘోనునింగారు పాదిల

3. మాకళండ సోమయాజులు సదాశివ సోమయాజులు యజ్ఞేశ్వరచయనపంచాస్మి దీక్షితలుంగారికి ఉప్పు

4. నూతులగ్రామం ఏకబోగ నర్వమాన్య అగ్రహారంగా నిచ్చెను ఈ సేకు భిక్షుపుణ్యము చంద్రాకళాస్థాయి.

5 పైపభాగినిలోకే సర్వేషు మేవభూబుజాం నభోగ్యనకర గ్రాహ్య విప్రదత్తైవసూధరా ॥ శ్రీ

6 కనిరిసీమలోను.

KANIGIRI (23) (A D 1393-912)

[Mogilicherla Telugu On north boundary]

TRANSLATION

Hail! On Monday the 7th of the dark fortnight of Kártika of the year Srímukha, corresponding to the Sri Saka year 1896, Srí Vira Déva Odayalu, who is the son of Sríman Mahá Mandakévara Hariráyarahita, Múruráyaraganda,¹ Bāsakutappavaráyaraganda,² Ahitai iyámvá

¹ The disgracer of the hostile kings and the wicked three kings Hariráya is evidently a mistake for Ariráya

² The conqueror of kings who break their word

¹ . Hindurayasuratrāna,² Sri Vira Hanhara Rya, caused the tank Devarayasamudram to be constructed in the holy place of the Lords of the four worlds

Siddhēvara and Mandragiri Sri Obaladevara for the religious merit of his father Hari-Hara Rya

May Devaraya Odayulu, who caused this tank to be constructed, rule the four oceans and reign over the earth, protecting religion in perpetuity as long as the sun and moon endure

May it cause great prosperity

NOTE —The Saka date is clear but is of course a mistake. It should apparently be 1316. The construction of the tank is the son of the Vijayanagar king Haralana II who afterwards ascended the throne as Devaraya I

- 1 స్వస్తి శ్రీ సఖవరుష బలు
- 2 ౧౩౧౬ అగునే టి శ్రీమూకస వశ్య
- 3 ర కాల్తీశ చి ౭ సా శ్రీమన్నహోమ ద
- 4 లేవ్వగ హరిరాయ రహితమూర్తయ
- 5 రగ ద పానకతప్పహయరగ ద అహి
- 6 తరాయావా హింహయ ను
- 7 త్రాణ శ్రీ వీరహోహరాయని కొమారుడు
- 8 శ్రీ వీరదేవాయడయలు రెవరెండ్రది హరి
- 9 హరరాయనిగ బ యమగానచతుర్ముఖహాథి
- 10 స్వరసకల య సద్దేశ్యరుండునమంద్రసి
- 11 శ్రీ ఓంకారదేవరస్థానమందు కట్టకచెర్చుదేవ

Second side

- 13 రాయసముక్తం యిచ్చెక్కవేయిం
- 14 చిర దేవరాయపడయులు చతుస
15. ముద్రాలుం నేలిపరివారుడకు అచంద్రా

16. క=స్తాహిగాను ధర్మము ప్రతి పాపకం గాంధ్రీ
 17. ద్వి రాజ్యో చెయ్యగలవారు మంగళమహాశ్రీ.

KANIGIRI (24) (A D. 1268-69.)

[Nāgalavaram Telugu. Taken from three sides of a standing stone and from 3 fragments in a field]

TRANSLATION.

Salutation be to Sri Lakshmināyana !

[One imprecatory verse.]

Hail ! On Thursday the 5th of the bright fortnight of Vaisākha of the year Vibhava, corresponding to the year 1190 of the illustrious and auspicious Saka era, Srīman Mahāmandalīśvara Inu(m?)madidēva Mahāśja, who is the supreme lord of many kings of kingdoms of the earth, who is the supreme ruler, who is descended from an excellent race, who is the ornament of the Pallava dynasty, who is of the Bhūradvāja *gōṭha*, who wears the lovely half moon, whose banner is the club (Siva's weapon), who is the protector of others, whose crest is the bull, who is the lord of Kūnci the best of cities and (the residence) of Vengadamātha, who has obtained an excellent boon from the goddess Kāmakoṭi, who is an Arjuna in valour, who is the ornament of his servants, who is the asylum of his kinsmen, who is the protector of the world, who is a Bhairava characterized by firmness of character, who is a Kāmarpa (cupid) among princes, who is an ocean of liberality, who has established seven hundred Agrahāras to the east of Sri Parvata,¹ who is beautiful, having his

lotus feet touched by the jewelled diadems of numerous hostile kings, who is the maintainer of the duties of the four castes of the earth, and who is a descendant of the race of Mukkanti Kāduvetta,¹ set up the image of Chenna Kesava Perumal, performed the ceremony of infusing life into it for the religious merit of his father Bhīmarāju and his mother Sūryādevi, appointed Perumādi Nambī, grandson of Śrī Rāṅgabhaṭṭu, of the blessed Kasyapa gōtra resident of the village Śrī Suka which is the support of the world, and who is the worshipper of the lotus feet of Tīruvengadī natha, to perform the worship and give for worship to the deity 13 tums of land as measured with a pole of 22 cubits,

For amṛitapaḍi (sacred food) 14 tums

For all kinds of decorations in

Kākanampādu, I puttī and 10 tums

In Gaḍipādu 3 tums

In Ravulākola 3 tums

For karīyamādu (food with vegetables) and flowers two gardens

For the rice (to be distributed) among the travellers of different countries and for sandal to the God—a piece of land given by Masikattu Todavu Prole

For (keeping) the light—a big plate (ಪ್ರೌಢಂ) given by Nāmāna Appana

A gong given by Malluka Kamana

A bell used at time of offering incense and horns (ēka sankalu) and for the abhiśhēkam (anointing of the God) with milk—13 cows given by the royal family (rachāvāru)

The following are the *virittis* (shares) to Brahmans : —
(Here follows a long list)

[Three imprecatory verses.]

Fifth side.

. whoever causes obstacles to this charity
will incur the sin of killing a tawny cow on the Ganges.

First side.

1. శ్రీ లక్ష్మీనారాయణా యన
2. మః సామాన్యాయం ధనం
3. సేతుంస్యపాణం కాళేకాలే
4. పాలినీయోభవద్భి సవా
5. నేతాన్బావినః పార్థివేంద్రాన్ భూ
6. యోభూయో యాచతేరా
7. మచంద్ర ॥ స్వస్తి శ్రీ శుభజాతక
8. శకవరుషాంబులు ౧౧౦౦ య
9. గునేంటి విభవసంపత్సర వైశాఖ శు
10. క్ల ౫ గురువారము స్వస్తి అనేక మ
11. హిమండల రాజాధిరాజ ప
12. రమేశ్వర పరమవంశోద్భవ పల్లవ
13. కులతిలక భారద్వాజ గోత్ర
11. లలితార్ద్రచంద్రధర (ఖట్వా) గర్వద్వజక
15. డువాయు పటసోపణ త్రిషభ

Second side.

1. లాచ్యన వెంగడనాథ కాంచీపుర
2. వరాధీశ్వర కామకోట్యంబికా
3. లద్ది వరప్రసాద నోడుపడి సాహ
4. సాజాన నిజోపకారణ బంధు
5. జనాశ్రయ జగదగోపాల జలదంకరవై

6. కంచుమారకండ్లపుకా త్యాగసముద్ధి
7. శ్రీ పంపకల పూపంపాదిగుభాగ సప్తశతా
8. గ్రీహార ప్రసూతిత అనేక రిపునివతి
9. మణిమకుట ఘటితచరణారవింద
10. సుందర భూర్లోక చాతుర్వన్నాశ్ర
11. యథార్థరక్షణ శ్రీమన్మకంటికా
12. దువేటిమళావతాయలైన శ్రీ మన్నహ
13. మండలేశ్వర ఇనుమఃదేవ మహారాజులు
14. తమరగిడి భీమరాజు తమతల్లి శిరియాదే
15. వికి పుణ్యముగాను చెన్నకేశవపెరుమా
16. ఘ తిరుప్రతిష్ఠ తిరుమూర్తిము కళాం
17. శ నిర్వాహముశేసి || జయంతి జగదా
18. భార శ్రీ శుకగ్రామవాసినాం తిరు
19. వెంగడనాథః పాదపాకజా (చారకం)
20. కాశ్యపగోత్రం శ్రీగంగభట్ల మనుమండు
21. పెరుమాడినంబిని తిరువారాధన శేయం
22. బెట్టిదేవరకు అచ్చనభోగమునకు చే
23. ను ఇరువైరెండు మూరలకొలను న గె అము
24. దుండకిన గర అంగరంగభోగానకు కంక
25. సముపాటను ఖ గ న గం గుడిపాటను న కె రా
26. పులకొలనున కె కరియముననూను పూ
27. పులకుచోటలు ౨ | జరగు ఊభయనా
28. నాదేశియేని అముపడిసాతుపక్షకు మ
29. సికట్టు తొడుపుప్రొలె ఇచ్చిన పెంటియ
30. దీపానకు నామనప్పన మాడపల్లిరము
31. మల్లికకామన ఇచ్చినది జేఘంటరాచ
32. వారి ఇవి ధూపఘంట యేకసంకులు
33. దివ్యదారకును గోవులు గె

Third side.

1. శ్రీ బ్రాహ్మణవిత్తులు అపస్తంభయజ్ఞ
2. సాఖ గౌతమగోత్రం బొల్లెమంచన
3. గారిస ౫ భట్టేనపెద్దిన ౬ బైయ్యెన
4. పెద్దిన ౭ నామన అప్పనన ౮ ప్రోవెమాలి
5. చెన ౯ బట్టేన అప్పనన ౩ గంగప్రోలేపు
6. ట్టిపాశుబున ౩ || పిన్నెన ౧ కాశ్యపగో
7. త్త్రీ మాశేపెద్ది మాహరితగోత్రం గరగన
8. పెద్దిన ౧ కొండింధగోత్ర మారపెద్దిన ౧ || మై
9. సెన మారపెద్దిన || శ్రీవత్సగోత్రం బయ్యనమం
10. చిన ౧ కాళికగోత్రం మాత్తకండ మంచిగా .
- 11 . కీశిపెద్దిన ౬ వెంన్నెమంచెన ౪ చెంనిన
12. న ౩ గోవిందపిండ్నిన ౩ ప్రోలే అప్పనన ౩
13. అంగిరస భారద్వాజగోత్రం విప్రె అ
14. పునన ౬ బైయ్యన పెద్దిన ౪ కాళిక
15. గోత్రం మైలార అప్పనన ౫ నుదిపెద్ది
16. న ౩ బన్నె అప్పనన ౩ ఆదిత్యమంచేన ౩
17. కొండింధగోత్రం ప్రోలేపెద్దిన ౫ పోచె పె
18. ద్దిన ౪ ఆదిత్య అప్పనన ౨ శ్రీధర మంచిన ౨
19. గౌతమగోత్రం పోలిపెద్దిన ౩ నారాణ పె

Fourth side.

1. చిన ౩ | భారద్వాజగోత్రం మాశపపెద్ది
2. ౪ అశత అప్పనన ౩ శ్రీవత్సగోత్రంపెరు
3. మాడి పెద్దిన ౫ శౌపున కగోత్రం కీర్తిక
4. చెన ౩ వారిరగోత్రంబోయన పెద్దిన ౨ |
5. భారద్వాజగోత్ర బ్రమనపెద్దిన ౫ |
6. కేశికపెద్దిన ౨ పెరుమాడి అప్పనన ౩ |

7. . . ఎజశాఖ అగ్రియగోత్ర బాచనపె
8. దిన ౨ గ్రిపురెమాచిన ౫ పాలెమాచిన ౫
9. పినబాచన అప్పన ౪ | కార్యకగోత్రం
10. పాచన అప్పన ౪ పాలెమంచిన ౨ | కొ
11. ప్తన పెచిన ౨ భారద్వాజగోత్రం సూర
12. అప్పనన ౨ అనంతంబశాఖ కొండింబ
13. గోత్ర పరిపాల డిపాచ్యులన ౨ శివ
14. అప్పన ౨ మల్లిమంచిన ౨ మాచిమా
15. చిన ౨ భారద్వాజగోత్రం గంగి పెచిన 3
16. శ్రీపత్నగోత్రం దోనె అప్పనన ౧ | అగ్రియగో
17. త్రం మార పెచిన ౪ భారద్వాజగోత్రం వేమ
18. సపెచిన ౨ వైజనాథండున ౧ | మారెమం
19. చ్చిన 3 కొండింబగోత్రం కొంమనమంచెన ౧ |
20. దొనపెచిరి తంములునున 3 | దాసికూచ
21. న ౧ | దామిపెచిన 3 అల్లాడపెచిన ౧ మా
22. భవగాపామండున ౧ | తులసినల్లి మం
23. చన ౧ | కొరికగోత్రం తూతకిమల్లిన 3
24. మ్రుగున మ ౨ | కొత్తుల అప్పనన ౧౫ | బై
25. యనపెచిన ౨ నాగులవనము జినాడ
26. ప్తదేవదన ౬ శ్రీపత్నగోత్రం వాసుదేవ
27. పినిన ౮ భారద్వాజగోత్ర నాగదేవ పెచిన 3
28. స్వదత్తాం ద్విగుణం పుణ్యం పూర్వదత్తాను పాల
29. నా పూర్వదత్తాపహరేణస్వ(క)త్తంబిప్పంభవేతు
30. దానాస్పలనాశ్చైవ దానాశ్చై వోపపా
31. లనాతు దానాస్వర్గ మాప్నోతి పాలనాత్పర
32. మంపటా || స్వదత్తం పరదత్తం వా యోహానే
33. తివసుధరా సమిష్టానా సహస్రాణి విష్టాయాం
34. జాయతేక్రిమిం||

Fifth side.

*	*	*	*
*	*	*	*
*	*	*	*

1. ఇదమము
2. నకు యెవరువి
3. ఘ్నము చెసినా
4. ను గంగకలు
5. తను కవిలం
6. బొడిచినవా
7. డు

KANIGIRI (25).

[Nalajanampádu. Sanskrit and Telugu in ancient character. To north-east of village.]

TRANSLATION.

Hail! Śrī Bodirájulu who meditated at the feet of the blessed Arhata the great Bhattáraka, who (Bodirāja) was a great devotee of Śiva, and who was supreme lord. Among them Bá (Bo?) dirāju, son of Paḷeyaru, gave land sowable with 3 *puttis* of seed . . . to me named Paḷayári. Whoever maintains this will obtain the merit of performing several Aśyamédhas. Whoever obstructs it will incur the sin of killing at Śrī Parvata. (This is) written by Pallaváchá(rya), son of Vá . . . dálu.

NOTE.—The transcription was done by Mr. V Venkayya. Who Bodirāja was is not apparent.

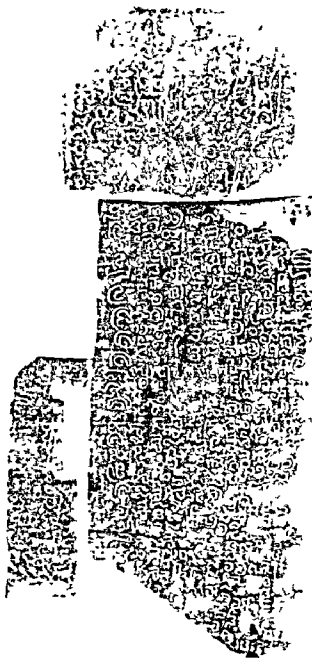

First side.

1. రవరీత మ-
2. గప్పద హీతా[మ]-
3. రమమదరకస్తామా
4. దానుధ్యానపరమమా
5. హేశ్వర పరమేశ్వర ప-
6. శ్చవాదిత్య శ్రీవేడి-
7. రాజుల అస్తు ప-
8. యరికోడుక బాచి [రా]
9. [బె] న్నాస్తు రాజ . .
10. బు మూస్తు పుట్టు అట్లు
11. పట్టు తేత్రంబును ప . .
12. పి పశయారి
13. యనబునాకు ఇచ్చి[రి*]
14. దీని రక్షింపైనవాని .
15. అడుగడుగ-
16. శ్వమేధంబున
17. ఫలంబగు
18. దీ [ని] డచ్చిన-
19. వారికి చకలు
20. శ్రీ వస్వ-తంబు
21. డచ్చిన పాపం-
22. బగు [||*] ప . .
23. రావు కొడుకు
24. పల్లవారా-
25. [బ్ర] స్వ¹ లికి
26. [తం] [||*]

KANIGIRI NO 27.

KANIGIRI (28). (A.D. 1785-86.)

[Nandanavanam. Telugu. In village. On doorway of Ānjanēya temple.]

TRANSLATION.

Hail! On the 10th of the bright fortnight of Māgha of the year Viśvāvasu corresponding to the year 1708 of the illustrious, victorious and prosperous Śālivāhanā Śaka era, Sarasi . . Pantulu Vāru set up . . in the temple of Hanumantarāyalu. The temple . .

1. స్వస్తి శ్రీ వి
2. జయ భ్య
3. జయ శాలివా
4. హస పతకవం
5. బలు ౧౭౦౮ అను నేం
6. టి విశ్వావసు
7. నామ సంవ
8. త్తమ మాఖ శు
9. ద్ద ౧౦ లు శ్రీ హ
10. సుమంత్ర రా
11. యలు యదేవ
12. స్తానం . . సరసి
13. . . హనుమం
14. రు కేయంబి
15. శ్రీ గుప్త . . దే
16. వాలయ

KANIGIRI (29).

[Nandanavanam. Telugu. On stone inside Mallikárjuna-
svámi temple in Velagonda hills. Nothing can be
made of the inscription as it contains letters of a
peculiar type unknown to us. The only words that
can be made out are "Gautama Mahámuni" and
"Avadhútasvámī".]

దివ

శ్రీకృష్ణ కవి

1. గౌతమమహాముని కలంబగత్త

2. రామమహాస్వామివారు గ

3. ప్రథమపాదమునందు

4. అంతిమపాదమునందు

5. దానిని బ్రహ్మచారి

6. బ్రహ్మచారి

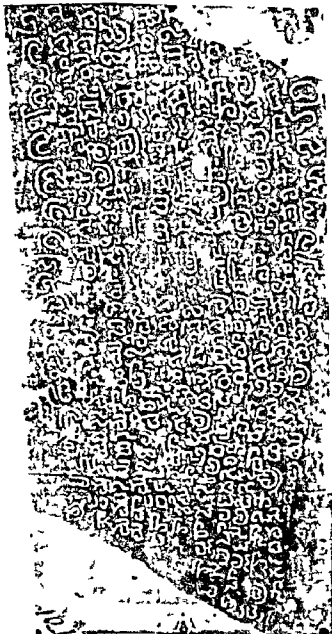
7. గౌతమమహాముని

8. కలంబగత్త

9. బ్రహ్మచారి

10. గౌతమమహాముని

KANIGIRI NO 30

KANIGIRI (30)

[Nandanavanam Telugu. In small tank near Mallikīrjunasvāmi temple, Velagonda hills The first and last lines contain letters of a type unknown to us The inscription is incomplete and unintelligible in parts]

TRANSLATION

While the great sage Gautama was living (here?), Avadhutāsvāmi (came from) Ajōdhya, visited and made obeisance to us (and said) "If a *lingam* were established here . . ." The great sage Gautama went to Salya Parvata (Sri Sailam), brought a *linga*, and establishing it there (said that) if Rudrābhishēkam were performed in the months of Śrāvaṇa, (Āśvini), Kārtika, Māgāsira and Māgha and (if) a perpetual lamp were maintained, (one would have the merit of) having made a *pradalśhanam* (walking round to the right) in the holy place Benares to Lanka While . . . was superintending and ruling the . . . (?) a kingdom bringing in crores (of rupees) (?), . . . by his father Rāmuni having gone to Śukrachārya asked him as follows — 'My father . . . to Benares?' (Thereupon) he said 'This is the abode of the great sage Gautama Avadhutāsvāmi (said) that this is a sacred place meet for performing Tirthavidhis (duties at holy places) . . . (He) attained heaven (when this was done). The great word of Śukra.

అవిభక్తానాం సాక్షాత్కారేనైవ విజయతే

2 శాతపథమునిహంశశత్రుండా అనుమాత స్వామి
చారు ఆయోధ్యను . . .

3. మమనిదూచి సమసాగరంముచికి యీ స్తంభం రింగప్రతిష్ఠ
చేస్తే యెమిహు

4. మహాముని శత్యవర్వతానికి వాడురింగారిలెచి ప్రతిష్ఠచేసి
శ్రావ

5. జకాత్తక మాగళిరమాఖమాసాలు రుద్రాభిషేకం
చేసి అఖ (ండ)

6. నాకాశిమహాస్తంభ ప్రదక్షణచేసి సంవత్సరంకకు గౌతమ
ముని

7. కోట్లరాజ్యునికి అద్యక్షుండై యేలుచువుండగ వానితండ్రి
రామునిచాతయేటె

8. ఓ శుక్రచారణదగిరికిపోయి మాతండ్రి లికాలత్రిరెను కాశి
కిపోయె (శు)

9. క్రాచారణను అడిగినవారు గౌతమహాముని వాసస్తంభం
అవుదూత సా(మివారు)

10. దప్రధానానికి త్రిధ్వబిధులకు మహాస్తంభంహని పలికినా
వాడు స

11. మసాగళివస్తుదు అయను శుక్రమహావాక్య

అజిల్లెలలింగ

KANIGIRI (31). (A.D. 1184-85 ?)

[Naramárella. Telugu. This stone is now at the Collector's bungalow at Nellore. It bears an armed god or hero and smaller figures, etc. A photograph appears opposite. The inscription is not fully legible.]

TRANSLATION.

During the illustrious Saka year 1106 the master
(లిలికి) of Sankináyaka (gave ?) 50, (?) (Ba)
lakámaḍu the lord of Mannálaváḍu Sátula

KANIGIRI NO 31

NELLORE DISTRICT.

Samróju and Prólóju (gave) at Gurrálachénu 2,000 *paṭṭas* of land; Dukiróju (gave) six *maḍis*,

(Another portion.)

Balakámadu

Nam Prólóju field Na (*tim*) 3.

and at Nadalóldu one *paṭṭu* of dry land.

NOTE.—The name of this Balakámadu does not seem to appear elsewhere.

1. శ్రీ శక వషణములు ౧౧౦౬ (అశ్వవేండు)
2. శంకనాయ కుని పీలికి ౫౦ యా (చలి . . . బ)
3. లకామడు మన్నాలవాడి సరిము (ద్దనల).
4. కకాసాళు లసంరోజు పోలేజా (గుడ్డాలచే)
5. లు బిట్టుపొడిము ౨౦౦౦ దు[కిరో]
6. జానుం యా[మండులాను.]

(Another portion.)

1. బలకా
2. మడునా
3. పోలేజా
4. చేను ౩ న
5. నడలోడ్డు
6. న- భూమి
7. ట్ట పొడి
8. చే ను.
9. ను.

Sómésvara and Bagádi Ganga. We have presented* (the village of) Gangapattanam, situated in Kanagiri-Pólacherla-Musumdiru śima which was given for our chiefdom by Kenda Marusayyangairu for (performing) the sixteen kinds of service to Somésvara and Bagádi Ganga. Therefore whoever acts in violation of this charity will incur the sin of killing a cow and a Brahman near the Ganges.

1. శుభమస్తు | స్వస్తి శ్రీ శకవేంకటాచల గిరిరంజన
2. నేటి పుష్యశుద్ధ ౧౫ గురువారమున్న సోమగళా
3. ఇమున్న అశ్వన పూర్ణకారం అందును జగదే¹
4. బృగంక్ష సంగ్రామధనుంజయ | హేమాద్రిదాన
5. చింతామణి పట్టులలాట రాయబహువ శ
6. ంకర చిరుదాంకుండు అశ్వన రాశురి రాఘవ రెడ్డింగా

రు తమ

7. తగిది బస్వరెడ్డింగారికిన్ని తమతల్లిఅవలాంబికకున్నపు
కృమ

8. ఘనట్టుగాను లింగాలకొండ సోమేశ్వరునికిన్ని బగాది
గంగకున్న

9. సాష్టాంగమున్న దగ్గముపెట్టి సమర్పించిన ధర్మా
శాసనము

10. కు కొండ మర్పుయ్యగారు మానాయంకరానర
ఇచ్చిన కనసిరిపోల

11. చెల్లె ముసుడూసీమలో గంగవట్నం సోమేశ్వరుని
కిన్ని బగాది గ

12. గంగకున్న సోమసోపచారాలకున్న సమర్పింత్తిమి గాన
ఇధర్మాను ఎ

13. స్వరు తప్పినాను గంగకత్త గోవును బ్రాహ్మణి చం
పిన పాపాన పో

14. వుచారు.

KANIGIRI (32).

[Pándavanágalaṣaram Telugu. On tank bund.]

TRANSLATION.

The perpetual devotion of Kotisetti, son of Vákichorla Vinisetti, on Wednesday the 10th of Jyéstha of the year Sarvadhári.

1. సర్వధారి సంవత్సరము
2. త్వరజేష్ఠ బిదిది
3. వాంకిచల వీరిశెట్టి కొమారుడు
4. కోటిశెట్టి నిత్యచేసె.

KANIGIRI (33). (A D. 1526-27 ?)

[Padda Alavalapád. Telugu. From a rock in the bed of the river.]

TRANSLATION.

May there be prosperity ! Hail ! The charitable edict presented by Rápúri Rághava Reddigáru, who has the * *birudas*.—Jaganobha Ganda,¹ Sangráma Dhannajya,² Hemádrídanachintámani,³ Pattulalátaráya,⁴ and Basuvasankara,⁵ on the holy occasion of a lunar eclipse, on Thursday the 15th of the bright fortnight of Pushya of the illustrious Saka year 1448, for the religious merit of his father Basava Reddi and his mother Amalámbika, after making prostrations and salutations to Langálakonda

* *Note*—These *birudas* are of the Reddi dynasty with which Rághava Reddi may have been connected

¹ The sole hero of the world

² An Arjuna in battle

³ The philosopher's stone of the gifts prescribed by Hemádrí (*P*)

⁴ The king whose forehead is adorned with a mark

⁵ Proper name

Somévara and Bagidi Ganga. We have presented (the village of) Gangapatnam, situated in Kanagiri-Pólacherla-Musumduru sima which was given for our chiefdom by Konda Manusayyāngīru for (performing) the sixteen kinds of service to Somévara and Bagidi Ganga. Therefore whoever acts in violation of this charity will incur the sin of killing a cow and a Brahman near the Ganges

1 శుభమస్తు | స్వప్తి శ్రీ శకవిషాంబులు గరరూ అను

2 నేంటి పుష్పశుద్ధ గురువారమున్న సోమ గహ

3 గమున్న అధన పుష్పకారిం అందను జగనె¹

4 బృగంజ్ఞ సంగ్రామధనుంజయ | హేమాద్రిదాన

5 చింతామణి వట్టలలాట రాయబసవ శ

6 ంకర చిరుదాంకుండు అధన రాపురి రాఘవ రెడ్డింగా

రు తమ

7. తగిది బస్వరెడ్డింగారికిన్ని తమచిల్లిఅవలాంబికకన్నపు

గ్యమ

8 ఘనట్టుగాను లింగ్గాలకొండ సోమేశ్వరునికిన్ని బగాది

గంగ్గకున్న

9 సాష్టాంగమున్న ద్వామపెట్టి సమర్పించిన ధర్మ

శాసనము

10 కు కొండ వర్చయ్యగారు మానాయంకరానర

ఇచ్చిన కనగిరిపాల

11 వెల్ల ముసు-దూ-సీమలో గంగవట్టుం సోమేశ్వరుని

కిన్ని బగాది గ

12 గంగకున్న సోమసోపచారాలకున్న సమర్పిత్తిమి గాన

ఇధర్మను ఎ

13 స్వగు తప్పినాను గంగకల్ల గోవును బ్రాంషుని చం

పిన పాపాన పో

14 పుచారు.

KANIGIRI (34). (A.D. 1409-10.)

[Perugupalli. Telugu. In front of temple on Ranganāyakula hill.]

TRANSLATION.

Hail ! On Thursday the 10th of the dark fortnight of Vaisākha of the year Viródhī, corresponding to the year 1331 of the illustrious, auspicious and prosperous Śaka era, Vammanendu Vennapum Gáru . . . for the religious merit of Jannapa Náyadu . . . having set up Śrī Kaṇṭha Rámēśvaradēva of Śrī Pálétikonda . . . presented field . . . for the deity in perpetuity to last as long as the sun and moon endure . . . Murári Náyani Chennama Náyaniṅgáru having set up this deity presented him with three *gorrus* of land as a sacred charity. He gave it in perpetuity to last as long as the sun and moon endure. May it cause great prosperity !

1. స్వ ప్రిత్రీ శుభకాబ్ధిదయ శకవరు
2. పంబులు ౧౩౩౧ అను నేటివిరో
3. భిసంవత్సర వైశాఖ బ ౧౦ గురువా
4. రాన జన్నపనాయనిక బుద్ధింగానువత్సనెం
5. దు చెన్నపుంగారు యీ . . . గెవతముదు .
6. పాడేటికొండ శ్రీ కంఠరామేశ్వరదేవర త్రితిష్ఠసేయించి
7. దేవరకుడిపుణ్ణు పొలి . . . జయ .
8. దేవరకుండు చంద్రాకాశ్ఠాయి . . . మురారి
9. నాశని చెన్నమనాయనింగారు ఇ దేవరనుత్రితిష్ఠ
10. చెయించి యీదేవకు తిరుపతిదరుమం కు(మూ)కు గొల
11. ౦ సమపించిరి అచంద్రాకాశ్ఠాగనాను ఇచ్చిరి
12. మంగళ మహా శ్రీ శ్రీ శ్రీం జేయు.

KANIGIRI (35).

[Pólavaram. Tolugu. In field to south.]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday the 15th of the bright fortnight of Mágha of the . . . corresponding to the year . . . 6 of the illustrious, victorious, and prosperous Śaka era, on the occasion of a lunar eclipse . . .

Second side.

In the field lying to the north of the village *maṇḍapa* for the religious merit of his father Gópináyaningáru he caused a well to be dug, had a water-shed and a temple erected and planted a mango *tope*, a palmyra *tope* and a *tope* of trees yielding all kinds of fruits . . .

Third side.

. . . will incur the sin of killing a cow on the Ganges. May it cause great prosperity!

1. క్షేపిస్త్రీ విజయా
2. బృహదయ శకవ
3. రుషంబులు . . . ౯
4. అనునేటి . . . సం
5. వత్సరం మాఘ శు
6. ౧౫ ను సోమవ్రహణ
7. కాలమందు . . .
8.
9. సము . . .
10. సా
11. కా
12. యవ

13. జ . . . ససి
14. నిమా . . .
15. పు . . . క్రిస
16. య . . .
17. . రు య . . .
18.
19. ద . . .
20. ండు . . . యవిశన
21. . త . ను . . .
22. యు . . .
23. నుచు . . .

Second side.

1. గామ మండ (ప)
2. పుత్తరపు పా
3. లానను తమ
4. తొడ్డి గొవినా
5. యనింగారికిం
6. బుగ్గముగా
7. ను నుము ద్రవ్వి
- 8.ంచి చలిమెడీశు
9. నిధిక్షుం గుడిం
10. ని పెట్టించి మా
11. మిడి లోపును
12. ను తాటివనము
13. న్ను నానానిధిఫల
14. . పామ పుట్టి . .
15. రులం . . .
16.

17.
 18.
 19.
 20. . . లులెక్క
 21. . . తెలపు
 22.
 23.
 24. ను . నుచిను
 25. చన యెలైయా
 26. రు యిచ్చెది.

Third side

- (1) చ్చినాను గంగ కలు
 (2) త గోవుంజంపిన పా
 (3) పానం బోవు వారు
 (4) మంగళ ము
 (5) హ శ్రీ శ్రీ శ్రీ
 (6) శ్రీ శ్రీ శ్రీ.

KANIGERI (36). (A.D. ?)

[Panugódu. Telugu. From stone in front of Sīd-
 dhésvaraswámi temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Friday the 1st of the bright fortnight
 Brávana of the year Raudri, corresponding to the Srī
 Saka year 175583-4581¹ Vipalam Vēja Annapagáru of
 the family of Malipúndi Aibulayyangáru caused to be

¹ The meaning of the date figures is not understood

made a thousand *lingas*, consecrated them, and caused to be built a temple. He performed the marriage of Vira-ji-ya, son of Tammallu Mādasivalu; and purchased and presented a field of 10 *Singam*¹ *tūms* to the deity. Whoever fails in this will incur the sin of killing a cow near the Ganges. May there be great prosperity!

1. స్వస్తి శ్రీ శకవరు
2. పంబులు ౧౭౫
3. ౫౮౩౪౫౮౧ ఆ
4. గుణేంటి రవుద్రి స
5. రవత్తర వ్రావణ శు
6. ద్ద ౧ శు | మలిపూం
7. డి విబుళయ్యంగా
8. రి విసళంపేజ అంన్న
9. పంగారు వేలింగా
10. ల చేయించి ప్రతిష్ఠ
11. చేశి గుడిగట్టించి
12. తంమల్ల మాదశి
13. పులు కొదుకు వీర
14. కయ్యను పెండ్లి చే
15. శను దేశరకు సిం
16. గం పందుము చేసు
17. కొని పెట్టెను యిం
18. దుకు యెవరు రప్పి
19. నాను గంగకరత గో
20. పుం బంపిన పాపా
21. సం బోదురు మంగ
22. శ మహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ

¹ Singam is apparently the same as Singam, 4) is The guru of that village was probably a Brahmin measure

KANIGIRI (37).

[Rāllapalli. Telugu. On a rock to south-east]

TRANSLATION.

On the full moon day of Māgha of the year Vijaya, Channuamanēdu son of Bijam Channuamanēdu gave as a *mānyam* to Kāśī Kondi Battudu a field of one *tūm* at the southern extremity of Gollakuntā in the village of Dūku Nūgacheruvupalli for the goddess Gangā.

Whoever violates this (charity) will incur the sin of killing a cow and a Brahman near the Ganges.

1. విజయ సమవృత మాఘ శు
2. పునర్మిమి వీరిం చన్నమ
3. నేరి కుమారుడు చన్నుచ నేడు
4. మాకు నాగవచ్చెరు ఉప్పగి నాన
5. గంగాదేవికి గొల్లకుంట ఒక్కణ
6. కోంపున కాకొండబద్ది
7. నికి రూ పెడు చేసు మానం ఇ
8. చ్చిలిమి ఇందుకు యవకు తప్పినా
9. గంగ కతఁగో
10. బొంపుని చంపిన పా
11. పాన పోదుడు.

KANIGIRI (38) (A D. 1517-18?)

[Sikhavaram. Telugu. From stone in a field]

TRANSLATION.

This is the edict issued by Kondamarasayya, after making salutation in favour of the deity Harimskandasōmēśvara¹ of Chunddi, on the 11th day of the dark fortnight of Kārtika of the year Īśvara. We have presented

¹ 'Chundi Harimskandasōmēśvara' is probably a misreading for Chundi. param Skanda Sōmēśvara = Skanda Sōmēśvara of the town of Chundi.

to this deity a wet land measuring 120 *gorrus* under the tank of Chāvatalampūru¹ and a dry land of . . . *gorrus* to last as long as the sun and moon exist. Whoever obstructs this charity will incur the sin of killing a Brahman and a cow on the banks of the Ganges. Sri!

1. యశ్వరసంవత్సర కార్తికతిదిని చుండ్డి హరిని సకంద సోమే

2. శ్వరు దేవునికి కొండమరసయ్యంగారు దండం వేటి యచ్చి

3. స ధమశాసనం . . చాతలంపూరు చేరువుకిందను మ

4. మడిగొ ౧౨౦ స్థే(వేలి)చేను యే(. . గొలుకన్నాదేవునికి అ

5. ద్వితము ఆచెంద్రారకస్తాయగాను ఇప్తిమి యుత్తే

6. వానిను యెవరు తప్పినా గంగ (కలుత) బ్రాహ్మణునిగో

7. వును జంప్పిన పాపానపాపువారు శ్రీ.

KANIGIRI (39).

[Tállúru. Telugu. Opposite Channakéśava temple.]

TRANSLATION.

Salutation be to the illustrious Rámānuja! On Thursday the 1st of the bright fortnight of Chaitra of the year Vikrama, on the auspicious occasion of the consecration of Sri Késavanātha of Tállúru, the following lands were given by Akúchi Maldéva Rájungáru, 2 *puttis* of dry land, $\frac{1}{2}$ a *chatu podi* (?) of wet land, and 3 *lunfus* of garden land. Whosoever transgresses this endowment will incur the sin of killing a cow on the Ganges . . . will incur the sin of killing a Brahman . . . May it cause great prosperity.!

1. శ్రీమతేరామానుజాయనమః విక్ర

2. మ సంవత్సర చైత్ర శు ౧ గు తాళూ

¹ Chavatalampa is apparently the old name of Akhavaram.

3. రి శ్రీశక్వనాథనికి శ్రతిష్ట పుణ్య
4. శఙ్కమపుడు అకాచి మల్లవరా
5. జంగారువెట్టిస శ్రీత్రం వెలిపాలం
6. ఖ అ నీరునేరి అర్ధ చతు పడి
7. తోంట మూందు గుంటలు యీవ
8. ధ్ధతి ఎవండు దోసినాను గంగక
9. క్ష గంగ గోపుంజంపిన పాపా
10. నం బోయినాండు శ్రీ .
11. . . బ్రాహ్మనిం జంపిన బా
12. పాసం బోయినాం
13. దు మంగళం మహా శ్రీ శ్రీ

KANIGIRI (40)

[Uppalapádu. Canarese. On fallen stone near ruined fort to the south. The transcription was done by Mr. V. Venkayya]

TRANSLATION.

1, 2 and 3. Śrīman Mahārājādhirāja-Rājaparamésvara
Śrī Virapratāpa Dévarāja Mahārāja's minister Chāma
. . . damanagu . . .

4 and 5. Savarāju a
great devotee of Śiva

6. A man of great fame in all
worlds.

7. believer in Śiva

8. . . . eighteen times

9 Throne eighteen times.

14. . . . was given
15.
16. in the kingdom of Kamma[nādu ?]
their look to
17. if not this the rāja the (Ṣunkaḍa) feo
18. . . . my
19. . . . for begging purposes fail to obey
20. Dévarāyamahārāyaru's feet (order ?)
21. five (sins) Dévarāya
Mahārāyaru's order the edict was
executed.
22. May there be prosperity !

1. శ్రీ మన్మ
హారా.

2. జాధిరాజరాజ పరమేస్వర శ్రీ పీఠప్రతాప దేవ [రా
యమ్]

3. హారాయ మంత్రి చామ
దమ నగు

4. సహరాజు వరదాన [ద] మే [మ] త్రిన
సుద్ధ సీవా

5. చారణంహన్నరమప్ప . మ లింహని

6. సువిశాల [కీర్తిక] సపంస్వరప్పవ

సమస్త లోక

7. సివాకచపారాయరు త్రియగళుహారు

8. . నహది నెంటు సమయదన శ . . బదెదసి-

9. చహానగమ . మానాటున హది

నెంటుసమయద

10.
11.
12.
13.
14. . . తె[ళ] వార ముడియ బిట్టుకొట్ట
నాపు . . .
15. నయగు . య . . రుపంచాళ[స] . విష్ణుమాన
లవరు
16. ఖండ్యపమాన [క] మ్మ రాజ్యదొళగ తమ . . .
నోడి కొంబరు
17. యదు అల్లవెందు అరుసు [అ] డిదర[సు]ం[క] త-ళ వా
రగ [వు]
18. జ్ఞానాయంకక వాడిలవనానో[వ]ను సుం[వ]జ - సుం
కకడ[చ్చ]మా
19. డినవసు అదువ . నతారం[వ్వు]భిత్తు(విక్త)దెవరా-యమ
20. హానాయర పాదకుతప్పిడవక [కా]యశిచ్చి-య సుంస
21. . . . వోం అయిదు పాకన్న దేవరా య మహా
రాయరు అను
22. . . . తి . నసాననము మంగళ మహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ .

KANIGERI (41).

[Válicharla. Telugu. On steps of temple of Ísvara in the fort. The stone being broken and rough, this is illegible.]

1. .
2. .
3. . మి

4. న్న వద్ద
 5. జమ
 6. శ్వరభు
 7. స్వస్తి శ్రీ తి
 8. పురాంతవ
 9. . . అగస్త
 10. నెట్టికి ఆగ .
 11. . . మం . చి
 12. . . లి అ.
 13. . ర . వామ
 14. . బరవం
 15. ధరు
 16. . . తిమ
 17. సంతి:
 18. . . గ్రామ
 19. ం పా . . సి
 20. నతః వ
 21. . వ్య . . లభ
 22. వదిస . .
 23. స్త్రీమమిమ . .
 24. స్త్రీమ . .
 25. ము . . .
 26. . .
-

KAVALI (1) (A.D. 1642-43)

[Ānemadugu Telugu This inscription was conveyed a few years ago from Ānemadugu to the Collector's Cutcherry, Nellore, where it now lies.]

TRANSLATION.

(Adoration to) Śrī Rāma ! Hail ! On Wednesday, the 2nd day of the bright fortnight of Phālguna in the year Chitrabhānu, corresponding to the year 1564 of the illustrious, victorious, and prosperous Salivāhana Śaka era, the conditions of the charitable edict issued by Vējari Naraśarāju Garu, son of Ayyaparāju Garu and grandson of Kasuva Rāju Garu, descendant of the *Gōtra* of Vasistha, follower of the Āpastambha *sūtra*, and student of the Yaju-śākhā (are as follows) —

We shall continue the grant of *muras* (grain fee-) attached to the tank of Ānemadugu given us as *amaram* (land held on service tenure) in the *śima* (division) of Kandukūru . . . For every *putti*¹ of dry crop, one *kuncham* (8 measures) as *mēras* and also an entire *māda* of 10 *gorus*² of wet land under the tank. . . . (Illegible)

NOTE — See also under KR 80

1. పుట్టి
2. పుట్టికి మేరము
3. యిది మేరము

¹ 1 *putti* = 20 *lāmas* or 40 *kunchams*

² 1 *guru* = generally 310 acres or 50 *kammas*

4. వరువంబులు ౧౫౬౪
5. అగునెంటి చిత్రభాను
6. నామసంవత్సర పా
7. ట్లణ శుద్ధ ౨ బు యజ్ఞ
8. శాఖాధ్యాయులుంన్న
9. ఆపస్తంభ సూత్రులున్న
10. వశిష్ట గోత్రోద్భవులు
11. న్ను ఐన కసువరాజు
12. ంగారి పాత్రులున్న అయ్య
13. ప రాజుగారి పుత్రులుం
14. న్ను ఐన వేజిర్ల నరసరా
15. జు గారు వేయించిన
16. ధర్మశాసన క్రమమెట్ల
17. ంన్నను కందుకూరు శీమ
18. లోను మాకు అమరం
19. నడిచె ఆ నెమడుగు గ్రా
20. మానచెర్వుకు నడు
21. చెడివైన మేరస్వాస్థ్యం
22. మును నడపెడు వారం
23. ము
24. . మెట్టకు పుట్టికి కుం
25. చ్చుండి లెఖమేరలు
26. చెర్వుక్రింద మాన్యం
27. గ్రోరు' రం సహమాన్యం
28. యామాన్యము

KAVALI (2)

[Ānemadugu Telugu. In tank bed. Illegible]

KAVALI (3) (A D, 1124-25 ?)

[Bodagudipādu Telugu. West of village]

. Saka year 1046 . to Mallikārjuna-
 déva . . . fields . . Mahésvara
 Māyā Chendraya . . .

[Three imprecatory verses]

Second side to Śrī Mahikārjunadéva

.

TRANSLATION

- 1 సకవ్వరు సంబుగ గంరఁ . . .
- 2 (గట్టియిలం అట్రికపె)
- 3 (ండ్లయాయి శ్రీ ంవదొక)
- 4
- 5 (క్రమ . సెవ య . శ్రీ)
- 6 కామల్లికాజ్ఞానదేవర
- 7 పు శ్రీ .
- 8 డెలగంగకల .
- 9
- 10 శ్రీత్ర
- 11 ర . తమ హేశ్వర
12. మాయా చేంద్రయ .
- 13 . . . సామాన్యోయం ధర్మసేరు
- 14 ర్నసృపాణా కాలేకాలేపాలనీ
- 15 యోగ్యవర్తిః । సర్వానేలాన్పాది
- 16 నః పాలనాచేంద్రా భూయోభూ

17. యోయాచలే రామచంద్ర || స్వదత్తాద్వి
18. గుణం పుణ్యం పరదత్తానుపా
19. ఉనం పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం
20. నిష్ఫలంభవేత్ || స్వదత్తం
21. పరదత్తం వాయోవా రేలివసుం
22. ధరా వష్టివర్షా సహ
23. స్రాణి విష్టాయాంజాయ
24. తేక్రీమి ||

Second Side.

1. శ్రీ శ్రీ వచ్చవల్లి
2. శ్రీ మల్లికార్జునదేవరకు
3. వ పక్షి
4. సావనతర్ల యెకా లక్షర ల
5. క్షుబ్ధ మాగ
6. కర జ . సె
7. . ప్నతావేగి
8. త్యస్సనాంధు
9. మల్లినాంధ
10. మ .ంచు మగ్రరాడపి
11. తో
12. రామాపాయాదవ

KAVALI (4).

[Bráhmaṇakráka. Telugu. On a pillar of a temple. This is an incomplete inscription and is partly illegible. It seems to record a charity to Chennakésava to last as long as the sun and the moon.]

1. స్వస్తి మనుకప్రో
2. వి వ్రితి కొసాని

3. కడిసాలపాక
 4. చంద్రారాధన శైలిస
 5. చన్ద్రాంతై చన్ద్రుకై . .
-

KAVALI (5).

[Bráhmaṇakráka. Telugu. On a pillar of the same temple. This is also partially illegible.]

TRANSLATION.

We have constructed a temple in Bráhmaṇakráka attached to Jaladanki *Samatu* in the . . . śīma to last as long as the sun and the moon.

1. . . సీమకు సంమరుజ
 2. లదంకి ప్రాంతానకాలా
 3. గుడిని ఆచంద్రాకరాము
 4. గాను గట్టించడము
 5. . . .
 6. . . .
-

KAVALI (6).

[Bráhmaṇakráka. Telugu. From a pillar in the same temple.]

TRANSLATION.

I believe in Śrī Ravi Rāmalingasvāmi. I believe in the sun and the moon. I always believe (in them).

1. శ్రీరవి శ్రీరామలింగస్వా
2. మిలింసే సంమినాను
3. సూర్య చంద్రాదులు సం
4. మినాను నిత్యం సంమినాను

KAVALI (7).

[Chinna Annalúru. Telugu. From mandapam of
Kálabhairavudu temple.]

TRANSLATION.

Hail! On the 2nd of fortnight of Áshádha of
the year Sádharana, corresponding to the illustrious,
victorious and prosperous Sáliváhana Saka year
Srímád Rájádhurája, Rájaparamésvara, Srí Vira Pratápa
Srí Vira Those who fail to do . . .
. to this tank will incur the sin of killing cows
and Brahmans

1 (స్వస్తి శ్రీ జయభ్యు)

దయ శాలివాహన శకవర్షంబులు

2 (. . . . సాధా) రణ సంవత్సర అషాఢ . ౨

లు శ్రీ

3. (మద్రాజాధిరాజరాజ) పరమేశ్వర శ్రీ విరప్రతాపశ్రీవిర

. . .

4. మరళ

5. శాసనెరు

6.

7.

8.

9.

10. నిమలా

evening). Tripurāntaka Paṇḍit should receive those; he, his sons, and grandsons should maintain the charity.

NOTE.—Nāyaks with the prefix Talāri or Talāru are mentioned in KV. 10 and R. 47 also, the dates ranging from circ. 1187-88 to circ. 1211-12. R. 72 probably refers to the same family and perhaps KR. 84 of 1291-95 also does so.

1. స్వస్తి శ్రీ సకవమాంబులు
2. ౧౧౧౦ నెంటి కీలకసంవత్స
3. రంబున ఉత్తరాయణ సంక్రాంతం
4. త్రివి పాణినాటిలోని వినుటధ
5. కిదే సంగులు నల్ గలుల కావదేస
6. హొదొడుకుప్రాత్ దెసహితలాట ప్రా
7. వినాయకునికి దమాన్తముగాంగా
8. పాటి శ్రీమల్లిఖార్జున వహాదేవ
9. రకు నుడి ఎత్తించ్చి ఇదేవరకు హవి
10. బలి అచానలకు యోరియాపుణ
11. చెల్లువెనక నీరిపాలము పట్టు
12. నేల ఇచిలిమి దేవరకు అడ్డే
13. నియుయుంపగీయలమునుం జట్టము
14. నుం ధూపఖండ్యయు ధూపహలియు ¹ దీ
15. పాతియు అఖండదీపములు రెం
16. డునుజయఘంటయు సంఘును ని
17. చ్చితిమి ద్రిసంధ్య పూజచె గలాగడు
18. లకు వెలిపాల పడమటి స్సే
19. నిచ్చితిమి దీక్షజేకొని త్రిపురాంత
20. క పండితులు పుత్ర పపుత్ర బ్రద్ధినడవ క
21. లవాండు.

¹ Read ధూపహలి.

KAVALI (9).

[Chinnakrúka. Telugu. From rough stone gate-posts
of temple of Gópalasvámi. Beginning and
end wanting.]

TRANSLATION.

In accordance with the charitable deed executed to
last as long as the sun and moon exist, one *pattu* of dry
land and 100 *pattus* of wet land for lighting a lamp and
for daily offering, 100 (*pattus*) of wet paddy fields were
given to Śrī Gópaladéva by Pótana Bóya and also one
pattu of dry and wet lands was given by Embanasaddelu
Níle Bóyundu ; one *pattu* of wet land also—.

ఆపం

1. ద్రా క-ముగానిచ్చి[నధ]
2. మ-శాసనాకిం పట్ట¹
3. వెళ్ళేను మాఱుపట్ట¹
4. వరిచ్చేను దీపమువ
5. డిహారము బట్ట¹ వరి
6. సెనునీరుపాలమునూఱు
7. శ్రీగోపాలదేవర
8. కు పోతనబోయు
9. ండుపట్ట¹ వెలి
10. సెను నీరుపాల
11. ము ఎంబన స
12. డైలునీ (ల) బోయుం
13. డు పట్టనీకిచెనుంను . . .

¹ May be పట్టు or పట్టి.

KAVALI (10). (A.D. 1187-88 ?)

[Chinnakráka. Telugu. From the same place.]

TRANSLATION.

Hail! On Monday, the 11th of the bright half of Śrávaṇa, corresponding to 1109 of the illustrious Śaka era, as the idol of Vénugópáladéva was being consecrated, Apápi Reddi (gave) to the Nambi (Vaishnavite priest) one *putti*¹ of wet land, 14 *paṭṭus* of dry land for providing oblation, offering and worship to Vénugópáladéva so that religious merit might accrue to Dalári Dámi Náyukuḍu.

1. స్వస్తి శ్రీ శకవర్షములు
2. ౧౧౦౯ నెంటి శ్రావణశుద్ధ
3. ఏకాదశియు సోమవార నం
4. దు వేణుగోపాలదేవరను
5. ప్రతిష్ఠించినందు ఆ పా
6. పిరెడ్డి దలాటిదామినా
7. యుకుని దంష్ట్రుగాంగవే
8. నుసూప్పాలదేవర
9. కు హదిబలి అచా
10. నలకు సంపారి
11. పసమున నీరుపా
12. లము పుట్టి చె
13. ను వెలిసె ౧౪ నా
14. ట్లు పట్టులాను.

*

*

*

*

¹ See note 1 on page 697.

KAVALI (11) (A. D. 1322-23 ?)

[Chinnakrāka Telugu. From the same place.]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday, the 11th of the bright half of Āshāḥḥa, corresponding to 1244 of the illustrious Śaka era, Nallundārvula Pedā Kōṭi Reddigira constructed a temple to Śrī Gōpālādēva for the religious merit of Śrī Mahāmandalēśvara Dasavarma Dēva Mahārāja, his brothers, and his father Timmadēva Mahārāja

NOTE.—We have not been able to identify this Dasavarma

1. శ్వస్తి శ్రీ శకవర్షంబు
2. లు ౧౨౪౪ లకునెంటి
3. అషాఢశుద్ధ ఏకాద
4. శివకురు వాసరో
5. అందు శ్రీమత్తహామ
- 6.ంజలేశ్వర దేశవర్మ
7. దేవమహారాజులు ఆ
8. న్ను తంబలు మరితండ్రి
9. తిన్నదేవమహారాజు
10. లకు దమ్మముగానల్లం
11. దెబ్బులపెదకోటరెడ్డి
12. గారుడి శ్రీగోపాలదే
13. వరగుడి గట్టించిన
14. . . . చేయుము.

KAVALI (12).

[Chinnakrāka Telugu From the same place This is an incomplete inscription]

TRANSLATION

—Chimayya, son of Dasarāju, gave one *pattu* of paddy field lying due east and cultivated by Dambōdanni

Bhaṭṭu as a gift to last as long as the sun and the moon exist so that religious merit might accrue to his grandfather. If any obstruct this —.

1. మున నా
2. చంద్రారకము
3. గా దసరా
4. జాకొడుక్కా
5. మయ రమ
6. తాతకు ద -
7. మూపుగా స
8. రి తూర్పున
9. దంబోదన్నిభ
10. ప్లవారి దున్నవి
11. పరిచేసుప
12. ట్టి నెలలిచ్చె-
13. దీనికి నెవ్వరు
14. విఫలముదల . .

*

*

*

*

KAVAI (13). (A.D. 1214-15 ?)

[Dūbagunta. Telugu. To south near the Poliméra stream]

TRANSLATION.

Hail! On the day of Uttarāyana Sankrānti, corresponding to the Saka year 1136, for the religious merit of Śrīman Mahāmandāleśvara Manma Siddhanadēva Chóḍa

Mahārājulu, son of Rajēndradēva Chōda Mahārājulu, on whose lotus feet are set the eyes of Tūlōchana and all other kings of the earth, who is the jewelled lamp of the race of Karikāla by whom the dam of the Kāvērī¹ was built, who is an elephant-goat to wicked princes, who is of the Kūsyapa *gōtra*, who is sprung from the solar race, who is the lord of the best of cities Orayur, who is Kīrti Nārāyana, and who took tribute from Kānchi (?), his younger brother Kadanallo Tangadēva Mahārājulu (?) *gōpura* and excellent *prādīra* (?) .

- 1 స్వస్తి చరణ సరో రహ
- 2 విహత విలాసన శిలా
- 3 చనప్రముఖాభిల ప్రిది
- 4 విశ్వర శారితకావేరి తీర
- 5 కరికాలకుల రత్నప్రదీపాహి
- 6 త కుమారాంతుశ శ్రీ మను
- 7 మహా మండలేశ్వర కాన్య
- 8 పగోత సూర్యవంశోద్భవ
- 9 బజయూరి పురపరాశీశ్వ
- 10 ర కీర్తి నాగాయణ కాంచీంపు
- 11 ముగొన్నట్టి (జిత) శ్రీ రాజేం
- 12 ప్రదేవ చోడమహా రాజు
- 13 ల కొడుకు మన్నస్విదన దేవచో
- 14 డ మహారాజులకు ధర్మపు
- 15 గా వారి తన్నుండు బసువ
- 16 (తకలిక) గోపుర వరప్రాకా
- 17 ర కడనలై తంగదేవమహా
- 18 రాజులు శకవషణంములు

¹ See note on page 1250

² Read విహిత.

19. గొర్రెల యగు నేండ్రి

20. యశ్వరామణ సంక్రాంతి

✽

✽

✽

✽

KAVALI (14). (A.D. 1141-42 ?)

[Gattupalli. Telugu. From stone in bed of tank.]

TRANSLATION.

Hail! On Monday, the 1st of the bright fortnight of (Phālguna ?) of the year Iva (?), corresponding to, 1363 (?) of the illustrious Saka era, while Rājādhirāja Rājaparamésvara, Srī Vīra Déva- (Udeyu ?), the son

4. గండభ [. . . . మూడురాయ] ర గండభహు[స]
5. ముద్రాధీశ్వర (. . . శత్రు) రాయమనోభ
6. యంకరండు శ్రీ వీరహరిహరరాయనికుమా[రండు]
7. శ్రీరాజాధిరాజరాజవరమేశ్వర శ్రీ వీరదేవర [పు
8. డెయులు] వజ్రసింహాసనమందన ప్రిద్విరాజ్యం
9. చేయుచున్న .
10. కరామచంద్రభటులయ్యలకు అయ్యరాభిబ్రద్ధిగాను [అ
11. రోగ్యా] భిబ్రద్ధిగాను అనెనిపాకినాటి జలవంకిలోను
12. ఘటకుమాలస్థాన శ్రీ మన్ననాముద్ర . . .
13. దేవరగుడి పద్మమటదెగ్గరి అంకులకోటిశ్వర
14. దేవరగార సుపుత్రరాయవిబ్రుదెల . . . మ
15. ఆ ఆరామచంద్ర ఓడెయపెరు[మాళ్ల]
16. చంద్రాకాముగా . . .
17. . . . ఇచ్చిను దమాపు . . .
18. . . వెనని లగిముచెటపు క్రమన
19. ముద్రవెనిక దంచెను.— మంగళమహా
20. శ్రీ శ్రీ శ్రీ జేయును.

KARALI (15)

[Gouravaram Telugu. Two sides of a stone by
Chennakēśvarasvāmi temple.]

TRANSLATION.

Ha|| On the 12th of the bright fortnight of Srāvana,
corresponding to the illustrious Saka year 1 . . .
the daughter of Srīmat Chelvarāju, the lord of . .
konda . . Rāmarāmu . . gave ono māda for the
twilight lamp to Manma Kēśavadēva to last as long
as the sun and moon exist. Perumā Bhattu should

receive this *māḍa* and keep up the lamp. May there be prosperity !

NOTE.—Chelvarāzu does not seem to appear elsewhere.

1. స్వస్తి శ్రీ శకవ
2. పంచములు ౧
3. . . . అగునెంటి
4. శ్రావణ శుద్ధ
5. ద్వాదశి నాంధ్రు
6. . కొండప్రము
7. శ్రీమతు
8. చెలివరాజు
9. (కూంతుమువం)
10. (ఆ ప్రభుమం)
11. (ఆచిరా . .)
12. డములు .)
13.

Second side.

14. నివారితోనాం .
 15. మరామరాము .
 16. మనుమకేశవ దే
 17. వరకు ఆచంద్రాక
 18. ముగా సంధ్యాదీపము
 19. నకు ఇచ్చిన మా (డ) మొ
 20. కరటి ఈ మాడపెరుమా
 21. భట్టకై తాని దీపము
 22. నడవంగరివొందు
 23. స్వస్తి
-

KAVALI (16).

[Gouravaram. Telugu. On pillar to south of
Chennakésavasvāmi temple. Illegible.]

KAVALI (17).

[Gouravaram. Telugu. On pillar to north of
Chennakésavasvāmi temple.]

TRANSLATION

The pillar of (constructed by) Śrī Ādūri Mummaḍi
Setti.

శ్రీ ఆదూరి ము
ముమ్మాడి
సెట్టి

KAVALI (18.) (A.D., 1122-23.)

[Gouravaram. Telugu. Over door of Pārvatī temple.]

TRANSLATION.

Hail ! On the 15th of the bright fortnight of Chaitra
of the year Subhākrit, corresponding to the illustrious
victorious and prosperous Saka year 1344

1. స్వస్తి శ్రీ జయాయుధయ కళ్యాణాయుధయ ౧౩౪౪ అ
2. శుభకృతీ త్ప-వర్షగ వైశ్ర శు ౧౫ క్రాయ . . .

KAVALI (19). (A.D. 1271-75 ?)

[Jaladanki. Telugu. South front pillar of Chennakésavaśvāmi's temple. The inscription is illegible in various places.]

TRANSLATION.

Hail ! On the 30th of the dark fortnight of Kārtika of corresponding to 1196 of the illustrious Śaka era (gave) a lamp to the illustrious Chennakésava of Jaladanki. The wet fields given by him for lighting this perpetual lamp night and day as long as the sun and the moon last are 6 *gorrus*. Let the charity be maintained as long as the sun and the moon last.

1. స్వస్తి శ్రీ శకవరుషాబులు ౧౧౯౬ వ
2. గునోటి కార్తిక
3. బ కం లు స్వస్తి । శ్రీ చెన్నకేశవ దేవ
4. రకు బ్ర
5. దీపం దీని ఆచంద్రాక్ష-ముగా
6. ను ఆఖండదీపము అహూరాత్రియు
7. ను ముష్టిపుమరి ఇచ్చిన నీటిచేయ
8. ఆరుగొర్రులు
9. ఆచంద్రాక్ష-ముగా
10. నడుపంగలవారు

KAVALI (20). (A.D. 1789-90.)

[Jaladanki. From the same place.]

TRANSLATION.

Hail ! On the 12th (of the dark fortnight of Pashya of the year Śidhīraṇa), corresponding to

1712 of the illustrious Saka era, two *guntas*¹ of land were given for the purpose of lighting an evening lamp to Chennakésavadéva of Jaladanki as long as the sun and the moon last. Receiving these we shall maintain this charity as long as the sun and the moon last.

1. స్వస్తి శ్రీ శకవరుషంబులు ౧౭౧౨ అగు
2. నేటి (సాధారణ సంవత్సరంబున)
3. (. శుక్ల వి) ద్వావినిశాడు . .
4. లలిత-కి చెన్న కేశవదేవ కు స
5. యధా దీపానకు ఆచంద్రాకాశముగ ము
6. ట్టి పముని ఇచ్చిన బేలుకుంట ౨ పీని
7. చేకొని ఆచంద్రాకాశము నడపంగలవారుము

KAVALI (21). (A.D. 1274-75 ?)

[Jaladanki Telugu From the same place]

TRANSLATION

Hail! On Saturday the 3rd of the dark fortnight of Vaisākha corresponding to the year 1196 of the illustrious Saka era, Parashóttamadévara, son of Perumáreddi-déva, gave 66 ewes for the purpose of lighting perpetual lamps every evening to Chennaké-avadéva, of Jaladanki as long as the sun and the moon last, so that religious merit might accrue to his mother and father. Receiving these 66 ewes, the Nambis shon'd maintain the charity as long as the sun and moon endure. Sri. Sri.

NOTE.—The cycle and SS years do not agree.

- 1 స్వస్తి శ్రీ శకవరుషంబులు ౧౧౯౬
2. అగు నేటి నె | ౩ | శనివారము

¹ Guntas or kantas = 2,750 square feet.

3. నాండు జలదంకి చన్నకేశవదేవరకు పె
4. రుమారడి దేవని కొడుకు పురుషోత్త
5. మదేవర తమ తల్లి దండ్యలకు పు
6. ణ్యంముగాను అచంద్రాకముగా లఖిడ
7. దీపముల సాయత్రము ముట్టి పు
8. మని ఇచ్చిన గొట్టెలు ౬౬ ఈ ల
9. ఒవది అరుగొలల జేకొని ను
10. బులు అచంద్రాకముగా నడవంగ
11. లవారు శ్రీ శ్రీ

KAVALI (32). (A.D. 1275-76 ?)

[Jaladanki. Telugu. From the same place.]

TRANSLATION.

Hail! On Monday the 11th of the bright half of Āśva (yuja), corresponding to the year 1197 of the illustrious Saka era, Raddi Dāmi Raddi, Pandru Próli Raddi, Pinnama Raddi, Kāmi Raddi, Prólama Raddi, and Annama Raddi son of Vāmmi Raddi gave to the Nambis for Chennakésavadéva, with libation of water . . . and a cow, for the religious merit of Pina Próli Raddi and Pótasūni to last as long as the sun and the moon exist, for a lamp . . . and to perform ceremony on the Ekādasi day and other functions.

1. స్వప్తి శ్రీ శకవరుషంబులు ౧
2. ౧౯౭ వరుషేటి ఆస్వే శు. ౧౧. మ.
3. నాండు రడ్డి దామిరడ్డిన్ని పాద్రుప్రాని
4. రడ్డిన్ని పిన్నమరడ్డిన్ని కామిరడ్డి ప్రాల
5. మరడ్డిన్ని వమ్మిరడ్డి కొడుకు అన్నసరడ్డి

8. న గొళ్ళలు ౧౮
9. ఆ శిరసు రూకాను గోవును చెన్న
10. కేశవ దేవరకు నాచంద్రాకాముగాను
11. అని వ్రిది బుద్ధులు
12. ఈ ధర్మపు చెఱిచినవారు
13. గంగకలుత తమ తల్లితండ్రు
14. అ వధించిన పాపానం బోవు
15. వారు

KAVVI (24) (A.D. 1251-52 ?)

[Jaladanki. Telugu From north front pillar of the same temple. This is mostly illegible]

TRANSLATION.

Hail! In 1173 of the illustrious Saka era . . .
 . gave to Chennakésavadeva of Jaladanki to last as
 long as the sun and moon for the religious merit of
 his father

1. స్వస్తి శ్రీ కేశవ ము
2. ౧౧౭౩ శకాబ్ది
3.
4. . . . జలాంకి . . . చెన్న
5. కేశవదేవరకు . . . అచంద్రా
6. కళాముగాను తమ తల్లిదండ్రు . .
7. . . ధర్మపుగాను .
8.
9.

KAVALI (25). (1244-45?)

[Jaladanki. Telugu. From south back pillar of the same temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday the 11th day of the bright fortnight of Kārtika under the Uttarā Phalgunī Nakṣatra, corresponding to the year 1166 of the illustrious Saka era, in the reign of Śrīman Mahāmandalésvara Alluntirukadgati¹ Déva Chóda Maharājulu, the servant of Peddināyaka who is the Director of seventy-two offices, for the religious merit of Nāganabōyunda and for the religious merit of his father and mother, gave a "māda"² for (the purpose of lighting) evening lamps to the temple of Chennakēśavādēva of Jaladanki. From the interest derived therefrom the Nāmbis should maintain the evening lamp. The first "māda" should be the principal (or the *māli* which is to be the principal should be given to the temple treasury). This charity should be maintained as long as the sun and moon exist.

1. స్వస్తి శ్రీ శకవరుషంబులు ౧౧
2. ౬౬ యగు నేంటి కాత్తి-కశుద్ధ
3. ఏకాదశి గురువారమునం - ఉ -
4. వ - నక్షత్రమునందు స్వస్తి శీమ
5. వ్రహ్మ మండలేశ్వర అర్జుని
6. రు కడలి దేవచోడ మహారా
7. జరి రాజ్యమున చాచార్తరని యో

¹ Dr Hultzsch reads Allund rakāṭi lava (vide Ins. No 219 Ep. Report for 1904-05) but the name seems to be as in the text. Other inscriptions show clearly however, that Dr H's such a reading is the correct one.

² A māda = 2 rupees

8. గాధిపతియైనట్టి పెద్దిరాయు
9. కుని బ్రతుకుండు నాగనబో
10. యానికి ధర్మముగ వల్లితం
11. ద్రులకు ధర్మముగ గాను జలదం
12. కి చన్న కేశవ దేవరగుడికి సం
13. ధ్యాసీపానకు నిచ్చినది మాడగ గ
14. దీనివడ్డికిసంధ్యాధీవము సెల్లు
15. పెట్టి దానదపంగలవారు సంబులు
16. మొదలి మాడబండారులై యు
17. రుదంగలని యీ ధర్మముగ ఆచ
18. రద్రాక్షణముగా నడపంగలవా
19. రు

KAVALI (26). (A.D. 1264-65.)

[Jaladanki. Telugu. From north back pillar of the same place.]

TRANSLATION.

Hail! On Wednesday the 7th of the bright fortnight of Āshādhā of the year Raktākshi, corresponding to the illustrious Śaka year 1186, Pemmāya, son of Kamppanu Boyudu gave a "Gadya" (a gold coin) to the Nambi on condition that he should light the evening lamps in a row in half the temple of Chennakēśavadēva, for the religious merit of his parents, and that he should continue the charity so long as the sun and moon exist.

1. నన్ను శ్రీకేశవమఠంబులు ౧౧౮౬
2. వసుసేంటి రత్నాక్షివంశస్థుర ఆషాఢ
3. శుక్లపక్షమియు బుధవారము

8. గల నాలగుపాలును వెలతెగగొనిశేశ
9. వనంబికి ధారాపూర్వకము సేసిపేరా
10. యికముపెట్టిరి ఆళ్ల పెమ్మయను
11. ధీరబసంబి అచంద్రాకముగాను
12. చెల్లించగలవారు

KAVALI (28). (A.D. 1276-77 ?)

[Jaladanki. Telugu. From the south back pillar of same temple.]

TRANSLATION.

Hail ! On Friday, the 3rd of the bright fortnight of Phálguna, corresponding to the year 1198 of the illustrious Śaka era, Vallama Prólu Chetṭi presented 66 ewes for lighting day and night a perpetual lamp to Śrī Chennakésava of Jaladanki for the religious merit of his parents. The 66 ewes should be accepted and the lamps should be kept up as long as the sun and moon last.

1. స్వస్తి శ్రీశకవర్షములు ౧౧
2. ౯౮ వసుసేంటి । పా । శు । ౩ । శు । నాండు జరి
3. దంకి శ్రీచన్నశేషవదేవరకు వల్ల
4. మప్రాలుచెట్టి తమ తల్లితండ్రులకు
5. ధర్మముగ అఖండదీపము అహహారా
6. ప్రముముట్టింపు మనిభిచ్చిన గొల్లు ౬౬
7. ఈ అటువది అటుగొలురిజకొని
8. దీపాలు అచంద్రాకముగా నడపం
9. గలవారు

KAVALI (29). (A.D. 1274-75 ?)

[Jaladanki. Telugu. From the north back pillar.]

TRANSLATION.

Hail! On Sunday the 11th day of the bright fortnight of the month of Mārgasīra, corresponding to the illustrious Śaka year 1196, Būmaya gave 19 ewes as charity on behalf of his parents for lighting two evening lamps in the temple of Chennakēśava Dēva of Jaladanki as long as the sun and moon endure.

1. స్వస్తి శ్రీశకవర్షం
2. బులు గింజి వసుసేంటి మార్గశిర శు గింజి ఆ నాండు
3. జలదంకి చెన్నకేశవ దేవరకు జామయ దమ తల్లిదం
4. ద్రులకు ధర్మముగా ఆచంద్రారతిము సంధ్యాదీప
5. ములురెండుముట్టింపుమని యిచ్చిన గొజ్జిన్
6. లు గ

KAVALI (30). (A.D. 1277-78.)

[Jaladanki. Telugu. From the same place.]

TRANSLATION.

On Friday the 3rd of the dark fortnight of Māgha, corresponding to the Śaka year 1199, Chendāmara Dēvanalla Gōpāla Sottī gave 9 ewes for lighting an evening lamp in the temple of Chennakēśava of Jaladanki as long as the sun and moon endure so that religious merit might accrue to his father and mother.

1. శకవర్షంబులు గింజి వసు
2. సేంటి మాఘ ౩ ౩ శు నాండు ౩
3. లదంకి చెన్నకేశవ దేవరకు చెందామ
4. రు దేవస్థానోపాసనాన్ని తమ తల్లిద

5. ంద్రులకు దన్నుకొంగ ఆచంద్రాకము ౬
6. క సంధ్యాదీపము ముట్టించమ
7. ని ఇచ్చిన గొట్టులు తొమ్మిది

KAVALI (31.) (A.D. 1217-18 ?)

[Kadanútala. Telugu and Sanskrit in Telugu character.
In enclosure of Mallésvarasvámí temple.]

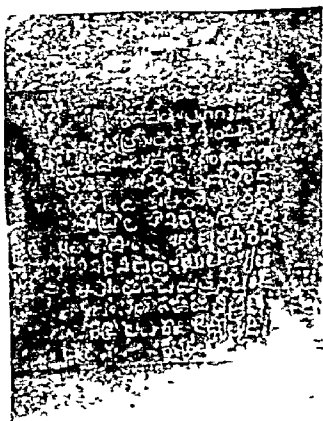
TRANSLATION.

Hail ! On Thursday the 10th of the bright fortnight of Chaitra, on the day under Pushya (the star), corresponding to the illustrious Śaka year 1139, (Hail !) Śrīmat Kámi Reddi, son of Aitama Reddi and his wife Prólasáni, gave a perpetual lamp to Śrī Mallikárjunadéva of Kadanúnti situated in Poritinádu, for the religious merit of Súrapa Reddi and Vennasáni, and presented 50 ewes, to last as long as the sun and moon exist. The *pújári* (worshipper) Prólamaráju should receive this excellent property of the deity and (keep up) 2 lamps.

Second side.

Hail ! Śrīmat Kámasáni, daughter of Śrīmat Aitama Reddi and Prólasáni, gave a perpetual lamp to Śrī Mallikárjunadéva for the religious merit of Mádi Reddi, Múrasáni, Próli Reddi, Vémasáni, Próli Reddi, and Gaṅgásáni, and presented 50 ewes. Prólamaráju should receive these and keep up the lamp as long as the sun and moon endure.

Sanskrit. Whoever eats (misappropriates) even one-eighth of the size of a sesamum seed of the property of a god, he and all the men of his *gōtra* will go to the hell called Raurava.

PART OF KAVALI NO 31

5. ఓం ద్రులకు దమ్మకంగా ఆచారదాకము ॥
 6. క నంధ్యాటవము ముప్పించము
 7. ని ఇచ్చిన గొల్లులు తొమ్మిది

KAVAI (31.) (A.D. 1217-18?)

[Kadanútalā Telugu and Sanskrit in Telugu character.
 In enclosure of Mallikārajasāmi temple]

TRANSLATION

Hail! On Thursday the 10th of the bright fortnight of Chaitra, on the day under Pushya (the star), corresponding to the illustrious Śaka year 1139, (Hail!) Śrīmat Kāmi Reddī, son of Aitama Reddī and his wife Prōlasāni, gave a perpetual lamp to Śrī Mallikārajunādēva of Kadanūnti situated in Poritūnidu, for the religious merit of Surapa Reddī and Vennasāni, and presented 50 ewes, to last as long as the sun and moon exist. The *pūjārī* (worshipper) Prōlamarāja should receive this excellent property of the deity and (keep up) 2 lamps.

Second side

Hail! Śrīmat Kāmasāni, daughter of Śrīmat Aitama Reddī and Prōlasāni, gave a perpetual lamp to Śrī Mallikārajunādēva for the religious merit of Mādi Reddī, Mārāsāni, Prōli Reddī, Vēmasani, Prōli Reddī, and Gaṅgāsāni, and presented 50 ewes. Prōlamarāja should receive these and keep up the lamp as long as the sun and moon endure.

Sanskrit Whoever eats (misappropriates) even one-eighth of the size of a sesamum seed of the property of a god, he and all the men of his *gṛha* will go to the hell called Raurava.

1. స్వస్తి శ్రీ శకవర్షములు ౧౧౩౯ అ
2. గునేంటి చైత్ర శుద్ధ దశమియు బ్రహ్మ
3. స్మృతివారముం బువ్వమునందు పోరితి
4. నాంటిలోని కడువనూంతి శ్రీ మల్లికార్జున
5. నదేవరకు శ్రీమతు లయితమరెడ్డి
6. వెండ్లము ప్రోలసాని కొడుకు స్వస్తి
7. శ్రీమతు కామిరెడ్డి సూరపరెడ్డికిని
8. వెన్నసానికిన్ని ధర్మపులయ్యడు
9. మని లఖండదీపమొత్తై నాచంద్రా
10. కర్కమని పంభయిగొణియలిచ్చెను
11. పూజారి ప్రోలమరాజు దివ్యయాది
12. వ్యవసముంచెకొని రెండుదీపాలు

Second side

1. శ్రీమతు లయితమ
2. రెడ్డి ప్రోలసాని కూంతులు
3. స్వస్తి శ్రీమతు కామసాని మాది
4. రెడ్డికి మారాసానికి ప్రోలిరెడ్డికి
5. వేమాసానికి ప్రోలిరెడ్డికి గంగ్గా
6. సానికిని విరలకను ధర్మపు ల
7. య్యెడమని శ్రీ మల్లికార్జున నేవ
8. రకు లఖండ దీపమొత్తై నేనైగొణి
9. యలిచెను ప్రోలమరాజు సెకొనె నాచ
10. చంద్రాకర్కం దేవద్రవ్యతీర్థార్థి అభిష్ట
11. భాగ్యతేనర తేపానామాని గోత్రాని రేరెవ
12. నరకం బ్రజేత్ ॥

KAVALI (33). (A.D. 1382-83 ?)

[Kákāṭūru. Telugu. To the south.]

TRANSLATION.

On Monday the day of Vishama Sankrānti, corresponding to the Śaka year 1304, Bairapa Nāyandu, son of Cha constructed a temple for the increase of wealth to Dānam Guraya, his sons and grandsons, and, for providing daily offerings to Maṭlikārjunadēva, he constructed a tank and gave under the tank for enjoyment of the deity
 . . . to last as long as the moon and stars endure.

[One imprecatory verse.]

1. సకపరుపంబులు
2. గెంజెంజె అగ్రసేంటిఁజుమసంక్రొం
3. ద్రి సోమవారమున చ .
4. . . . నకుకొడుకైరవనాయుం
5. డు దానంచెరుగురయకు
6. పుత్రపౌతులకు అయిశ్వ
7. ర్యాభిప్రీతిగా గుడిగట్టి మల్లికా
8. జ్ఞానదేవరకు నిత్యనివేద్యము
9. కుం జెయ్య గట్టించి చెరువు .
10. . బోగమునకు . . గుండా

Second side.

11.
12. ది . . పరాధవ . . చంద్ర
13. తారకముగాను : స్వరస్తంభరద
14. స్తంభా యోహాశేరిపసుంధరా ప
15. ప్రిహాహ సహస్ర్రాణి విష్ణు
16. యాంజాయలేశ్రీమి.

KAVALI (32.)

[Kákuṭūra. Telugu. To north of village near
Gurrapurálagunta.]

TRANSLATION.

. a tank Mára
Manchiráju, karnam gave with libation
of water. Therefore whoever injures this charity will be
considered to have killed a tawny cow and to have taken
food in the skull of his eldest son.

[One imprecatory verse.]

1. తిరు
2. లమ . నువుమదిర .
3. భూ గతిం . . చెయ .
4. ను . . . ము గ యువ
5. లు చెరువునున్న బోవావ
6. దనికి మారమంచిరాజుక
7. రణమును శైవ . . జ
8. నటిరా .
9. చూది రోస ల
10. వునకు గతి మనమాటి
11. నేండి పది కద
12. ముగ దారాపూవకముగ
13. గొంతుమోనిచ్చినవారుగ
14. నక మావిండుగ విలలి బో
15. డిచినవారు పెద్దకొడుకు క
16. పాలరిలున గుడిచినవాం
17. దు॥ స్వద త్తం పరద త్తం వాఓ
18. హారేతి వసుంధరా పశ్చివ
19. మ సహస్రాని విష్ణాయాం
20. జాయతేమి॥

KAVALI (33). (A.D. 1382-83 ?)

[Kákātūru. Telugu. To the south.]

TRANSLATION.

On Monday the day of Vishama Sankránti, corresponding to the Śaka year 1304, Bairapa Náyundu, son of Cha constructed a temple for the increase of wealth to Dánam Guraya, his sons and grandsons, and, for providing daily offerings to Mallikárjunadéva, he constructed a tank and gave under the tank for enjoyment of the doity to last as long as the moon and stars endure.

[One imprecatory verse.]

1. సకవరుషంబులు
2. ౧౩౦౪ అనునెంటిమమనంకాం
3. ని సోమవారమున చ .
4. . . . నకుకొడుగు వైరవనాయుం
5. దు దానంచెరుగురయకు
6. పుత్రపౌరులకు అయిశ్వ
7. ర్యాభిప్రిధిగా నుడిగట్టి మల్లికా
8. జ్ఞానదేవరకు నిర్యునివేద్యము
9. కుం జెర్వు గట్టించి చెరువు .
10. . బోగమునకు . . నుండా

Second side.

11.
12. ది . . పరాభవ . . చంద్ర
13. తారకముగాను । స్వదంత్రంపరద
14. ద్రంవా యోహాదేవిసంధరా ప
15. ప్రిహాదా సహస్ర్రాణి విష్ణు
16. యాంబాయలేశ్వరి.

KAVALI (34)

[Kalguri. Telugu. On tank bund. Illegible]

KAVALI (35). (A D. 1309-10)

[Kátráyapádu Telugu To west of village, on
cattle-stand]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday the 15th of the bright fortnight of Bhádrapada of the year Saumya, corresponding to the illustrious Saka year 1231, on the occasion of a lunar eclipse, under the Párvabhádra star, Srímat Tiruvéngadanátha Mahípála (king) (gave) Tiruvengadanátha Chaturvédimangalam *alias* the *agrahára* Kátravávi (or Kátravápi) to Srímat Tyágasamudra Dharma . . máditya Dévanindu, Kátravápi Angaréni Tiruvengada . Bhatta, who is of the Kausika *gólra* . . This Kátravávi *agrahára* is given with libation of water to these who are

3. త్వర పాద్రపదశు ౧౫ పూర్వభద్ర గురు
4. వారమున సోమగ్రహణ కాలమున
5. ధ్వు శ్రీమత్యగ సముద్ర ధర్మ . . మా
6. దివ్యదేవ గుండుకు శ్రీమతు తిరువెం
7. గడనాథ మహీపాలుండు యగ్రహ
8. రము కాట్రవావియైన తిరువెంగడ
9. నాథ చతుర్వేదిమంగలము కాశి
10. క గోత్రజులైన కాట్రవాపి ల
11. గంగారేరి తిరువెంగడ భట్టు . . .

Second side.

12. వేద శాస్త్రజ్ఞులు . . . బుజనాథ
13. న య
14. వృ బోగసామ్యముతో నుడకపు
15. రముగానుం ఆ చంద్రాకాష్ఠా
16. యిగా నిచ్చిన యికాట్ర వాపి
17. అగ్రహారము, యాగము
18. వైన ప . . . వేండులు రక్షింప
19. వలయును యీ ధర్మ బ్రథిన
20. స్వస్తి యీ ధర్మమునకు విరో
21. ధము దలంచిన వాండు
22. బ్రహ్మత్యాది పాపములు
23. నేసినవాండు గంగకి
24. ఋతం గపిలముంబో
25. డ్చిన పాపానం బిడువాండు
26. మంగళ మహా శ్రీ శ్రీ.

KAVAI (36). (A D 1312-13?)

[Kátráyapádu Telugu From a big stone north of village]

TRANSLATION

Hail! On Friday the 11th of the bright fortnight of Phúlguna of the year Parídhávi, corresponding to the illustrious Saka year 1233, (Sadamabo) Arupuliseti . . . presented . . . as a *maniam* to Channakéśa Perumal of Kátráyapádu for the religious merit of Hail! Srímat Manda . . . Náyankaruvau . . . while Kákatiśa Pratápa Rudrádēva Mahárájalu was ruling the earth . . . Kákati Rudrádēva . . . Siddhánti year . . . dark fortnight Monday . . . with libation of water to last as long as the sun and stars endure

NOTE —The cyclic and S S years differ by a year

- 1 స్వస్తిశ్రీ శకవరుషంబు
- 2 లు ౧౨౩౩ అగు నేంటి పరిధావి
- 3 సంవత్సర పాబుగుణ శు
- 4 ధ్ధ ౧౧ శుక్రవారం కాట్రావిపా
- 5 టి చన్న కేశ పెరుమాళ్లు
- 6 కు స్వస్తి శ్రీమతుమండ
- 7 నాయంక్రరువారికి దరుమ
- 8 ముగాను (సాదమ బో) అరు
- 9 (పాలిశెట్టి పాలిన)
- 10 (. క యెట్టి వా ండి)
11. (విరారా గానం)
12. మాస్యముగాను ద . ము ఇస్తే

Second side.

1. . . కవ . . ంబు .
2. కాక తియ్యప్రతాప రుద్రదేవ
3. మహారాజుగారు దరిక్రొయెలు
4. (మడా . వారికృత . తానా)
5. (చక్రవాక . . తక)
6. (ంశక్రాంత . కలాక . .)
7.
8. . (మ)
9. (మ . . యం మక)
10. (మ వటి)
11. (స బాదిక్కిలి శీ)
12. (ద్రోజయతితి . వసం .
13. . . . కి చం దునిధాయ)
14. (స్త నిజ త)
15. (తరకాక తిరుద్ర దెవవేలా)
16. (ని . లం . . . యెచాత)
17. . . . ను . . . వివ
18. (లచి కొయ కొస . . . ద్ర)
19. సిద్ధాతి-
20. సంపత్సరె
21. (వ . . తిసవ . క్షిప్త చి)
22. నోపా . . దా . .)
23. (వకు శీపంచ)
24. ద్రాయ శీగయ రంగ్రహ)
25. తారు సమక్షమా)
26. . . . చాద్రయో స్వప్తిశీ.

Third side.

1. పుడినాయచ
2. మాకుం బుణ్యంగాను మా
3. (చానాంవలోన . పిర .)
4. (వకు . . . పరులి . పమ)
5. (గా . రు మంగానున్ను)
6. (. . డశ్వ . . రు . .)
7. (లింగాను . . . గం)
8. జ . . . మగాను)
9. (న్నుప్త . . . తము)
10. గాను . . తారాకణము
11. గాను దారా పూర్వకముగాను
12. చెసియి . . .
13.
14.
15. . . ద్దాత . . వత్స
16. . . చ శేసి . సవరా
17. . . . టి ప్లడు
18.
19.

Fourth side.

1. . . . శచశ్రీ
2. వా
3. దేవరకు
4.
5. ధారా
6. . . ముశ్రీ . య
7. . . . దేవరకు . . .

8. ను శ్రీ . మతములు
 9. చతుమతు . . .
 10. త చ హాశ్వ . . .
 11. . . లకును . కీకశిలు
 12. . . . శ్రీ .
 13.
 14. . . . నాయ
 15. . . . శ్లి నలు నాయ.

KAVALI (37). (A D 1309-10)

[Kátráyapádu Sanskrit in Telugu character To
 the south on the cattle-stand.]

TRANSLATION.

V. 1. May the glorious boar be triumphant—resting on the tip of whose tusk the illustrious earth was resplendent like a *kétaki* tree standing on

V 2. In the Saka year reckoned by the Moon (1), the Rámas (3), and the Suns (12), (*i.e.*, 1231), in the year Saumya, . . . on (the day of) a holy lunar eclipse, while king Ranganátha was ruling the earth . . . the glorious king (of ?) Vengadésa, who is sinless, presented the *agrahára* Kátraváya to Bhíma-rámésvara.

Srí! Srí!

NOTE —The donor of this inscription is obviously the same as that of No 35 The object of the gift is the same. The year is the same. The donor was a feudatory of king Ranganátha, but it is not clear to what dynasty either of them belonged. Ranganátha may be Madurántaka Pottapa Chola Rája Ganda Gópiladéva

1. [श्रीव]राहस्त जयतात् यस्य दंष्ट्राग्रसंस्थिस्थ-
2. ता । रेजे . . . श्रीप्रियवी¹ केतकीव . . . संश्रि
3. ता । [१*] शाकाब्दे चंद्ररामगुमणिपरिमि-
4. ते वत्सरे सौम्य . . . पुण्ये चंद्रोपरागे म
5. . . [स]ति प्रियवी रंगनाथक्षिती [द्रे] [१*] प्रादा-
6. त् श्रीवेण्णेशक्षितिपतिरनघ[ः] काट्टवाया-
7. ग्रहारं
8. . . क्तितां भी[म] रा[मे]-
9. श्वराय [॥*] श्री श्री [॥*]

KAVALI (38). (A.D. 1228-29?)

[Kátráyapádu. Telugu. On calingulah of tank, north of village.]

TRANSLATION.

On the first Ékádasi (11th) day, corresponding to the Saka year 1150, Hail! In the reign of Śrīman Mahāmandalésvara Gandagópāla Tirukāladēva Chōḍa Mahārājulu, Hail! Śrīmat Patināyakundu constructed a temple, for the treasury of (?) Kēsavadēva of Kātravavi for the religious merit of his parents and himself and joyfully gave the last field to the east of the tank (Kālukachoruvu) to Porumāllu to last as long as the sun and moon exist.

1. శక వషాంబులు ౧౦౫౦
2. అగ్రయేంటి ప్రథమ ఏకాదశి
3. నాండు స్వస్తి శ్రీమన్నహామం
4. డలేశ్వర గండగోపాల తిరు
5. కాశదేవ చోడమహా రా
6. జాల యేలికిని స్వస్తి శ్రీమతు
7. పాతినాయకుండు తమతల్లి
8. దండ్రులకుం దమకుం దము
9. వుగా కాట్రవది కేశవదేవరకు
10. భండారువుగా ని గుడియెల్లి
11. చి . న దేవసెడుమాండ్లను బ్ర
12. మసమున నాచంద్రాకాముగా ని
13. చెప్పెను చేనుకాలుకు చెరువు
14. దూప్వన కొన్నుచెను భం
15. తపస్టుచు.

KAVALI (39). (A.D. 1207-08.)

[Kāvali. Mainly Sanskrit in Telugu character. From stone near tank bund. This stone appears to be within the boundaries of Maddurpād village.]

TRANSLATION.

Sanskrit.

V. 1. Kasyapa was the grandson of Brahma, who was born from the lotus issuing from the navel of (Vishnu) the consort of Śrī whose broad chest is tinged with the saffron of the bosom of Śrī Kūntā (Lakshmi).

His son was the Sun, the lord of the world. His son was the divine Manu. In the race sprung from him, in

regular succession from king Ikshváku, was born Ráma, who was united with Śrī (Lakshmi, i.e., Śīta).

V. 2. In his family was born king Karikála. In his lineage there was king Béta, who was devoted to the worship of the lotus feet of Śiva. His son Yerra-siddhīvara, endowed with valour characteristic of his race, took the hand of Śrī Dévī, which was marked with the lotus, discus and conch.

V. 3. She (Śrī Dévī) the virtuous, who resembled the Śrī (the goddess of fortune) of his kingdom, who was adorned with the aggregate of celebrated qualities, and who was liberal, brought forth sons, who were endowed with attributes abounding in prowess, and who were equal to Indra.

Of them the oldest, king Nalla Siddha, was anointed; by his favour (his younger brother) Śrī Tammu Siddha, lord of men, rules the whole kingdom as supreme lord.

V. 4. Distributing the aggregate of all gifts in company with his mother, protecting the earth, having summoned these venerable Bráhmans, Bandari Tripurárya and others, who are versed in the Veda, who are masters of all the sciences, and who are intent on the six karmas, having worshipped them, he, the wise, gave the village desired (by them) to be enjoyed in a hundred shares by them.

V. 5. In the Śaka year, reckoned by the treasures (9), eyes (2), earth (1), and moon (1), (i.e., 1129), in the year Prabhava, on a holy day, at equinox—Śrī Tammu Siddhīvara presented in perpetuity large gifts and an appropriate *agrahāra* called Śrīpura after his own mother (Śrī Dévī), possessed of the triad of human objects of desire (virtue, pleasure and wealth), in the illustrious *Viśaya* (territory) Daddura.

Telugu.

(The boundaries of) the fields of Śrīpura are :—

on the east, Rácherru (Kávali tank) ;

on the south, Velpuncherru (a tank) ;

on the west, the cart-track near the tope of Boḍu-
dévarapāḍu ; and

on the north water (a water course ?)

Those who protect this *agrahāra* included within these four boundaries will get imperishable reward.

Sanskrit.

V. 6. By many (kings) has the earth been given ;
by many (kings) has it been protected. Of whomsoever
the land is, his is the fruit.

V. 7. He who resumes land, whether given by him-
self, or by another, is reborn a worm in ordure for
60,000 years.

1. श्रीकांताकुचकुंभुमां
2. कितवृहद्वसस्थलश्रीपते
3. नीमैरवुजन्ममूनुतनयो
4. यःकश्यपस्तत्सुतः । सूर्यो
5. लोकगुरुस्तर्दगजानितोदेवोमनुस्
6. इवादिक्ष्वाकोर्नृपते रनुक्रमकुला
7. द्रामोजनिश्रीयुतः ॥ (७. 1.) तर्दशा
8. त्करिकाल मानवपतिर्जातस्तुतस्या
9. न्वयादासीद्देवतमहीपतिर्भविपदा
10. मभोजानपूजारतः ॥ तत्सुतः कु
11. लशोलशीर्ष्यसहित श्रीयर्सिद्धोश्च
12. र श्रीदेवीकरमग्रहीत्तरासिजश्री

13. శంఖచక్రాంకితం ॥ (v. 2.) తద్రాజశ్రీసమా
14. నా ప్రథితగుణగణాలంకృతిర్దీనశీలా
15. సాధ్వీసాసూత శౌర్యప్రవలగుణయ
16. తాన్నదనాన్ద్రతుల్యాన్ ॥ తత్రాసోన్నత
17. సిద్ధిశితిపతిరభిషిక్తోగ్రజస్తత్కటా
18. శాదేవ శ్రీతమ్సుసిద్ధోన్పతిరఖిలసా
19. బ్రాహ్మరాజ్యం కరోతి ॥ (v. 3.) తన్మాత్రా సహ స
20. వర్వదాననికరం కుర్వన్మహీపాలయాన్వి
21. మాన్వేదవిద్రస్సుమూలఘటికాన్పట్కర్మ
22. శీలانیమాన్ । భండారిత్రిపురార్థ్యమ
23. రుప్సుమూవానాహూయ సంపూజ్య తాన్ ।
24. భాగానాశితసంఖ్యయా పరివృతం గ్రా
25. మం స తేపాంసుధిః ॥ (v. 4.) శకాబ్దేనిధినేత్ర
26. భూశాశిమితే భూదానమబ్రాధి
27. కంపుష్యేద్ధి మభవేత్తమేవిపువతి
28. శ్రీతమ్సు సిద్ధీశ్వరః ॥ శ్రీమద్దుర్దురు
29. నామధేయవిపయేత్తస్యేవమాతుశ్చిర
30. నామశ్రీపురమగ్రహారమచిత్రప్రాదా
31. త్ త్రివర్గాన్వితం ॥ (v. 5.)

శ్రీపురమునకుం బొ

32. లము, పూర్వదిక్కున తాచట్టులోను । దక్షిణ
33. దిక్కునవేల్పుంజెల్పు । పశ్చిమదిక్కున (బో!)డచె
34. వరచాటితోపుదగ్గరిన బండివనకు । ఉన్న
35. రపుదిక్కునవేలు ॥ ఈ చతుస్సముంతులొకూడ
36. నీ యగ్రహారమురక్షించినవారి కక్షయఫలం.
37. బహుభిర్వసుధా దత్తా బహుభిశ్చానుపాత్రినా । య

38. स्यस्य यथाभूमिस्तस्यस्य तथाफलं (c. 6) स्वदत्तां

39. परदत्तांवाशोहरेनि वमुच्यरा । पष्ठिवर्षस

40. हस्ताणि शिष्टायां जायनेकिमि ॥ (c. 7.)

NOTE.—This inscription is in Telugu character and the language is Sanskrit except where the boundaries are given. The Sanskrit portion is all in verse.

It begins with the genealogy of the donor Tammara Siddhi tracing him up to Vishnu

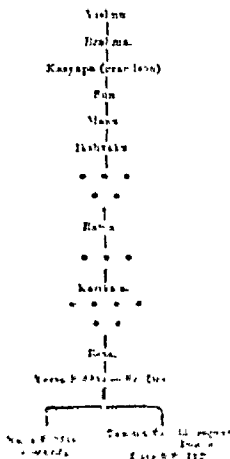
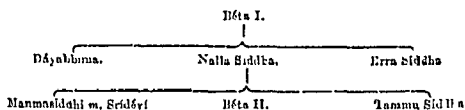

Fig. 11. — Tammara Siddhi's family tree. The genealogy of the donor Tammara Siddhi tracing him up to Vishnu.

on page 18 of Government Epigraphist's Report of the year ending with 30th June 1900, where the succession is given as—

The donor Tammanu Siddha was regent while his elder brother Nalla Siddha was the anointed king.

The object of the grant is an *agrahāra* Śrīpura named after Śrī Dēvi, the mother of the donor. The inscription states that it was given to Tripurārja and other Brāhmans to be enjoyed in 100 shares which are enumerated on the back of the stone.

KĀVALI (40).

[Kāvali. Telugu. From gateway of a detached shrine in enclosure of Anjanésvara Svāmi's temple.]

TRANSLATION.

They have given (the village) Jeldapādu to the deity of Jeldapādu to last as long as the sun and the moon for the religious merit of Śrīman Mahāmandalésvara Manma Siddhi Dēva Chóda Mahārāja, son of (Śrī)man Mahāmandalésvara Jagadobba-Gaṇḍa Kāmaya Dēva Mahārāja.

Those who think of obstructing this will be regarded as having killed cows and children on the Ganges and as having killed their grandsons.

[One imprecatory verse.]

NOTE.—Manma Siddhi is of the family called 'Telugu Choḍas' by Dr Hultzsch Jagadobbagandā is also a *biruda* of the kings of the Redḍi dynasty and means "the sole hero of the world"

- (1) (1st) మన్నవో మండలేశ్వర జ
- (2) గ దొబ్బగండకామయ ; దే
- (3) వ మహారాజుల కొమారులైన
- (4) ట్టి శ్రీమన్నవో మండలేశ్వ
- (5) ర మన్నసిద్ధి దేవ చోడ
- (6) మహారాజులు-ధర్మాత్తము
- (7) గా జెల్లపాటిమదేవరకు
- (8) జెల్లపాడ ఆచంద్రాక్షము
- (9) గ నిచ్చిరి దీనికి యేరుగాని విఘ్న
- (10) ము తలచేవాండు గంగ కలుగ ఆవు
- (11) ని పిల్లల చంపినవారు వీండ్ల
- (12) కొడుకు కొడుకును వధిం
- (13) చినవారు స్వదత్తం పరద
- (14) త్తంవా ఓవారేరి వసుంధరాం
- (15) వట్టివరుష సహస్రానికి వి
- (16) ప్తాయాని బాయతే శ్రీమి.

KÁVALI (41).

[Kottapalli. Telugu. To north of village.]

TRANSLATION.

55 *kuntas* of paddy field. If any one appropriates this field he will incur the sin of killing Bráhmans, &c.

- (1) పరిమదికు ౫౫ ఇమ్మ
- (2) ది యెవ్వరు పుచ్చుకొన్న
- (3) ను బ్రాహ్మణికి పా
- (4) త కాం బొందుదు
- (5) రు.

[Maddurpalli. See under Kávali.]

KĀVALI (42).

[Mungamūru Tolugu. On south wall of Ganéśa temple.]

TRANSLATION.

(Adoration be to) the Lord of the Universe (?)

We gave 1,100 *kuntas* of wet land under the tank as a *mdnyam* to Kási Pápá Battuda, who constructed these temples. We shall maintain this as long as the sun and moon exist. Every one should maintain this act of piety without fail. Though it yield three crops, whoever wishes to appropriate it or thinks of injuring it, will incur the sin of committing the five cardinal sins.

1. శ్రీ లిగలిదా నానుపతి
2. ఈ దేవులగుట్టిన కాశి పాపాభిస్తు
3. వికి మావ్యం చెరువుకింద పరిమడి కుంట్టి
4. లుకు ౧౦౦౦ ఆచెంద్రాకర-స్థాయిగాను
5. నడవువారు యీ పుణ్యానకు యెవ్వరు
6. న్ను తప్పక నడవువారు ముకాకురున్న పం
7. డ్డినాను యీ మాన్యానకు యెవ్వరు ఆ
8. శించినాను కీడు దలంచినాను పంచమ
9. హాపాతకాలు శేసిన పాపానం బోవు
10. వారు.

KĀVALI (43). (A D. 1263-64 ?)

[Mungamūru. Telugu Stone to east of Nilakanthé-svara temple]

TRANSLATION.

On Thursday the 5th of the bright fortnight of Chaitra, of the illustrious Saka year 1185 . . . of the

Srīvatsa gótrá, who is the prime minister (Mahá-pradháni) of Sríman Mahámandalésvara Manma Siddhi déva Chóda Mahárájulu, gave 50 owes as an act of piety for lighting two twilight lamps to Gaurísvaradéva of . . . varam in Porintádu (a sub-division of) Pákanádu. The Kápus of the village should receive these owes (and maintain lights).

The witnesses to this

శ్రీ శకవషణ్ములు
 గొరగి ఏటి వైత్ర
 శిష్ట పంచమర్మి నయ
 వారమునాండు పాక
 నాంటిలాని పొరితినాంటి .
 వరము శ్రీ గౌరీశ్వర
 లేవరక సాధ్య దీపము
 లు రెంటికి శ్రీమన్నహా
 మండలేశ్వర మన్నసి
 ద్విదేవ చోడమహా
 రాజుల మహాప్రదాని శ్రీ
 స్వగోత్ర
 రణ . . . ధ
 మహానాను గొల్లమ ౫౦
 గ్రామాన తాత్రులు గొల్ల
 చెకొని . . . దియ్యకొ .
 . మా లెక్క మా బా
 దిరి సామ్యము
 మరమము దిరిగి .
 .

KĀVALI (44). (A.D. 1715-16 ?)

[Mungamúru. Telugu. On south wall of
Ganésa temple.]

TRANSLATION.

May it be auspicious! Hail! On Thursday the 11th of the bright fortnight of Mágha of the year Man-matha, corresponding to the illustrious, victorious and prosperous Śalivāhana Śaka year 1660, as the temple of Gaṇádhpati (Ganésa) of Mungamúr which had been constructed as an act of piety was in ruins, Kesima Reddi Lingá Reddi, son of Perumá Reddi who has the *birudas*: Gandaragandá¹ Prajamechchugandá,² Pandita-pundarikachandamúrtánda,³ constructed a *mandapa* in front of the temple of Nílakanthésvara of Mungamúru, a temple to Mátángidévi, a sluice to the tank of Mungamúr, the Máram tank in the village of Kaḍvanútala,⁴ and a temple to Vináyakasvámi for the religious merit of his parents, to last as long as the sun and moon endure. May it cause great prosperity. Śrí.

[One imprecatory verse.]

NOTE.—The S.S. and cyclic years do not agree. • Who this titled Reddi was is not apparent, probably only a big land-holder.

శ్రీమస్తు

1. స్వ ప్రి శ్రీ జయబుద్ధయ శాఁ వాహన శకవరుషంబులు
౧౬౬౦
2. అగుసేటి మత్తన సంతకృత మాఘ శు ౧౧ శు ముగ్ధ
మూరిగణాధిప

¹ Hero of heroes.

² Hero who is praised by people.

³ A powerful sun to the lotus which are learned men (i.e.) patron of learned men

⁴ Kadandála

3 తనకు క్రితం సేవించిన పుణ్యం ఖలమతి పుణ్యంగాను
గండ్డరగండ్డ ప్రజమె

4 చ్చుగండ్డ పండ్లిత పుండ్లరీక చెడ్డమాతాండ్ర | చిరు
దాంకుండైన పెరుమారెడ్డి కొ

5 మారుండు కేశిమరెడ్డి లింగారెడ్డి ముంగ్గమూరి నీలకంఠే
శ్వరుని ముండ్లగ మం

6 క్షపమున్ను మాతాంగి దేవి నగరున్ను ముంగ్గమూరి చెర్వు
తూమున్ను కడ్వమా(*)

7 తులూదు మారంచెర్వున్ను యీ వినాయకస్వామి నగ
రున్ను తమతల్లి దండ్రాదులకు

8 పుణ్యంగాను ఆ చెద్రాకరాముంగాను యీదేచ్చేమ
శ్రీ శ్రీ జేయును || శ్రీ || స్వద

9 తాచ్చిగుణం పుణ్యం పరదత్తానుపాలనం పరదతా పహ
రేణస్వద

10 తం నిప్పలంభవేత్తు

KAVALI (45) (A D 1230-31 ?)

[Músanur. Telugu From tank between Músanúr and
Kárali The inscription is not clearly legible
It is in Telugu verse The following seems to be
the purport] —

TRANSLATION

Har! In the illustrious Saka year reckoned by the
hands (2), arrows (5), Hari (11), (i.e., 1152), on Monday
(the day of Kamalari = the moon) under the Uttari
Phalguni Nakshatra (asterism) in the reign of Gandra

Gópála Dípakaltidéva who is possessed of complete glory, and who is the self-chosen lord of the earth.

Karáru Manmarámundu, the ruler of Muranapura (lit. the beloved of the lady Muranapura), the protector of all virtuous people, and who is delightful by reason of his virtues, presented with libation of water, free of encumbrance, two parts under the Tátiheruvu in this village of Musundu (Musunúr) while (his minister) Mantri Kétana presented one part to Gaṇḍa Gópála.

NOTE.—See under No. 47.

1. స్వస్తిశ్రీ శౌకసంవత్స
2. రంబులు కరశరహరసంఖ్యం
3. బరగం గోత్తరపు ఫలుగు
4. ణింగమలారి దినమున గం
5. డగోపాలుండఖండ కీర్తి
6. దివకల్పి దేవ భూవరుని రా
7. క్ష్యంబున మురణపురాంగనా
8. వరుండుసకల శిష్టరక్షణ
9. గలక్ష్మీ కరారు మత్సరాముండు
10. సద్గుణరంజితుండు నేతయీ
11. ముసుండు గ్రామండాటి చెరువు
12. నందుభాగములు రెండు గండ
13. గోపాలునకును మంత్రి శేతనుం
14. దొకపాలు మానుగాంగ నుదకస
15. మప్పంబుగానిచ్చెను దదయకుండ.

KAVALI (46) (A D 1638-39)

[Músanúr Telugu From stone in the garden of
Révúi Lakshmayya] .

TRANSLATION

Hail ! Prosperity ! (This is) the edict relating to Musanúr tank granted by Velugóti Venkatapati Náyaniváru,¹ in the victorious and prosperous Sálváhána Saka year 1560, corresponding to the Bahudhánya year, on the 2nd of the dark fortnight of the month of Chaitra. The Sandhata (village official), lessee, amaradar, or ruler of the village should do work to the tank and channel for the *méras* attached thereto. If, not doing it, the ruler of the village, kápu or karnam or any one else, utilizes those *méras* or removes this edict, he will be regarded as having been born to a vetti and the vetti will ravish his wife.

1. స్వస్తి శ్రీ విజయాభ్యుదయ
- 2 శాలిహాసన శకవర్షంబులు
3. ౧౫౬౦ లగు బహుధా
4. శ్వసంవత్సర చైత్ర బద్ధులు
5. వెలుగోటి వెంకటపతి నా
6. యునింగారు ముసునూరి
7. చెరువు వేషించిన ధర్మశాసనం
- 8 గ్రామం సంధానంగుత్తల
9. మరం యేలిన చెరువుమేర
10. చెరువుకాల్వ పరిశేషంచే
11. ది శేషించక ఆమెరథ
12. క్షయం పూరుయేలే వారు కా

13. ంపు కరణం యవ్వరు ఆశి
14. ంచినా శాసనంఠీసేవే
15. ంచినా వెట్టివానిక పుట్టినవా
16. దు వాడి అల్ని వెట్టి
17. వాండు దెంగును.

KAVALI (47) (A D. 1230-31 ?)

[Músanur (hamlet Chentsugánpálem) Sanskrit in Telugu character On stone opposite old temple of Vénugópál Svami]

TRANSLATION.

V 1 Victorious in the world is king Chóda Tikkálati, the jewelled lamp of Jambudvīpa (India), whose feet all kings approach with the desire of seeking refuge—whose fame is as white as snow, silver, white grass, the heavenly river, the conch, and crystal

V. 2 While he, the glorious, whose shout of victory is raised by the kings of the three worlds which have been conquered by his own arm, who is the ornament of the earth, is ruling the kingdom which is pleasing to men,

V. 3 In the Sáka year reckoned by the arms (2), arrows (5), the three-eyed (Siva 11) i.e., 1152, on Monday the 12th of the bright half of Kártika, the ruler of Muranapura named Kóḍarāma, gave an endowment for lamps to Gópála in Musunúr village which is subject to him to the north west of the tank . . .

NOTE—This inscription is in Sanskrit verse and in Telugu character

It records the grant of an endowment for lighting lamps to the deity Gópála

The donor is Kódaráma, the ruler of Muranapura, a feudatory of king Chóda Tikkálata

The stone is defaced in several places and the text is illegible in parts

The date of this grant is 1152, the same as that of Kávala (45) where the ruler of Muranapura is given as Karáru Manmaramudu and said to be subject to Dīpakaltidēva, which name is probably a variant of Tikkaltidēva

Muranapuram does not appear in the list of villages in Nellore district.

1. जयति जगति जंबु
2. द्वीपरत्नप्रदीपश्ररण
3. शरणवाच्छायातनाना
4. नरेंद्रः । तुहिनरजतका
5. शाकाशनद्यंबुकंबुस्पाटि
6. कधवलकीर्त्तिश्रोडनिकाल
7. तीश ॥ (1) ॥ श्रीमति निजभुज
8. विजितत्रिजगज्जनपाल
9. जनितजयशब्दे । तस्मिन्भू
10. तलतिलके राज्यं तन्व
11. ति जनानुरागकरम् ॥ (2) ॥ शा
12. काब्दे बाहुवाणत्रिन
13. यनगणिते कार्तिके शु
14. क्लृपक्षे द्वादश्यार्मदु
15. वारे मुरणपुरपति
16. कोडरामाभिधान ।
17. प्रादाद्वायोस्तटाके (?) निजा
18. धीश मुमुरुग्रामके

19 दीपकृतं गोपालाय

20 श . . . ॥ (3)

KAVALI (48). (A D 1273-74)

[Peddakondūru Telugu To east of hamlet Virāreddi-
pālem]

TRANSLATION

Hail ! On Saturday the day of Vishuma Sankrānti, in the year Srīmukha, in the illustrious Śaka year 1195, (Hail !) Srīman Mahāmandalésvara Nāgadevarājulu, who is endowed with all eulogistic titles, gave with libation of water to Mehāyini Tikkināyadu of (Prāpa) * Konduru for the religious merit of Rudradēva Mahārājulu, son of . and Nāgadēvarājulu for providing worship, sacred food, light, and dancing as long as the sun and moon exist This charity shall be maintained for ever
[One imprecatory verse]

* * * *

Those who violate this charity will be considered to have killed 10,000 tawny cows near the Ganges, to have committed the five cardinal sins and to have administered poison in the food given to their parents and to gods and goddesses Srī, Srī, Srī

* Note —Prāpakonduru is possibly a misreading for Peddakonduru

- 1 స్వస్తి శ్రీ శకవత్సరములు ౧౧౯౫ ము విషు
- 2 మ సంక్రాంతిని శనివారమునాడు
- 3 స్వస్తి సమస్తప్రశస్తి సహితం శ్రీమత్త,
- 4 పరిమండలేశ్వర నాగదేవరాజుల (పట్టు

- 5 పణిపాశముశిః యాద్ర⁷) కొడుగు రుద్రదేవ
- 6 మహారాజులకు నాగదేవరాజులకు
- 7 ధర్మపురాను వారియూరి ప్రాజకొండ్లూరు మె
- 8 హాయిని తికినానిని సెతికి అచ్చిగాన
- 9 భోగానకు అమృత పడికి దీపానకు పాత్ర
- 10 భోగానకు శ్రీముఖ సంవత్సరమున ధారా పూ
- 11 వ్యకముసేసి ఆ చంద్రతారకముగా నిచ్చె
- 12 ఈ ధర్మపు ఎల్లకాలము నడపంగలవారు
- 13 స్వదత్తం పరదత్తవా యోహరేతివ
- 14 సుంధరా షష్టివ^౭వ^౭ సహస్రా
- 15 ణి విష్ణాయాం జాయతేక్రిమిః॥
- 16 జడతుపా ఈ ధర్మపునకు
- 17 దప్పిన గొల్లకట్ట బదివేల గపిలల
- 18 బొడ్డినవారు హచమహాపాతకము
- 19 పేసినవారు తల్లితండ్రుల దేవిదేవరు
- 20 కంచాన విషముపెట్టినవారు శ్రీ శ్రీ శ్రీ.

KAVALI (49) (A D 1638-39²)

[Tállapálem Telugu From stone in front of
old temple]

TRANSLATION

Hail! In 1558 of the victorious and prosperous Śālivāhana Saka era, corresponding to the cyclic year Bahudhānya on the 5th day of the month Phālguna, while the illustrious supreme ruler of kings, Vira Pratapa Śrī Vira Venkatapratāpā seated on the throne of Penugonda was ruling the kingdom of the earth, wo

have settled *mēras* at one *kuncha* per *putti* for the tank of Jūtūr village situated in Udayagiri Sīma which was given to Veligōti Venkatapati Nāyanivāra (by the Rājā) as an *amaram*. If any person covet (the *mēras*) and do not give the *kunchas* (*mēras*) of that tank to Upparas [diggers] and maintain the tank, he will incur the sin of killing a cow and a Brāhman on the Gangos. His [wife's] honour will be given to a Chandāla and he will be put on a donkey with a toddy pot tied round the neck and despatched to the town of Yama.

NOTE — Bahudhānya corresponds to 1560 S. S. expired and not 1558.

1. స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శక -
2. వషంబులు ౧౫౫౮ వ అగునెడి బహుధాన్య సం
3. వత్సర పాల్గున ౫ లు శ్రీమద్రాజాధిరాజ వరమేష్వ
4. ర వీరం ప్రతాప శ్రీవీర వెంకటపతిరాయలయ్యనారు పెను
- 5.ంగొండ శింహాసనాధీశుండై వృధివి సామ్రాజ్యము
6. యెలుచు వెలిగోటి వెంకటపతినాయనివారికి అము
7. రానకు పాలించినది పుడయగిరి శీమకు చె
8. ల్లివచెడి, బూటూరి గ్రామానను చెర్వుకుంచాలు
9. కట్టడ శేస్తిమి గనుక ఆ చెర్వుకుంచాలు వుప్పలవెశా
10. నయిచిచెర్వుమీంద వేయించక యెవరు ఆశించినాను
11. గంగ కతాను గోవు బ్రాహ్మణి చంపిన పాపానం
12. బోదురు తనమానము చాండాలునికి యిచ్చిగాడిదెను
13. యెక్కి- లొట్టిమెడగముకొని యమపురికి యెంగును.

KAVALI (50) (A D. 1636-37)

[Tállapálem. Telugu From stone by a pond near
the temple]

TRANSLATION.

Hail ! In the victorious and prosperous Sáliváhana Saka year 1558 corresponding to the (cyclic) year Dhátu on the 7th day of the dark fortnight of Chaitra, while Víra Venkatapati Ráya, seated on the throne of Penugonda, is ruling the kingdom of the earth, Kunchálú Venganna, the agent (mudrakartá) of Venkatapati Náyaniváru, under the orders of Venkatapati Náyaniváru, commands as follows with regard to the *méras* fixed at one *luncha*¹ per *putti* for the tank attached to the village of Kávali in the *suma* of Udayagiri given to Velugóti Venkatapati Náyaniváru as *amaram* (service tenure) by the Rája (Sri Vira Venkatapati).

If any person covet (the *méras*) and do not give the *lunchas* of that tank to Upparas (diggers) and maintain the tank he will incur the sin of killing a cow and a Bráhmaṇ on the Ganges. His (wife's) honour will be given to a Chandála, and, without respect to the rule of caste, he will be put on a donkey with a toddy pot tied round the neck, eating . . . and despatched to the town of Yama

1. స్వప్రీతి జయభ్యవయ శాలివా
2. హన శకవషంబులు ౧౫౫౮ లకు నేటి
3. ధాత్య సంచత్వరస్త్రైః ఐ ౭ ల ప్రేషద్రాజా
4. ధిరాజవరమేష్వర శ్రీపీఠ ప్రతాప శ్రీపీఠ వేంక
5. టవరాజులయ్యవారు పెనుంగొండ సేవ

6. సనాసేనుడై పృద్విసా మాజ్యమున్ను శేయుచున్న వెలి
7. గొటి వెంకటపతినాయనివారికి అమరానగ పాలి
8. చిస పుడయగిరి శీమలోని కావలి గ్రామా
9. న చెల్లెచరువు పుటి'కుంచాలు వెంకటపతి నాయనివా
10. రి ముద్రకతాకుంచాల వెంగన వెంకటపతినాయ
11. నివారి ఆనతి ప్రకారానను చెరువు కెకట్టడ శేశేగనగ ఆచె
12. రువు కుంచాలు పుప్పరవారి వశాన యిచ్చి చెరువుమీం
13. దవేయించక యెవరు ఆశించినాను గంగకతాగోవుబ్రాం
14. ప్తాణచంపినపాపానంబోవును. తనమానిముంచండాలునికి
15. యిచ్చివావివరసలతప్పి గాడిదెను. యెక్కి లొట్టి మెడంగట్టి
- 16.ంచి . . . బక్షింస్తా'ను యమపురికి యెంగును.

KAVALI (51). (A.D. 1198-99.)

[Timmasamudram. Telugu. From stone in field bearing Survey Number 170.]

TRANSLATION.

Hail! On Sunday, the 11th of the bright half of Vaisākha, under the Uttara Nakshatra (asterism), in the year Kālayukta, corresponding to the year 1120 of the illustrious Saka era, Sri Patī Nāyudu set up the image of Prasannakāśavadēva at Chintagunta for the religious merit of his father, and gave with libation of water four *pattas* of dry land at Kūlavarmagunta, and 200 *kuntas* of dry land behind Chintacheruvu, to Kāśava Bhatta Nambi to provide for burnt offering, other offerings and worship to the deity. Vindla Kāśami Nāyudu and Mangala

Kāśami Nāyudu gave the Gandāvaram pōlimēra field for providing daily offering, one *pattu* of dry land at Elamauchigunta, 100 *kuntas* of paddy field in rear of Chōda Rāmala tank, one *maḍu* (Rs 2) for lighting twilight lamps, one *ruḷa* (probably a silver coin worth 5 as 8 p) for the observance of Ekādāsi (11th day), and a cow on the day of Uttarī Nakshatra. This charity should be maintained as long as the sun and the moon exist.

Those who obstruct this charity will incur the sin of killing their parents and 1,000 cows on the Ganges, and the sin of taking food from the skull of their eldest sons

- 1 స్వస్తిశ్రీ శకవర్షంబులు ౧౧౨౦ అ
- 2 గునెంటి కాలయైక్తి సంవత్సరాన వైశాఖ
- 3 శుద్ధి ఏకాదశీని అదివారమూను ఉత్తర
- 4 నక్షత్రమున శ్రీపతినాయుండు తమ
- 5 తండ్రులకు దమ్మువుగాను చింతగుంటన
- 6 వ్రసన్న కేశవదేవరు ప్రతిష్ఠచేసి దేవరకు
- 7 హరిబలి అర్చనలకు కేశవభట్టన
- 8 వింక్లారికి ధారాపూజకముచేసి ఇ
- 9 చ్చిన వెలిసేను కాశవర్ష గుంటలోపల
- 10 ను పట్టు ర చింతలచెరువు వెనక
- 11 వెలిచేరి గుంటలు ౨౦౦ వింక్లకేశ
- 12 మినాయుండూను మంగళకేశమినా
- 13 యుండూను గంగావరముపోలిమేరచె
- 14 ల్లినివేద్యమునకు ఎలమంచి గుంటను
- 15 వెలిసేనుపట్టు ౧ ఇచ్చితిమినని చోడ
- 16 రామలచెరువువెనక ఇచ్చిన వరిచే
- 17 ని గుంటలు ౧౦౦ సంత్యాదీపానకు కా
- 18 ను మ ౧ ఏకాదశి దేహాపరముల శి

19. రసురూకాను ఉత్తరవాసస్సునుగో
20. పూను ఈదముపు ఆచంద్రాకము
21. చెల్లకలది దీనించెఱచినవారు గం
22. గకఱుత తల్లి తండ్రులాను వేయి
23. గోవులానువధియించి పెద్దకొడుకు
24. కపాలమున కసరికూడువండి
25. కుడిచిన పాపాసంపాపువారు.

NELLORE (1) (A D 1638-39)

[Alluru Telugu On Nandī mandapam opposite
Śiva temple]

TRANSLATION

Hail ! On the 2nd of the bright half of Chaitra of the year Bahudhānya, corresponding to the year 1660 of the illustrious, victorious and prosperous Śaktvāhina Śaka era, Srimat Velugoti Venkatapati Nayanāgaru executed this charitable edict for the tank at Alluru. We have ordered that the tank *mēras* of the various villages collected in the prescribed manner should be spent for the maintenance of the tanks of the respective villages. Therefore whether the village be under *sandhātā*, or under an *amaradāy*, or lessee, or whoever be the rulers the grain collected as tank *meras* must be spent on the tanks. If, not doing work to the tanks and channel with the grain realized as tank *meris*, any one object, or if any *kapu* or *karnam* obstruct or if any one remove this inscription, he will be considered to have been born to the *rethi* of this village and to have given his wife to the *rethi* of this village. In these terms has the charitable edict been issued.

- 1 స్వచ్ఛిత్రే జయ
- 2 వ్యవయ శాలి
- 3 వాహన కకవ
- 4 పంబులు
- 5 గౌరవం లగు
- 6 నేంటి బహుధా

7. న్య సంవత్సర
8. చెత్ర శు ౨౭.
9. శ్రీమతు వెలు
10. గోటి వెంకటప
11. తినాయ నిం
12. గారు అల్లూరు
13. చెర్వుకు వే
14. ఇంచిన ధర్మశా
15. సనం యేయే
16. గ్రామ మూలం
17. చెరువు మేర
18. లు యే యే
19. క్రమాన వచ్చె నా
20. మేర ఆయా
21. గ్రామం చెర్వు
22. మీదవేసి
23. బెట్టిట్టులు
24. గా నిర్ణయ
25. ం శేశినారం
26. ము గనక ఇ
27. గ్రామం స
28. ంధాతానను
29. ండినా అను
30. రగానికి ఇ
31. చ్చినాను గు
32. త్రగాండ్రవ
33. శాస నుండ్డి
34. నాను యేదొర
35. యేలినాను చెర్వుమే

36. రఱకు నిసయ
37. మైన ధాన్య
38. లు చెరువు
39. పరిముఖాలు
40. శేషంచ్చు
41. గలవారు చె
42. రువుమేర
43. ల ధాన్యం చె
44. రువుకావ్య
45. పరిముఖాలు శే
46. ఇచ్చక యవ్వ
47. దు అక్షేపిం
48. చ్చినా యే కా
49. లు కరణం
50. అడ్డాడినా
51. నున్న నీకాన
52. నం యవ్వరు తి
53. సీవేసినా వాండు
54. ఇవూరి వెట్టివాని
55. కి బుట్టినవాం
56. డే వాండానిని ఇ
57. యూరి వెట్టివానికి
58. యిచినవాండ్లు
59. అని ఇచ్చిన ధర్మశా
60. సనం

NELLORE (2). (A.D. 1533-34.)

[Allūra. Telugu. In Vishnu temple.]

TRANSLATION.

May there be prosperity! Hail! On
 dark fortnight of Āśvīja of the year Vijaya, corresponding
 to the illustrious Śaka year 1455 . . . (Manda)lésvara
 (gave) to the
 deity Kēṣavanātha at Allūr

1. శుభమస్తు స్వస్తి శ్రీ శక
2. వరుషంబులు గరగఁగ అగునే
3. టివిజయ సంవత్సర ఆశ్వీజ బ
4. తడే . . . పున్ది . . .
5. సేయ
6. వేత్సర . . . లిరుధ . . .
7. . . . వైస . . .
8. . . . కేశవనాంధరికిన్నిమా
9. . . కిమ . . అల్లూరిలోని బొస
10.

NELLORE (3). (A.D. 1756-57.)

[South Āmalāru. Telugu. From stone to east of village.]

TRANSLATION.

(May there be prosperity)! Hail! On the 15th of
 the dark half of Āśhādhā of the year Dhāta, correspond-
 ing to the year 1678 of the illustrious, victorious and
 prosperous Śalivāhana Śaka era Nāya-

ningúru . . . the *lunchas* of the tank . .
 . . . that *méra* grain . . in the
sima . Náyudu—they should do work to the tank
 with the tank *lunchas* Whoever causes injury to the
 tank *lunchas* will be considered to have given his (wife's)
 honour to the *vetti* of the village

- 1 . స్తు స్వస్తి శ్రీ
- 2 (ఐ) యాభ్యుద
- 3 (శా) లివాహ
- 4 (నక) వరుషం
- 5 (ఋ) లు ౧౭౭౦ అ
6. (సునెటి) ధారు సంవత్సర
- 7 (అషా) ధ బ ౧౫ లు పో
- 8 . నమూరిలోం
9. . . నాయనింగారు చె
10. (ర్వుకు)ంచాలవి ధాన్యం
11. లును అమేర
- 12 ను శ్రీ నెలవె . . .
- 13 ద్రనాయడు
- 14 రిశీమలో .
15. లూర సడిచె (చెర్వు)
- 16 కుంచాలు (చెర్వు)
17. మీంద వె (ఇంచగ)
18. లవారు యాకుం
- 19 చ్చాన్ను యవ్వ(రు)
20. చెరిచినారు (వా)
21. డిమానం వె (ట్టివానిక కిచ్చి)
- 22 నవాడె.

NELLORE (4). (A.D. 1638-39.)

[Batrakāgollu. Telugu. On fallen stone in street the south of village.]

TRANSLATION.

Hail! On the 2nd of the bright half of Chaitra of the year Bahudhānya, corresponding to the year 1560 of the illustrious and victorious Śāhivāhana Śaka era, Velugōti Venkatapati Nāyanivāru issued this charitable edict for the *méras* of the tank at Kām-gollu. The village *sandhātā[gār]*, the lessee, the *amara[dār]* or the ruler should cause the work to be done to the tank and channel. If, not doing the work, any one covet these *méras*, a *Mādiga* will ravish his wife.

1. స్వస్తి శ్రీవిజయ శా లివాహ
2. సశకవషంబులు ౧౫౬౦ బ
3. హుధాన్య సంవత్సర వైశ్ర శు ౨ లు వె
4. లుగోటి వేంకటపతి నాయనివారు
5. కాంగొల్లు చెర్వుమేరకు వేషించిన ధ
6. ర్నశాసనం గ్రామం సంధాతంగుత్త అమరం
7. యేలినచ్చెర్వుమేర చెర్వుకాల్వపని శేష
8. ంచేది శేషంచక నీమేరయవ్వండు ఆ
9. సింఛినావాండి అంల్లిమాదిగవా
10. ండు చెంగేడి.

NELLORE (5). (A.D. 1653-54)

[Batrakāgollu. Telugu. From same stone]

TRANSLATION.

Hail! On the 10th day of the bright fortnight of Āsvijā of the year Vijaya, corresponding to the year

1575 of the illustrious, victorious and prosperous Śāli-
vāhana Śaka era, Boligadacha Vrajagoruvindla . . .
issued this charitable edict. The residents of the village
of Kāgollu which has been given as a *mānyam* to Pāka-
~~Maenna~~ Nāvanivāru are exempted from fees for

charitable edict was issued for the tank at the village of Bhujaballi Rāya Nellūru which Velugōṭi Venkaṭapati Nāyanivāru gave as an *amaram* to Ittikila Venkaṭagirigāru. Formerly the *méras* were to be collected at the rate of one *kunchadu* per *putti* of all kinds of grain. Therefore we have ordered that hereafter one *kunchadu* more should be collected. Therefore they should do considerable work to the tank with the *méras* collected at two *kunchams* per *putti* of all kinds of grain. Those who fail to keep up this charity will incur the sin of killing cows and Brahmans on the banks of the Ganges. [One imprecatory verse.] Whoever fails to keep this will be considered to have given his wife to the *vetti* of the village. Thus has the charitable edict been issued.

1. శ్రీరామా స్వస్తిశ్రీ
2. జయాభ్యుద (య) శాలివాహన
3. శకవరుషంబులు ౧౫౪౭
4. అగునట్టి క్రోధన సంవత్సర
5. జెష్ఠ శు కి లు వెలిగోటి వె
6. చక్రపతి నాయనివా
7. రు(యిట్టికిలవెంకిగట
8. గిగారిగ అమరాశకు
9. యిచ్చిన భుజబల్లిరా
10. య వెల్లుారి గ్రామానకు చె
11. రుపు శాసన క్రమం యె
12. ప్లన్నను పూర్వాననానాధా
13. న్యం ఖ ౧ టిగ ౧-1¹ తెలిను
14. నడుచు గ
15. వలమరికు

16. జశేస్తి మిగనక
17. పుట్టి ఖనికి ౨౭¹ తఖ
18. ను నానాధాన్యం వట్టి
19. చెరువు విస్తారంగాను
20. వేయించుగలవారు .
21. యీధన్మానకు యె
22. వ్యరు గనుక తప్పినాను గం
23. గకతా గోత్రాత్మానుల
24. చంపిన పాపానపాదు
25. య|| స్వదత్తాద్వైగుణంపుణ్య
26. పరదత్తాను పాలనం
27. పరదత్తాపహారేణ స్వద
28. త్తం నిష్ఫలం భవేత్ || యి
29. ందుకు యెవ్వరుగనుక త
30. ప్పినాను వాని అలిని పూ
31. రివెట్టివారికి ఇచ్చినవాడు
32. అనివేశినధర్మశాసనం

NOTE —Bhujabhujā Nellūru is apparently a corruption of Bhujābala Rāya Nellūru and the epithet Bhujabala is attached to the Choda kings.

NELLORE (7). (A.D. 1638-39.)

[Chennūru. Telugu. In bed of tank.]

TRANSLATION.

Hail! On the 2nd of the bright half of Chaitra of the year Bahudhānya, corresponding to the year 1560 of the illustrious, victorious and prosperous Śālivāhana Śaka era, Velugōti Venkatapati Nāyaningūru issued a

charitable edict for the tank at Chennúru. The *sandhātā* [*gār*], lessee, *amaradār* or whosoever be ruler of the village should get the work done to the tank and the channel from the different kinds of grain received as *méras*. If any *kápu* or *karnam*, not doing work to the tank or channel. . . the *vetti* will ravish his wife *Kápus* should get work done to the tank. *Karnams* should . . . work They should collect *méras* at 1 *kuncha* on every *putti* for the tank will be considered to have committed the cardinal sins.

1. స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుద
2. యశాలివావాన శకవషణ్
3. యలు ౧౫౬౦ అగునేటి బహుధాన్యసంప
4. త్వర చైత్ర శు శుబువెలుగోటి వేంకటప
5. తినాయనివారు చెన్నురు చెర్వకు వేళ
6. చిన భర్తశాసన గ్రామసంధాతంతు
7. త్ర అమరం యేలినా చెర్వ మేర నానాధాన్యా
8. లుచెర్వపని కాల్యపని చేభంచు
9. వారు (కాంపు కరణం చెర్వపని కాల్యపని
10. చెభంచక స్మ
11. ట్టివాండితలిని వెట్టివాందు
12.
13. (కాంపులు చెయ్యవని చెయించు)
14. వారు కరణములు వసుల వారు మడు
15. . నాను
16. . చన్న . . . గామ . . .
17. చెర్వపురి పుట్టించుచులు వే
18. యంగలవారు

19. ఇయ్యలన్నాను
 20. ండువున్న పోను
 21. య మవాపా
 22. త కౌలుచేసినట్టివారు.

NELLORE (8).

[Chenuúru. Telugu. From stone in enclosure
 of Múlasthánésvara temple.]

TRANSLATION.

. . . nugi Peddanamgáru issued this charitable
 edict after making libation of water in the *Mukha
 Mandapa* of Múlasthánésvara to . . . Múlasthánés-
 vara of . . . taya panáyani Chennúru, Kéśavanátha
 Virésvara, Konapillam Jánakamma of Pallekonda and
 other village deities. He has presented offerings to the
 deities of these villages with libation of water for the
 religious merit of his father Basavanáyanimgáru, and his
 mother Mummammá gáru. Therefore, if any one fails
 to keep this up, he will incur the sin of killing his
 parents; he will incur the sin of killing cows and Brah-
 mans on the banks of the Ganges. Whoever rules this
 village . . he will incur the sin of killing

[Two imprecatory verses.]

Signature of Peddayya. Srí, Srí, Srí!

1. టయపనాయనిచెన్నురిమూలస్థా

2. నే శ్వరుండ్డున్న కేశవనాంధుండున్న వీరేశ్వరుండ్డు

పల్లెకొ

3. ండును కొనస్సింజానకమ్మకున్న గ్రామదైవాలకు యరవనం

4. నుగి పెద్దనంగారు మూలస్థానేశ్వరునిముఖ

మండ్ల

5. మంద ధారవోశియిచ్చిన ధర్మశాసనం
యా గ్రామదైవాల
6. వైభవాలు తమదండ్రీ బస్సనాయనింగారికిని తల్లి ము
మ్మమ్మ
7. ంగారికిన్ని పుణ్యంగాను ధారవోశి యిస్తిమి గనక యిందు
కు య
8. వ్వరు తప్పినాను తమ తల్లిదండ్రాజుల వధియించిన పా
పానపాదు
9. రు గంగ కతగానో బ్రాంహ్మనిచంప్పినపాపాన బోదురు
యాగ్రా
10. మం యెవ్వరు యేలినాను . . . చంప్పిన పాపానం బో
దురు.
11. స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యం (వరదత్తానుపాలనం)
12. వరదత్తా వహారేణ (స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్).
13. యేకై క భగిని లోకే సర్వేషాం (మేవ భూభుజాం)
14. నబోజ్యా సఖర¹గ్రాహ్య (వివ్రదత్తా)
15. వసుంధరా॥
16. పెద్దయ్య వ్రాలు శ్రీ శ్రీ శ్రీ

NELLORE (9). (A.D. 1635-36?)

[Chinna Cherukúru. Telugu. Near the Vináyaka-
kudu temple.]

TRANSLATION.

On day of Bhádrapada of the year
Yuva, under the orders of Ákula Ranganáthayya, agent
(*kúryakartá*) of Śrīmat Velugóṭi Venkatapati Náyānīmáru,
Bóyinapalli Bápanamgáru issued a charitable edict for
the *kunchas* of the tank at Cherukúru. If the rulers

of the village, the *Japus*, the *lavanams*, the holders of the *mdnyam* or anybody else, not doing work to the task with the above said grain, object to it, they will incur the sin of killing cows and Brahmans on the banks of th Ganges Those who fail to keep it will be considered to have given the honour of their womenfolk to *Mulas* and *Madigas* Thus has the edict been executed.

NOTE—This agent is mentioned again in Nos 110 and 115

- 1 యవ స రవస్సర బాద్ర
- 2 (వద) లు శ్రీమతువె
- 3 ఒగోటి వెంకటపతివా
- 4 యని వారి కార్య కర్త
- 5 లైన ఆకుల రంగనాథ
- 6 య్యగారి అనుమతిని
- 7 బోయినిపల్లి బావన
- 8 రంగారు చెరుకూరి చెరు
- 9 పు కుంచాలకు కొల్లు
- 10 కు వేయించిన దమశా
- 11 ననం గ్రామం యేలేవా
- 12 రు కాంపు కరణాలు మా
- 13 న్యగాండ్లు ఆధాస్యం చె
- 14 ర్వు మీందే ఇంచుకయె
- 15 వ్వరు కీడు అడినాను
- 16 గంగ కతాను గో బ్రాంహ్మలకు
- 17 వధించిన పాపాన బోయినట్టె
- 18 అది తప్పి నడిపించిన
- 19 యాడవాండ్ల మానంమా
- 20 ల మాదిగలకు ఇ
- 21 చ్చినవాండ్లు వే ఇచ్చి
- 22 న ధర్మ శాసనం

5. . . . మంద ధారవోశియిచ్చిన ధర్మశాసనం
యా గ్రామదైవాల

6. వైభవాలు తమదండ్రీ బస్పవాయనింగారికిని తల్లి ము
ష్టున్న

7.ంగారికిన్ని పుణ్యంగాను ధారవోశి యిస్తిమి గనక యిందు
కు య

8. వ్యరు తప్పినాను తమ తల్లిదండ్రాజుల వధియించిన పా
పానపాదు

9. రు గంగ కతాగో త్రాంవ్తనిచంప్పినపాపాన బోదురు
యాగ్రా

10. మం యెవ్వరు యేలినాను . . . చంప్పిన పాపానం బో
దురు.

11. స్వదత్తా ద్విగుణం పుణ్యం (పరదత్తానుపాలనం)

12. పరదత్తా పహారేణ (స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్).

13. యేకై క భగిని లోకే సర్వేషాం (మేవ భూభృతాం)

14. నబోజ్యా నశర¹గ్రాహ్య (విప్రదత్తా)

15. వసుంధరా॥

16. పెద్దయ్య వ్రాలు శ్రీ శ్రీ శ్రీ

NELLORE (9). (A.D. 1635-36?)

[Chinna Cherukúru. Telugu. Near the Vináyá-
kudu temple.]

TRANSLATION.

On day of Bhádrapada of the year
Yuva, under the orders of Ákula Ranganáthayya, agent
(*káryakartá*) of Śrīmat Velugóti Venkatapati Náyanimvárú,
Bóyinapallu Bápanamgáru issued a charitable edict for
the *lunchas* of the tank at Cherukúru. If the rulers

of the village, the *Lapus*, the *Lavanams*, the holders of the *mdnyam* or anybody else, not doing work to the tank with the above said grain, object to it, they will incur the sin of killing cows and Brahmans on the banks of the Ganges. Those who fail to keep it will be considered to have given the honour of their womenfolk to *Mālas* and *Mādigas*. Thus has the edict been executed.

NOTE — This agent is mentioned again in Nos 110 and 115.

1. యవ సెంకటపరివా
2. (వద) . . య శ్రీమరువె
3. అనోటి వెంకటపరివా
4. యని వారి కార్య కర్త
5. వైస అకుల రంగనాథ
6. య్యగారి అనుమతి
7. బోయిపల్లి బాపన
8. గంగారు చెరువూరి చెరు
9. పు కుచ్చాలకు కొల్లుబ
10. కు వేయించిన దమశా
11. సనం గ్రామం యేలేవా
12. రు కాంపు కరణాలు మా
13. న్యగాండ్లు ఆ ధాన్యం చె
14. ర్వ మీందే ఇంకొకయె
15. వ్వరు కీడు అడినాను
16. గంగ కర్తను గో బ్రాహ్మణులకు
17. వధించిన పాపాన బోయినట్టె
18. అది తప్పి నడిపించిన
19. యాడవాండ్ల మానంమా
20. ల మాదిగలకు ఇ
21. చ్చినవాండ్లు వే ఇచ్చి
22. స ధమశాసనం.

N+ILORE (10). (A.D. 1535-36.)

[Daggadarti. Telugu on boundary between Chennúru and Daggadarti.]

TRANSLATION.

Hail! On Tuesday the 7th of the dark half of Phál-guna of the year Manmatha, corresponding to the year 1458 of the illustrious, victorious and prosperous Śáli-váhana Śaka era, under the orders of Governor of Udayagiri *durgam*, the boundary between this village and Chennúru (was settled) in the manner that the people of these four villages:—Jaidanka, Allúru, Gangáram, and Vavvéru acted . . . This inscription has been planted

On the east . . . gúlúr, to the south of that .
. . . to the west of that

1. స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహ
2. న శకవషంబులు ౧౪౫౮లు నెంటి
3. . కి మంత్తన సంతనర పాల్లణ బ ౭ మ॥ శ్రీమతు
4. వుదయగిరి దుర్గాధిపతియై నెలుకదా . . .
5. య్యవారి అనతిని జాభిదంక అలూరు గంగారం
6. వవ్వేరు యీ నాలుగుగ్రామం వండ్లు నడచిన
7. ట్టి గాను యీగ్రామ చెంన్నూరి పాలిమెర . .
8. జంచి వేయించిన యల్లి
9. . శా సనం పూర్వానకు నులూరును అచడి
10. ణం వొడ్డు అపడమరల

NELLORE (11). (A.D. 1638-39).

[Dāmaravaram. Tolugu. South of village.]

TRANSLATION.

On the 2nd day of the bright fortnight of Chaitra of the year Bahudhānya corresponding to the Sālivāhana Saka year 1560 this charitable edict was issued for the tank of Dāmaravaram by Velugōti Venkatapati Nāyudu. The village *sandhdā*, or the amaraḍār, or the lessee or the ruler should keep the tank in repair with the *n.ēras*. If, not getting the work done, the *karnam* or *kāpu* or any one covet those *m.ēras*, his wife will be ravished by the village *letti*

1. నాల్గవినాన శక
2. పక్షాంతము ౧౫౬౦
3. బహుధాన్య సంవత్సరము
4. త్వర వైశాఖ శు ౨
5. లు వెలుగోటి వెంక
6. ట పరినాయని వా
7. మ (దారి) పరంచెరువు
8. కువేముంచిన భర్తనా
9. సనం గ్రామంసందా
10. తం నుత్త అమరం యే
11. లిన చెరువు
12. పరి చేయించేది చే ఇ
13. చక ఆ మేగ కరణ
14. ం కాంపు యెప్పుడు ఆ
15. సింపినా వా డి
16. అలిం వెచ్చివాడు
17. దే. శే. ౨

NELLORE (12)

[Duvvurn Sanskrit in Grantha character and Tamil
From gópuram of Durvása Kótisvara temple]

This is a fragment The beginning is Sanskrit and mentions Rájagrandagópála In the Tamil portion the cyclic year Vijaya and the village of Pákkam "on the northern bank" are mentioned, it says that some gift was made with libation of water to last as long as the moon and sun endure.

[1] . . .

[2] ஈராஜமண்டபமொவாடும் விசுலிவந்தம் [ஊ] ரொடுநூ
விசுலிவந்தம் விசுலிவந்தம் . . .

[3] தெவிசுலிவந்தம் | ஊவந்தவந்தம் . . . கடுகி-
வந்தம் வந்தம் வந்தம்

[4] ஈனன வந்தவந்தவந்தம் .

[5] தான விஜயவந்தவந்தம்

[6] நமரக உதகமபண்ணி சந்திரதித்தவந்தம் [செலவ]

NELLORE (13) (A D 1613-14)

[Gandavaram Telugu Southern wall of enclosure
of Vénugópálasvāmi temple]

TRANSLATION.

Hail ! On Sunday, the 7th of the dark half of Jyēsh-
tha of the year Prámadicha, corresponding to the year
1535 of the illustrious, victorious and prosperous Śahvá-
hana Śaka era, Vóbánáyanaṅṅu who is pure by reason
of descent from the Pácharla gótra who is the moon of
the ocean of the Ujṇu family, who is the grandson of
Chondakunṇayanaṅṅu and the son of Pullanayanaṅṅu

gáru, and who is the maintainer of Dharma, caused to be constructed a stone *prálára* (enclosure) to (the temple of) Gópaladéva of Gandávaram, who is the lord of crores of worlds of the whole universe to last as long as the sun and moon last, for the religious merit of his preceptor Tirumala Tátáchárlu Ayyaváru, Voligóti Venkatapati Náyanaingáru, who is the ruler of the *síma*, his father Pullánáyanaingáru, and his mother Dharmáyammagáru. May it cause great prosperity!

- (1) స్వప్తిత్రీ జయాభ్యుదయ శాలి వా
- (2) వాన శకవషణ్బులు ౧౫౩౫ అగు నేటి
- (3) ప్రమాదీత సంవత్సర జేష్ఠ బి ౭ ఆదివా
- (4) రాన వశ్చల-గోత్ర పవిత్రులుంను పుజైరి
- (5) వంశపారావారసుధాంబులును చో
- (6) ండకునాయనింగారి పవిత్రుండును పుల్ల
- (7) నాయనింగారి పుత్రుండును ధర్మ. . .
- (8) ప్రతి పాలకులుంను ఆయిన వోపా
- (9) నాయనింగారు అభిలాండ్ల కోటి
- (10) హ్మండనాయకులయిన గండ్లావరం గో
- (11) పాలదేవునికి ఆచంద్రాకాశస్థాయిగా మా
- (12) ంకు గురువులు తిరుమల తాతాచార్యుల
- (13) అయ్యచారికింన్ని శీవయేలే వెలిగో
- (14) టి పెంకటపతి నాయనింగారికిన్ని తమా
- (15) తండ్రి పుల్లనాయనింగారికింన్ని త
- (16) మతంబ్లి ధర్మయంశ్చుంగారికింన్ని పు
- (17) న్యంగాను శిలాప్రాకారం గట్టించె
- (18) ను శ్రీ శ్రీ శ్రీ జేయును

NELLORE (14)

[Gandavaram Telugu Eastern wall of enclosure
of Venugópalaswámi temple]

TRANSLATION

Srí Ráma !

Timmama, son of Janná Jeyama Sitti caused (this) wall
to be constructed and presented it to Gópalaswámi of
Gandavaram Srí !

- 1 శ్రీ రామ గం
- 2 ద వరం స్థాపాల
- 3 స్వామికి జంనా జే
- 4 జంనెట్టి కొమారుం
- 5 దు తింపన నుయ్య
- 6 గట్టించి సమప్పికం
- 7 చె ను శ్రీ

NELLORE (15)

[Gandavaram Telugu From a stone bearing also a
Tamil inscription to north of gate of Udayakáleswara
temple]

TRANSLATION

That successful man (danyudu) who obtained the
village of Bondavída by the grace of Allu Dirukútti, the
ornament of kings, who is a Vishnu (Murári) to the
Dínavaś who are his proud enemies and who is the crest
jewel of the Pallava family, got a tank excavated in
that village, constructed a village which he named after
his father Dímávaram, to the knowledge of the world,
and out of love, gave that village to Udayalāvatī
śvaradevā in perpetuity as long as the moon water sun

and stars exist and also constructed a *mandapa* in the name of his mother Kattadi Prólama and published this as a charitable edict.

స

4. మదనాశ్రవదాన
5. వమురారి వల్లప
6. వంశశేఖరుండ నవ
7. జర నల్లించిరుకా ల్లి
8. పసుమ తీర్వర లిలక
9. యుచేం బ్రాభవకత్తి
10. యెవ్వుడంగ బొండవా
11. డనా గ్రామంబు వడ
12. సి యందొనరండటాకం
13. బు గట్టించి లోకమెజ
14. యంగం దమతండ్రి పేరి
15. యిబ్బ దామావరం బ
16. నుపేరిడి యాయూ
17. రు ప్రీతి నుదయక
18. లవతీర్వర దేవునకు
19. చంద్ర జలాకా తారక
20. యుగా నిచ్చిన ధన్యు

On the north side.

21. యంగన్నలెల్లి పెర
22. మండవముసుం
23. యెంగ దమ్మం
24. గాను ననంగ కట్టి
25. డి పాలమ వినుతి సే
26. యం

NELLUR (16). (A.D. 1182-83.)

[Gandavaram Sanskrit in Grantha. From the same stone as No. 15.]

TRANSLATION.

Prōli Roddi of Prabhugandavāra the best of villages (obtained) from the illustrious king Allantikka who is the crest-jewel of kings, who is a blossom among blossoms (or Pallavas), who is blessed with courage . . . to the god Vallīśvara whose forehead is adorned by the moon, . . . the village . . . Bontapīḍa in the *riṣhaya* (country) called after Bāta in the month when the sun was adorning the *nakra* (crocodile) (Mārgali) in the Śaka year 1104 expressed by bāna (5), arka (0), viṇḍra (11) corresponding to the cyclic year Śōbhakrit.

[Imprecatory verso.]

- [1] ശ്രീ(ഃ) ദൈവം [ജ]
- [2] ശിവദൈവം [ജ]
- [3] ലക്ഷ്മണദൈവം
- [4] ലക്ഷ്മണദൈവം [ജ]
- [5] ശിവദൈവം
- [6] ദൈവം ലക്ഷ്മണദൈവം
- [7] ദൈവം ശിവദൈവം [ജ]
- [8] ലക്ഷ്മണദൈവം
- [9] ദൈവം ലക്ഷ്മണദൈവം [ജ]
- [10] ലക്ഷ്മണദൈവം [ജ]
- [11] ലക്ഷ്മണദൈവം
- [12] ലക്ഷ്മണദൈവം
- [13] ലക്ഷ്മണദൈവം
- [14] ലക്ഷ്മണദൈവം

- [15] [வல்] ஸ்ரீராமதேவா-
 [16] க் தேவாயி . . .
 [17] விக . . .
 [18] மாரபே . . . ஸ-
 [19] வாய வந்தூர-
 [20] துகளேளையெ
 [21] லாண[ர]தூ-
 [22] வந்தூமணிதெ ஸ-
 [23] கவன்வரெ ஸெ-
 [24] ரவந்தூ வன்வ-
 [25] ர கந்தூ-
 [26] கி வால்கி ஸெ-
 [27] ரகந்தூ-
 [28] வெய் விந்தெ-
 [29] . வெய்-
 [30] . வந்தூ-
 [31] . வந்தூ-
 [32]
 [33]
 [34]
 [35] தூ [வந்தூ-
 [36] யா [வந்தூ-
 [37] தூ [வந்தூ-
 [38] வந்தூ-
 [39] வந்தூ-
 [40] தெ வந்தூ-

NEILLORE (17).

[Gandavarant. Tolugu. By the Siva temple.]

TRANSLATION.

Hail ! (He whose feet are adorned by the coronets of kings and form a shelter to those who prostrate themselves humbly before him) Srīmanmahāmandalēśvara Kulōttunga Chōda, Chitrakhanva, Tribhuvana Chakravarti Kulōttunga Chōdadēvara Srī Tribhuvana Chakravarti Kulōttungadēva Chōda executed an edict and gave to the deity Mahādēva and his wife Udaya Kalavati 20 *pattis* of wet land at Bōdemaram. This was given to Nambi Vasamuradēvalendu with libation of water. He should receive and enjoy it in peace. This is the stone inscription. Those who maintain this charity will be considered to have given a charity five and twelve times greater than this. One *kuncham* of grain should be given for every *putti* of produce. Nine cows were given. The top should last for ever.

Signatures. BIDDANA VÍRACHÓDA.

(Signed) KARNAM NÁRANAYA.

(Signed) SÓMANAVAPA PEGGADA GÓVINDANA.

1. స్వస్తి శ్రీ విస
2. య విసమిత నిష్పందిక
3. మకుటతర తస్తాత
4. . . . నోక్తి చరణ సర
5. స విమలదిత్త మైనయనేక
6. స్వస్తి శ్రీమహామహామండలేశ్వర కుల
7. స్తుంగచోడ చిత్ర భగ్వా భువన

8. చక్రవర్తి-మహారాష్ట్రంగ చోడదేవర
9. నార
10. . . . పానమైన . . . బోడమార
11. మున ఉదయకలవతి సమేతమైన మహాదే
12. వరకు శ్రీత్రుమవన చక్రవర్తి- శ్రీకులూర్తి
13. ంగ్ల చోడదేవరు విరువది వట్టికీరు నీరు నేలసాస
14. న బద్దముగాన . . . తాననంబి వసము
15. రదేవలేండు ధము-పుగానున్న పీరికి ధారవోళి
16. చేకొని సుఖమనుభవించి శేష్ప-డ శిలాశాసన
17. ముగా నప్ప-కముంచి కొన్నది దీరికి పూసు
18. వారు నేనుగబండ్లైండుద్దుల సాసనము
19. నిచ్చితి బుట్టికి ౭౯ మోదలు తొంపండ
20. నిరంతము . . బిడ్డరి పీరచోడ కణాంనారన
21. యద్రాలు నోమనవప పెగ్గడ గోవిందసవ్రాలు

NELLORE (18).

[Gandavaiam Telugu To south of Udayakálésvara temple. From a stone bearing also a Tamil inscription Illegible]

NELLORE (19)

[Gandavarem. Tamil. From the same stone as No 18. Beginning lost]

TRANSLATION

The five vels of demarcated dry land in that village which we left when we visited that *Mandalam* to the *pūjārī* (dévarkannī) and to the overseers of the *Srī Mahéśvaras* of the temple of the god Valléśvara at Kanthanárayana-

puram alias Kulóttungachólapuram situated in Mundair-
nádú in . . Kulamánikkavalanádú (a sub-division
of) . . Chólamandala for three rice offerings and
the five vélis . . of land in the village of Tunama-
síridúr, which, in accordance with the request contained
in a letter received by us, we gave on the same day for
celebrating the festival to that god, for feeding the
ascetics at the *math*, for paying those who attended to
the sacred flower garden . . (mutilated portion)
This is the signature of Kulóttungachólappallavaraiyan
Year 41, day 125

[1] ஸ்ரீ

[2]

[3]

சொழம்-

[4]

குலமாணிக்கவளகா-

[5] [ட்டு] முண்டைகாட்டு கண்டநாசா[யணபுர]-

[6] மாக குலொத்தூங்கு சொழபுரத்து உடையார

[7] வவலியூரமுடைய தீர்த்தாடெவாகனாபிகளுக்கும்

[8] ஸ்ரீ தீர்த்தெழுந்தகண்காணிசெய்வாராகளுக்கும் அத-
தெவ-[9] ஈகரு முனபு நாம அமமண்டலத்துக்கு வந்தபொழுது
மு[வ].[10] முதுபடிகு அவலூரில் புஞ்சை நிலத்திலை[திரு]த்தி
கமகா-[11] னைக்கரு விட்ட அஞ்சுவெளி[மீ]மும் அந்நிககெ அத்
உ-

[12] தவாகரு திருவுழுவதற்கும் மட்டத்திலுணனுதவலி-

[13] னுக்கும் திருநகவாகருசெய்வாராகும் இந்நமசிநி
து[சி]வ

[14] நாம பெறவெண்டுமென்று கமகரு ஓசைவந்த

[15] . எட்டி நா . அமுதுபடிகு நி-

[16] டட்டி ம அஞ்சுவெளியெ இ இந்நமசிநி

[17] டட்டி

[18] అను . . .

[19] . వెలి నీలమ బిడల శోకశోక-
దొ శ్రుత

[20] నీలమం కైకదె-

[21] కశణం వెలప నాణి అద్ది-

[22] [మృత్యు] వారమ శ్రయభవంతు క ఇనవ రు-

[23] శోకతనకశోకపరవలన[మృత్యు] అశ్రుత ద

[24] యానం శ్రు[క] నాణ నాదె.

NELLORE (20).

[Gudipallipadu. Telugu. Stone opposite Śiva temple.]

TRANSLATION.

On the 10th day of the bright half of Bhādrapada of the year Yuva, Śrīmat Velugōti (Timmānāyanigāru) whoever fails to keep it up will be considered to have given his honour to *Mālas* and *Mūḍiga*. Thus has this charitable inscription been issued.

1. యువ సంవత్సర బాద్ర

2. పక శు ౧౦ లు శ్రీమ

3. శ్రీ వెలుగోటి రి

.

.

1. అది తప్పిదే

2. పిచ్చి (కాయవి)

3. వాంక్ష మానం

4. మాం మానం

5. రు. కృష్ణ

[4] சையும் அமுதுபடியும் சகதிராதித்தவரை கடதகுவ
தாக ஸ்ரீராமாக இக்கொயிற
உடி.

[5] பண்ணிகளும்தென காமபெவனென இதனமத்தை
குலைக்குமவன மஹக்ககராவிற சூராதபசவை வ ததான
பாவனகொளவன.

NELLORE (22)

[Indukurpéta Tamil From gópuram of Narasim
haswámi temple Beginning lost]

TRANSLATION.

. kávanurkilavan Malakiliyananjan Pichchan
Udayár of Máligaikávanur (situated) in Póligainádu in
Manavirkóttam (a sub division) of Jayankondachóla-
mandala gave, to last as long as the moon and sun last,
750 (*luli*) consisting of sacred flower garden and mango
tore

If anybody should cause obstacles to this charity, he
will incur the sin of one who kills a cow on the banks of
the Ganges

[1] தத்சரெயத கமுடி. குமு . மவல ககறதி.

[2] குகதவனமரத்தொட்ட சில எழுதுறறை

[3] மபது சகதிராதித்தவரை செலவதாக விடுவி.

[4] த்தாக செய்கொண்டசெழுமண்டலத்.

[5] அ மணவிறகொட்டத்துப்பெளிகைககாட்டு

[6] மாளிகைககாவது காவதுசிறுவன மலை.

[7] கிரியனெனா பிரசன உடையார இத்த.

[8] மத்துக கவிதகம பண்ணிஞானுடாடு செ.

[9] மகைககராவில செலவதை பண்ணிஞான

[10] செலவ ரத்திலெ பெலவக

NELLORE (23).

[Indukúrpēt. Telugu. On threshold of gūpuraṁ
of Vīrabhadrasvāmi temple.]

TRANSLATION.

The grain realized from the *kunchas* of the tank should be spent by these in repairing the channel and the tank. If there should be any balance, it should be given for the repairs of these temples. Whoever fails to keep this will be considered to have given his (wife's) honour to the menial servant of the village. If the *mānyagādu* hides (the grain) and says anything, the same censure will apply to him.

1. యీ చెర్వు కుంబ్బ
2. లక్షల్ల వచ్చిన ధాన్యం కాల్వ
3. లం నూరిచెర్వుల మీ
4. రిదను వీరు వేయించుగ
5. లవారు మీగులు గలిసినా
6. యీ దేవళాలపని ముఖ
7. లకు యియ్యగలవారు యి
8. రిద్దుకు యవ్వరు గనక ల
9. ప్పివాను వారి మానం గు
10. లావువానికి ఇచ్చిన వా
11. డె మాన్యగాడు దాంచి
12. డెప్పివాను యిదే వట్టు

NELLORE (24)

[Kákatúru. (Hamlet Pátachennudu gunta) Telugu.
In bed of tank]

TRANSLATION

(Adoration to) Srí Ráma !

On the 15th of the bright half of Kártika, corresponding to the Śaka year 156 on the holy occasion of a lunar eclipse, . . . granted (the village) as an *amaram* Therefore the different kinds of grain received from this village as *méras* should be spent on doing earth work to the tank Therefore we have given this with libation of water on the holy occasion of a lunar eclipse on this abovesaid *tithi*. They should therefore do the tank work as long as the sun and moon exist Those who fail to do so will incur the sin of killing cows and Brahmans on the river Ganges They will be considered to have given their (wives') honour to the *toti*, they will be considered to have sucked the yard of a horse If they fail to keep this they will be considered to have given their (wives') honour to the *toti*. Thus (has) the charitable edict (been issued).

1. శ్రీ రామ
- 2 శక సంవత్సర
3. చిలు గిల్ల .
4. ౦ అగు కార్తిక
- 5 శు గిల్ల ల శోమగ్రహణ
- 6 . . కౌముద
- 7 ఎనాన
8. . తిని
- 9 ఖరి తుచుంస

10. య కపా
11. రిశి
12. మం
13. టచును అమరా
14. నకు పాలించినారు గనక-
15. యీ గ్రామన వచ్చిన
16. మెరిలు నా
17. నాధాన్యాలున్ను చెర్వు
18. మీంద మట్టివేసే
19. వాగు
20. యిందుకు
21. ఇతధాతి
22. ధి శోమగ్ర
23. హణపుణ్య
24. కాలమంద్రు
25. ధారవోసి ఇ
26. స్త్రీమి గనక అచ
27. ంద్రాక్షస్థాతి
28. గాను చెర్వుపనిచే
29. యంగలవారు
30. ఇ(యికపుచ్చండు)
31. నను గంగలోను
32. గోవును బ్రాంహ్మని
33. చంపిన పాపా
34. నం బొందురు గు
35. లాపువానికి మా
36. నం ఇచ్చి పోదు
37. రు గురిపు బొ
38. ద్ద గుడిచిన వాం

39. డి యిందకు పాదె
40. తప్పినా వెట్టివాని
41. కిం మానంబిచ్చిన వా
42. ందె ఇట్టినెంటిద
43. ర్నశాసనము

NELLORE (25).

[Kandamúru. Telugu. To north in Survey No. 61.]

TRANSLATION.

On the 30th day of the dark fortnight of Āshāḍah of the year Sarvadhāri, on the holy occasion of a solar eclipse, Bairapa Reddi Annayya of Pándéru gave with libation of water 200 *kunṭas* of dry land to Channa Kéśavanútha of Kandamúru for the religious merit of Basuvarusayya Ayyávaru. Whoever causes obstruction to this land will incur the sin of killing a cow and a Brahman on the banks of the Ganges. May it cause great prosperity!

1. సన్వదారి సంవత్సర ఆషాఢ బి 30 లు నూ
2. ర్యగ్రహణ పుణ్యకాలమందు కందమూరి చ
3. ంనకేశవ నాథనికి బసువరుసయ్య అయ్యవా
4. రికిపుణ్యముగాను పాండేటి బైరపరెడి అన్నయ్య
5. వెలిచేను ఇన్నూ (రు) 200 కుంటలు దారవోస్తేమి
6. ఇత్తేత్రాసకు యవ్వరుగనక తప్పినాను గం
7. ంగకర్త గోంబ్రాంత్తని చంపిన పాపా
8. నఁబోవరు । మంగళమహా శ్రీ శ్రీ
9. శ్రీం చేయుట ।

NELLORE (26). (A.D. 1638-39.)

[Kanupartipádu. Telugu. In field No. 30 to north of village.]

TRANSLATION.

On the 2nd of the bright half of Chaitra of the year Bahudhánya, corresponding to the year 1560 of the Śáliváhana Śaka era, Velugóti Venkaṭapati Náyaniváru issued a charitable edict for the *méras* of the tank of Kanuparti. The village *Sandhāta*, lessee, *amaradár*, or ruler should cause the work to be done to the tank and channel. If, not doing the work, the *amaradár*, *kápu*, *karnam* or any one else covet the tank *méras*, the *vetṭi* will ravish his wife.

1. శాలివాహన శకవ
2. షణ్ములు ౧౫౬౦ అగుసేం
3. టీ బహుధాన్య సంవత్సర
4. వైత్ర శు ౨ లు వెలుగోటి వెంక
5. టవలినాయని వారు కనుపర్తి
6. చెర్వు మేరకు వేళించిన ధర్మశాస
7. సం గ్రామం సంధాతం గుత్తలమఱ
8. దేవలినిని నాయమైన మేర చెర్వు కా
9. ల్వపని శేషంబేడి శేషంచక చెర్వుల
10. మేర అమరగాబదు కాపుకర
11. ఇం యవ్వరు ఆశించినవాఁడి
12. అల్పి పెట్టివాడు దెంగును.

NELLORE (26). (A.D. 1638-39.)

[Kānupartipādu. Telugu. In field No. 30 to north of village.]

TRANSLATION.

On the 2nd of the bright half of Chaitra of the year Bahudhānya, corresponding to the year 1560 of the Śālivāhana Śaka era, Velugōṭi Venkaṭapati Nāyanivāru issued a charitable edict for the *mēras* of the tank of Kānuparti. The village *Sandhāta*, lessee, *amaradār*, or ruler should cause the work to be done to the tank and channel. If, not doing the work, the *amaradār*, *kāpu*, *karnam* or any one else covet the tank *mēras*, the *vetti* will ravish his wife.

1. శాలివాహన శకవ
2. షణ్ములు ౧౫౬౦ అగునేం
3. టీ బహుధాన్య సంవత్సర
4. చైత్ర శు ౨ లు వెలుగోటి వెంక
5. టవతినాయని వారు కనుపర్తి
6. చెర్వు మేరకు వేదించిన ధర్మశాస
7. సం గ్రామం సంధాతం గుత్తలమఱ
8. యేలినిని నాయమైన మేర చెర్వు కా
9. ల్సవని శేదంచేడి శేదంచక చెర్వుల
10. మేర అమరగాబదు కాపుకర
11. ఇం యవ్వరు ఆశించినవాఁడి
12. అల్లి వెట్టివాదు దెంగును.

NELLORE DISTRICT.

NELLORE (27).

[Kanupantipádu. Tamil From field No 383 to east of village]

TRANSLATION

Hail ! Prosperity ! In the 37th year of the reign of the emperor of the three worlds, the glorious Rájá-rájadéva, I, Pramaladévi, had the steps leading to the shrine (pallikchandam) of the Jain temple (called after) Karikálachola, built on behalf of Matasgaradéva

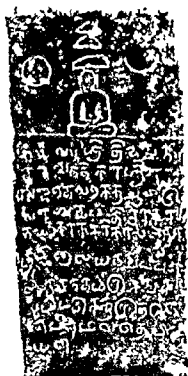
- [1] ஸ்ரீபதி சிவபவக-
- [2] சகலவத்திகள ஸ்ரீசகல
- [3] சாஸ்தேவற(க)கு ஆண்டு
- [4] கயள வன மதிசாகரத-
- [5] [௨]தவறகாக கரிகாலசே-
- [6] முறினாலயததுபபள-
- [7] ஸிசசகதம இறங்க-
- [8] ல விடடுகருத்தெ-
- [9] ஸ பிரமலதேவி[ய]-
- [10] பெள

NELLORE (28) (A D 1346-47)

[Kodavaluru Telugu Near western gate of Nágávara temple The last few lines perhaps form a separate inscription]

TRANSLATION.

May there be freedom from impediment ! Hail ! On Sunday the 7th of the bright half of Kartika of the year Vyāsa, corresponding to the year 1268 of the illustrious Śākāra, Mudra Chaddi Sayanna Oliyala who is the prime minister (Mahapradhāni) of Kampanati Oliyara, who is

NELLORE NO 27

the lord of the eastern and western seas (presented)
 . . for a perpetual lamp to Śrīdhara Perumāḷ who dwells
 at Kodavalūr for the expiation of all sins of his parents.
 Prólé Bainti and Prólolu Vīralivi, the sons of Rāmissetti
 Pólissetti, presented a *sarva mānyam*, half each (?), for
 the perpetual lamp to the temples of Śrī Dhara Perumāḷ
 and Nágésvara, though these deities have many owes (?),
 to last in perpetuity as long as the sun and moon last.

1. అవిఘ్నమస్తు
2. స్వస్తి శ్రీ శకవ
3. వశంతులు గలఁడు
4. అగు వేటివ్యయ
5. సంవత్సర కాలిక
6. సుధ | ౭ | భాను
7. వారాన కొడువ
8. లూరి ప్రసంస్నుండు అభి
9. నాశ్రీధరపెరుమా
10. శ్లకు అఖండ దీపా
11. నకును భూవ్వప
12. శ్రీమ సముద్రా
13. ధి వత్యకంపణి
14. ఒడయర మహా
15. ప్రతాని ముద్రది
16. డ్రి సాయన్న ఒడ
17. యలు విమతల్లి
18. దండులకు సకల
19. ప్రాయశ్చితము
20. గాను శిధరపెరుమా
21. శ్లకును నాగేశ్వర దే
22. వకును అఖండ దీ

23. పాలకు రామసెట్టి
24. పాలసెట్టి కొడుకు
25. లు ప్రారేబైంటిని
26. ప్రారేబి వీరలిది
27. జీవధనము య
28. (నే) కలిగినాను నా
29. (స్వీత) మాన్యము ఆ
30. చంద్రస్తాభిగాను
31. ఈ రెండు స్తనాల
32. కను చెరిసగం
33. యిచ్చెను.

NELLORE (29)

[Kodavalúru Telugu. From gateway on southern side of Sridharasvāmi temple.]

TRANSLATION

Whoever causes any injury to this permanent charity will fall into 21 hells The fruit of this charity is unlimited

[One imprecatory verse]

This charitable inscription was engraved by Poddarasu under the orders of Sārinna Odayalu This should last as long as the sun and moon last

1. యి శాశ్వత
2. దక్షాపుకు
3. యవ్వరు మే
4. వి యుప
5. హాపుట్టి

6. చ్చినాను వాసు
7. యేకవింశతి న
8. రథాలాను వడు
9. వారు ౧ యిద
10. ముఖపునకు ఫ
11. లము | అపరి
12. మితము
13. పామానోయ్
14. యం భమణోసే
15. తున్మపాణాం
16. తాలే తాలే పా
17. లనియ్యో భవ
18. ద్భిః | సర్వాణామేతా
19. న భావినః పా
20. త్రివేంద్రాన్ భూ
21. యో భూయో
22. యాచలే || రామ
23. చంద్రః || యీ
24. దక్షశాసన
25. ము సాయాన్న
26. ఒడయల ఆన
27. తిని పొడ్డరసు
28. వ్రాయించ్చిన
29. శాసనము ఆ
30. చంద్రసూర్యు
31. ల కలంజాను చె
32. ల్లం కలది||

NELLORE (30). (A.D. 1268-69.)

[Kodavalúru. Telugu. From eastern gateway of Śrīdharasvāmi temple.]

TRANSLATION.

Hail! On . . . corresponding to the Śaka year 1190, the children of Náraparāju and Appalarāju have made a partition of the *vrittis* between themselves into two shares in Rámapuram; the sons of Náraparāju of Guḍlúr (have divided) their property into 7 parts; Tikkana, &c., sons of Gutto Appalarāju (have divided) their property into 7. The witnesses for this are the elders of the village Mahájanulu), the sun and moon . . .

1. స్వప్తి శకవ
2. రుపంబులు
3. గంగు నే
4. ంటి నారవ
5. రాజుబిడ్డ
6. లూను అప్ప
7. శరాజు బిడ్డ
8. లూందమలో
9. బ్రిస్తులు పం
10. చిన బండ్రి
11. రామాపుర
12. ము రేండు
13. గుడ్లూరి నార
14. పరాజ కొ
15. దుక్కలు భంగం
16. టినేండు, గు
17. స్వ అప్పరా

18. జ గొడుగు
19. లు రిక-నమా
20. లోం బింపు
21. వేండు దీనికి
22. సాక్షిమ
23. హాజను
24. లుం చెంద్ర సూ
25. యా-లూసు
26.

NELLORE (31). '(A.D. 1284-85.)

[Kodavalúru. Sanskrit in Grantha character and
Tamil. From a fallen stone in the tank bed.]

TRANSLATION.

The beginning which is in Sanskrit is not very clear. It seems to state that in the Śaka year (expressed by rasa 6, na 0, drik 2 and bhú 1) or 1206, in the month Māgha, a certain image of a god was set up.

Tamil portion.

Hail! Prosperity! In the 3rd year of the reign of Manumagandagópāladēva, corresponding to the cyclic year Tārana, on the date of Sankrānti, on Monday the first day of the bright half of the month of Pushya, the sons of the ryots Kāmireddi and Chólappireddi, gave as a charity on behalf of their parents for the deity, the lord Tirunágéśvara, at Kodavalúr (situated) in Mundainádu, and to Annappillai Náyakkar in order that he may reside in the building constructed on the banks of the sacred

pond attached to the temple of this god, to the temple treasury, the money (collected) at the rate of half a *chinnam* per month on every loom.

If there be anybody who hinders this (charity) (he will incur the sin) of killing a cow on the banks of the Ganges.

First part.

- [1] ஸ்ரீ ஸ்ரீ
- [2] பாகவத் வ-
- [3] ஓ நவகஜ-
- [4] கீமுகவய-
- [5] யாவாயு-
- [6] க வெண [டு]-
- [7] [ஜ] லீலி [டி]
- [8] [சுதாயதசயா]
- [9] . மெவ கரீ-
- [10] வு மெவ-
- [11] வுமெ ஜ-
- [12] துதயயா
- [13] . காவத் வ-
- [14] மெவத் து-
- [15] ஸ்ரீ ஸ்ரீ வ-
- [16] கரீ வு-
- [17] து-வெவ க-
- [18] காவத்

Second and third parts.

- [1] ஸ்ரீ ஸ்ரீ மெவ-
- [2] ஸ்ரீ ஸ்ரீ வ-
- [3] தவத் து-
- [4] ஸ்ரீ ஸ்ரீ வ-
- [5] ஸ்ரீ ஸ்ரீ வ-

- [6] ஸ. வுயமையுநதி-
- [7] ஸாஸ நிறுமையும் செ-
- [8] பற்ற ஸஞ்ஞாநிநா-
- [9] ன் முண்டைநாட்-
- [10] டிவ் கொடுவனூரி-
- [11] ல உடையாநா நிருநா-
- [12] கிழ்நமுடையநா-
- [13] யநாநகு தெவநா-
- [14] னமாக மாஸமொ-
- [15] ன்றுக்குத்தநி ஒவாறு-
- [16] க்கு அரைசெவனம
- [17] இனனாயுநர் சிப-
- [18] ண்டாரததுககு
- [19] இட்டு இனன-
- [20] யநாந நிருக்கொ-
- [21] நிலை நிருபப[தி]-
- [22] குட்டையிலெ மடை-
- [23] வினாகமாகககட்டி-
- [24] இருப்பவா-
- [25] க [அ]ணை-
- [26] பிளனேநா-
- [27] யககருக்கு-
- [28] ம் காமிரட்டிக்-
- [29] குடியார் குடி-
- [30] செழபபிர-
- [31] டடி குடியா-
- [32] நாகு தநம-
- [33] மாக இவா-
- [34] கள பிளனே-
- [35] கள எறநிலி-
- [36] தநாநக இ-
- [37] துக்கு விவா-

[38] కుశశయతాన-

[39] ణడశకుల-

[40] వణకక-

[41] సావిల ప-

[42] వై వత్తిత.

NELLORE (32) (A D 1314-15 or 1354-55 ?)

[Kódúr. Telugu At Chennakésava temple on stone bearing figure of Anjanésvara]

TRANSLATION.

Hail! On Sunday, the 15th of the bright half of Āsāyuja of the year Jaya, corresponding to the year 1236 of the illustrious Śaka era, on the holy occasion of Tulā Śankrāmana, the offerings presented to Kótesvaradēva and Kesavaperumal of Kódur (are these) The fields which were formerly in the enjoyment (of the deities)—A field of 200 *kuntas* in "the Rajá's fields" by the side of Nallapagunta under the tank, 300 *kuntas* below the above said tank, and 500 *kuntas* in the Gundam Muluva land They formerly gave in total 1,000 *kuntas* Those who fail in this charity will incur the sin of killing a Brahman and a cow

NOTE.—The Saka and cyclic year do not agree

1. స్వస్తి శ్రీ శకవరుషంబు
2. ల ౧౨౩౬ అగు నేంటి జయ సంవ
3. వృశా శక్తియుజ శు ౧౫ ఆ తు
4. లాసం క్రమణపుణ్యకాలమందు కొ
5. దూరకోటెస్వర దేవర కేవ పెరమా
6. ధ్న భోగాలువారికి పూవానం జెలి టే

Second side.

- (21) గారును
- (22) రావులి వెంక
- (23) టాడ్రెం గా
- (24) రికి అమరా
- (25) నకు యిచ్చిరి
- (26) గనక వెంక
- (27) టాడ్రెంగారు
- (28) వేయించినట్టి
- (29) చెర్వుమేర
- (30) ధర్మశాసనం
- (31) యీ గ్రామానను
- (32) నానాధాన్యాన
- (33) కున్న సకలాయం
- (34) ఖ గ కి గ లెఖ
- (35) ఏప్పాటు గనక
- (36) ఆ ధాన్యం చెర్వు
- (37) మీంద వేయి
- (38) ంచ్చగలవార
- (39) ంయిందుకు
- (40) యవండు ఆ
- (41) శించినాను
- (42) గంగకథ
- (43) గోబ్రాంహాలా
- (44) సువంపిన పాపా
- (45) నం బోవువారు
- (46) యీ కోడూరిం
- (47) యిందూరి గా

Third side.

- (48) మాలను చ
 (49) నే సందార ప
 (50) రువతగాం
 (51) డు గిత్తకాం
 (52) డు అమరగా
 (53) ండ్లు కాం
 (54) పుంకరణాలు
 (55) యెవ్వరు ఆశిం
 (56) చ్చినాను (యేల
 (57) రిసివేస్సి) పా
 (58) తకంబున బొ
 (59) యినపాండ్లు
 (60) వధించినవాం
 (61) డు యెవం
 (62) డు ఆశించ్చినా
 (63) ను యీ శాసన
 (64) ంరాయిని యెవం
 (65) డు తీరేవేసినా
 (66) ను వాండి ఆలిని
 (67) యేనుగలు గు
 (68) గ్రాలు గాడిదె
 (69) లు వండులు
 (70) న్ను కుక్కలును
 (71)
 (72) దెంగును
 (73)
-

7. శ్రంము చెటువుక్రింద నల్లవగుంట
8. (వామవడి) ని రాజుల చెల్లెనుచేసు
9. కుంటలు ౨౦౦ అ చెటు దిగువను కుం
10. టలు 3౦౦ గుండ నిమురువునం
11. గుంటలు ౫౦౦ వుభమును గుంటలు
12. ౧౦౦౦ పూర్వాన ఇచ్చిరి మరి యీ ద
13. మానకు యవ్వరు దప్పినను బ్రహ్మ హవ్య
14. గోహవ్య . . తేసిన పాతకాన
15. ౦ బోవువారు.

NEELLORE (33). (A.D. 1645-46.)

[Kodúr. Telugu. In a street of the village.]

TRANSLATION.

Hail ! On the 2nd of the bright half of Chaitra of the year Pārthiva, corresponding to the year 1567 of the illustrious, victorious and prosperous Śālivāhana Śaka era while Śrīmat Rājādhi Rāja Rāja Paramésvara (Śrī Vīrapratāpa Venkatādri Ayya)vāru, seated on the diamond throne at the city of Penugonda, was ruling the kingdom of the earth, Krishnappa Nāyaningāru gave as an *amaram* to Rāvula Venkatādrigāru the village of Kódūru attached to the *sīma* of Sarvėmpalli which was granted as an *amaram* to Rāvėla Muddu Krishnappa Nāyanivāru by Venkatādri Ayyavāru. Therefore this is the charitable edict relating to the *mėras* of the tank issued by Venkatādrigāru. It is ordered that one *luncha* should be given (as *mėra*) on all sorts of grain raised in and all income of this village. Therefore this grain should be spent on the

tank. Whoever desire to appropriate it will incur the sin of killing cows and Brahmans on the banks of the Ganges. If the *sandhāta*, revenue inspector (*Parupatagādu*), lessee, *amāragāndlu*, *Kāpus*, *karanams* or whoever they may be, desire to appropriate it, they will incur the sin of will be regarded as having killed Whoever covets the *mēras* or removes this stone inscription, elephants, horses, donkeys, pigs, and dogs. . will have intercourse with his wife.

- (1) స్వస్తి శ్రీః
- (2) భద్రాయ నమః
- (3) వావాన శకవహ
- (4) ఋతు ౧౫౬౭ అ
- (5) గునేడి పాధిప
- (6) సంవత్సరే శ్రీమద్రాజాధిరాజ
- (7) రాజవరమేశ్వర [శ్రీ విర్రవ]
- (8) తావ వెంకటాద్రి అయ్య]
- (9) వారు పెనుగొండ పట్ట
- (10) గమందు వజ్ర శింహాసన
- (11) నారాధంబై వృధివి
- (12) సామ్రాజ్యమును పాలి
- (13) ంభుచున్న రావేలము
- (14) ధ్వు క్రిష్ణప్పనాయని
- (15) గారికి ఇవి ఆమరానకు
- (16) వెంకటాద్రి అయ్యవారు అ
- (17) వధరించిన సర్వేంపల్లి
- (18) శ్రీమకుచ్చెల్లై కొడూరు
- (19) గామాను క్రిష్ణప్పనాయని

NELLORE (34).

[Kodúr. Telugu. In Koṭeśvarasvāmi temple. On ceiling near the door.]

TRANSLATION.

Rájayya, son of Śrīmat Sítayya (constructed) a temple to the excellent goddess Śrī Naṭarájésvarī of Śikralapádu

1. శ్రీమ సీతయ్యయొక్క
2. కుమార్డు రాజయ్య
3. . మనివల్ల వొబ
4. శిక్రలపాతినందు దే
5. వివర శ్రీనటరా
6. దేశ్వరికి గుడి
7. రి (నారిదా)

NELLORE (34A). (A.D. 1525-26.)

[Kommarapúdi. Telugu. On a step in the temple on Narasimhakonda,]

TRANSLATION.

Hail ! On Wednesday the 15th day of the bright half (of Phálguna of the year Párthiva), corresponding to the year 1448 of the illustrious, victorious and prosperous Śáliváhana Śaka era, while Śrīman Mahámandalésvara . . . Achyutadéva Maháráyu, seated on the diamond throne at Vijayanagar, was ruling, Timmaráju Nandayya-gáru, the agent in the city of Udayagiri of Śrīman Mahá-mandalésvara (Śrī) Ráju China Tirumala Ráju Maháráju, after making prostrations to the divine lotus feet of

Védádri Śrī Narasimhadēva, issued a charitable edict as follows:—On the holy occasion of Utthāna (the day of the awaking of Vishnu) the 12th he presented the village, otherwise named Komarapúdi, situated to the south of the hill Védádri and to the west of . . . in the śīma of Prabhākarapatnam, in Pánka nádu, in Udayágiri Rājya, which is attached to the chiefdom of Śrī Rāju China Tirumalayyadēva Mahārājulu, to Śrī Narasimhadēva for sacred food (*amritapadi*), to secure long life, health and increase of wealth to Achyutadēvarāyalu. May the deity enjoy it! Thus runs the charitable edict.

1. స్వస్తి శ్రీ జయభ్యు
2. దయశాలివాహ
3. న శ గరరం అగు నేటి
4. (పాథివ సంవత్సరపాల్లు
5. ౧) శు ౧౫ బు! మున
6. (శ్రీమత్సహామండలేశ్వ
7. ర) అచ్యుత దే
8. వసుహారాయలువారు విజయన
9. గరమందు వజ్రసింహాసనా
10. రూఢులై పలుచుండ
11. పుదయగిరి వట్నంబున
12. శ్రీమత్సహామండలేశ్వర (శ్రీ)
13. రాజు చిన తిరుమలరాజు
14. మహారాజులవారి కార్యక
15. త్తలై న తిమ్మరాజు సంవత్స
16. గారు వేదాద్రి శ్రీ నరసింహ
17. దేవుని దివ్య శ్రీపాదపద్మము
18. లకు సాష్టాంగదండప్రణామ
20. ౦ బులు సమపింఛి యిచ్చి

21. న ధర్మశాసన క్రమమెట్లన్నను.
22. (స్వా) మిని శ్రీరాజచినతిరమ
23. లయ్య దేవమహారాజులకుం
24. నాయంకరానకుంజెల్లె
25. వుడయగిరి రాజ్యంపాంక
26. నాండు ప్రభాకరపట్నం శీమలా
27. వేదాద్రికి దక్షిణం న . . .
28. వడ్డర కొమరపూడి అనెడు
29. వరనామముగల ఆచ్యుతదేవ
30. రాయులకు ఆయురారోగ్య అ
31. ఇశ్వర్యాభిప్రది అవునట్లగాను వు
32. ద్దానద్వాదశి పుణ్యకాలమందు
33. శ్రీ నరసింహ దేవునికి అమృ
34. తపక్షకు సమఃపించె దెవుండు
35. అవధరించెడి ధర్మశాసనం.

NELLORE (35).

[Kommarapudi, Telugu. On outside wall of temple on Narasimhakonda.]

TRANSLATION.

On the 15th of the bright half of Kártika of the year Pingala, Sríman Mahámandalésvara Chálikya Náráyana Chauhattamalla¹ Ranavijaya² Velamapáti Tirumala

¹ Chauhattamalla—(1) A hero having the strength of four elephants—Chaturhashtamalla (2) Vishnu—Chaturhashtamalla.

² Ranavijaya—A conqueror (Arjuna) in war.

Rájayadéva Mahárájulaváru performed service to Védátri Sri Narasimhadéva and the shrine (of that deity).

NOTE — Compare Nellore No (112) where the name of a different man of perhaps the same family is given as Chálukya Nárayana Chauhattamalla Ranavijaya Vengalayya

1. పింగళ సంవత్సర శాస్త్రీక శు కులు శ్రీమన్నవమండ్ల
శేష్వర చాళిక్యనారాయణచౌహత్తమల్ల
- 2 రణ విజయ వెలిమపాటి కిరుమలరాజయదేవ వ హా
జల వారు వేదాద్రి శ్రీ నరసింహ
3. దేవునికి తీర్థానకుల పుభయం.

NELLORE (36).

[Korutúru Telugu East wall of Puttanáthésvara temple]

TRANSLATION.

On the 9th day of the dark fortnight of Phálguna of the year Hevalambi, Changappa, son of Barhari Kónari Setti of the . . . Patindala *gotra* founded an endowment for providing a daily offering of 3 measures of rice daily to Puttanátha (god) and Párvatidévi (goddess) of Kóraturu for the religious merit of his father Kónari Setti and his mother and put it in the possession of the temple servants. The temple servants should maintain this in perpetuity as long as the sun and moon last.

1. హేవళంబి సంవత్సర పాల్గుణబింబ
2. పటిండల గోత్రం బహారి కోనరిసెట్టి కొడుకు
3. చంగప్పరమ తండ్రి కోనరిసెట్టికిన్ని తమ తల్లికిని పుణ్యం
- 1 కాసు కొరటూరి పుట్టానాథునికిన్ని పార్వతి లక్షచారణకు

5. వైవేద్యానుగ దినముదినము మూండుపళ్లుబియ్యము స్వా-
మి ఆ
6. రాఘనకున్న కట్టడ సెసి స్తానికులవశాన యిచ్చెను యీ
7. పుణ్యం స్తానికులు ఆచంద్రారకస్తాశగా న
8. దువువారు.
-

NELLORE (37).

[Korutūru Telugu. From west wall of Puṭṭanāthē-
śvara temple.]

TRANSLATION.

Basudēvu gave golden ornaments to Śrī Putanādhā (deity). These jewels will last as long as the sun and moon exist. Such being the case, those who misappropriate them will incur the sin of killing cows and Brahmans near the Ganges.

శ్రీ పుటనాంధునికి ప్రింప్పంబను
దేవు సమపించిన బంగారంపట్టలు
యీ పట్టం ఆచంద్రారకస్తాయిగా
ను పుండును యిది గనక య
వ్వారు అవహరించుదలచెవారు
గంగకరణగోపు బ్రాహ్మణుని
వధించిన పాపానం బోవువారు.

NELLORE (38).

[Korutūru. Tamil. From wall of enclosure of
temple.]

TRANSLATION.

. for sacred food, and flowers . . .
. these lands (free of tax)

to last as long as the moon and sun endure . . .
 . . this charity.

- [1] க்கு அமுதுபடி சாததுப்படி தி-
 [2] பொரு இந்நிலைகளுக்கு ரொ-
 [3] ஸ்பந்தமாநுமகச சந்திராதிததவ-
 [4] எவதெ கொ . . . இதனை

மத்து

NELLORE (39)

[Korutúru. Tamil. East wall of temple Unintel-
 ligible]

NELLORE (40). (A.D. 1190-91 ?)

[Kóvúru. Tamil and Sanskrit in Grantha character.
 Opposite Vishnu temple]

TRANSLATION

Hail! Prosperity! This is the edict of the glorious
 (god) Gó pálanátha, the lord of the world, who is
 worshipped by crores of gods and kings.

In the Śaka year expressed by *pra*(2), *khya*(1), *ya*(1),
gno(1), (or 1112), the king Siddhi gave to the god
 Góvinda (some portion here is not clear) the village of
 Kóvúru.

In the Śaka year one thousand one hundred and
 twelve corresponding to the 14th year of the reign of the
 emperor of the three worlds who was pleased to take
 Maduru and the crowned head of the Pándya, the
 glorious Kulóttuṅgachólaáya, Madurántakapottapichóla
 (alias) rayan . . . at Tiruváyp-

pádu in Nellore alias Vikramasingapura, (situated) in Pidanádu in Chédikulamánikkavalanúdu (a sub-division) of Jayankondachólamandala .

NOTE —This stone bears two Telugu inscriptions also. Of these one seems to be a portion of a Telugu copy of the above while the second is a fragment, dated S S 1468 The regnal year was originally read as the 32nd but has been changed on local inspection to 14th As a fact it should be the 12th apparently

- [1] ఖిలప్రీ యశస్విని ధిష్ణి-రా-
- [2] యశస్విని రా[గ]యశస్విని యశ-
- [3] క్షేత్ర-రా[గ]యశస్విని మోహ-
- [4] రాగయశస్విని యశ-
- [5] రాగయశస్విని [రా]గయశస్విని [11*]
- [6] యశస్విని రాగయశస్విని [రా]గయ-
- [7] యశస్విని రాగయశస్విని [రా]గయ-
- [8] యశస్విని రాగయశస్విని మో-
- [9] యశస్విని రాగయశస్విని యశ-
- [10] [రా]గయశస్విని యశ-
- [11] యశస్విని రాగయశస్విని యశ-
- [12] యశస్విని రాగయశస్విని యశ-
- [13] యశస్విని రాగయశస్విని యశ-
- [14] యశస్విని రాగయశస్విని యశ-
- [15] యశస్విని రాగయశస్విని యశ-
- [16] యశస్విని రాగయశస్విని యశ-
- [17] యశస్విని రాగయశస్విని యశ-
- [18] యశస్విని రాగయశస్విని యశ-
- [19] యశస్విని రాగయశస్విని యశ-
- [20] యశస్విని రాగయశస్విని యశ-
- [21] యశస్విని రాగయశస్విని యశ-
- [22] యశస్విని రాగయశస్విని యశ-
- [23] యశస్విని రాగయశస్విని యశ-
- [24] యశస్విని రాగయశస్విని యశ-
- [25] యశస్విని రాగయశస్విని యశ-

- [26] . கரு மதுராந்தக[பொ]-
 [27] [த*] தபட்சசெ . . .
 [28] யசையன . . . ட .
 [29] ட்டிதகுள . . . கதி
 [30] சந்ததவ . . . தசந
 [31] தருவின . . . கக
 [32] குமதத . . .

NELLORE (41)

[Léburu Persian. On pillars of gópuram of Chenna-késava temple]

TRANSLATION

This building was constructed by Muhammad Husain Beg Khán If, in the present building, the descendants of Husain Beg Khan live, they must look after the condition of the fakirs Should they hesitate, his younger brother Hamza Husain Khán will be invested with full powers .

این حویلی ماحیت محمد حسنی بیگ خان اگر در این
 حویلی حال و اولاد حسنی بیگ خان باشند آگاه ارحال
 درویش باشد و اگر مکرر می کنند برابر حرد ایشان جز
 حسنی خان را حاکم نمود *

NELLORE (42)

[Léburu Persian From pillar of gópuram of Chenna-késava temple]

TRANSLATION

Prayers and benediction This building has been
 pre ented to Imám Husain for the purpose of an Áshur

NELLORE (44).

[Léburu Telugu. In the Válésvara temple.]

TRANSLATION.

I have given a field in the swampy land for providing enjoyments in this temple. I have made the gift so that it may be maintained as a *Sarvamánya* (tax free).

1. యీ దేవళంలోను
2. దానుబోంగాను
3. . . . వాంకనుచే
4. నునిచ్చినాను సహమా
5. అన్యంగాను నడుపువా
6. అక్షరి యిచ్చినవాం
7. ధ్లును . . .

NELLORE (45).

[Léburu Tamil. From interior of Kunhálamma temple. Illegible.]

NELLORE (46). (A.D. 1591-92?)

[Marripídu Telugu. On a stone near the choultry.]

TRANSLATION.

Hail! In the year 1513 of the illustrious, victorious and prosperous Śālivāhana Śaka era, . . . Venkatādrī Nāyaningáru, the servant (2) of Vengappa Nāyaningáru, who is the grandson of Póli Nāyaningáru, and the son of Vengappa Nāyaningáru, granted with libration of water the village of Marripídu situated in Rápur śima and in Uḍavaguri *adiga* which was granted to Venkatapati

Nāyanivāru, who is the grandson of Peda Kondama Nāyaningāru and the son of Ammānāyanigāru, in ratification of the former gift to last as long as the sun and moon endure

Whoever whether among you or any one else covets this charity will incur the sin of killing a cow and a Brahman near the Ganges, and will incur the sin of killing his parents and his *gurus*.

Thus has this charitable edict been issued. Śrī! Śrī! Śrī!

1. స్వస్తిజయ
2. భృదయ శాలి
3. వావాన శకపక్షము
4. గృగృ ది పెదకొం
5. క్షమనాయని
6. గంగారి పాత్రు
7. లైస అంమ్మనా
8. యనిగారింపు

Second side.

9. త్రులైస వెం
10. కరటపలినా
11. యనివారిక
12. యియ్య సవ
13. ధరించిన వు
14. దయగిరి రా
15. క్షమనాయని
16. రాంపూరి శి
17. మరొను నడిచె
18. మరిపాశ్చిరా

19. మం ధారవోస్
20. . . .
21. . . పోలి
22. నాఇనింగారి
23. పోత్యలును
24. వెంగప్పనాఇ
25. నింగారి పుత్య

మదలకకా } These Tamil
 కకదమమక } letters appear.

Third side.

26. దు వెంగప్పనా
27. ఇనింగారి పా
28. లించిన వెంక
29. త్రాది నాఇనిం
30. గారు పునః ప్ర
31. తిప్పగాను ఆ
32. చంద్రాకర్ణంగా
33. ను నడిచెట్టుగాను
34. . . కళ
35. . డ
36. . .
37. . లిఇ
38. లముఖ
39. చ్చిర యీధముపు
40. మీలొనుగాకయ
41. వ్వరు ఆశించినా
42. ను గంగక త్తేంగో

Fourth side.

43. బ్రాహ్మ ని
 44. పథియిం ద్విస
 45. పాపానమ
 46. తల్లిదండ్రా
 47. జురు గురు
 48. పురుషుం ప
 49. ధియించి
 50. స పాపానం
 51. పాదురు ఇ
 52. ట్టనివ్రాశం
 53. చ్చిన ధర్మ
 54. శాననం శ్రీ
 55. శ్రీ శ్రీ .

NRLIORE (47). (A.D. 1638-39.)

[Módeguntā. Telugu. Near choultry to west.]

TRANSLATION.

(Adoration to) Śrī Rāma! Hail! on the 2nd of the bright half of Chaitra of the year Bahudhānya, corresponding to the year 1560 of the illustrious, victorious and prosperous Śālivāhana Śaka era, Volugóti Venkaṭapati Nāyanivāru . . . issued this charitable edict for the tank voṭti

*

*

*

*

1. శ్రీరామా
2. స్వస్తి యాభ్య
3. దయ శాలివాహన

4. శకవషణంబులు
5. గౌరం అగు నేటి
6. బహుధాన్య సంపత్తి
7. ర వైశ్రవ శుభం వెలు
8. గొటి వెంకటపతి
9. నాయనింపారు .

Second side.

10. గారు చెర్వుకు
11. వెళ్ళించిన ధన శాసనం
12.
13.
14.
15.
16.
17.
18.
19.
20. వెట్టివాడు

NELLORE (48).

[Nāyundupālem Telugu. Fallen stone in field to north of village]

TRANSLATION

* * * *

They will enjoy. The field given to Prakāśa Dēvata is to be maintained by Biddalākū Mallunāthundū

He who obstructs this will incur the sin of eating food from the skull of his eldest son. He who maintains it May it cause great prosperity !

* * * *

1.

2.

3. అనుభవించువారుగాను

4. సెసి ప్రకాశదేవతకూను

5. ఇచ్చిన శేనుకు బిడ్డల

6. కూ మల్లినాథుండు

7. సెల్లించెదీనికి విఘాత

8. ముసేసినవాండు తన

9. పెద్దకొడుకు క పాఠము

10. న వన్నము పెట్టికొని కుడి

11. చిన పాపానంబుండు

12. వారు దినిపాలించినవానికి

13. . . అనె తలనుండు

14.

15. న మంగళమహా శ్రీ శ్రీ

16. (సిద్ధము వాసలిండు

17. నట్టిన వాడికి . రిలాప)

* * *

NELLORE (49)

[Nellore Telugu From a Muhammadan tomb at Dargamitta.¹ Evidently the stone was taken from an older building An unintelligible fragment]

1. రామేశ్వర శ్రీకాళికావికర్ప శేష్వరచేన
2. శ్రీపాదపద్మరాధకులైన తిరుపతిమ
3. కృతివ్యాభావతత్ఫలాలస్థ నెలూరు
4. ను మాధుర, దేవిభూంతలికివనాయ
5. గర్భద్రోహులకు లోనుగాకతమలోందాము
6. మున్ను పుచ్చుకొన్నం నోరిమప్పాతం తిరుపతికుల
7. రువచ్చిన దాంకాను తల్లివచ్చినవారు.

¹ Of Dargamitta it is said in the District Manual that tradition declares it to have once been the site of a large town surrounded by a forest known as Dandalāranvam. Tradition has it further that the ghosts of the lions which once inhabited that forest still wander roaring about the locality. These ghostly noises so terrify sleeping elephants that they die of fright (cause and effect; there are no elephants in the neighbourhood). Dargamitta is now the European quarter of Nellore and takes its names from a group of tombs of Muhammadan saints. Of the chief of these it is related that he lost his head in battle and, carrying it with him wandered about the world looking for a place for his grave. When he got to Nellore he was so pleased with it that he decided to settle there which he did and over his remains was raised one of the tombs now standing. The tombs are said to have been discovered two centuries ago by Muhammad Rahimtulla ancestor of the present inamdar along with an iron plate bearing an inscription that twelve martyrs were buried on the spot. This plate is said to have been presented by the finder to the ruler Nek Nām Khan (obviously a fancy name) who established the existing inam. While on the subject of Nellore we may mention that there is in one of the temples of that town a seated figure about life-size which now bears the Vaishnavite mark but which is clearly a Buddha or a Jain saint probably the latter. It is called the Kōṇṇṇi Pavi, having been dug up when a pond or kōṇṇu was constructed half a century or so ago in front of the Collector's catcherry. Scattered here and there about the town and indeed about the District generally are numerous small images of a Jain type but we know of no other approaching the Kōṇṇi Pavi in size.

NELJORE (50).

[Nellore. Tamil. Built into the big Muhammadan tomb at Dargamitta]

TRANSLATION.

We shall maintain (the charity) as long as the moon, and the sun endure. With this promise, Kitti Álan, goldsmith of Kúvam and son of Máveduttán, presented one evening lamp and Porúmal the goldsmith, son of Ton-dáravén, the son of Orrikondár of Palantandala, presented one evening lamp. (For these lamps they give a *mádu*). This *mádu* to be lent out on interest
Madurántaka Potta whoever injures this will incur sin. (The second side is of the reign of Kulóttunga Chóladéva and seems to record the grant of some land to the god Akkasárisvara).

- [1] தித்தவரை செறுத்தருகடவொ-
- [2] ம[ரக] கூவததில விழுக்குழை-
[3] வானமாவெடுத்தால மகந
- [4] க[த]திஆழவாந வைச்ச சந-
- [5] திவினகரு க பழனதண்ட-
- [6] ல்தது விழுக்குழை ஒற்றிகொ-
- [7] ணடார் மகன தொண்டாரெ-
- [8] வன மகந பெருமாள் இட்ட
- [9] சநதிவினகரு க இமமாடை
- [10] ஏற இழிச்சி இறை இ
- [11] மதுரநதகப்பொத்த
- [12] னென இதுக்கு அகி
- [13] யில மொவடுபெ பண

Second side.

- [1] ஸ்ரீநீ பரீ குலெத்தது
- [2] வது அககயாவிழாழு

- [3] ரவனென பெரி எரிநிழ
 [4] உதனா சய புஞ்சை க
 [5] பறசெரிககு தெற்கு

NELIORE (51)

[Nellore Tamil. Built into the big Muhammadan tomb at Dargamitta]

This inscription is made up of two fragments One of these records the gift of gardens by Pottapichóla alias Gandagópála with libation of water to the deity Akkasháhi, and prays that it may be kept under the protection of the Máhészvaras It gives boundaries but they are not complete.

The second appears to be a gift to the god Tirunágésvara It was received by Dévapillai, son of . . . and Kalatti Udayár and they bind themselves to maintain the charity as long as the moon and sun endure

- [1] எச இந்த கெதகுடி யாராவ-ஒலி-
 வணணி
 [2] ஸனெக பண்டாரிககொயில மட
 வினாச
 [3] திதியும் வழிகு வடகும் தொடடம
 குழிடு
 [4] ளிககு மெற்குததொட்டம செங்கழனி
 குழி
 [5] ழி சாடிய இததொட்டகன அகக-
 யாவி-
 [6] மகு பொததபபிசசொழன கண்ட
 கோபா-
 [7] ளு-ய வணணினெக ஸ்ரீராமேஸ்வர

Second set

[1]	மே திருநாசைம-
[2]	மகந் தெவபிள்ளை . .
[3]	காளத்தி உடையார
[4]	பிள்ளை உள்ளிடார .
[5]	கைககொண்டொம் .
[6]	தவ்வரை செலுத்த
[7]	ம்

NELLORE (52) (A D 1635-36)

[Nellore Telugu From the bund of the big
Nellore tank]

TRANSLATION

Hail! On the 15th day of the bright half of Śiavanṛ of the year named Yuva, corresponding to 1557 of the illustrious, victorious and prosperous Śālivāhana Saka era, Arulā Rāghayamgāru issued a charitable edict as follows for the *mēṛās* of the tank of Nellore under the orders of Srimat Velagōti Venkatapāti Nīyanāyṣamvāru. We have granted with libation of water the *mēṛās* collected from all the fields under this tank within the four boundaries and ordered that they should be spent on the tank by the residents of the town ⁽²⁾. Therefore those who walk by those places, the cultivators, the *lāḍṣas*, and the *kānamas*, should give the grain derived from the *mēṛās* of this tank to Upparas and get the tank put in order by them. If any fail to carry this out they will be considered to have¹ given their honour to Mālas and Madigas. In such terms has the charitable edict been executed.

¹ The phrase apparently means prohibited persons.

Paramahansa is the title assumed by a Hindu sannyasi after a certain stage in his spiritual progress

- 1 శ్రీమద్వి
- 2 శ్వాధిష్టాపన
- 3 పరమహంస
- 4 సద్గురు దత్తా
- 5 శ్రేయస్వాము
- 6 లవారి ధర్మ
- 7 మతం ।

NELLORE (54) (A D 1573-74)

[Nellore Telugu From northern wall of Ranganāyā-
kulasvāmi temple]

TRANSLATION

Hail! On the 15th of the bright half of Vaisākha of the year Srimukha, corresponding to 1495 of the illustrious, victorious and prosperous Śhivāhana Saka era, Venkatapa Naidu, the secretary (mudrakartā) of Veligóti Timmapa Nāyaningāru the agent (kāryakartā) of Srīmad Rājādhirāja, Rāja Paramāśvara, Śrī Vīra Pratāpa Śrī Vīra Śrī Rangarāyadēva Maharāja, for the religious merit of the Rājalu (Rangarāja) and Timmapanāyanī-(ngīru), made the following arrangements, for showing respect to Panchahānas¹ during the festival days of Palikondanatha of Nellore We shall show respect to all the Panchahānas who come in the car as at Tirupati (2)

¹ The five classes of artisans

The *Sthala Karanams*, *Kāpus*, *Settis* and *Pāka Reddis*¹ having been made to agree to the observance of this etiquette, if any obstruct this etiquette, they will incur the sin of killing cows, Brahmans and newly-born infants near the Ganges.

Srī

This edict has been written by Karanam Muttarāju Venkatādiri

1. స్వస్తి శ్రీ జయభ్యుదయ శాలివాహన శకవరుషంబులు ౧౮౯౫ అగు నెంట్టి శ్రీముఖసంవత్సర వయిశాఖ శుకల విశువద్రా జాధిరాజ రాజవరమేశ్వర శ్రీ కీరప్రతాప శ్రీవీరశ్రీరంగరాయ

2. దేవమహారాయలు ఆయ్యవారి కార్యకర్తలయిన వెలి గోటి తిమ్మపనాయనింగారి ముద్రకథ వెంకటప్ప నాయండు రాయలవారికిన్ని తిమ్మపనాయనికిన్ని పుణ్యముగాను । నెల్లూరి

3. పోలొండనాథునికి తిరుగ నిప్పింది తిరుతిరునాళ్లకు పంచహం వారికి నడపి మర్యాదకు కట్టండచేసిన వివరము॥ తేరుయెక్కివచ్చి యుండకు తిరుతిమర్యాదను పంచహం వారికి నడవంగలవారము

4. యామర్యాదకు స్థలకరణాలనున్న కాంపులనున్న శెట్టి పాకరక్షనున్న పొప్పించి యా యామర్యాదకు యవ్వరుదప్పినాను గంగకథను గోత్రాచాల పుట్టిన శిశువులనున్న వధించిన పాపాన బోవువారము॥ శ్రీ కరణంముత్తరాజు వెంకటాద్రి వ్రాసిన శాసనము

¹ This seems to mean "Religis of Pākonā ju"

NELLORE (55). (A.D. 1197-98.)

[Nellore. Tamil. North wall of Ranganāyākala-
swāmi temple.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! The following is engraved from
verbal orders received:—

This is the edict of Chitramēla who is the son of
the illustrious Bhūdēvi, and who was sprung from
the fourth class (Śūdra), (promulgated) for the benefit
of all the world

In the Śaka year one thousand one hundred and nine-
teen, the inhabitants of (a number of) *nāḍus* (Pédainādu,
Pérattinādu, Mungalārttainādu, Kadaiyasinganādu,
Pūngainādu, Tongaipūnūlnādu, Chakalanādu, Pottappi-
nādu) of Jyaṅkondachōlamandala having all as-
sembled at Chittiramēlimandapa in Tiruppārkadarehitti-
ramēlivinnagar, gave to the god at Chittiramēlivinnagar,
free of tax, lands to the extent of 2,200 *kūḷi*. We shall
give this (extent of land). He who hinders this will
incur the sin of stabbing a tawny cow on the banks of
the Ganges

Thus agreeing we have made the gift.

(Then follows a list of signatures of those who
consented to this grant)

[1] ஸ்ரீமத் திருவாயக[டு] கழகி முன்னுடைத்ததாக ஸ்ரீ-
சேஷ-குடேசுவராயுடைய வாசுதேவ-புத்தூர-சுவாமிநாதர்
பெருமான் கருணைமயம் விசுவரூபாயுடைய அருள்வழியாக . .
புத்தூர-சுவாமிநாதர் நியாய நடாதகுடேசுவர ஜயநா
கொண்டசொழமண்டலத்துப் பெடைகாட்டு இவ்வைய .
. . . இவ்வையத்தொழும் பெருமான் கருணைமயம்

[2] வி[ர]விஷயத்தொழுங்கக[ர]மததைகாட்டு விஷயத்தொழுங்கடையசசினககாட்டு விஷயத்தொழு[ம] பூகைககாட்டு விஷயத்தொழுங்கதொங்கைப்பூது[ள]காட்டு விஷயத்தொழுங்கசகலகாட்டு விஷயத்தொழுமபெ[நதபபிகா]ட்டு விஷயத்தொ[ம] உட்பட்ட பெரியகாட்டு விஷயத்தொ[ம] சகரயாண்டு ஆபீரத்தொருநூற்றொருபத்தொன்பதாவ-

[3] (த)தததிருப்பாறகடற சித்திரமெழிவிண்ணகரிததித்திரமெழிமண்டபத்துக்குறைவறககடி நிறைவற நிறைநதிருகது இச்சித்திரமெழிவிண்ணகரொம்பெருமானுக்கு எங்களை திருவிடையாட்டமாக வைத்துக்குடுத்த பரிசாவது டெருராளவை ஆபீரக்குழியும் நடுவுதததாள்களை எழுதுறறைமபது குழியுஞ்சிறசாளவை ஐந்துக்குழியும் உள்ளிட-

[4] இப்படி விடி[ததா]பெரிய காயகாக்குப்பழைத்தாரபட இது விடககடலாகளாகவும் இது விலககினா கெனகைககரைக்குராதபகக்குத்தினுன பாவத்தெப்படலாராகவும் இப்படி சமமதித்து வைத்துக்குடுத்தொம் பெரியகாட்டு விஷயத்தொ[ம] பணியாள சித்திரமெழிவெள்ளை எழுத்து இப்படிக்கு இவைகடுவெவிவிஷயச்சொபதி எழுத்து இப்படிக்கு

[5] இவை முதிபுறத்துக்ககைககொண்டாளெழுத்து இப்படிக்கு இவை கண்டாராயணபுரத்துத்தாயிரட்டகுடி எழுத்து இப்படிக்கு இவைகொள உருப்பிரட்டகுடி எழுத்து இப்படிக்கு இவை வெனகூ சொமிரட்டகுடி எழுத்து இப்படிக்கு இவை அலலூர் முப்பிட்டகுடி எழுத்து இப்படிக்கு இவை அலலூர் அபித்தமி-

[6] பபடிக்கு இவை விரிபூசசியபயகாயககொழுத்து இப்படிக்கு இவை ப .

NELLORE (56)

[Nellore Tamil From northern wall of Ranganāyakaśwāmi temple]

This inscription refers to the grant of land in various villages

[1] ஸ்ரீராம சிவசபபைநாடு மன[ா]பொழில் குழி ஐதா-
மம் அப[பு]ர குழி தாமககுமாரகுழி ஐஞனாமகம்-
பபூரகுழி ஆயிரம் குடிசரெறுகுழி முன்னாறு சிவககனபபூண-
டி குழி இருதாமம் இவனாசுழி முன்னாறு ஓட்டபபூணடி
குழி ஐஞ[னாறு]

[2] மிறுதநிபூதநககா குழி முன்னாறு குருக்கீரவார குழி
ஐஞனாறு ஊட்டககா குழி முன்னாறமைமபது கொமமப-
பூணடி குழி இருதாறு விகதா குழி நானாறு பெனனிக-
கா குழி இருதாறு பிடிபூமுன்னாறு

[3] சாதெயனகொனனா குழி இருதாறு விருகககபொ[ல]-
வி குழி முன்னாறு கொமெயனபூணடி குழி இருதாறு பாநி-
செலமை குழி தாமதமபது முககொடுகுழி தாறு வெமுா குழி
முன்னாறு முலககலதாணைபூணடி குழி

NELLORE (57)

[Nellore Tamil North wall of Ranganāyakaśwāmi temple]

This inscription is not complete. It is dated in the cyclic year Pingala corresponding to the second year of the glorious Kōlōttungachōlādēva who was pleased to take Madurai, Nam (Ceylon) and the crowned head of the Pāndya king, and the fifteenth year of the reign of the glorious Kulōttungachōlādēva who was pleased

to take the crowned head of Vīrapāndya, on the date corresponding to Friday with the *nakshatra* Revati, the fourteenth day of the month of Vriśchika. It records grant of 250 *kuls* of land and closes with a number of signatures.

The year of the former Kulōttunga was read first as second but on check *in situ* as twentieth

[1]	விஷயத்தொழும்	விஷயத்தொழும்
நாட்டுவிஷயத்தொழுகை	டடதபாடு நாட்டுவி-	
ஷயத்தொழுகைடைப	நாட்டுவிஷயத்தொ-	
முது	காட்டு விஷயத்தொழுகைடை	

[2] பிசுலு வ[வொ]வயரத்தமதுரையும் சமுமுமுநொ-
ணடு பாண்டியன முடித்தலை கொண்டருளின ப்ரிகுலத்தனக-
சொழ்தெலாகரு யாண்டெவிரண்டு(?) பாண்டியன முடித்தலைகொ
ண்டருளின ப்ரிகுலத்தனக சொழ்தெலாகரு யாண்டு பதி-
வை[நதா]வது ஸ்ரீபதிநாயகனுபபதி[காலாநதி]பதியான வெ-
ளன்கிழமைமும் ரெவதியுமான நாள இம்மண்டலத்து கெல
லாரான விககிரமசிகபுர . . .

[3] இக்கண்ணவை இருதாழைமபது குழியும் கீரிலத-
திலெ விட்டு நாறு முலைபிலு[த]திருவாழிமஞ்சித்திரமெழியும்
இட்ட கல நடசெசத்திராதித்தவரை செவலககடவதாக விடக-
டவொமாகவும் இப்படி மிவாணபுரசெவகம் விறதாளன-
தெமெழிவிடத்து மககடவா எவலாமும் விடககடவ .

ரகவும் .

[4] இவை செவலா உடையான எழுத்து இப்படிக்கு
இவை குறட்டபழணடிப்பிரட்டகுடி எழுத்து இப்படிக்கு இ-
வை கொடுவரு வெளான எழுத்து இப ணடிப
பிரட்டகுடி எழுத்து இப்படிக்கு இவை கொடுவரு வெளா
எழுத்து இப்படிக்கு இவை உருவா உருவயாகொண்ட ரொ-
யத்தரட்டி எழுத்து இப்படிக்கு இவை பூத்தக்கூ இராவிட்ட-
ட்டி எழுத்து இப டிமாறு

[5] டிருடி எழுத்து இப்படிக்கு* இவை முக்கூழர்ப்-
 பொ ரிட்டகுடி எழுத்து இப்படிக்கு இவை
 குயிலூர் இராசெகந்திரசொழுவெந்த ரிட்டகுடி
 எழுத்து இப்படிக்கு இவை குயிலூர் இராசெகந்திரசொழுவெ-
 வெகுவெள்ளெழுத்து இப்படிக்கு இவை செறுவனார்த்திருக்-
 காளத்தி தெரிட்டி. எழுத்து இப்படிக்கு இவை சதுமலவாசா-
 ட்டி. நாயக்கவெழுத்து இ

NELLORE (58).

[Nellore. Tamil. On the northern wall of the Ranganāyakulaswāmi temple appear lists of lands granted to the temple. It has not been thought necessary to print them.]

NELLORE (59).

[Nellore. Telugu. Western wall of Ranganāyakulaswāmi temple.]

TRANSLATION.

Up to (on) the 5th of the dark fortnight of Chaitra in the year Śrīmukha, the dancing girl of Śrī Talpagiri Ranganātha Svāmi gave a *paṭṭi* of dry land in Pāta Chintapalli for providing services with sandal and basil (*Ocymum sanctum*) of Venkaṭā Chāri

ஸ்ரீமுகுநாம சுவமீ
 திர வ டு வரக ஸ்ரீதலுரி
 ரங்கநாதஸ்வாமிவாசி ஸாநிதி

చంధనం తులసి కైంకర్యములకు
 పాతచింతపల్లి వెలిచేనూపట్టి
 ని యీ వెంకటచారిదిన్ని చేటాం . .

NELLORE (60). (A.D. 1301-02.)

[Nellore. Tamil. Western wall of Ranganāya-
 kulaswāmi temple.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the Śaka year 1224 Plavanga (Plava?) corresponding to the 12th year of the reign of the emperor of the three worlds, the glorious Rājagandagópaladēva, on the date corresponding to Monday with the *nakshatra* Róhini, the tenth day of the bright half of the month of Makara, I, Madurántakapóttapichóla *alias* Rānganāthan *alias* Rājagandagópaladēva, gave to last as long as the moon and sun to (the god of) Chitramélivinnagar namely Pallikondaperumāl at Tiruppárkadal in Nellúr *alias* Vikramaśingapura (situated) in Padainādu in Chédikulamánikkavalanādu (a sub-division) of Jayan-kondachólamandala, for ceremonies including sacred food, ornaments, daily offerings and temple repairs, free of tax and as exclusive property, the dry and wet lands included within the four boundaries of the village of . . . in Padainādu.

If there is anybody who obstructs this charity, he will incur the sin of killing of a tawny cow on the banks of the Ganges

NOTE.—The date was first read as 1228 but on check *in situ* appears as 1224 The cyclic year is given as Plavanga, but we should

don'tless real Plava which is SS 1221 current Tongra with other inscriptions however, we ought to have the *xyre* Saka year 1221

[1] ஸ்ரீ சகசாயாண்டு துஷ்டமஸ [விவஸக-
ஸ-ஷஸகரி சிங்-யனசரகசவத்திகள ஸ்ரீ இராசகண்டகொ-
பாலதெவற (௧)ரு யாண்டு

[2] பனவிரண்டாவது மகசகாயாறு ஸ்ரீபகதத்த ஸ-
மிபும கிங்கடநிழமைபும பெற்ற உரொசனிகள மஹாசா-
தக—

[3] பபொததபபிசொழன் ரெயகோதள ஆன இராசக-
டகொபாலதெவனென ரெயங்கொண்டரொழ-

[4] மண்டலததாரெதிருமமாணிகககனகாடபபடை நா-
ட்டு நெலமுரான விகிசமபிங்கபுசக்கு

[5] திருப்பாறகடல ரததிரமெழிவினனகரான பனவி-
கொண்ட பெருமாளுக்கு அமுதுபடி சாதகுபபடி உளனிபட
மிமத-

[6] நகளுக்கும் திருப்பணிக்கும் உடலாக படைகாட்டுத்-
தண்டி பழுது நாதபாறகெலலைக்கு உடபட்ட நனரை-
புனசை சிலம் திருவி-

[7] [டையாட்டம்] ஸ்ரீமான்மரியமாக ரததிராதிததவனா
ரெலவதாக விடென இய்யிலகநிஞானடாநில கெனகை-

[8] [ககரையில கு]ரதபகககொனனான பாலததிலெபடு
வான

NELLORI (b1)

[Nellore Tamil From western wall of Rangma-
yakulaswāmi temple]

TRANSLATION (*Abstract*)

Hail! Prosperity! In the _____ of the reign of
the emperor of the three worlds, the unequalled among

kings, Sundara Pándyadéva, we (the king) gave at the recommendation of Kálingaráyar the village of Mávadikundai in Mundanádu, all the lands in the village, wet, dry, house sites, gardens and other lands, taxes and rights of ryots, inévári (?), sittáya (toll ?) and all kinds of taxes accruing from the village, from the month of Ávani of the same year, for offerings in the hall constructed in our name (and) called Sudarapándyaśandi and at festivals and for daily offerings to the god Chittinamēlivinnagar namely Pallikondaperumálat Nellúr *alias* Vikramáśingapuram situated in Padainádu in Chédikulamánikka-valanádu.

[1] ஐஐசி ஸ்ரீ திருபுவனசசக்ரவத்திகள கொடுக்கின்றமை-
கொண்டான கந்தரபாண்டியகேவலதரு யாண்டு

[2] வணிரமாதமுதல செதிருவமாணிக்கவளநாட்டுப்பெ-
டைநாட்டு கெலவூரான விகிரமசிவகபுரத்தத்திரு

[3] சித்திரமெழிநணுகா[வி]பள்ளிகொண்டாமுவாதரு கம்-
பெராவ கடடிகள் சுகந்திரபாண்டியன சக்திகரும் திருநா

[4] அமுதுபடி சாத்தபபடி உள்ளிட்டு வெண்ணெ மீதத
கிமனதவாளுக்கு முண்டநாட்டு மாவடிருண்டை

[5] வலைகரு உட்பட்ட நீரகிலமும் கருஞ்செய .
புனசையும் கத்தமும் தொட்டமும் குழங்குச பபரிவவும் மறது .

[6] ட்டவைசிறகுக்குடி இருக்கும் கடமை[வி]னெவரி சித்-
தாயமும் மறதும் எப்பெறப்பட்ட வரிகளும் உட்பட்ட ஸ .

[7] மாகத்திருவிடையாட்டமாக இடப்பெற வெணுமென-
து காவிகராயா சொன்னமையில இவ்வூழ்வாரசகு

[8] னா ரெவ்வதாக இவ்வூர் குடுத்தொம் இதுவிலக்[ந்]ன-
ருண்டாகில் கெற்கைக்கனாயிற் குரால் பசுவைக்

NELLORE (62). (A.D. 1299-1300.)

[Nellore. Tamil. Western wall of Ranganāyakula-
swāmi temple.]

TRANSLATION.

In the expired Śaka year 1221 corresponding to the
9th year of the reign of the emperor of the three worlds,
the glorious . . . [Gaṇḍa] Gópaladēva, on the
date corresponding to Monday with the *nakshatra*
Anusha of the bright half of the month
of Makara, [Maḍurāntakapo] ttapichóla, the glorious
Raṅganātha *alias* Rājagaṇḍagópaladēvan gave to the
god of Chitramēlivinnagar namely Paḷlikoṇḍaperumāl at
[Tiru]ppārkaḍal in Nellúralias Vikrama[śiṅgapura] (situ-
ated) in Padaināḍu in [Chédi]kulamānikkavalanāḍu (a
sub-division) of Jayaṅkondachóla[maṇḍala] for daily
offerings and temple repairs, as long as the moon and
sun last, free of tax with libation of water, the dry
and wet lands included within the four boundaries of
the village of . . . ṅgalakkonḍai.

He who obstructs [this] charity will incur the sin
of killing a tawny cow on the banks of the Ganges.

[1] க [ண்டு] கதூஉடையக செல்லாரின்ற
திரிபுகனச்சக்கரவத்திகள புரி-

[2] பாலதெவற்கு யாண்டு ச-லது மகர-
காயத்து வஸ்துபகஷத்து

[3] ட்ரிழமைமும் பெற்ற அனுழத்திகள
ஜயங்கொண்டசொழி-

[4] குலமாணிக்கவளநகரட்டுப்படைநகரட்டு
கெல்லூரான வி[சு]-ம]

[5] ப்பாற்கடற்சித்திரமெழிவிண்ணகரா-
ன பனனிகொண்டபெருமாளுக்கு

[6] படி உளசிட்ட நித்தமீமந்தங்களுக்கு-
திரு பணிகளுந் உடலாக-

[7] ரத்தப்பிச்சொழன் ஸ்ரீங்கநாதரான
இராமகண்டகொபாலதெவன நந்தா-

[8] கங்ககொண்டை நாதபாற்கெலலை
உட்பட்ட நனசையும் புனசை-

[9] லுந்திருவிடையாட்டமச்சச்சத்திராதி-
த்தவனா செலல உதகவஞ்சுட்டமாக

[10] ஐம் விலககிரா கெய்கைக்கனாவில்
குரப்பககொளான பாப-

[11] டவன க

NELLORE (63)

[Nellore. Tamil. Southern wall of Ranganāyakula-
svāmi temple]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the reign of the emperor of the
three worlds, who was pleased to take Madurai and the
crowned head of the Pándya, the glorious Kulóttunga-
chólaúéva, . . . gave to Chutturamélivinnagar *alias*
Pallikondaperumál . . Setti of Tiruppárkadal in Nellur
alias Vikramasingapura (situated) in Pidaúdu in Chédi-
kulamámkkavalauádu, (certain villages, names not clear)
free of tax We the authorities of this temple agreed to
provide, as long as the moon and sun endure, rice, food,
food with vegetables, ghee and curds

[1] ஸீ^{தி} ஸ்ரீ திசியுலளர்ச்சக்கர[வர்]த்திரன் மருணையும்
பாண்டியன் மு[டி]த்தலையுங்கொண்டருள்ள ஸ்ரீ கு[லொத்-
துங்]க கொ[ள]தெ-

[2] செதிருவமாணிக்க வனநாட்டுப் பிடநாட்டு[டு]நெல்லா-
ரான விக்கிரமசிங்கபுரத்து திருப்பா[ம்]கடற் தித்திரமெழிநீண்
ணகாரான பள்ளிகொண்டபெருமான் கொ

[3] மசெட்டியாற்குச் சீவிதமான முண்டைநாட்டு பெரும்
பள்ளி நீ[ம்]ம[ல்] விளையுனர் திருவிடையாட்டமான தாமண
ம் வெந்நலகத

[4] முகபடிகாயமு[து*]கெய்குமுது தவிரமுதுடனெம் ச-
திராதித்தவரை செல்வதாகச் சமித்தொம் இக்கொயந்தானத்-
தொம்

NILLORE (64).

[Nellore. Tamil. Southern wall of Ranganāyakuḷa-
svāmi temple.]

This is a fragment dated evidently in the reign of
Kulōrtungachōlādēva who was pleased to take Madurai
and the crowned head of the Pāndya and it appears to
grant the village of Peṭṭidakundai
at Nellūr alias Vikramasingapura (situated) in Paṭṭanaṇḍu.

[1] தாகமதுகா[யு] . . .

[2] ணிக்கவனநாட்டு, பட்டைநாட்டு நெல்லாரான விக்கி-
ரமசிங்க[புரத்து]

[3] [மு]தூகொடியா சிதுகடமை நாட்டுப்பெட்டி[டி]லகொ
ண்டைத்

[4] உரான, பெட்டி[டி]டகுண்டையில் உடலானது
இக்காயனாகது

[5] வையலு வாக்கும் பூ[வா]சிரனாகம]
செலவதாகச் சிவபூதன் லான-

NELLORE (65).

[Nellore. Tamil. Southern wall of Ranganāyakoḷa-svāmi temple.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! The following is the list of evening lamps given up to the month of Chittirai of the 35th year of the reign of the emperor of the three worlds, the glorious Kulóttuṅgachóḷadéva who was pleased to take Madurai and the crowned head of Pándya, it being promised that the lamps will be kept lighted by means of the interest accruing on one *máḍai* for each lamp for the god of Chittiramélinnagar namely Pallikondaperumál.

[Then follows a list of the donors of lamps.]

[1] ஸ்ரீமதுரை[யும் பாண்டி[யனமு]டி[த்தலை]யுங்-
கொண்டருளின திருபுவனச்சக்கராவாத்திகள் ஸ்ரீ குலொத்துங்-
கொழுவெவாகு யானடு நயடு

[2] ஆவது சித்திரமொழிவிண்ணை[கா]ரன பள[ளி]கொ-
ண்டபெருமான கொயிலுக்கு இவ்வாண்டை சித்திரை மால-
வரை செலுத்த சந்திவினக்கு பொவி-

[3] பூட்டாகமாடை ஒன்று[கடு]காரு விளக்கு-[எற்றுவு]-
தாக மாடை இட்ட சந்திவினக்குக்கு முதல சிவபூதன் வானவ-
ராயகன் விளக்கு நா[ற]பதும் இளங்கிழவன்திருக்க[ா]

[4] எத்தியுடையான விளக்கு மூன்றும் துளம்பியங் வ
ை . . . மெதவன் விளக்கொன்றும் மெற்படிசுத்தர்
விளக்கொன்றும் சிவ[ா]தன் சொக்கா மானவர் [பிடிய]டுள்-
ளை]விள-

[5]

NELLORE (66)

[Nellore Tamil South wall of Ranganāyakaśvāmi temple]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the 28th year of the reign of the emperor of the three worlds, the glorious Rājā-rājadēva, in the month of Āni, one *nāḍai* was presented for an evening lamp (to be burnt) before Tiruklēli Udaya Viyalālvār by Vaitumban Pitusuramudaiyān

- [1] ஸ்ரீ ஸ்ரீ திரிபுவனசசககாவததிகன ஸ்ரீ[ரா]-
- [2] ஜராஜதேவாகரு யாண்டு இருபத்தெ-
- [3] டடாவது ஆனிமாசத்தில வைதுமபன [௮]து-
- [4] சுாமுடையான திருக்கெளி உடைய [ய] விய[லா]-
- [5] புவரமின இடம மாடை ஒ[னது]கரு சகதிவி
- [6] னாகரு ஒன்று

NELLORE (67)

[Nellore Tamil South wall of Ranganāyakaśvāmi temple]

TRANSLATION

Hail! Prosperity! Under orders verbally received (the following is engraved) In the 31st year of the reign of the emperor of the three worlds who was pleased to take Maḍurai and the crowned head of the Pāndya king, the glorious Kulóttungachóladēva, in the month of Mésha, (the undermentioned) was left (free of tax) by Periyasiddappanāyaka a follower of Madurān-
 rakapottapichóli alias Nallasiddhayaśa, to the god Chittaramēlinnagar alias Pallikondaperumāl at Tirup-
 pārkadal in Nelliā alias Vikramaśingapura (situated) in

Pédaimadu in Chédikulamánikkavalanadu (a sub division) of Jayankondacholamandala

He gave with libation of water the village of Virkadu free of tax to Pallikondaperumal, the village being included within the four following boundaries viz , on the east the boundary of Kólur, on the south the boundary of Mérappayal, on the west the boundary of Yámalur and on the north the boundary of Kurattur, after setting up in (that village) Virkadu (situated) in the same nádu (Pédaimadu) (the image of) Viddharasa-siddharasa

Those who violate this (charity) will incur the sin of those killing a cow on the banks of the Ganges, and the sin of those who kill their parents

[1] ஸ்ரீ விருவாயகெழவிமுனனுடைத்தாக மதுரை யும்பாண்டியன் முடித்தலைபுகொண்டருளிக திரிபுவநசசககர [வ] ததிகள் ப்ரீதுலொத்துவகசொழ்தெவறகு யாண்டு நயகா-வது டெ

[2] [மஷ]சாயறது ஸயவகொண்டெசாழமண்டலத்துச-செதிருவமாணிககவனநாட்டுபெடைநாட்டு நெலலூரான வி-கரமசினகபுரத்தத்திருப்பாற [கூறசித்]தாமெழி விக்ணகரா-ன பள-

[3] [ளி]கொண்டபெருமாளுக்கு மதுரநதகப்பொத்தப-திசசொழநான கலவலிவிரலா கனமிகளில பெரிய சிறதப்ப-நாயககன திருவிடையாட்டமாக விட்ட பரிசாவது [யிகநா]-

[4] டெவிறகாடுவலிவிரலவலிவிரலுரைவிடுவித்து நிரவாச-பித்து குதெ[த]னிதற்கு கிழபாறகெலலை கொ[ணூரெ]லலைக்கு மெறகும தென்பாறகெலலை மெறப்பபூசெ[லலை]கரு வட]-

[5] கரும மெலபாறகெலலை யாமலூரெலலைக்கு கிழக்கும வடபாறகெலலை குறட்டுரெலலைக்கு மிககாறபாலெலலைக்குடப-ட்ட விறகாடு திருவிடையாட்டமாகப்பள-ளிகொண்டபெரு மாளு]

[6] க்ஞக்குத்தொள் இது விசு[சு]யார் கெங்கைக்கரை கு-
ராற்பசு கொன்றார் பாவ[த்]தைப்பவொன் தன்-மாநாபிதாச்
களைக்கொன்றார் பாவத்தெ பொவார்

NELLORE (68).

[Nellore. Tamil. Southern wall of Ranganāyakula-
svāmi temple]

TRANSLATION.

Dévāṇḍai, son of Śivapūtan Senda Pillai, presented
one *māḍai*, for one evening lamp.

Mérvaigunḍa Pillai presented one evening lamp to
Tirumavár (?). Méradiyāṇḍai presented one evening
lamp.

- [1] சிவபூதன் செத்தபிள்ளை
- [2] மகன் தெவாண்டை இட்ட
- [3] மாதை ஒன்றுக்கு சந்தி-
- [4] விளக்கு ஒன்று மெ[த்]
- [5] வைகுந்த[பிள்ளை] திரு-
- [6] மவாற்கு வைத்த ச[ந்தி].
- [7] விளக்கு ஒன்று மெத-
- [8] தியாளண்டை வைத்த[த்]
- [9] சந்திவிளக்கு ஒன்று

NELLORE (69).

[Nellore. Tamil. Eastern wall of Ranganāyakulasvāmi
temple.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the tenth year of the reign
of the emperor of the three worlds, who was pleased to

take the crowned head of the Pándya and Madurai, the glorious Kulottuṅgacholadeva, we, the Mudalis belonging to the army and the citizens of the three streets of Nellur alias Vikramaśingapuram (situated) in Pedainadu in Chedikulamínikkavilánadu (a sub-division) of Jayankondacholamandala gave the money, 10 *chunnams*, accruing from certain dues (the details are not clear owing to the mutilated state of this portion) to Tiruppérkadal Pallikondaperumál of this city (Nellur)

We the villagers . . . gave . . . so that it may be maintained in other *mandalams* also

He who obstructs this charity will incur the sin of killing a tawny cow on the banks of the Ganges

[1] ஸ்ரீ ஸ்ரீ திரிபுவனசசகரவாததிகள பாண்டியன மு-
டித்தலைபு[ம]துரைபுலகொண்டருளின ஸ்ரீகுலொத்தவகச்சா.

[2] முதெவாகரு யாண்டி ய வது செயங்கொண்டசொழ-
மண்டலத்துசெ[சதிசுல] மாணி[கக]வனநாட்டுப்பெடை-

[3] நாட்டு கெலவாரான விக[கி]ரமசெங்குபுரத்தப்பபடை
முதலிகளும் முன்னதெருவில நகரத்தொழும் இஃ-

[4] [ா]கதிருப்பாறக-ல பள்ளிகொண்டபெருமாளுக்கு
நகரங்கள் ஆயும வைத்து குடுத்த . . . பள்ளி

[5] அ[ம]பள உடபட்டாருக்கு [ெ]னலவத்திலும்
பிள்ளையாருத்திரநத தவத்தில . . . கெர-

[6] னளககடவாகனாகவும் மன்னவகளிதகொண்டப[தது]
சசினைமுதகுத்த [வனதார சினன]மும் இ[ட]க

[7] கடவாகனாகவும் இடபடி பாமண்டவனகளிலும் செவ
வதாகவும் வைத்துக்கு[டுதெ]தாம சடைம . . . ணத்தன

[8] உனரொம் இதுவிலக்குவான கெவகைக்கரை
குராதபக்குத்தினன [பாவத்தெ படுவான]

NELLORE (70).

[NELLORE. Tamil Eastern wall of Rarganāyakula-
svāmi temple.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the 31st year of the reign of the emperor of three worlds, who was pleased to take the glorious Madurai and the crowned head of the Pāndya, the glorious Kulóttungachóladéva, I, Vémayálván the son of Vét tandandainambiyāndi of the city of Púndamali (situated) in Puliyúrkóttā *alias* Kulóttungachólavalanādu, a sub-division of Jayankondachólamandala, gave to Śrivarāha Emberumān whose image was set up by my father Nambiyāndi in the inner sacred enclosure of the temple of Chittiramélivinnagar (*alias*) Pallikondaperumāl at Tirupparkadal in Nellúr (*alias*) Vikramaśingapuram (situated) in Pédamādu in Chédikulamānkkavalanādu, (a sub-division of) this mandala (Jayankondachólamandala), free of tax, two shares in this Tirupparkadal city made up of the shares bought from my father Urungávilidāsír (otherwise called Nambiyāndi) and Mádhavabhatta of this city.

I, Vémayálván (the son of) Vettindai, gave (these two shares) to last as long as the moon and sun.

[1] ஸ்ரீ ஸ்ரீ திரிபுவரசக்கரவந்திகள் ஸ்ரீ மதுரை யும
பாண்டியன் முடித்தலையுங்கொ-

[2] ண்டருளின ஸ்ரீகுலோத்தங்கச்சொழிதவாகரு யாண்டு
நடிக வது ஜயங்கொண்ட-

[3] சொழிமண்டலத்த புனிதூக்கொட்டமான குலோத்-
தங்கச்சொழிவளநாட்டு நகரம்

[1] பூதநாமினெட்டநதைநட [2] மகன் வெம்பாழ-
வாணென இடமண்டலத்

[5] து செதிருவமாணிககவளநாட்டுப்பெடைநாட்டு நெல்
வாரான விகிதமசெங்கு[ர]-

[6] தது திருப்பாறகடல சித்திரமெழிவிண்ணகரான பள-
ளிகொண்டபெருமான கொடி-

[7] ல உடதிருச்சுறநில [எ]னதவப[ப]மபியாண்டி-
உகந்தருளவிதந சிவராகளம்பெருமானு-

[8] கரு திருவிடையாட்டமாக இத்திருப்பாறகடல அகரத்-
து முனன[ளி]ல எனதவப்பன

[9] உறநகாவிவலிதாலா பாடுகொண்டு விட்ட பாகம்
ஒன்றும் இவ்வாண்டொள இவ்வக

[10] ரதது மாதவபட்டன பாடுகொண்டு விட்ட பாகம் ஒன்-
றும் இவ்விரண்டுபாகம்-

[11] ம சந்திராதிதவரை செலவதாக கொண்டு விட்டென
வெட்டகதை வெம்பா-

[12] முவானென

NELLORE (71) (A D 1296-97)

[Nellore Tamil From shrine of Ranganāyākulasyāmi
temple]

TRANSLATION

Hail! Prosperity! In the expired Śaka year 1218 which corresponds with the 6th year of the reign of the emperor of the three worlds, the glorious Vijayagandagópaladéva, on the date which fell on Wednesday with the Nakshatra Uttarāṣāḍa and Sankrama, the first day of the bright half of the month of Makara, we, Madurantakapottapichólan alias Ranganāthan alias Rājagandagópaladévan gave for the daily offerings including rice, ornaments etc, and for sacred building purposes, to the god

Chittiramēlivinnagar *alias* Pallikondalapuram at Tiruppar-
kadal in Nellūr *alias* Vikramasingapura (situated) in
Pidainādu in Chōdikulamānikkavalamādu (a sub-division)
of Jayānkondachōlamandala, with libations of water, free
of tax, the dry and wet lands situated within the four
boundaries of (the village of) Alarādu in Mundainādu.

Those who obstruct this charity will incur the sin
of killing a tawny cow on the banks of the Ganges.

[1] ஸ்ரீ ஸ்ரீ சசைசயசன்டு த[லா]ய[—]செவ்வா-
ன்றதிரிபுலனச்சக்கசவத்திதன் ஸ்ரீநினை[சயகண்டகோ]பால--

[2] தெவற்கு யாசன்டு சலக மகாநாயகன் ட-ஒஹைபா-
த்த ஸ்ரீகமையம் புதன்நிழமையு[ம்] பெற்ற

[3] உத்திரசாடமும் சய்விரமூமான நான் ஜயங்கொண்ட-
சொழமண்டலத்தச்செதிருவமானிக்கு-

[4] வளநாட்டுப்பிடைநாட்டு செல்லுராள வி[க் *]ந[ர *]
மரிங்கபுரத்தத்திருப்பாற்கடர்சித்திரமெழிநிண்ண-

[5] கராள பன்னிகொண்டபெருமாளுக்கு அமுதபடி சா-
த்தப்படி உள்விட்ட நித்தலிமத்தங்களுக்கும் திருப்பணிக்கும்

[6] உடலாக மதுசாந்தகபொத்த[ப்பி]சொழன் ஸ்ரீசங்க-
நாதரான இராஜ[கண்] டகொபா[வ]தெவன் முண்டைநாட்டு
அலங்காடு

[7] நாதப்பாற்கெல்லைக்கு உட்பட்ட நன்[சை]புன்[சை]யும்
உள்ளடங்கலும் திருவிடையாட்டமாக[ச்ச]ந்திராதித்தவசை-
செல்ல உதக-

[8] ட-ஒஹைமாக குறித்தேசம் இவ்வும[வி]லக்கினர் கங்கை-
க்கரையிற்குராற்பக[க்]கொள்ளாள் பாலத்திலே படக்கடவன்

NELLORE (72).

[Nellore. Tamil. From Ranganāyakulasvāmi temple.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! Under orders verbally received (the following is engraved).

In the 26th year of the reign of the emperor of the three worlds, who was pleased to take Madurai and the crowned head of the Pāndya, the glorious Kulóttuṅgachóldéva, we, Madurántakapottapichóla *alias* Tammusiddharasa gave to Pallikondaperumál at Tiruppárkadal *alias* Chittiramélvinnagar at Nellúr *alias* Vikramasingapura (situated) in Pédunádu in Chédikulamánikkavalanádu (a sub-division) of Jayañkondachóla-mandala, as long as the moon and sun last, (the village of) Tamaraimaduvu (the lotus tank) *alias* Chitramélinallúr in Mundanádu free of tax.

(Then follows the imprecatory portion which is incomplete)

[1] ஸ்ரீ ஸ்ரீ திருபாயக்கெழிமுனனுடைத்தாகத்திரிபுவனசச்சகரவர்த்திகள் மதுரையும் பாண்டியம்.

[2] எனமுடித்தலைபுகுகொண்டருளின ஸ்ரீகுலோத்தங்கசொழிதெவாக்கு யாண்டு உயி[சு]வது செயங்கொண்ட-

[3] சொழிமண்டலத்தசசெதிருலமாணிக்கவளநாட்டுப்பெடைநாட்டு வெலவாரான விகிசாமசிறப்புரத்தது-

[4] [திருப்பா]றகடற்சிறமெழிவிண்ணகிரப்பள்ளி-கொண்டபெருமாளுக்கு திருவிடையாட்டமாக மதுராதகபபொ-

[5] ததபுசசொழினை த[மமு]லிபிமரைசனென மு-
[ணடை]நாட்டுததாமமாவென சிறமெழிநலவார சக-
திராதிக-

[6] தவரை செல்வநாகக்கோடு [த்தொம்] இது விலக்கு-
வான் உங்கைக்கரைக்குராத்பகவை ஆர்னியாய . வதைதா-

NELLORE (73). (A.D. 1280-81?)

[Nellore. Tamil. From shrine of Ranganáyakulasvámi temple.]

TRANSLATION.

In the Śaka year 1202 Vaitumápporumáppilamá and Pámandai (gave) the interest on . . . for an evening lamp to Pallikondaporumá.

- [1] சகராபாண்டு க[த]டாஉவரு
- [2] வைய்துமாபெருமாபி-
- [3] ளமாயும் பாமண்டையும்
- [4] பள்ளிகொண்டபெருமாளுக்கு
- [5] பொலிவிட்டு விட்ட சந்திவினக்கு

NELLORE (74). (A.D. 1315-16).

[Nellore. Tamil. From shrine of Ranganáyakulasvámi temple.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the Śaka year 1237 expired which corresponds to the 25th year of the reign of the emperor of the three worlds, the glorious Rájagandagópáladéva on the date which corresponded to Wednesday with the *nakshatra* Punarpúsa, the tenth day of the bright half of the month of *Mina*, Madurántakapottapichóla alias Rájagandagópáladévan gave for the sacred lamp and ghee to

the god at Chitramélvinnagar, Pallikondapuram at Nellore alias Vikramasingapuram (situated) in Pidainádu in Chédikulamínkkavilanádu (a sub division) of Jyāñkondachólamandala

[Imprecatory lines]

NOTE —The regnal year was first read as 25th but on check is seen as 15th. A further reference to the stampage confirms the reading 25th. The Saka year too is doubtful and we may read either 1227 and 15th or 1237 and 20th. The Saka year was first read as current but on check as expired.

[1] ஸ்ரீ ஸ்ரீ சகரையாண்டு தனா[ங்]யெ செலலா[ந்]னற
[நி]ரிபுவனச[ச]ககரவததிகள ஸ்ரீ இராஜகண்டகோபா

[2] யாண்டு உடுவது மினநாயதது உடுவது பகதது
[தெ]சமியும புத[ந்]சிழமையும பெற்ற புணாபூசததிக

[3] கொண்டசொழமண்டலத்துச்செதிருலமரணிகக[வன-
கா]டுபதிடைநாட்டு நெல்லா[ரான]

[4] கபுரகத்ததிருப்பாறகடற சித்திரமெழி[விண்ணக]ரா-
ன பள்ளிகொண

[5] திருவினகருக்கும் நெய்முத்துக்கும் உட[லா]க மது[ரா-
நத]கப[பா]ததபிச்சொழன ஸ்ரீ

[6] இராஜகண்டகோபாலதேவன சிலைமவ
னவிடொம இது விலகினா

NELLORE (75)

[Nellore Tamil From Dwaṣṭhambam of Ranginā-
yākulasiāmi temple]

This is a Grantha fragment which mentions Tammusiddhi and his ancestors Kalikala and Bédabhanītha (Beta²)

- [1] ஸ்ரீகாங்கு கரீடாஸகந்நிபா-
 [2] வெரயதாந்யு கரீகாடுவெயா-
 [3] கஸோவ்யுய கந்நஸ்யுதிரு-
 [4] நந்நெர வெந்நெர ய ஸ்ரீ
 [5] ஸ்ரீகந்நஸ்யுதிரு கந்நஸ்யுதிரு
 [6] [நாஸ] ஸ்ரீகந்நஸ்யுதிரு கந்நஸ்யுதிரு

NELLORE (76). (A.D. 1400-01 ?)

[Nellore. Tamil. Ranganāyakulasvāmi temple; outer wall, facing river.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the Śaka year 1322 which corresponded to the twenty-fifth year of the reign of Rājaparamēśvara Harihararāya, on the date corresponding to Sunday bearing the *Nakṣatra* Púṣa, during the bright half, the 15th of Vaigāsi, the big *maṇḍapa* in the temple of Śayyanārāyaṇaperumāḷ at Vikramasingapuram alias Nellūr was the charity of Puḷavadalvar alias Chamayattār.

[The remaining portion of the inscription is mutilated, mentions the emperor Sundarapāndya and appears to record the gift of five sacred lamps.]

[1] ஸ்ரீகாங்கு கரீடாஸகந்நிபா

[2] ஆன அரிஅராயனாகு ஆண்டு உடுவது வைய்கா-
 சிம்.

[3] நதம் உடுக்கு பூர்வபக்தத்தில் நாயற்றுக்கிழமையும் பூ-

[4] சமுபெற்ற நாள் விக்கிரமசிங்கபுரமான கெல்லூரில்
 சய்.

[5] யநாராயணப்பெருமாள் கொயில பெரியமண்ட-

[6] பம் புலவடல்வரான சம்பத்தா கட்டுவிச்ச தாமம்

- [7] புலவதலவசில சுந்தரபாண்டியச சகாவதிகள் இத்தா
ண்டு
[8] ட்டத்திருவிளக்கு || ரூப .

NEILORE (77).

[Nellore. Telugu. From threshold of Ānjanēya temple in Santhapot.]

TRANSLATION.

- (a) The perpetual devotion of Gādam Setti Sēshayya.
(b) The perpetual devotion of Gadde Rangāyya.
(c) The perpetual devotion of Kommā Chenchu Vōbulu

- (a) 1. గాదం శెట్టి శేషయ్య
2. నిత్యశేవా
(b) 1. గడ్డ రంగయ్య నిత్యశేవా
(c) 1. కొమ్మ చెంచువోలు
2. ఘ నిత్యశేవా.

NELLORE (78) (A.D. 1364-65.)

[Nellore. Telugu. From gate jambs of Irukalamma Temple]

TRANSLATION..

Hail! On Friday the 5th of the dark fortnight of Mārgasīra of the year Kródhi corresponding to the year 1286 of the illustrious Saka era, while Śrīman Mahāmandalésvara Vīra Śrī Sāvanna¹ Odayalu was ruling the earth, the people of all countries came to agreement in connection with the Friday market established by

¹ It may be Sāvanna

Kānchanamgāru in Nellore. They arranged to devote (the fees raised in the market) to providing all sorts of enjoyment for Irukalā Paraméśvari for the religious merit of Kānchanamgāru the best of officials (adhikāru). They have settled that this charity of this village should be maintained as long as the sun and moon last. Whoever causes obstacles to these conditions will incur the sin of committing the five cardinal sins. This charity has been founded with the consent of the people of different countries. May it cause great prosperity !

1. స్వస్తి శ్రీ శక
2. వరుషంబు
3. లు గలూఁ అరు
4. నెంటి క్రోదిసం
5. వ్యత్యర మాగళ
6. ర బ య శ్రీమణ
7. మహామండలేశ్వ
8. ర వీర శ్రీసాపం
9. గ ఓడయలు బ్ర
10. భివిరాజ్యము సే
11. యంగును నెల్లూర
12. ను కాంచంబ్బంగారు
13. చెయించిన శుక్రవా
14. రము సంత్రను నానా
15. దేశి పెక్కండ్రాను ఒడం
16. బడి అధికారి సే
17. కరు కాంచంబ్బంగా
18. రికి ధర్మముంగాన
19. యిరుకలావర
20. మేష్వరి కేలువర

21. వినసట్టి కట్టడనుం
22. గట్టవెట్టి నడచెడులా
23. గు అంగరంగ బో గాలకు
24. కాను ఆ చెంద్రా
25. కణముగా యీ గ్రామ
26. మూన ధర్ములు

Second side.

27. చెల్లం శెరిడిరి
28. యీమేరకు ఏ
29. వ్వరు విఘ్నము
30. చేసినాను వంశ
31. మహాపాతకా
32. లు చేసిన పాపా
33. నం బోవువాండు
34. నానాదేశాల పెక్కం
35. డ్ర వంపునాంను
36. (ముల) ధర్ములు
37. చెసినట్టి మంగ
38. శ మహా శ్రీ శ్రీ
39. శ్రీం జేయును.

NELLORE (79).

[Nellore. In Dévanāgarī character. From pillar of shrine of Irukalamma temple.]

TRANSLATION.

The stone of Irukalā Paramésvari.

ఓరుకలాపరమేశ్వరిచీలా

NEILORE (80). (A.D. 1314-15 ?)

[Nellore. Telugu. From shrine of Irukalamma temple.]

TRANSLATION.

Hail ! On Monday the 15th of the dark fortnight of Bhádrapada of the year Ánanda corresponding to the Srí Śaka year 1239, while Sríman Mahámandalésvara Kákatiya Pratáparudradéva Mahárajulu was ruling the earth in pleasant communication (with his feudatories), Nágayánulóka Bóyudu and Brammana Bóyudu, the sons of Hari Déva, the servant of Náganagana, caused to be constructed behind . . . Srí Ranganátha for the merit of the agent and viceroy of that Pratáparudradéva Mahárajalu, (namely) Srí Muppadi Náyani Gáru and of Pedda Rudra Dévani Gáru for the prosperity of the kingdom, for the falling of rain thrice a month at Nellúr and for the increase of wealth. . . . Pina Bóyundu and Siddaya Bóyudu Irukalá Paramésvari in Nellúr we have granted. He who does harm to this charity will incur the sin of killing a tawny cow on the Ganges and the Bhágíratli. This charity should last as long as the sun and moon exist. Thus have we granted. May it cause great prosperity.

NOTE —Ananda is SS 1237 current but perhaps we should read Anala (A.D 1316-17)

1. స్వప్తి శ్రీ శకవషణంబు ౧౨౩౯ అనుశేషి ఆనంద శంకర భాద్రపద శుద్ధ ౧౫
నాః శ్రీ మత్తమా మండలేశ్వర కాకలియ్య ప్రతాప రుద్రదేవ
మహారాజులు సుఖసంకలాది

2. నోదంబునం బ్రధిపీరాజ్యము జేయుచుండఁగాను ఆ ప్రతాప
ప రుద్రదేవ మహారాజుల

వారి కాగ్యకరణ ప్రతినిధిగారు స్వస్తి శ్రీ ముప్పడి నాయనిం
గారికిండ్ని పెన రుద్రదేవఁగారికిన్ రాజ్యాభి

3. బ్రిద్దిగాను నెల్లూరి భూమికి నెలమూండువషణములు కు
వ ధనకనక సమృద్ధిగానుంన్న నాగణ
గణభ్యర్థ్యండు వారిదేవని కొడుక్లు నాగయానులోకబోయుం
డూను బ్రంపనబోయుంచూను శ్రీ రంగవాధుండుని
వెనుక

4. (గజ్జించిరి) పినబోయుంచూను సిద్ధయబోయుడూను . . .
యబోయుంచూను రహరహభ . . .
లూను .

క . . తం ఇ నెల్లూరిలోంన ఇరుకలా పరమే
శ్వరికి నెలమి అయిన డ జట పముగాను చెనదా

5. . . ను . . నెలమండడకులక . . లమేర . . డి నవపు
వాండు ఇ కాంపును

6. రి కిస్తమి ఇ ధరమ్మమునకు నెవ్వండు విఫలము తలంచి
నాను భాగీరథి గంగకలుత కి పిలలను వధి

7. ఇంచినవోషా వారు ఇవరమ్మము చంద్రసూర్యులు క
లంతకాలము నుండునటుల ఇచ్చినవారు

8. శ్రీ య్యభల
మంగళమహా శ్రీశ్రీశ్రీంజేయును

NEELLORE (81).

[Nellore. Tamil. Irukalamma temple.]

This is the pillar presented by Ammaṇadēvaṇḍṭha to
the god Salisvara.

- [1] [உட]யார்ச[வி]சுரமு(௨)-
 [2] டைடார்கு ஆம்ம-
 [3] ணதெவநாதென்
 [4] இட்ட தூண்

NELLORE (82).

[Nellore. Tamil. From a house in Kápu street.]

This is a fragment and appears to record the grant of lands in Errampalli in Púngainádu as temple land to the god Nágariśvara in Nellúr *alias* Vikramaśingapuram in Chedikulavalanádu by Madurántakapottapichóla *alias* Manumasiddharasa.

- [1] ணிர்கவனநாட்டு பன
 [2] ல் கெல்லுரான விசுரம்
 [3] புரத்து பூ[க]மரிஸுரமு
 [4] யிகாயனாற்கு பூங்கை
 [5] ட்டில் எற்ற[ம்]பள்ளியா
 [6] ர்நாற்பாலெல்லைக்
 [7] தெ[வ]தா[ன]
 [8] ந்தகப்பொத்த[ப்]
 [9] முகான மனும[சித்]
 [10] [ற்]கும் [௨]சல்ல கொ

NELLORE (83).

[Nellore. Tamil. In a house in the Chinna bazaar.]

TRANSLATION.

Hail ! Prosperity ! (In the reign of) the emperor of the three worlds, the glorious Kulóttunga (chóladéva),

who was pleased to take Madura and the crowned head (of the Pándya king), Irá pallá . . . of Murónóttamangala in (Va)lvanádu presented a sacred lamp to Manuma(késavaperumál ?) of Nellúr *alias* Vikkiramasingapuram (situated) in (a sub-division) of Jayankondachólamandala.

- [1] ஸ்ரீ ஸ்ரீ திருமூர்த்தச்சக்கரவர்த்திகன்மது
 [2] தலை கொண்டருளிக ஸ்ரீகுலொத்துங்க
 [3] ஜயங்கொண்ட சொழ ண்டலத்து
 [4] வநெவலூர் விகிரமசிங்கபுரத்து மனும
 [5] ஞவநாட்டில முரொனொத்தமங்கலத்து இரா
 [6] பலலாச் . கயெந வைத்த திருநனதாவி

NELLORE (84).

[Nellore. Tamil. From coping of well by Dharmarájá temple Illegible.]

NELLORE (85).

[Nellore. Tamil. Over a drain in Big Mosque street.]

This inscription which is dated in the [ninth ?] year of [Kulóttuṅgachóladéva] who was pleased to take Madurai, Ceylon and the crowned head of the Pándya, appears to record some gift to the god Manumaśidíśvara at Nellúr *alias* Vikramaśingapura by Madurántakapottapichóla *alias* Nallasiddharaśa.

- [1] ஸ்ரீ ஸ்ரீ மதுரையும ஸமுமும பாண்டியன்மு
 [2] பதாவது மகரநாயற்று பூரவபகஷத்து ஸ
 [3] டலத்து கெலலூரான விகிரமசிங்கபுரத்
 [4] தத்தபிசசொழந கல்லித்தியரசன் டெவ

- [5] டையார் மனுமசித்திஸ்ராமுடையனாய
 [6] . . . வெருடிருந்து அபனார் கொயிலுக்கு

NELLORE (86).

[Nellore. Tamil. Built into the Collector's cutcherry.]

This is the end of an inscription being the imprecatory portion thereof.

- [1] ம வெட்டிக்கொள்வது
 [2] ஸ பண்ணுவார துறங்கை-
 [3] ய்தார செயத பாலத

NELLORE (87).

[Nellore. Tamil. Built into the Collector's cutcherry.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the 36th year of the reign of the emperor of the three worlds the glorious Kulóttunga-déva, amongst the Śivabrahmanas of the temple—Śrímádévaabhatta, (of the) Bháradvája (gótra), Madanugrahacharanabhatta, Atkondapillai and Sittándâr agreed to light one evening lamp without failure, beginning from the month of Tai of the 36th year, as long as the moon and sun last, in a niche in the temple of the lord Áludaiyâr Manumamasiddhísvara at Nellúr *alias* Vikkiramasingapuram in the Jayankondachólamandalam.

[1] ஸ்[வீ]ஸ்ரீ த்ருவாவனச்சக்கரவர்த்திகள் ஸ்ரீ குலொத்-
தங்கடுவர்க்கு யாண்டு கய[சுவது]

[2] ஜயங்கொண்டசொழமண்டலத்து நெல்லூரான கிங்-
மரமசிக்கபுரத்து அனா-

[3] டயார் மனுமசித்திசு [ர*]முடையனாயனார்க்கு கய[சு]
வது தைய்மாஸமுதல் மாடைக்கு

[4] னிததமொரு சந்திவினக்கு முட்டாமைச்சதிந்ராதித்த-
வரை பெரிப்பார்களாக இன[சங்]-

[5] து இக்கொயிலில் சிவப்பிராமணில் பாரத்துவாசனா-
ன ஸ்ரீமாடுவப்பட்டனுமாத-

[6] ஸ்[விரகசசர]ணப்பட்டனும் ஆட்கொண்டபிளளையும்
சித்தாண்டாரும் இன்னாயி-

NELLORE (88).

[Nellore. Tamil. Built into the Collector's
cutcherry.]

This is a fragment mentioning the name of a god
Manumasittisvara.

[1] ஸ்ரீ கொயிலில் தான[த்*]தார் கண்டு-
விடைமனும-

[2] யான மனுமசித்திசுமுடைய கய[சு]-
த்கெ கட்

NELLORE (89).

[Nellore. Tamil. Built into the Collector's
cutcherry.]

This inscription is a fragment dated in the 25th year
of the reign of the glorious Virarājēndrachōlādēva.

[1] ஸ்ரீகிராஜேந்திரசொழதெவற்கு-
குயாண்டு உடு[டு] ஆவது மதுராந்தகப்பொ-

[2] ஸ தெவதானபற்றிலும் சாலியகு[ட]-
மனைகுமாற்றுமிடத்து நமக்கு இறுகற்ப-

[3] சொன்னோம் இப்படிக்கு க[ல்*]விது
ம்செம்பிலும் வெட்டிகொள்வாத

NELLORE (90).

[Nellore. Tamil. Built into the Collector's
cutcherry.]

This is a fragment which mentions Nellúr.

[1] டெவர்க்கு யாண்டு முப்-

[2] காண்டசொழமன்-

[3] மதுராந்தகப்பொ-

[4] ரெலை நெல்லூர் ஆளு-

[5] ராயனார் திருமடைவிளா-

[6] குடி அதுபதம் . . .

NELLORE (91).

[Nellore. Tamil. Built into the Collector's
cutcherry.]

This inscription, the beginning of which is lost, records the grant of one *māḍai* for an evening lamp to Manumasiddhiśvara by one Valuvándān, the son of Kumārandaiperumāl. The money was received from the month of Tai of the 36th year of some king's reign by Āṭkonḍapillai, Siddāṇḍār and Bharadvāja Mahādōra. It ends with stating that they made the gift so that the

lamp might be burned as long as the moon and sun last

[1] ருபுதிரவாணிகன குமாரததைபெரு
மாள மகன வறுவாண்டாக க-

[2] [மனு]மசித்திகாமுடை[ய]நாயகா[ர]-
கரு வைத்த சகதிவினகரு ஒன்று விட-

[3] கொன்றுகரு ஆடகொண்டபிள்ளை பு-
ம சித்தாண்டாரும் பரத்துவாசிமாத்தெவ-

[4] பபருமமாதிராசனுககாக சரணபட-
டனுமன முப்பத்தாராவது தையம்

[5] மமுதல கையகொண்ட மாடை க இ-
மமாடை ஒன்றுக்கும் பச்சை-

[6] ல உளளது கொண்டு சந்திராதித்தவ-
ரை எரிககடவனாக இவ்வினகரு வைத்தான

NELLORE (92)

[Nellore Tamil Built into the Collector's
cutcherry]

This inscription is dated during the reign of Kulót-
tūṅgachóladēva. The object of the grant is not
ascertainable

[1] ஸ்ரீ ஸ்ரீ குலோத்தங்கசொழ

[2] ம பெற்ற சொதினா ஜயவெ

[3] தியூரமுடையனாயகாக்கு

[4] தகப் பொத்தப்பிசொழன

[5] ம மனும் சித்தியூரமுடைய க

[6] ம இறுப்பாரகனாக வாணிய

NELLORE (93).

[Nellore. Tamil. Built into the Collector's
cutcherry.]

This inscription is dated in the thirtieth year of the reign of the emperor of three worlds, who was pleased to take Madurai and the crowned head of Pándya, the glorious Kulóttungachóladéva, at the time of the equinox during the month of Aippasi.

[1] [ஹ]ஹி ஸ்ரீ திரிபுவனசசக்கரவத்திகள் மதுரை . . .

[2] யுகங்கொண்டருளிய ஸ்ரீ குலொத்தும் . . .

[3] ப்பதாவது ஐப்பசி விஷுவிநா . . .

NELLORE (94).

[Nellore. Tamil. Built into the Collector's
cutcherry.]

TRANSLATION.

Kadambándi son of rutu
(ru) lán Pariyándi placed (presented) one evening lamp
to . . . the god Nágéśvara . . . (Jayan?)konda
Pillai and Sittándár received one *módaí* (for
keeping it). In order that with this *módaí* they may
burn (the lamp) as long as the moon and the sun endure
(I have presented) this lamp.

[1] குத[ரு]ழான பறியாண்டி மகன் கடம்-
பாண்டி வ.

[2] ஸ்ரீகாமுடை[யு]ராயந[ர]சீக்குவைத்
த சகதிவிளக்கு ஒளறு

[3] ந்கொண்டிள்ளை யும சித்தாண்டாரு-
ம் பாத துவாசமாடுத-

- [4] நக . சாணபட்டனும்[னபு பட்டு]
நாளுவது தை
[5] கொண்ட மானை க இமமானை ஒனதுக-
மும பலவை.
[6] ணடு சந்திராதித்தவரை எரிக[க*]கட-
வ[சக*]ளாக இவ்வீசுகதுவை

NELLORE (95)

[Nellore Tamil From stone lying by the gate of the Collector's cutcherry]

This is a fragment and no meaning can be made out of it

- [1]
[2] . த த[ரவ]னும் செசுவபெருமானாகு சந்தி-
[3] னியார . காமமாசானியார வி
[4] தி சாத அபசானியாரவிட ச-
[5] . மகன ப[ரச]க்கனபபெறதமயார

NELLORE (96) (A D 1706-07?)

[Nellore Telugu Nīlakanthésvara temple]

TRANSLATION

Hail! On the 14th of the dark fortnight of Māgha of the year Vyaya corresponding to the year 1628 of the illustrious, victorious and prosperous Śālivāhana Śaka era this vr̥tta (was given) after salutation to the Omnipotent Nīlakantha Svāmi associated with Pārvatī residing at Śrī Vīravikramasimhapura who is the lord of all the crores of universes The following are the details of the charitable stone-edicsts planted in the villages

Vírasimhapuram, Nellúru, Allúru, Várijákadi Véro,
Saidápuram, Kámpúr, Chennúru, Gúđúru, Kaluváy,
Duttalúru, Mahimalúru, Bráhmakakáka Jaladanki, Kávali,
Allúrpelleru, Pulugulapádu, Pallalapádu, etc. In the
temple of Nílakanthanáthasvámi Nellúru
. . . they shall maintain

1. స్వస్తి శ్రీ జయబృదయ శాలివాహన శకవరుషంబులు

2. ౧౬౨౮ అనునెంటి వ్యయసంపత్తర మాఖ బి ౧౪ లు

3. ద్ద కాట బ్రంహ్మాండనాయకుండైన శ్రీ వీరవిక్రమ సింహ
పురిని పు

4. దె శ్రీ పార్వతీసమేతుండుగ నీలకంఠేశ్వర స్వామివారి
శా వాచె

5. సి వ్రిద్దియకు అందుల వీరసింహపురం నెల్లూరు అల్లూ
రువా రిజా

6. కడివేరుసైదాపురంకాంపూరు చెంన్నూరు గూండూరు
కలువాయి

Second side.

7. దుత్తలూరు మహిమలూరు బ్రాంహ్మలికాక జలదంకి కావ
లి అల్లూరు పెల్లెరు

8. న్ను పులుగులపాడు వల్లిలపాడు మొదలయిన శీమలోనిం
గామాలం వే

9. ఇంచిన ధర్మ శిలాశాసన క్రమమెట్లన్నను నెల్లూరు .

10. నీలకంఠ నాథస్వామి దేవాలయ లానుం

11. నడదంగలవాడు

NELIORE (97) (A.D. 1267-68?)

[Párlapalli. Tamil. From stone in front of Alaganáthasvāmi temple]

This inscription which is mutilated records the gift of a perpetual sacred lamp to Alagaperumál by somebody (name not clear) in the month of Ádi of the *Saka* year 1189 corresponding to the cyclic year Bhava which should probably be Prabhava.

* * * *

- [1] ஸகவஷ-ம் தி[ள]ச-
 [2] யக [சௌத] மவ-
 [3] வாவல்வாதது
 [4] ஆடிமாவம வெ-
 [5] க[கநா ததமந]-
 [6] தடியென நாயன-
 [7] ா அழகபபெரு[ம]-
 [8] ானாகரு திருநாதா-
 [9] வினகருகரு இனன

* * * *

NELLORE (98)

[Párlapalli. Tamil. From stone bearing another inscription in front of Alaganáthasvāmi temple]

TRANSLATION

Hail! Prosperity! In the . . . year of the reign of Vijayagandagópálidéva corresponding to the cyclic year . . . on the date corresponding to Monday, *nakshatra* rósaṁ, the thirteenth day of the bright half

of the month of Dhannu, the father Vēṅgaḍamudaiyaṅ
(*alias*) Éraṇ and his sons gave with libation of water
before the god S5 ewes for a sacred lamp to (the god)
Alagaperumá! at Vikramachólachaturvédimangala.

Let there be prosperity !

- [1] ஸ்ரீ ஸ்ரீ விசைய-
- [2] கண்டகொ . ப[ல]
- [3] தெவற்கு யாண்டு .
- [4] வது . . . வலவல-
- [5] ஸரத்து [யத-]நாயற்று பூ-
- [6] ஸ்ரீபகதத்தது துயெ[ர*]புதிய-
- [7] க்திங்கட்கிழமைபும்-
- [8] பத்[ற] ரொஸணி
- [9] நாள் விக்ரமசொழ-
- [10] ச்ரதவெஸ்திமங்கலத்து
- [11] [அ]ழகப்பெருமானுக்குத்-
- [12] திருநந்தாவினக்குக்கு வெங்க-
- [13] முடையான் எதன் தந்தை-
- [14] யனும் பிள்ளைகளும் திரு-
- [15] முன்னெ கிரவார்த்துக்கு-
- [16] த்த ஆடு சயிடு [ஸ-ஹிஷ்ட-]

NELLORE (99). (A.D. 1638-39.)

[Párlapalli. Telugu. To east of village.]

TRANSLATION.

Hail ! On the 2nd of the bright half of Chaitra of the
year Bahudhán̄ya, corresponding to the year 1560 of the
illustrious, victorious, and prosperous Śáliváhana Śaka
era, Śrīmat Velugóṭi Venkatapati Náyaningáru . . .
. . . situated in Nellore śīma . . . Nellore . . .

Whether the *méra* grain is with the village *Sandhāta*
 whoever be the ruler they
 should get work done to the tank
 . . If, without doing the work to the tank, (any one
 appropriates) the *méra* grain or removes (this inscription),
 (the *reṭṭi*) of the village (will ravish) his wife.

1. స్వస్తి శ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శతవ
2. వంశములు ౧౫౬౦ అగు సేంటి బహుధాన్యసం
3. వత్సర చైత్ర శు ౨ లు శ్రీమతు వెలుగోటి వెంకట
4. పతి నాయనింవారు నెల్లూరి శీమలోం చెల్లె
5. న శ్రీ చె
6. నెల్లూరి చెరినవి గనక
7. మేర ధాన్యం సంధాతానవున్నా ండావేయం

చ్చినాను

8. రలుగనాను యెవ్వరైనా
9. పని తేవట్టనారు చెర్వుమేరలు
10. చెర్వు యవ్వరు
11. చెర్వు (పని) చేయం
12. వేయించినాను యెవ్వరు తినినా
13. ర్చినవాండ్లు వాండ్ల ఆలివి ఆపూరి
14. నాండు.

NELLORE (100.)

[Rāmatīrtham. Telugu. Above door of the temple.]

TRANSLATION.

(For the merit of) Bhujabala¹ Malla Siddi Chóda
 Mahārāja . . . son of Chódeśvara at
 Rāmatīrtham

¹ The inscription is mutilated. It may be Nalla Siddhi.

1. చోడేశ్వరకు
2. మూడు . . .
3. భుజబలమ
4. క్లీసిద్ధిచోడ
5. మహారాజుకు . .
6. గార . . . రామ
7. తిథిమందు
8. దానూతి కూ
9. . దొవమ ఆ
10. . . నీయ
11.

NELLORE (101).

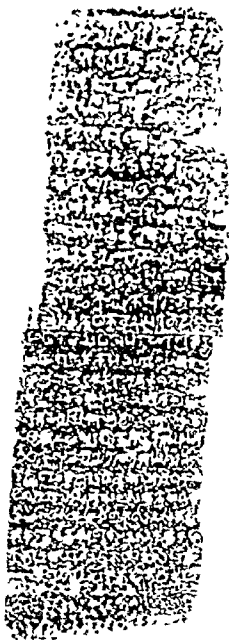
[Rāmatīrtham. Tamil. Over shrine of temple.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the 31st year of the reign of the emperor of the three worlds, the glorious Kulóttuṅga-chóladéva who was pleased to take Madura and the crowned head of the Pándya (king), Madurántakapottapichóla *alias* Tirukkálattidéva gave to Manumákésava Perumál of Manumakésavapura (a suburb) of Nellúr *alias* Vikramasingapura (situated) in Pérúrnádu in Chédikulamánikkavalanádu (a sub-division) of Jayangondachólamandala, free of tax, the village of Idappúr situated in Mandainádu (a sub-division) of this nádu (Chédikulamánikkavalanádu).

The boundaries of this village are: on the west the boundary of *Séni*; on the south the boundary of *Vdvikai*;

(To face page 606)

NELLORE NO 101

on the west the boundary of *Tirukhāñjēru*, and on the north the boundary of *Purundil*.

*	*	*	*
*	*	*	*
*	*	*	*

- [1] ஸ்திரீ திரிபு-
- [2] ஸௌச்சககாவதி-
- [3] கள மதுரையும ப[ச]-
- [4] ஸாடியன முடிதலை-
- [5] யுககொண்டருளின [ஸ்ரீ]
- [6] குலொத்துவகசொழிதெ-
- [7] வறகு யாண்டு கடிக வது
- [8] ஜயகொண்டசொழிம-
- [9] ண்டலத்தசசெதிருலமா-
- [10] ணிககவளகாட்டுப்பெரு-
- [11] ஈகாட்டு கெல்லாராள லீக-
- [12] கிசமசிககபுரத்தது ம-
- [13] ஸுமககெசவபுரத்தது [மனு]-
- [14] மகெசவப்பெருமாளுக்கு
- [15] மதுராகதகப்பொத்தப்பிச்செ-
- [16] ஈழனுன திருக்காணத்திதெவகெ-
- [17] ன திருவிடையாட்டமாக இட்ட [ப]
- [18] ரிசாவது இளகு[ட்டு] மண்டைகா-
- [19] டு இடப்பூர இதுகரு கிழபா-
- [20] நகெலலை சாணியெலலை-
- [21] கரு மெறகும தென்பாறகெல-
- [22] லை வானிகெலலைகரு வடக-
- [23] கும மெலபாறகெலலை திரு
- [24] ககளுசெது எலலைகரு கிழ-
- [25] கரும வடபாறகெலலை புரு
- [26] ஸாடியெலலைகரு தெற்கும

NELLORE (102). (A.D. 1227-28.)

[Sangam. Telugu. From northern wall of temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday the 7th of the bright half of Chaitra corresponding to the illustrious Śaka year 1149, on the day of Vishu Sankranti, Kandamūri Baichana Api Reddi Prólisāni (presented) an evening lamp to Sangamésvara for the religious merit of her husband. . . .

1. స్వప్తిశ్రీ శకవక్షాములు గంగర నేటి పైత్రంబు
2. నందు శుద్ధసప్తమియు గురువారము విమసంత్రా
3. తినాందు కందమూర బైచ్చ అపిరెడ్డి ప్రోలిసాని తన
4. పెన్నిటికి దమ్ముగా సంధ్యాదీపము సంగమేశ్వరునికి.

NELLORE (103). (A.D. 1218-19.)

[Sangam. Telugu. On the northern wall of the temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Tuesday the 3rd of the dark fortnight of Phālguna, corresponding to 1140 of the illustrious and auspicious Śaka era, Pāti Reddi, Surapa Reddi, and Brahmanayu gave three slaves to Sangamésvara Mahādéva, so that religious merit might accrue to their parents. May there be great prosperity! Śrī! Śrī!

1. స్వప్తి శ్రీ శుభసకవక్షాములు
2. గంగరం నేంటి భట్టరాక్రిష్ణ
3. త్రితియయు మంగడవార
4. మునదు పాతిరడసురప

5. రడి బ్రహ్మసయ దక్షతల్లిద
6. ండికి దమకంగా సంగమేస్వ
7. రమహాదేవరకు దానలు
8. మువ్వర నిచ్చిరి మంగళ
9. మహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ.

NELLORE (104) (A D 1551-52)

[Sangam Telugu On the western wall of the temple]

TRANSLATION

Hail! On Sunday the 7th of Chaitra of the year Viródhikrit, corresponding to 1473 of the illustrious, victorious and prosperous Sáliváhana Saka era, while Srí-mad Rájádhirája Rájaparamésvara Vira Prátápa Srí Sadásivadéva Mahárája, seated on the diamond throne at Vijayanagar, was ruling the earth, Ráma Reddi, son of Duvvuri Kondávara Nandi Reddi, granted a charitable edict as follows after making obeisance to Sangamésvara-déva, for the religious merit of Chivvakaluri Bayacha Rájayya, who is the governor (ádhipati) of Udayagiri rājya which belongs to the chiefdom of Sríman Mandalésvara Rámarájayya Srí Tirumalayya déva Mahárájulayya. We have presented with libation of water the proceeds realized from the sale of the produce of the tope planted by us in the *sthala* of Sangam in Udayagiri rājyam for providing worship with light to Sangamésvara. We have done this under the orders of Srí Mahá Mandalésvara.

At Sangam a fine monolitic Sthambam the top of which is unfortunately broken off. The obelisk bears a graceful scroll pattern.

apratihata (invincible) Paricheja Mammayadēva Uḥṛḍa Mahārāja. Davvūri Rāmi Reddi.

1. స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవర్షంబు
౧౪౭౩ అగుసేంటి విరోధి కృతు సంచ

2. త్వర మైత్ర ఐ ౭ ఆ | శ్రీ మద్రాజాధి రాజ రాజవరమే
శ్వర శ్రీ వీరవ్రతావ శ్రీ సదాశివదేవ

3. మహారాయలు విజయనగరమందు వజ్రసింహాసనా
యాధులై పిఠివి సామ్రాజ్యం

4. ముసేయుచుండంగాను శ్రీ మత్తహామండలేశ్వర రామ
రాజయ శ్రీ దిరుమలయ్య దే

5. వ మహారాజులయ్యవారి నాయంకరానకు చెల్లి వుదయగిరి
రాజ్యానకు ఆధిపతిలయిన (అ

6. ఉ) చింవ్వకలూరి బయదరాజయ్య వారికి పుణ్యముగాను
దువ్వూరికొండా వరనందిరెడ్డి

7. ంగారి కొమారుండు రామిరెడ్డి సంగమేశ్వరదేవునికి దం
డంపెట్టి సమపించి యిచ్చినధర్మశా

8. సన క్రమమెట్లన్నను వుదయగిరి రాజ్యంలాని సంగము
స్తవమందును తాము వేయించిన తోంపును మావల్ల ఫలవరుపు

9. ఒక రొఖం సంగమేశ్వరు దిసారాధనము సాగెయిన్ని
గాను ఛారవోసి సమపింస్తిమి శ్రీ మహామండలేశ్వర అవ్రతి

10. హతవరిచెజముమ్మయ దేవవోడ మహారాజులంగారికి
నాయంకరానకు చెల్లివడశేస్తిమి, దువ్వూరి రామిరెడ్డి

NELLORE (105). (A.D. 1570-71.)

[Sangam. Telugu. From stone in front of temple.

Translation conjectural in parts.]

TRANSLATION.

Hail! On Monday the 7th of the dark fortnight of
Chaitra of the year Pramódūta corresponding to the

victorious and prosperous Śālivāhana Śāka year 1492 when Śrīmad Rājadhī Rāja, Rāja Paramésvara, Śrī Vira Pratāpa Sadāsiva Mahārāja, seated on the diamond throne was ruling the earth, we Veligoti Timmappa Nāyanimgaru, the agent (karyakarta) of Śrīman Mahā Mandalesvara Rāmaraja Sri Ranga Rājayyadēva Mahārājulayya, after making obeisance to Sangamésvaradeva, have given this charitable edict On the holy occasion of Mésa-Sankrānti, with a libation of water, for providing all enjoyments and worship to Sangamésvara, we have remitted the taxes on cattle and sundry articles of merchandise and the service for the river channel and the *veṭṭi* fees for the religious merit of Rangarājayya Therefore, if any person obstructs this charity, he will incur the sin of killing his parents at Kāsi This charitable deed has been granted in perpetuity to last as long as the sun and the moon exist Śrī! Śrī!

- 1 స్వప్తిశ్రీ జయాభ్యుద
2. య శాలివాహన శకవ
3. షణ్ములు ౧౪౯౨ అగు
- 4 నేటి ప్రమోదాత సంవత్స
5. త్వర వైత్ర ఐ ౭ నో శ్రీమ
6. ద్రాజాధిరాజ రాజవర
7. మేశ్వర శ్రీ వీరప్రతాపశ్రీ
- 8 సదాశివదేవ మహారాయ
9. లు వజ్ర సింహసనాధుడు
- 10 లైబ్బిధివి సామ్రాజ్యమున్-స
11. యుచుండంగాను శ్రీమన్
- 12 మహామండలేశ్వర రామరాజ
- 13 శ్రీరంగరాజయ్య దేవమహా
- 14 రాజలయ్యవారి కార్యుక

15. క్షణైన వెలిగోటి తిండ్లుప్పనా
16. యనింగారు సంగమేశ్వర
17. దేవునికుం దండం సమపింఁచి

Second side.

18. యిచ్చిన ధర్మశాసనం
19. యీ సంగాననగరికి పెట్టెబేడి
20. గౌడాయం సంగమేశ్వరునితీ
21. ధర్మం కానికదానః శ్రీరంగరాజయ్య
22. వారికి బుణ్యంగాను మేళసం
23. క్రాంతి పుణ్యకాలమందు అం
24. గరంగవై భవ ఆరగింపులుకు
25. న్ను ధారాపూర్వంగాను సంగమేశ్వ
26. రునికి ధారపోసి యిచ్చిపట్టువ
27. సులు చిల్లర పరకస్తులు యేటి
28. కాల్య పెట్టెసహా మానితిమిగన
29. క యీ ధర్మానకు యవ్వరు అయిన
30. విరోధంశేశి తప్పినాను గంగ
31. కర్త గోత్రాహ్లాదును వధియి
32. ఁచిన పాపానం బోవువారు
33. తమ తల్లిదండ్రులను కాశి
34. లోను వధియించినపాపా
35. సంబోధువారు | ఆ చంద్రా
36. గా స్థాయిగాను ఇచ్చిన ధ
37. ర్మశాసనము || శ్రీ శ్రీ.

NELLOR (106) (A D. 1183-84)

[Sangam. Telugu and Tamil In survey number 253
to east of village]

TRANSLATION

Hail! On Thursday the 5th of the bright fortnight of Chaitra, corresponding to the Sri Śaka year 1105, Kōllapūdi Nīlama Nāyakudu, Kētam Nāyakudu and Māmidī Nīlama Nāyakudu presented the tank of Kondakarikūli lying to the east of the temple of Sangamēśvaradēva situated on the northern bank of the river Penna (Pennēr) in perpetuity to last as long as the sun and moon exist for providing incense, worship with light, offerings and gifts to Sangamēśvaradēva

Those who cause delay (obstruction) to this charity will incur the sin of killing a thousand tawny cows on the banks of the Ganges.

[One imprecatory verse in Telugu characters]

[The same in Grantha characters]

- 1 స్వస్తి శ్రీ శకవషణం
- 2 బులు ౧౦౦౫ నేం
- 3 టి చైత్ర సుద్ద వం
- 4 చృమి యు గురువా
- 5 రామునాడు పెన్న
- 6 తీరము సున్నరము
- 7 న సంగమిశ్వర దేవ
- 8 రగుడి తూర్పున
- 9 కొండకలికిలిచె
- 10 యిచ్చ విలియూరి
- 11 కోల్లపూడి నీలకు
- 12 నాయకుండు కేత

13. మ నాయకుండు మా
14. 'మడిసీలమనాయ
15. కుడును సంగమీశ్వ
16. ర దేవరకు దూపదీప
17. నెవేద్యములకు దాన
18. మానములకు ఆచం
19. ద్రాకర-స్థాయిగానిచ్చిన
20. చెఱు ఇధమ్మ పున
21. కు నెవ్వరేని విలంబ
22. ము సేసినవారు గంగ

Second side.

23. కఱుతవేయి
 24. గ విలల జంపిన
 25. పాపమునబోయి
 26. నవారు । స్వదత్తం
 27. పరదత్తం వాయో
 28. మారేతి వసుంధరా
 29. ఘట్టిర్వరుక సహ
 30. స్రాణి విష్టా యాంజాయ
 31. తేకిమి.
 32. }
 33. }
 34. }
 35. }
 36. }
 37. }
- The above sloka is re-written in Grantha character—Tamil.

NELLORE (107).

[Sangam. Tamil. From northern wall of temple.]

This inscription records the gift of some money (?) as long as the moon and sun last for a sacred lamp by one Náyakkayakka.

[1] த்தகாயக்கயக்ககென் திருநுத்த[ர]-

[2] வினக்கு தரணி வரவியிலெப்பயிர் ப[ரி]-

[3] தறைகுடுத்தெக் சந்திராதித்.

[4] தவரை

NELLORE (108).

[Sangam. Tamil. From two sides of a stone which also bears two Telugu inscriptions.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the fifth year of the reign of Rájáyirájadéva, we, Nílamanáyakkar, Kéttamanáyakkar and Mummadi Nílamanáyakkar who govern Viriyúr (and) Kollappúndi, gave for incense, lights, sacred food, and other expenses, to Máridéva known as Kadikkili (whose image is) situated at the north-east corner of the temple of Sangamésvara (situated) on the north bank of the Pennár at Viriyúr in Pákkainádu (situated) within Jayankondachólamanáda.

He who injures this charity will incur the sin of killing thousand tawny cows on the banks of the Ganges.

[1] ஸுஜி பூ

[2] ராஜரயிராஜ-

[3] தெவற்கு யா-

- [4] ண்டெ அஞ்சா-
- [5] வது செயக்-
- [6] கொண்டெ-
- [7] சாழமண்ட-
- [8] லத்துள் பா-
- [9] க்கைகநாட்டி-
- [10] ல் விரிபூரில்
- [11] பெண்ணுற்-
- [12] றில் வடகை-
- [13] [ரயி]ல் ஸ்ரீசந்-
- [14] [க]மிச்சரமு[ட]
- [15] [ய]ரற்கு விரிபூ-
- [16] [ர்க்] [டு]கால்ல-
- [17] பபூண்டிகா-
- [18] யக்கஞ்செய்-
- [19] வர்கள் நிலம-
- [20] நாயக்கரும் கெ-
- [21] த்தமநாயக்க-
- [22] ரும் மும்மடி
- [23] நிலமநாயக்-
- [24] கரும் சங்கமீ-
- [25] சரமுடையார்
- [26] கொயிலுக்கு வ-
- [27] டிழக்கு கொ-
- [28] ண்ட க[கி]க்கிவி-
- [29] யெக்துமாரி-
- [30] தெவற்கு தூபநி-
- [31] பங்களுக்கும்
- [32] அமுதுபடிக்கு-
- [33] ம [ந்து]ள்ளநாகம-
- [34] ஈக அழிவுகளுக்-
- [35] ரும் குத்தொம்

- [36] இத்தகயத்தை
 [37] யாவா சிலாழி-
 [38] பரா கவகைககர-
 [39] யில ஆயிரங்குரா-
 [40] தபசுவை கொகரா-
 [41] க பட்ட நாகத்தில
 [42] படுவாந
-

NELLORE (109). (A D 1221-22?)

[Talamanchi. Tamil On gate of Rámalingasvāmi temple]

TRANSLATION

Hail! Prosperity! In the Śaka year one thousand one hundred and forty-three . . . the interest on the gold deposited in previous years by various persons for the gods Sēnapatipillayār (Subrahmanya) and Udutómudayār in the temple of the lord of Ádūr (situated) in Rájéndrachólamundala . . . for oil . . .

- [1] ஸ்ரீ ஸ்ரீ சக-
 [2] வருடம் ஆயி-
 [3] ததெதாருதா-
 [4] ததுகாமபத்தி-
 [5] முனதில நகஜெ-
 [6] ஸ்சொழமண-
 [7] டலதது முண[டை]-
 [8] நகட்டு ஆ[டு]ர-
 [9] ததெவ[ர]கன செ-
 [10] ஸ்வதிபிள-
 [11] ஸாயாகம உ-
 [12] டு நொமுடெயா-

- [13] శక్కు మున్నానిల్
 [14] [ప]ల[క్రమ్] వైత్-
 [15] త పొన్ కొణ్-
 [16] ఁ పె[రణి]క్రమ్-
 [17] తక్కుమ్ పిడవా-
 [18] ని యణ్ణెక్కుమ్]-

NELLORE (110).

[Tótapalligúḍuru. Telugu. In street to the east.]

TRANSLATION.

* * * *

under the orders of Ákula Ranganáthayyagáru, agent of Rája Śrī Venkaṭapati Náyanigáru, Bóyanipálli Bápannagáru issued this charitable edict for the grain to be collected at 1 *kunchaḍu* for the tank of the village. If the rulers of the village, the *kápu*s, *karnams* or *Mányagáḍus* or any one else fail to spend that grain on the tank and object to it, they will incur the sin of killing a cow and a Brahman on the banks of the Ganges. They will be considered to have been born of a donkey.

1.
2. . వ
3. జే శ్రీ
4. వెంకటపతి నాయనింగారి కా
5. ర్యకత్తలైన ఆకుల రంగనా
6. ధయ్యగారి అనుమతినిబో
- * 7. యిది పొల్లి కాంపనంగారు
8. ను యూరి చెరువుకుంబాల ధా
9. న్యాకు వేళ్ళుంచిన ధమశాసన

10. సం గ్రామం యేలువారు కాపు
11. కరణాలు మాన్యగాండ్లు ఆ
12. ధాన్యం చెర్వు మీంద వేళంచ్చిక
13. యెవ్వరు అపేడించినా గల్గి
14. కత్తెను గోత్రాంహని చం
15. పిన పాపానం బోదురు
16. గాడిద కడుపున పుట్టిన
17. వాండు.

NELLORE (111). (A D 1204-05 ?)

[Tótapalligúdurú. Tamil. Opposite Vináyaka temple]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the Śaka year (one) thousand one hundred and twenty-six, on the date corresponding to Wednesday . . . with the *nakshatra* Róhini, the fourth day of the bright half of the month of Tulá, Málakihyanínrán Pichchan Udayán, the headman of Kávanúr forming part(?) of the village of Málīgakkávanúr (situated) in Pónagaimádu in Manavirkóttá gave to last as long as the moon and sun, with libations of water, to (the temple of) the lord Siddappa at Póyndanpalli (situated) in Pídamádu in Chédikulamánikkavalanádu (a sub-division) of Jayánkondachólamanádu, after having set up in the temple (an image of) Maduríntakapot-tapichóla alias Peddarása, as temple land, one thousand five hundred *luli* of areca nut plantation situated to the south of the temple

If there be anybody who cause disregard of this charity, he will incur the sin of one who kills a tawny cow on the banks of the Ganges

[Then follows what is evidently a separate inscription dated in the month of Aippasi of the thirty-fifth year of the emperor of the three worlds]

[1] ஸ்ரீ ஸக[வத-]

[2] மாகிரததொருதா-

[3] மயயி[ருபத]தா[ரு]-

[4] வது து[லா]கா-

[5] [ய] மய [புலு]பகா-

[6] தது [சுதாத]தி டெ-

[7] பறம புதனதி-

[8] முமையுவக-

[9] . வி . தி[ரு]-

[10] [ம]யும [உ டெ]சதி-

[11] னியுமான நாள

[12] [உ]ஜயனகொண-

[13] டசொழமணட[ல]-

[14] ததுசசெதி-

[15] குலமாணிகக-

[16] லனநாடபெடி-

[17] டைநாடபெ-

[18] பொயினடன

[19] பளளியில சித்த-

[20] பபமுடையக[ா]-

[21] யனாகருத்தெ-

[22] வதானமாக ம-

[23] துராகதகபெ-

[24] பாததபபிசெ-

[25] சாழனன பெ-

[26] ததாசரை இடு-

- [27] விதது இககெர-
 [28] விவகரு தெ-
 [29] தகடைநத க-
 [30] முககதொட்ட-
 [31] மான நிலம ஆ-
 [32] பிரததைநது-
 [33] ஹ குழியும உரார-
 [34] . . .
 [35] . . . சக
 [36] தி[ராதி]ததவரை செவ-
 [37] வதாக விட்டான ம[ன]-
 [38] விதகெரட்டததுபெ-
 [39] பா[ன]கைகாட்டு மானி-
 [40] கைக்கா[வ]னூரக்காவ-
 [41] தூர[தலை]வன மலைகளிய-
 [42] கினனூன[பி]சசன உடை-
 [43] [யான] இதனமததுக-
 [44] கு [ஆவமானம்] பண்ணி-
 [45] ல[து]ணடாநில மஃ-
 [46] ககரையில குரால-
 [47] பகவை வதிதத்தார ப-
 [48] ணணின பாவததிலெ
 [49] பெவார திரிபுவன-
 [50] சசககாவததிகளுகு
 [51] ய[ரண]டு முப்பத்த-
 [52] ல[சா]வதில ஐய-
 [53] ப[ப] சிமாசததில உ-
 [54] டு ந க . . .

NELLORE (112). (A.D. 1558-59.)

[Vangallu. Telugu. From tank bund.]

TRANSLATION.

Hail! On the 8th of the bright half of Māgha of the year Kālayukti corresponding to the year 1480 of the illustrious, victorious and prosperous Śālivāhana Śaka era, this is the lease of the tank in Davvūru *sthalam* in the *stima* of Udayagiri granted by Śrīman Mahāmaṇḍalēṣvara Rāmarājuyara Timmaya Dévara Mahārājulugāru to Śrīman Mahāmaṇḍalēṣvara Chālukya Nārāyaṇa Chauhattamallā¹, Rāṇa Vijaya² Velmapāṭi Veragaḷayya (Vengalaḷayya?) Déva Mahārājulu Ayyavāru.

This charitable edict was issued for the tank at Yókāmbam Vāṇḍlūru . . . for the religious merit of Mālu Vengalarājayyavāru. Whoever obstructs this charity will incur the sin of killing cows and Brāhmins on the banks of the river Ganges.

(a)

1. స్వస్తి శ్రీ జయభ్యుద
2. య శాలివాహన శకవష-
3. ంబులు గరకం అగు నేంటి కా
4. శయ్యక్తి సంవత్సర మాఖశు ౮
5. లు శ్రీమంత్తుహా మండలేశ్వ
6. ర రామరాజయర తిండ్లుయ
7. దేవర (మ)హారాజులుంగారు శ్రీ
8. మంత్తుహా మండలేశ్వర చాళుక్య

¹ Chauhattamallā=(1) Vishnu—Chaturhestamallā.

(2) a hero having the strength of four elephants—
chaturhestamallā.

² Rāṇa Vijaya—an Arjuna in war.

9. నారాయణ చౌవాత్త మల్ల ర
10. ణ విజయ వెల్మపాటి వెరగళ
11. య్య దేవ మహారాజులు అ
12. య్యవార్తి పాలించిన పుద
13. యగిరి శీమలోను దున్నూ
14. రి స్తభాన చర్మమీలగుత్త

Second side.

15. మాఘ వెంగళరాజు
16. య్యవారి-పుండ్రి
17. గా యోకాంబరి వా
18. వేలూరి చెర్వుకట్ట యి
19. దమటి
20. కట్టడశేరి ఇచ్చిన
21. ధమశాసనం ఇ
22. పుండ్రిసక యె
23. వ్వరు గాదంనా
24. ను గంగకత్త గో
25. బ్రాహ్మణి వధి
26. యించిన పాపా
27. సంబోధురు.

NELLORE (113).

[Varakavipúdi. Telugu To south of village.]

TRANSLATION.

The village Varakalapándu which was received as a gift by Tirumala Sómayājulu. . . . has also got the name Tiruvenkata(námagrámam).

Venkata Ayyarpaṭṇam (in Tamil characters). . .

1. తిరుమల సోమ
2. యాజులు ప్ర
3. శిగ్రహించిన
4. పరకల పాండు
5. గ్రామానికి ప్ర
6. తి నామమైన
7. తిరు వెంకటనామ
8. గ్రామము . . .
9.
10.
11. వెంకటాచలము

NELLORE (114). (A.D. 1638-39.)

[Varigonda. Telugu. From stone by path to east of village.]

TRANSLATION.

Hail! On the 3rd of the bright half of Chaitra of the year Bahudhānya, corresponding to the year 1560 of the illustrious, victorious and prosperous Śālivāhana Śaka era, Velugōṭi Venkatapati Nāyaningāru issued this charitable edict for the tank at Varigonda. The village being dealt with under *Sandhātā* lease, or *amaram*, the *mēra* grain allotted for it should be used on the tank. If, not doing the work, any *kāpu* or *karnam* or any one else covets the grain, the *vetti* will ravish his wife.

1. స్వస్తి శ్రీ విజయాభ్యుదయ
2. శాలివాహన శకవర్షము
3. ల ౧౫౬౦ అగుచేటి బహు

- 4 ధాన్య సంవత్సర చైత్రశు 3
- 5 లు వెలుగోటి వెంకటప
- 6 తినాయుడు పరిగొండ చె
- 7 ర్వుకు ఇచ్చిన ధర్మశాసనం
- 8 గ్రామం సందాతం గుత్త అ
- 9 మరంచేసి నిన్యమైన
- 10 చెర్వు మేరధాన్యం చెర్వు
- 11 పని చేశించేది శేషంచక
- 12 కావు కరణం యవరు అని
- 13 ంచిన వాండి అన్ని వెట్టి
- 14 వాడు దెంగేది

NELLORE (115) (A D 1635 36 -)

[Vávilutipád Telugu Now at Collector's bungalow]

TRANSLATION.

On the 8th day of the bright fortnight of Bhádra-pada of the year Yuva, under the orders of Ákula Ranganáthavya the agent of Srímat Velugóti Venkátapatináyaniváru, Bóryanapallí Bapanayagíru issued a charitable edict for the *luncha* grain of the tank. If the ruler of the village Vávilutipáda or the *lápús* and *laramams* or the *mdnyadars* fail to get the tank repaired with the *luncha* grain or if any speak ill of the charity and decline to give (the grain) they will incur the sin of killing a cow near the Ganges. They will incur the sin of killing their parents. Those who do not maintain this (charity) will be considered to have given their honour to Malas and Mdigas. In these terms has this charitable edict been issued Sri' Sri' Sri'

1. యువసంవత్సర భాద్రపదశుద్ధ ౪ లు శ్రీమరు వెలిగో
2. టి వెంకటవతి నాయునివారి కార్యకర్తలయిన అకులరంగ
3. నాథయ్యంగారి అనుమతిని బోయిని పల్లిఖాంపనయగారు
4. చెరువు కుంచాల దాన్యాలకు వేయించిన ధన్యు శాసనం

వాది

5. లేటిపాటి వూరుయేలేవారు కాంపు కరణాలు మన్యగాండ్లు
6. కంచాలధాన్యం చెర్వుమీద వేయించుక యవ్వరు ఇయ్యక

రీదు

7. అడినాను గంగ కరుతను గోవును చంపిన పాపానపోదురు.
8. వారి తలితండ్రుల వశించిన పాపాన పోదురు అ
9. ది తప్పి నడిపించ్చిరా వాండ్ల మానం మాలమాదిగలకు
10. ఇచ్చివాండ్లై ఇటని వేయించిన దన్యుశాసనము శ్రీ
11. శ్రీ శ్రీ.

NELLORE (116) (A D 1638-39)

[Vávilla Telugu Opposite the Vishnu temple]

TRANSLATION

On the 2nd of the bright fortnight of Chaitra of the year Bahudhánya, corresponding to the Sáliváhana Saka year 1560, Velugóti Kumára Timmánuáyaniváru gave grain to the tank of Vávilla, the village . Sandhátá

. . should get the work done to the tank. If any Kápu or karnam, etc, fail to get the work done to the tank and utilizes the *méla* grain it will be considered that his wife has been given to the *zett*i of this village

1. మాలివాహన శకవర్షంబు
2. లు ౧౫౬౦ అగు నేంటి బహు
3. ధాన్య సంవత్సర చైత్ర శు ౨ లు
1. వెలిగోటి కమా(రతిచ్చ) నాయుని
5. వారు వావిల్ల చెర్వుకిచ్చినధాన్య

6. నను . గ్రామ . . . స
7. ంధాతా
8. . . . చెరువువని సేయించెడి
9. సేయించక యీమెరధాన్యం ఎ
10. కాంపుకరణం యవరు అయినాహ
11. రించినవాడి అలిని ఇవూరి
12. వెట్టివానికి ఇచ్చినవాండు

NELLORE (117). (A D 1572-73.)

[Vavvéru. Telugu In a garden to the east of village.]

TRANSLATION.

Hail! On the 11th of the bright half of Śrávana of the year Angírasa, corresponding to the year 1494 of the illustrious, victorious and prosperous ŚáliváhanáŚaka era, this "Ranga" fountain was caused to be constructed by Mámandu (Mubammad) Miya for the religious merit of the illustrious Rájádhi Rája Rája Mahárája Rájaśrí Kóvati (Kónéti?) Ranga Rāogáru May it cause prosperity !

1. స్వస్తి శ్రీమతు
2. జయాభ్యుదయ
3. శాలివాహన శకవర్షం
4. బులు గర్గర అగు నెంటి
5. అంగీరస సంవత్సర శ్రావణ
6. శు గి ల శ్రీరాజాధిరాజ
7. రాజమహారాజ రాజశ్రీ కో
8. వటి రంగారావు గారికి పుణ్య
9. రంగాను మామందు మియ్యాగట్టి
10. ఇచ్చిన రంగచలమః శ్రీ శ్రీ
11. రంజేసు

NELLORE (118). (A.D. 1193-94.)

[Vavvêru. Telugu. In purohit's *mányam* to south
of village.]

TRANSLATION.

In the year 1115 of the illustrious Śaka era. . . .

శ్రీశక వశం

బు ౧౧౧౫ దశ

జ నేటి (నాసగమేశదా)

ము . సే . జకదోజలుకు

వ్రాలేటి విడిరికి ఇచ్చినాను

. . శకమ సదాచేను ప .

. దేవగా నిచ్చినచేను

న్ను 'జ గుంటలో

జేను . ఆం . జ

. టలు శ్రీ . . .

. ని . నాలుగు . .

* * * *

* * * *

NELLORE (119).

[Vavvêru. Telugu. In Cheennakésava temple.]

TRANSLATION.

The service to the goddess. The perpetual devotion
of Gummaráju Guravayya

అంక్షవారి పుణ్యం గున్న

రాజ గురవయ్య సదాశేవ.

NEILORE (120).

[Véḡúru. Tamil. From enclosure of Kailásanátha temple.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the 21st year of the reign of the emperor of the three worlds, the glorious Kulóttunga-chóladéva, I, Śervan Póyindan gave to the God of Sriḡai-lísa at Vengúr for Ámavásipadi¹ 330 *kuli* of land measured with the twenty *śán*² rod settled by Tantipóyindan.

If anybody would injure this land, he will incur the sin of killing a cow on the banks of the Ganges.

This charity (is placed under) the protection of all the *Múhértaras*

- [1] ஸ்ரீ திருவக[வ]-
- [2] சுவதிதகன ஸ்ரீ குடு[உ]ர-
- [3] த்து[உ*]சொழதெவ-
- [4] திரு யாண்டு உயக ஆவ-
- [5] திவ வெங்குரில் ஸ்ரீ
- [6] கைலசயமுடைபுத-
- [7] கு ஆமவாசிப்படிக்கு டெ-
- [8] சுவவற்பொயிண்டன-
- [9] நென வெங்குரார் டெ-
- [10] கயயிலெ கொண்டுவி-
- [11] ட்டநிலம தனதிபொயி-
- [12] ண்டன துவசந்து இரு-
- [13] பதினசாணகொலால
- [14] அனன் து லிட்ட நிலம

¹ Endowment to the temple in memory of a certain disease having been cured [ஆமம் = disease, வரசி = cure (Winslow)] Donations of this kind to temples are very common

² See = 9 inches

to the east of the field
 We gave one hundred *kunṭas* of dry field to Kṛṣṇavādēva
 for offerings. Whoever fails in this will incur the sin
 of killing cows and Brahmans on the banks of the Ganges.
 May it cause great prosperity !

NOTE.—We have not identified the donor.

1. స్వస్తిశ్రీ శకవరచంబులు (పయి
2. ని) ౧౪౪౭ అగునెంటి తారణస
3. ంవత్సర కౌత్తిక శు ౧౦ ఆ శ్రీ
4. మౌమహా మండలేశ్వర దంత లా
5. రి చాగంటి దేవమహారాజులత
6. మతండి వోజులరాజుంగారి

Second side.

7. శేతం ఇచ్చి
8. హనుమంతునికి నివేద్యానకు
9.
10. క్రింద మహాదేవునికి . .
11. ర శేనికి దక్షిణం వరిమడి . . .
12. నచారియ చెనితూర్పు . . .
13. నను ఇచ్చితిమి వెలిసెను కు ౧౦౦
14. కేశవదేవనికి నైవేద్యానకు ఇ
15. ప్తిమి ఇపుణ్యంకు యవ్వరు త
16. ప్తినాను గంగక త్తెనుగోవును
17. బ్రాహ్మనిం జంపిన పాపానం
17. బొవువారు || మంగళమహా శ్రీ.

NELLORE (123).

[Vellanti. Telugu. In street to the south.]

TRANSLATION.

On the 2nd of the bright half of Āshādha of the year
 the *méra* given to
 (by?) Velugóti Venkatapati Náyanimgáru
 We gave on the east.
 They should enjoy its produce as long as the sun and moon
 exist. Those who fail to keep this charity will incur the
 sin of killing cows and Brahmans on the banks of the
 Ganges. [One imprecatory verse.]

1. సంవత్సర
2. ఆషాఢ శు ౨ లు వెలిగోటి వెంకటప
3. తినాయివింగానికి ఇచ్చిన మేర
4. శిరంగంబు మొదలయినవి క
5. గానేను ను యావుగా
6. స్తిమి గనక అందుల ఫలం ఆ చం
7. (ద్రాక్షములనుభవించువారు)గనక తప్పినాను గంగకతా
 నుగో
8. (బ్రాహ్మణ వధించినపాపానంబోయినవారు): స్వదత్తం పర
 దత్తం
9. (వాడొహారేలివసుంధరా వప్తివషణ) సహస్రాణి విష్ణో
 యాం జాయతే క్రిమి:

- [15] நாராயணபுரி இந்த நில-
 [16] ம இறக்குவான மட்டு-
 [17] மக்கரையில் பசு-
 [18] வைக்கொன்றான பா-
 [19] வத்திலே மடுவான்
 [20] ஸ்ரீமாதேவையுநாடுகே

NELLORE (121). (A.D. 1243-44?)

[Véḡúru. Tam'l. From enclosure of Kailāsanātha temple.]

TRANSLATION.

Hail! Prosperity! In the Śaka year one thousand one hundred and sixty-five during the Chittirai equinox, the ryot Púśali Reddi, the son of the ryot Pidammī Reddi of Kattappúndi gave for a sacred lamp to the god of Śrī Kailāsa at Vélúr (situated) in Mundainādu in Nellúr-nādu in Paiyyarilānkóṭṭa (a sub-division) of Jayankonda-chólāmandala 59 full-grown undying and unaging sheep.

(The gift of) these sheep should last as long as the moon and sun endure

If anybody obstructs this charity, he will incur the sin of killing a tawny cow on the banks of the Ganges.

(Śloka) He who misappropriates land given by himself or by others will be born a worm in ordure for sixty thousand years.

- [1] ஸ்ரீமாதேவையுநாடுகே
 [2] அதுபந்தஅஞ்சலது நித்திரை நி[ரூபின]
 [3] உயர்கொண்டொருமீனாடலத்து

- [4] பைபூரினககோட்டதது செவலூரகா[ட]-
 [5] செ முண்டைகாடடிவ வெ[லூர்] ஸ்ரீ க[விவா]-
 [6] சமுடையசையசாதகு கட்டப்பூண[டி]
 [7] [மி]டமமிசட்டகுடியசா மகன பூடு-
 [8] [ச]சீரட்டகுடியென வைத்த திரு-
 [9] கதரவினகருக்கு வைத்த சாவா-
 [10] முலாபபெராடு ஓய இதை
 [11] ஆடு சகதூதித்தவரை செவ-
 [12] லககடவதாவதெளய-
 [13] சூ இறகருவாச மனைய கக[வி]ர-
 [14] [மி]வ குராலபகவை வதித்தான பாவ-
 [15] ததிலை படுவான - ஸூர த-
 [16] த ஓ வார ததே வர யோதறடு
 [17] நத வலா கயாச [!] ஸூரபூர-
 [18] ஸூரபூரபூரணி விவூரயா
 [19] ஓ கையதெருவி [!] மனி || ௭ -

NELLORE (122) (A D 1324-25)

[Vellanti Telugu Opposite to Ānjanīya temple]

TRANSLATION

Hail ' On Sunday, the 10th of the bright half of Kar-
 tika of the year Taranā, corresponding to the year 1447
 of the illustrious Śaka era, Śrīman Mahamandalesvara
 Dantalur Chāguntā Deva Mahārājulu (gave for the reli-
 gious merit) of his father Vobulārāju
 (for providing) offerings to the deity Hanumān We gave
 to Mahadeva under (the tank) . . .
 and dry field to the south of the field

to the east of the field
 We gave one hundred *kuntas* of dry field to Késavadéva
 for offerings. Whoever fails in this will incur the sin
 of killing cows and Brahmans on the banks of the Ganges.
 May it cause great prosperity !

NOTE.—We have not identified the donor.

1. స్వస్తిశ్రీ శకవరపంబులు (పయి
2. ని) ౧౪౪౭ అగునెంటి తారణస
3. ంవత్తర కాత్తిక శు ౧౦ ఆ శ్రీ
4. మ్మమహా మండలేశ్వర దంత లూ
5. రి చాగంటి దేవమహారాజులుత
6. మతండ్రి వోజులరాజుంగారి

Second side.

7. శేతం ఇచ్చి
8. హనుమంతునికి నివేద్యానకు
9.
10. క్రింద మహాదేవునికి . .
11. ర చేనికి దక్షిణం వరిమడి . . .
12. సచారీయ చెనియూష్ట . . .
13. నును ఇచ్చితిమి వెలిసెను కు ౧౦౦
14. కేశవదేవనికి వైవేద్యానకు ఇ
15. స్తిమి ఇపుణ్యంకు యవ్వరు త
16. ప్పినాను గంగక త్తనుగోవును
17. బ్రాహ్మణిం జంపిన పాపానం
17. బొవువారు || మంగళమహా శ్రీ.

NELLORE (123).

[Vellanti. Telugu. In street to the south.]

TRANSLATION.

On the 2nd of the bright half of Āshādha of the year
 the *méra* given to
 (by?) Velugóti Venkatapati Náyanimáru
 . . . We gave on the east.
 They should enjoy its produce as long as the sun and moon
 exist. Those who fail to keep this charity will incur the
 sin of killing cows and Brahmans on the banks of the
 Ganges. [One imprecatory verse]

1. సంవత్సర
2. ఆమాధ శు ౨ లు వెలిగోటి వెంకటప
3. తినాయినంగారికి యిచ్చిన మేర
4. శిరంగంబు మొదలయినవి క
5. గానేను . . . ను రూపుగా . . .
6. స్తిమి గనక అందుల ఫలం ఆ చం
7. (ద్రాక్షములనుభవించువారు)గనక తప్పినాను గంగకత

నుగో

8. (బ్రాహ్మణ వధించినపాపానంబోయినవారు) స్వదత్తం పర
 దత్తం

9. (వాయోహరేతివసుంధరా వస్త్రీవసు) సహస్రాణి విష్టా
 యాం జాయతే క్రిమి॥

NELLORE (124). (A.D. 1582-83.)

[Viḍavalúru. Telugu. From rock on Póléramma-
miṭṭa.]

TRANSLATION.

Hail ! On the 5th of the bright half of Chaitra of the year Chitrabhānu, corresponding to the year 1504 of the illustrious, victorious and prosperous Śālivāhana Śaka era, while Śrīmad Rājādhirāja, Rāja Paraméśvara Śrī Vīra Pratāpa Śrī Vīra Rangarāyadēva Mahārājulugāru, seated on the diamond throne at the city of Penugonda, was ruling the earth, Kónēti China Timma Náyanimgāru of the Vellatṭa gōtra, grandson of Rāvéla Kanṭi Náyanimgāru, and son of Tirumalayyagāru, issued a charitable edict for the tank. The old grant of *mēras* at 1 *kuncha* per *puṭṭi* for the tank at the village of Viḍavalúru, situated in Udayagiri śīma, which was granted for our chiefdom by the king has been discontinued. Therefore we have again granted *mēras* at 1 *kuncha* per *puṭṭi* on all kinds of grain raised in the village, including fields leased by the estate, garden lands, and *bhaṭa vritti mānyam* (personal inams), for the religious merit of the above said China Kónēti Timmanáyanimgāru and to last as long as the sun and moon exist. We have also given 100 *kunṭas* under the tank to the south of the *bāḍara* (marshy land) as a *mānyam*. This is the charitable edict issued for doing work to the tank every year, with the yearly income, derived from the *mānyam* and the *mēras* at 1 *kuncha* per *puṭṭi*. Those who fail in this will incur the sin of killing cows and Brahmans on the banks of the Ganges, and will incur the sin of killing their parents at Benares.

If any one speaks ill of this, the Upparas will ravish his wife; also Angirula Súradu will ravish his wife. Śrī! Śrī! Śrī! [One imprecatory verse.]

1. స్వప్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివా
2. వాన శకవషణ్ములు గంగర అగునేటి చిత్రభా
3. ను సంవత్సర వైత్ర శు గ లు శ్రీమద్రాజాధిరాజ రా
4. జ పరమేశ్వర శ్రీ వీరప్రతాప శ్రీ వీర రంగరాయ దే
5. వ మహారాయలుంగారు పెనుగొండనగరమందు వజ్రశిం
6. హ్వస నారూఢుడై పృథ్వీ సామ్రాజ్యముచేయుచును
7. వెల్లుగొత్తలైన రావేల (కం) టి నాయనింగారి పౌత్ర

లైనది

8. రుమలయ్యంగారి పుత్రులైన కోనేటి చిన తిమ్మానాయనిం
9. గారు ఇచ్చిన చెరువు ధర్మశాసనం రాయలవారు మా

నాయని

10. కరానకు పాలించిఇచ్చిన వుదయగిరిశ్రీమలోని విడవలూ

రి గ్రా

11. మానను చెరువు పుట్టికుంచాలు పూర్వాన సాగింది

ఇళవడి వుండు

12. గనక అచినకోనేటి తిమ్మనంగారికి పుణ్యంగాను ఆచరిద్రా

కొంగూ

13. ను గ్రామాననుపండిన నానాధాన్యానకు నగరి కమలా

లనుములు

14. పులను ఇటబ్రిత్తిమాన్యాలను సహ విత్తినపుటికల పుట్టికి

కుం

15. చడు మేరసాగింప్తిమి మాన్యం చెరువుకించను బాడవ

లోన

16. దక్షిణం నూరుకుంటలు ఇస్త్రీమి మాన్యంపల్లను పుట్టికంచా
17. లవలను యాటవచ్చినవి యాంట చెరువుమీంద పనిశే
యుటకు
18. ఇట్టని ఇచ్చిన ధర్మశాసానం ఇందుకుతప్పినవాండుగంగ
కత్త
19. గోవు బ్రాహ్మని చంపిన పాపానపోదురు వారణాసిలోను
తమ
20. తల్లితండ్రుల వధించిన పాపానపోదురు ఇందుకు యవ్వ
21. ండు కీడాడిన వానిటిలిని పడందిసియ యెటి పువరవారు
22. దెంగుదురు మరి వానిటిలిని ఆంగీరుల సూరడు
23. దెంగును శ్రీ శ్రీ శ్రీ స్వదత్తా ద్విగుణంపుణ్యం పర
24. దత్తానుపాలనం పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలం
- 25 భవేత్॥

ONGOLE (1).

[Addanki Telugu From roof of Nānchāramma temple]

TRANSLATION.

The servant of Bāna Sindhūru . . . the dark fortnight of Chaitra . . . Sri Pina Kampi Mallani . . the excellent chaity of Virārya at Vémanūru

NOTE —There are 3 short inscriptions on the pillars of the Nagéswara temple at Addanki They are not worth printing

1. బాణ సింధూరి బృత్యండువు
2. చైత్రవలిక్ష వక్షులిశిల్ శ్రీ
3. రువారు శ్రీవిస కంపిమల్లని . . .
4. య పవీ గార్య బువివెమ నూర ధర్మము . . .

ONGOLE (2). (A.D. 1404-05?)

[Addanki. Telugu From eastern wall of Rāmaswāmi temple.]

TRANSLATION.

Hail! On the 12th of the bright fortnight of Kārtika . . . corresponding to the illustrious Saka year 1326, Chinni Dontama Setti plastered the wall of the temple for the religious merit of his father and of his mother Bayya Sūni and of himself

May it cause great prosperity!

NOTE —Two small inscriptions on the mandapam are not worth printing

1. స్వప్తిశ్రీ శకవషాంబులు ౧౩౨౬ అగు నేం (టి . . .

.) . . .

2. కాత్తిక శు ౧౨ బు చిన్నిదొంతుమ శెట్టి త (. . .

.))

3. తమ తల్లి బియ్యసానికిన్ని తనకున్నను (. . . .

.)

4. నగరికి గోడతాలు పడెను వరుంబని (. . . .

.) (మంగళం)

5. హా శ్రీ శ్రీ శ్రీ. ౦

ONGOLE (3).

[Addanki. Telugu in Chálukyan character. In a
backyard.]

TRANSLATION.

. . . . In the first year after the coronation of
the king , having gone to war, the lord
Bañaragu (Pándurangu?) having been appointed to the
command of the army

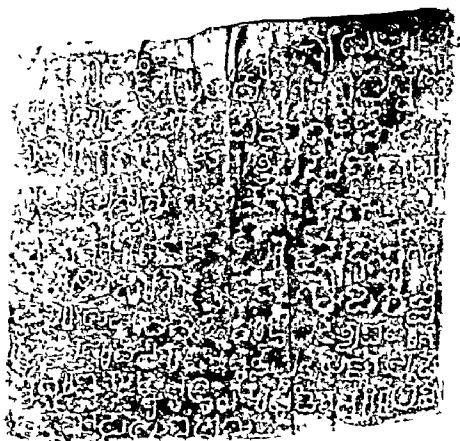
Tribhuvanánkuṣa of Véginándu having
planted a pillar (?), having captured the fortress
Kittopudurgam,¹ (?)

Pándurangu Parama Mahéśvara granted land sowable
with 8 *puṭṭis* of seed in Dhammapuram (Dharmapuram)
as charity to Ādhitya Bhaṭṭāra. Whoever protects this
will acquire the merit of a horse sacrifice.

1. భూపాలకులు

2. పట్టణం గట్టి[న] ప్రభులు నేర్చు బలావ్స[ం]బో

¹ For Kittopudurgam we should perhaps read Kiranapuram

ONGOLE NO 3

3. పుగలై లేచి శేన పట్టలుం గట్టిచ్చి ప్రభు
4. బిడ్డరగు బిడ్డన సమక్త పడు[వశో]బోయ
5. కోట్టలుం లుడ్డొడ్డు . . . పేనానాటి గొండల్లము
6. త్రిభువనాంకుశ [బాణ] నిల్వ కిడ్డెచురుక్కలుం గ[డు]
7. బయల్దేసి కడ్డుకబ్బజవహమిచ్చి పచ్చి
8. పాడ్డురంగు పరమమాహేశ్వరణ్ణ ఆదిత్యధటారని
9. కి ఇచ్చిన భూమి ఎనుబోది వుడ్లై అట్లు పట్టు నేల ర
10. స్తువురలుగ దమువులు [విరి] రక్షిచ్చినవారికి అస్వ
11. మేదిలుం న పలులుం అరు [1*]

O\GOLE (4). (A D. 1578-79)

[Allāru Telugu. Opposite Virabhadra temple.]

TRANSLATION.

On Monday, the 12th of the dark fortnight of Mārga-sira of the year Bahudhānya, corresponding to the Sāli-vāhana Śaka year 1500

The leading people of Pārvatipuram and the residents of the fifty-six countries with a joyful heart founded (méras) as *Mūlani-am*¹ in the village of Ayyapalli which is the abode of the best of Brahmans for providing worship to Śrī Virabhadra.

Those who do not pay (those méras) will incur the sin of killing a cow and a Brahman.

Pepper, gingelly-oil and frankincense are intended for lighting and fragrance.

Fees to be collected on head loads of grain and oil per putt

(The text is not thoroughly understood.)

¹ This phrase is not understood.

1. శాలివాహనశఖవరు
2. పంబులు ౧౫౦౦ అనేటి బా
3. పు ధాన్య సంవత్సరు మాగళ
4. శిర బైళ్ళ ౧౨ సో శ్రీ పీఠభద్ర
5. నికి నిలయింగిపులకు ఆయ్య
6. పల్లి విప్రముఖ్యమైన చాయ
7. ముల సహృదయన పార్వతి
8. పురజిన ముఖులన పలుపురు
9. జనలును యిడంవారు యాం
10. బై ఆరుదేశాలవారు పాించిన
11. మూలవీసాలు ఇయ్యనివారు
12. గోబ్రాంతాక్షణ చంప్పిన పాతకంన
13. పోదురు మిర్యాలు మానే గుగ్గిలం ధూ
14. ప దీపాలకుం ముం
15. దాన్యాదులకు రసవగాంకు రు
16. తల మూటకు క ఖ ౧

ONGOLE (5).

[Allúru. Telugu. On stone in front of Adivi Rámalinga-
swámi temple.]

TRANSLATION.

Malleswara Swámi, the self-existent, consecrated by
Śrī Parasuráma, graciously protected Immánéni Kóti-
lingam, the son of Bīpayya.

For offerings and worship with the lamp eight *luchas*-
las of dry land and one *gorru* of wet land where 2
puṭṭi of seed can be sown were given in the fields of
Allúru. Besides this *mányaṃ*, the ryots who cultivate

the sandy fields according to the deed of gift executed by them should give at the rate of one anna for every *kunta* of land of high assessment and at 4 pies for every *kunta* of land of low assessment. It is the duty of the Karnams to collect and give this amount. They must utilize it for the deity.

This is the truth

1. శ్రీ వరశరామ వ్రతిష్ఠ
2. శ్రీ వుష్ణుచిడు మల్లేశ్వరస్వామి
3. వారు యిమ్మానేరి బాప
4. య్య కొమారుడు కోటి
5. లింగం హృదిస్థితుడై రచ్చించెను
6. యీ స్వామి వారి సమువేద్యం దీ
7. పారాధనలకు అల్లారు పా
8. లంలొ మెట్ట యెది కుచ్చ
9. ఘన మాగాణి ఖం యి విత్తులగొ
10. ద్రు మాన్యంగాక యిసకపాలం
11. సాగుబడి చేసేవారు వ్రాయించి యి
12. చ్చినదాన వ్రతం వ్రకారం హెచ్చు
13. శిస్తుగల పయిర్ల భూమికి
14. కుంటకు అణాన్ను వగ్గు శిస్తువ
15. యిరికకు కుంటకు దబ్బున్ను
16. యీవలసినది కరణాలు జరిగిం
17. చి యిచ్చే నిన్నయం యిందు స్వామి
18. కి జరిగించుదురు సత్యము

ONGOLE (6). (A.D. 1268-69?)

[Allúru. Telugu. In Amarésvara temple.]

TRANSLATION.

Hail! On the occasion of Uttaráyana Sankránti corresponding to the Śrī Śaka year 1190 for the religious merit of (Hail!) Śrīman Mahámaṇḍalésvara Kaláráyanánta Singaḍaḍéva Mahárájulu, 240 *gunṭas* of dry field were given to Kondavídu Kumára Svámidévaru of Ongole for providing worship, enjoyment and *nivédya* and 40 *gunṭas* of wet land situated in the tank bed to Sámidévaru . . . to Nágésvaradévara

1. స్వస్తిశ్రీ శక
2. వషంబులు ౧౧౯౦
3. అగునేంటి ఉత్తరాయ
4. గా సంక్రాంతి నిమిత్తంబున
5. స్వస్తి శ్రీ మన్నహామండలే
6. శ్వరుడు కళారాయనాంట
7. సంగడదేవ మహారాజు
8. లకు దమాత్తముగాను
9. ఒంగోలని కొండపీడుని
10. కొమాటస్వామి దేవరకు
11. అచ్చాన భోగనివేద్యము
12. లకు నిచ్చిన వెలిపాలము
13. గుంటలు ౨౪౦ చెర్వు
14. సాకివట్టు మడి గుంట
15. లు ౪౦ సామిదేవరకున్న
16. నాగేశ్వర దేవరకున్న
17.
18.

ONGOLE (7) (A D 1314-15)

[Allūru Telugu On a big stone in the temple of
Ishta Kamāśvara]

TRANSLATION

[One imprecatory verse]

Hail! On Wednesday, the 10th of the bright fortnight of Chaitra of the year Ānanda, corresponding to 1236 of the illustrious and prosperous Saka era, on the day of Vishnu Sankranti, Rudranayakulu made a charitable gift to Ishta Kāmesvaramahādeva of Arilūru, consisting of kōru land wherein 15 *marltu* can be sown, to last as long as the sun and moon exist This *vratta* is given as a *sarāmaṇya* Whatever ryots cultivate these fields they will not have to pay tax Thus is given for the religious merit of Pratāparudra Mahārāja Those who protect this (charity) will get religious merit On the contrary, any one who thinks of injuring it, will be considered to have committed incest with his sister and to have allowed his wife to be covered by a donkey

NOTE—See also O 99

స్వదత్తం | పరదత్తంవా | యోహరేతి | వసుంధరా
పశ్చిమపా సహస్రాణి విష్ణాయా జాయతే క్రిమి
స్వప్రీతి శుభ శకవర్షంబులు ౧౨౩౬ అనునెడి అనం
దనంపన్నెర వైభ్రహ్మ ౧౦ బుధవారమునాండు
విష్ణు సంతాంతి దినమునప్పుడు లజ్జిబారి
శ్రీ శివకాశేశ్వర శ్రీ మహాదేవరకు ద్విద్ర
నాయునిండు చేసిన దత్తుదానం కొరుసెలపెట్టిన మ
త్తులునెసి ౧౫ అదండ్రతారాకామి యి ద్రిత్ర సకా
మాస్యము యిచ్చెలు పకాంతులు చన్నా

ను వంగములేదు ఈ దముపు ప్రతాప
 రుద్రదేవ మహారాజుకుం బుణ్యము
 గానిచ్చినది ప్రతిపాలించినవారికిం బుణ్య
 ము అస్లుగాక చెట్టుండలంచినవాడు దమ
 చెలియలిం తాంబోయిన వాండు దన
 ఆడిది గాడిదలం దెంగ్గించినవాండు

OAGOLE (8) (A D 1317-18)

[Allúru Telugu Inside the Ishta Kámésvara temple.]

TRANSLATION

Hail ! On Wednesday, the 10th of the dark fortnight of Srávana of the year Pingala, corresponding to 1239 of the illustrious and prosperous Saka era Gála Muddana Bóyundu and Dana Mádhava, in the presence of Pinnaya Venkangáru, the Reddis of Aralúr, the karnams and all people, gave as charity 50 *kuntas* and 1 *kunchadu* of ghee per month for lighting the lamp to Ishta Kámésvara of Aralúru, for the religious merit of Sríman Mahámándalásvara Pratápa Rudradéva Mahárájuluvaru and will acquire merit. Those who protect this charity will acquire religious merit.

NOTE —The modern village of Allúr according to this inscription was formerly called Aralur

స్వస్తి శ్రీ శుభ
 శకవషంబులు
 ౧౨౩౯ అగునెం
 టి పింగళ సంవత్సర
 శ్రావణ బహుళ ౧౦

య స్వస్తిశ్రీ మన్నహా మ
 ండలేశ్వర ప్రణావరుద్ర
 దేవమహారాజులకు
 ంబుణ్యమ్మ గాను పిన్న
 య వెంకం గారును అఱ
 లూరి రెడ్లున్న కరణాలున్న
 సమస్త ప్రజానె అంగన గా
 లముద్దన బోయుండు దన
 మాదవులు పంబిదికు
 ౫౦ కల్పిను అజలూరి ఇ
 ప్త కామేశ్వర దేవర
 రికిని అఖండ దీపమున
 కు నెలకుం గుంచెండు సె ఇ
 వోసి పుణ్యము అనుభ
 వించువాండు ఈ ధర్మ
 పు స్రతిపాలించి పుణ్య
 మునం బొండువారు
 పరికలు—

ONGOLE (9). (A.D. 1320-21.)

[Allúru. Telugu. On stone by the Ishta Káméśvara temple.]

TRANSLATION.

Hail! In the month of Āshādhā of the year Rāvedri corresponding to 1212 of the illustrious and prosperous Śīlīvalāna Saka era, Śeṣman Bamma Nāyanīgāru gave as *grants* 400 *luntas* of dry land to the deity Śrī Ishta Káméśvara Mahādēva of Aralūr, and 100 *luntas* for

worshipping, to last as long as the sun and moon exist to secure religious merit for (Hail!) Śrīman Mahāmaṇḍalésvara Pratāpa Rudra Déva Mahārājulu. Let these two charities be maintained (?). We have given 100 *kunṭas* of dry land as a *sarvamānya*.

NOTE.—The donor re-appears in the following inscription.

స్వస్తి శ్రీ
 శుభశాలివాహన
 శకవర్షంబు
 లు ౧౨౪౨ అగు
 నెంటి రౌద్రి సంవ
 త్సర ఆషాఢన
 స్వస్తిశ్రీ మన్నహ
 మండలేశ్వర ప్రతా
 ప రుద్రదేవ మహా
 రాజులకుం బుణ్యం
 బుగాను శ్రీమత్
 బమ్మయినాన్నింగారు
 ఆఱువారి శ్రీ ఇష్ట శా
 మేశ్వర మహా దేవరకు
 బ్రిత్తి ౪౦౦ గుంట
 లు వెలిసెను అర్చన బ్రిత్తి
 ౧౦౦ గుంటలు ఆ చంద్రా
 రు-ముగా నిచ్చిరి దమ్ము
 వుంజంట . సెనెడివారు
 రిపలిసెను ౧౦౦ గుంటలు
 . . . సహమా
 న్యములుంగ మాన్యము
 ఇస్తెమి

ONGOLE (10) (A D. 1320-21)

[Allúra. Telugu On the same stone by the temple of
Ishta Kámésvaradeva]

TRANSLATION.

Hail ! On the 11th of the bright fortnight of Ashádhya
of the year Ravudri, corresponding to the year 1242 of
the illustrious and prosperous Śālivāhana Śaka era, Srīmat
Bamaja Naidu Gāru gave to Ishta Kámésvaradēva of
Araluru 400 *kuntis* as *vrutti* and 100 *kuntis* of dry
land as *arckara vrutti* ¹ for the religious merit of (Hail !)
Srīman Mahāmandalēśvara Pratāpa Rudradēva Mahā-
rājulu to last as long as the sun and moon exist He
has given for (lighting) a lamp to the deity 50 *kuntis* of
dry land at Nannalapidu as a *sarcamānya* free from tax.
To those who make this great gift will accrue the merit
of performing many gifts, and the gift of cows ; to those
who injure (the charity) there will be hell and all kinds
of misery.

[One imprecatory verse]

First side.

నెప్పటి శ్రీ
మహా నానివహన
శకవహనంబు
లు ౧౨౪౨ అరు
నెట్టి రాత్రి సోదం
మృత అమృత శు
భ్ర ౧౧
నెప్పటి శ్రీ మహానా

¹ Land given out for the purpose of endowing with it

మగడలేశ్వర వ్రతా
 ప రుద్రదేవ మహా
 రాజులకుం బుణ్య
 ముగాను శ్రీమతు
 బమయ నాయ్నింగారు
 అటలూరి శ్రీ ఇష్టతా
 మేశ్వర దేవరకు
 . . . వ్రిత్తి రంం గుంట
 లు వెలిసెను అర్చనవ్రిత్తి
 రంం గుంటలు ఆ చంద్రా
 కణముగా నిచ్చిరి దేవరకు
 పుండెంటిసేసి దిపానకు
 కి వెలిసెను ౫౦ గుంటలు
 నన్నులపాటాదు సహమా
 న్యము పంగమాన్యము

Second side.

ను నిచ్చిరి
 ఈ మహాదానం
 చెల్లింబిన దానా
 లనేకం ఇట్లు గోపు
 ల దానమును సేసిన
 ఫలమును పా
 రువారు ఉప
 ద్రము సేసినవారి
 కి నరకము సకలా
 దిగ ద్రోహాలు
 స్వదత్తం పరదత్తం
 వా యోహారేతి

వసుంధరా ప
స్త్రి వరుష సహ
స్రాని విప్రాయా
ం జాయతేశ్రీమి

ONGOLE (11).

[Allūra. Telugu. On east side of enclosure of Ishṭa Kāmésvara templo.]

TRANSLATION.

Hail! Srīmat Rudrama Nāyaningūru presented . . .
. . . for the cattle of Aralūru and for the
cattle of all people. Whoever upholds this charity will
get unlimited merit. On Sunday, the 9th of the bright
fortnight of Āshādhā of the year Ānanda, Hail! Srīman
Rudradēva Nāyaningūru we have given
. . . as a *sarvamānya* for (providing) offerings to
Ishṭa Kāmésvara.

Those who uphold this charity will acquire the merit
of giving cows.

స్వస్తి శ్రీమతు రుద్రమ
నాయనంగారు అటలూరి వసు
లకు . రిలరి విడిచి . . . కాలా
నకును సర్వమైనవారి వసులకు
ఈ ధర్మం పాలించినవారికి అనంత పుణ్య
ము అనంద సంవత్సర ఆషాఢ శుద్ధ ౯
అదివారం స్వస్తి శ్రీమతు రుద్రయనా ఇ
నింగారి . . . ర బెరము . . .
ఇష్ట కామేశ్వర దేవరకు వైవేద్యానకు సర్వమా

స్వముగ నిష్ఠిమి . . సాలందున . డు . దిపా
 సకుం బాయువారు ఈ ధమ్ము పాలించినవారు
 ననేక గోవుల . ఫలములు.

ON GOLF (12)

[Ammanabrolu Telugu From eastern pillar of
 mandapam of Chenna Késava temple Not quite
 clear in parts]

TRANSLATION

On the 10th of the dark fortnight of Jyésztha of the
 year Yuva, Thuvirunendu, Gudhani Nirigáru, and the
 Kápus of Ammanabrolu, Yádatidúrya, Dammála
 Pápandu, Yaranaluri Mallayya, Nallapáti Póllayya, the
*motarfa*¹ Kápus, the karnams, the *sthalalainams*, and
 Máluri Anantayya, after making obeisance, issued this
 charitable edict to the deities and barbers of Ammana-
 brolu

Formerly *méras* used to be in the possession of Késava-
 déva in Ammanabrolu •

In addition to the following items granted by us the
 Kápus, namely, 10 *puttis* of *salura* (?), 4 *túms* of dry, 4
 (?) of land under the tank, the *Panti Reddis*,² karnams
 and cultivators should give (*méras*) at 3 *túms* on every
putti of produce, and 3 *puttis* . . . (?)

The ten *puttis* of land that have been given should
 not be taxed [What follows is not clear, the general

¹ This phrase is not entirely odd. Does it mean the headmen charged with the
 collection of the *motarfa* tax?

² A sub division of the Póllu caste

meaning is that, if objections are taken to the grant, Nárāya Kondóji is to see that it is carried out. The inscription ends with certain signatures.]

First side.

1. యువసంవత్సర జేష్ఠ
2. బ గం లు అమృతబ్రో
3. లు గ్రామదేవస్థానము
4. గణకు తిరువీరునెండ గు
5. ధనినీరిగారును అం
6. స్తు నంబ్రోలిం
7. కాంధులు
8. యాదవ్విడి
9. రాయ, దం
10. మల్లాలపా
11. పండు, య
12. రసబూరి మల్లయ్య
13. నల్లపాటి పోల్లయ్య
14. మోతర్పాకాంధులు
15. కరణాలు స్థలకర
16. నాలు మేయారి అనా
17. శ్రయ్యను దండనమ
18. పిఠించి ఇచ్చిన ధర్మ
19. శాసనము
20. అంశ్చనం
21. బ్రోలిగ్రామా
22. ననుకేశవ
23. దేవమేర పూ
24. వ్యంసానివ

25. శ్చేదికాం
26. పురిమయ్య
27. మావల్లసా
28. ఓవ ఓ గం పూర్వనవెలిశ్చే
29. ను ఓం రం న్ను తథాతిథిపె
30. దైవన చెవుకాను 1౮1 అమండ్లు
31. నున్న యీ అధికారంసాగి
32. చ్చినది నుంన్నూ కూడాను పం
33. డై పుట్లపంటకు ఓం రం 3
34. పంటరెడ్లున్న కరణా
35. లు వ్యవసాయాన్నూ పూ
36. వాన సాగివచ్చేటట్టు 3 శ్చము
37. నున్న తథాతిథినపూర్వం
38. సాగించినవినిగాన్నూ పం
39. ధారంపది పుట్లపంపు
40. కూడుదుమున్న

Second side.

41. యివి పది పుట్లపంపు
42. ను పంగమును లేవు ఇతరులు
43. ఎవరు కీడాడి దీనికి
44. లెక్కా శేసిమే
45. ర పెట్టెవా
46. రము అ
47. ట మీదా
48. చక కరణాల వ్యవసాయం
49. వల్ల పదిపుట్లపంటకు చూ
50. మెండ లెఖను పూర్వంపదవి
51. న పిన్ని హరిస్తమి అవి

52. న్ని పుట్టిపుట్టుపెచ్చునపుర్వ

53. తకుటానను కీడాడి దినికిని

54. వారుకేరమాడినా పు

55. ప్రకంగాను కాంపులు

56. కరణాలు అందరిగా

57. లాను పూర్వం పాకు

58. మాట్లాడెడివారు అక్షం

59. కిపెట్టెట్టు నడుపు

60. వారు యేమికిదాడిన

61. ను నారయకొంహజా న

62. దుపువారు

నడుమసాగించి యిస్తిమిగా

న అచంద్రతారాకణంగాను నైవేద్యలు

అవధరించెడి యష్టదానం

యష్టదుగాన్యాను గంగకతా

నుగోపుత్రాప్తానికిని వధశేసి

న పాపానబోవువావారు త

మ తండ్రిలను వారణా

శిలో చంపిన పా

పానం బోవువారు

తిమ్మయ గంగయ్య

వ్రాలు సర్వయవ్రాలు

అయ్యగాని

Third side.

వ్రాలు చెన్నయ్య వ్రా

లు పెద్దయ్యవ్రా

లు

ONGOLF (13)

[Ammanabrólu Telugu Opposite Siva temple.]

TRANSLATION.

Salutation be to the glorious Raghunáyaka (Ráma) ¹

V. 1. Salutation be to Sambhu (SIVA) who is charming, as with a *chdmara*, with the moon which kisses his lofty head, and who is the main pillar of the creation of the city of the three worlds

V. 2. May the staff-like tusk of Hari, who assumed in sport the form of a Boat—resting on which the earth with Mount Méru as its apex resembled an umbrella—protect you

Vs. 3 and 4 May that descendant of Yadu, who though without support is of immense size,—in regard to whom the moon is the growing nail, the celestial tree is the line of the fingers of the hand, the cow of plenty is this nectar-like speech, the desire-fulfilling stone is the eye, the line of clouds is the incomparable hue of the body, and the ocean of nectar is the mercy—protect you always.

V 4 Nítyana, in a palace of gems, resembling the Svétadvípa where celestial trees abode, in the milk ocean, is adored by Sanaka and other sages, Garuda and the lord of serpents His glory is eternal bliss and knowledge and is supreme (without a second) Being the soul of all, and the origin of truth, he is eternally resplendent, and his form is characterized by the lotus which is the face of Ráma

V 5 From his navel-lotus was formerly born the creator (Brahma) from whom the world was created His mind-born son was Vasishtha, the best of sages

His son was Sakti, the store-house of good precepts, the ocean of compassion. His son was the sage Parisara of pure intellect, devotee of Vishnu, thereby excelling all.

In his exalted *gôtra* were born Vyâsa, the gem of preceptors, the Brahmans, Suka and others, granters of the merit of the scriptures which deserve to be praised.

V. 6. . . . Then shines king Singa who was like a lion . . . to the elephants . . . , who was possessed of might resembling that of . . .

[V. 7. The verse as it stands makes no sense. Its purport seems to be that Singârya was esteemed by the Carnatic kings]

V. 8 His son was Bhava, the prince of ministers, who acquired victory by polity, who made king Apa a dependant on his feet by means of the profusion of the splendour of his fame which shines like the milk ocean and the autumnal cloud, who made all the elephants of the cardinal points shine like Indra's elephant, able to read the thoughts of others, of illuminating speech. His son was the glorious king Rîmachandra, who was as laudable as Indra's son (Jayanta), who by the fierce sword resembling Râhu destroyed the moon and the sun of the fame and valour respectively of his enemies, who was eminent in might, who in valour resembled lighted fire, who in great fortitude resembled the mountain of gems (Meru), who was always a *Kôdâdî* (cow of plenty) to his relations.

Sri Rîma

Devoted to Dharma, who had destroyed the trap of his enemies' arrows . . .

was possessed of Ganesa's strength, who resembled the son of the daughter of ocean (Káma) devotee of Rághava—Mádhava

He, king Ráma, married a wife named Telingama who resembled Anasúyá in virtue, of radiant speech, the earth (abode) of fame, sprung from the Lohita race, of great splendour, daughter of the Gangárya race, famed in the three worlds for chastity.

The ocean which was Ráma bore on the Ganges which was Talingama five sons who resembled the celestial trees (5), liberal to the gods (scholars).

Timma Malla Suréndra

Bháskara Chamúpati . . .

Bhu . . . nárya

The worshipper of the feet of Srí Raghuráma, the benefactor of intelligent men, serene, whose speech resembled nectar towards sages, calm.

Srí Timma . . . famed as Kártavírya

Srí China Timma Mantritilaka was peerless.

The brothers China Timma and Bháskara Chamúnátha possessing the splendour of Ráma and Lakshmana, praiseworthy like Ráma and Krishna, possessed of glory, flourish as if they were the sole fortresses to the garden which is the excellent town of Kondavídu.

Like the párijáta among celestial trees, like Gándíva (Arjuna) among the five Pándavas, he among them .

. . .

(Incomplete)

NOTE—We have not been able to identify these chiefs

1. श्रीर[घु]नायक[॥*]

2 नमस्तुंग सिग्श्वं [वि]-

3. चंद्रचामर चारवे ।
4. त्रैलोक्य नगरारंभ-
5. मूलरतंभाय शंभ-
6. वे । [१*] हरेर्लीलावरा-
7. हस्य दंष्ट्रादं तस्त-
8. पातुवः । हेमाद्रिक-
9. लशा यत्र धात्री छत्र-
10. श्रीयं ददौ ॥ [२*] शुभ्रांशु
11. शिखरोत्करस्तुरतरुः श्री
12. पंचशाखांगुलिः [श्रेणी]
13. [कामग] नी सुधा[सु]म-
14. . . चित्तामणी दृश्यतां]
15. श्रीकादंविन्यतुलां-
16. गकांतिरमृतां भो-
17. धिः कृपायस्यधः शश्व-
18. त्पातु स यादव
19. [श्चि]रम[ना] घारोप्युदा-
20. राल्लतिः । [३*] क्षीरा[प्यौनतक]-
21. रूपपादप सित द्वीपेन-
22. रूपे मणिप्रासादे सन-
23. कादि योगि खगराद्
24. नानाधिपाराधितः । सो
25. व्या[न्यं]ध चिर[द्यु] तिर्य
26. [दु*] भव (1) सर्वात्मकः . .
27. नित्यं भाति स्माग्र-

28. धू [जयप] ताकारोहि-
 29. नारायणः । २ । तंना
 30. भीनलिनाभिजात
 31. रातिकर्ता जग[ज्जा]ते मा
 32. नसनंदनो सयमिरा
 33. द श्रेष्ठो वसिष्ठोभवत् ।
 34. शक्तिः सूक्तिनिधिः कृपां[बु]
 35. धिरभूतस्यात्मज [भ्रातृ]
 36. धीरासीद्विष्णुपरः पराश
 37. रमुनिः सर्पातिशायी
 38. ततः । गोत्रे तस्य महो
 39. घ्नते गुरुमणिर्व्या
 40. से शुकादिद्विजः स्तो . .
 41. . . . म सत्फल प्र-

Second side.

Some lines lost.

1. लागा
 2. व्वारण गा[ढ]
 3. ताप . नय
 4. . . . पंचातनं
 5. दि . द्यशा नातो
 6. ज्ञाति नृसिंह
 7. साम्य विभ[वो]
 8. संगेन शिग्गाधि
 9. पः । ९ कर्णाट

10. भूपतिलकै क
11. यि तात्मवंशो
12. पूर्वोक्षितोश
13. हितेमानि
14. वीतिष्ठ चर्ये । शि
15. गार्ग्य[मौ]नि
16. सुधियास्थिरनी
17. तिकार्य धुर्या
18. विचार्य कविता
19. : किलमानि व
20. र्याः । . । तस्या
21. सीत्तनयो न[यो*]
22. जित जयः [पा]
23. दाश्रितापोधि
24. पः क्षीरांभो
25. निधि शाखां
26. बुधलसत्कीर्त्ति
27. प्रभापूर्ति
28. पः । दिद्रं
29. ति प्रवरान[स]
30. दाश्रमु[स्व]
31. रानेवाखिलान
32. मासयन् भा
33. व[ज्ञा]: प्रति
34. भानि भासुर

35. वचा श्रीभो . .
 36. मंत्रीश्वरः ।
 37. सूनुस्तस्य
 38. सुरेद्रसू
 39. नु सुपमः स्वा

Some lines damaged.

Third side.

1.
 2. नारातिपशः प्रता-
 3. पसितरुग्भानु प्रभा-
 4. वौन्नतः । तेजोदीप्त कृ-
 5. शानुसुन पृति श्री
 6. रत्न सानुर्ग . वं
 7. दी बांधव कामधेनु-
 8. रनिशं श्रीर[?]मदं
 9. डाधिपः [२] सधौत्रा
 10.
 11.
 12. राट्टया शतधर्मगो
 13. चरपरो लूनारि बा
 14. णोत्करः (1) सेना , हि-
 15. रुङ्गणाधिप बलोपा-
 16. योषि भूनेदनः श्री
 17. राम प्र . . .
 18. नुभजि[त] श्रीराघ

19. बोमाधवौ । ४ । भा
20. र्या
21. गुणशा
22. [खा]नसूयां स्फु
23. रद्धानीं लोहि
24. तगोत्र संभव
25. शः क्षोणिमुदार
26. श्रियं गंगार्या
27. न्वयवर्द्धिनीं त्रि
28. वनप्रख्यात साध्वी
29. पदां पत्नीपुर्य . .
30. यमदा[त्ते]लंगम
31. नाम्नीं स[रा] [मा*] धिपः । [९*] ।
32. रामाध्विरा . तिलं
33. गमांवर निम्रगा
34. यां पञ्चामरद
35. मतमान् सुमनोव
36. दान्यान् पुत्रान

Fourth side.

1. सूत
2. यति मम[ह]
3. सूरद्र भास्क[र]
4. चमूपति भ .
5. नार्यान् । १० । . .
6. श्रीरघुगम पा . .

7. दभजनः [क्षेमा]
8. करो धीमतां
9. शांतः शांत[सु]
10. छानुकारिन .
11. चाःदांन . .
12. संतरः । श्री[ति]
13. मोघ्यणच . .
14. . वतयु . .
15. गतो कार्यवी . .
16. नि श्रीचिनर्तिम
17. मंत्रितिल्लक .
18. त्राद्धीतीय्यो
19. सः । ११ । कि वे
20. रभावतोदरी प्र
21. तिभा तापु . .
22. . तले सौभ्रा . .
23. तराम लक्ष्मण
24. विमूर्ति रामक
25. ण्णाविति । संस्तु त्यौ
26. चिनर्तिम्म भास्कर
27. चमूनाथौ स ना
28. यीश्रिया वर्धते
29. वरकोडवीडु नग
30. रोद्यानैक दुर्गावि
31. वा ॥ १२ ॥ तेषु शु

32. दक्षेधिव पारिजा

33. तः सर्गाडिवः [प]

34. [च]सु पांडवेषु ।

35

Incomplete.

ONGOLE (14)

[Bollapalli. Telugu On a boundary stone]

TRANSLATION

The pillar planted after walking round the boundaries of the village of Yasali otherwise called Bollápalli and Konda Munjalúru

1. యసలియో
2. రిద్రలినా
3. మ బోల్లా ప
1. ల్లి కొండుము
- 5.ంజలూరి సా
6. రిమేర నడచి వె
7. ట్టిన కంభం

ONGOLE (15) (A D. 1545-46)

[Bollapalli Telugu In front of Ānjanéya temple]

TRANSLATION.

Salutations be to the illustrious Rámānuja

Hail ! On Thursday, the 12th day of the dark fortnight of Āshādhā of the year Viśvāvasu, corresponding to the year 1467 of the illustrious, victorious and prosperous Śilivāhana Saka era, while Śrīmat Rājādhī Rāja

Rúja Paramésvara, Śrī Vīra Pratápa, Śrī Sadāśivadeva Mahārāyulu, seated on the diamond throne at Vijayanagar, was ruling the kingdom of the earth, he granted with libation of water and gift of gold the village named Bollapalli in Addanki śima attached to Kondavīdu rājyam as an *agrahāra*, to last in perpetuity as long as the sun and moon endure, . . . to Kōṭi Tiruvengalanāthayya, the son of Śrīmat Tālapāka Tirumalāyagāru, who is the establisher of the two schools of the Vedānta.

[One imprecatory verse.]

May it cause prosperity !

NOTE — See also Nos. 21 and 141. Kōṭi stands for Kōṇēti apparently.

1. శ్రీమతే రామానుజాయనమః॥ స్వస్తిశ్రీ
2. జయభ్యుదయ శానివాహన శకవక్షాంబులు
3. ౧౪౬౭ అగునేటి విశ్వవసు సంవత్సర ఆషా
4. ధ బ ౧౨ గు । శ్రీమదుభయవేదాంత ప్రతిష్ఠాపనా
5. చార్యులైన తాళపాక తిరుమలయ్యంగారికొ
6. మారుండు కోటితిరువెంగళనాథయ్యంగారికి
7. శ్రీమద్రాజాధిరాజరాజపరమేశ్వర శ్రీవీర ప్ర
8. తాప శ్రీ వీరసదాశివదేవమహాగాయలు విజ
9. యనగరమందు వజ్రసింహాసనాశీనుండై ప్రిచ్ఛి
10. సామ్రాజ్యముచేయుచు కొండవీటిరాజ్యా
11. నకు చెల్లివచ్చె అద్దంకిశ్రీమలోని బొల్లాపల్లిఅనే
12. గ్రామమును పీఠాభ్యుదయక దానధారాపూర్వక
13. కముగాను ఆచంద్రాకరస్థాయిగాను ధార
14. పోసిఇచ్చిన అగ్రహారము॥ దానపాల నయో
15. ముఖ్యే దానాచ్చేయోను పాలనం దానాత్మ్య
16. గమవాప్నోతి పాలనాదచ్చ్యుతంపదం॥
17. శ్రీ శ్రీ శ్రీ ంజేయను॥

OAGOLE (16) (A.D. 1271-72²)

[Bollapalli. Telugu Fallen stone opposite Agasthēsvara temple]

TRANSLATION.

Hail ! On Saturday, the full moon day, under the Kṛittikā *naḥshatra* in the month of Kṛitika, corresponding to the Śaka year 1193, Śrīmat Svayapa Nāyaka dedicated (thus) to Agasthēsvara Mahādevara

[One imprecatory verse]

1. మల్లికార్జున శరణము
 2. స్వప్తి సకవరుపంబులు గ
 3. గౌరవ గుణేటి కార్తకమా
 4. సెంబున పున్నమక్రిత్తికా
 5. నక్షత్రము సజ్జ్వరవా
 6. రమున శ్రీవతు శ్వ
 7. య్యపనాయకుండు
 8. అగస్త్యేశ్వర మహాదే
 9. పరకర్చించిన వారము
 10. స్వరత్తం పరదత్తం
 11. వా ఒ హలేపివసుంధ
 12. రా పృథ్వీహరణ సవాసానీ
 13. విష్ణాయాం జాయతే క్రిన్:
-

ONGOLE (17) (A.D 1218-19?)

[Bollavárapídu (hamlet Daválaráúru). In front of Chenna Késava temple. From line 22 a second inscription begins. The meaning is doubtful in parts.]

TRANSLATION.

(1) Hail! During the illustrious Śaka year 1140 Śrīman Mahāmandalésvara Kákatiyya Gaṇapatidēva Mahārājula, having seen the old inscription and having learnt that the agrahāram had been given to Brahmans, gave Davyálarēvūru (Kádivetti Chitri Kūnda?) situated in Kammanádu

Boundaries are—

On the east—Renkuliḥkunta (pond). On the south-east—Bammanapídu and Mrontavikunta (pond).

On the south— . . . river bed.

On the south-west—Mandikalikunta (pond)

On the west—Baireddikunta (pond) and north of it Bulamadikunta (pond).

On the north-west—Machavarikunta (pond)

On the north—Durgamúlakunta (pond)

On the north-east—Two ponds

Those who obstruct this will be regarded as having killed 1,000 cows on the Ganges, as having committed murder at Benares and having eaten . . . from the skull of their eldest sons

(A D 1227-28 ?)

(2) Hail! On the year 1149 of the illustrious Śaka era Hail! Śrīman Mahāmandalesvara Mallidēva Chóda Mahārājula, whose lotus feet are adorned (by the prostrations

of) all illustrious rulers of the earth, to wit, the Vilóchana, Trilóchana and others, and who shines like a gem in the family of Karikála who built the dam¹ across the Kávéri, knowing (?) . . . gave Takkellapádu and old Dayyálarévúru situated in Kammanádu.

[One imprecatory verse.]

1. సృష్టిశ్రీ శకవక్షాసులు ౧౧౪౦
2. శ్రౌహిశ్రీనున్నహా మండలేశ్వర
3. కాకతియ్య గణపతిదేవమహా
4. రాజులు అనాదికాసకము సూ
5. చి కమ్మనాంటిలోని దయ్యాల
6. రెవూరుకాడివెట్టి చిత్రికాండ
7. విప్రప్రగహారంబు అనాదిగానెటి
8. ంగిచ్చితిమి త . . తూష్ణ-
9. న రెంకులకుంటయు ఆళ్లేయ
10. మునక బమ్మనిపాదును మ్రొంద్ర
11. (వ) కుంటయు దక్షిణంబున
12. . . కుల్య వైరిత్యమునమండిక
13. లకుంట వదుమటం బైతొడ్డికుం
14. ట దానియు తైరమునం బులును
15. డి కుంట వాయవ్యమున మచ్చ
16. వారి కుంట ఉత్తరమున దుర్గమా
17. లకుంట ఈశాన్యమున రెండికుంటలు
18. ఈ ధర్మమునకు యవ్వరుదప్పినాను
19. గంగకలుల వేయిగవిలలంబొద్ద
20. నవారు వారణాసివచ్చినవారు పె
21. ద్దకొడుకు కపాలమునం గుడిచినవా

¹ See note on p. 1150 about this.

22. రు స్వప్తిశ్రీ శకవర్షాబురు ౧౦౭౯ శ్రా
23. హి స్వప్తిచరగననోరుహ విహత వి
24. లోచన త్రిలోచన ప్రముఖాఖల ప్రిదీప్త్య
25. రకారిత కావేరీ తీరకగికాల
26. కులరత్నప్రదీపాహిత శ్రీ
27. మన్నహా మండలేశ్వర మల్లి
28. దేవచోడ మహారాజులుకమ్మ
29. నాంటిలోని తక్కెల్లపాడు అనా
30. ది దయ్యాలరేవూరి ప్రవిష్ట
31. ముగా నెఱింగి ఇచ్చితిమి ||
32. స్వక త్తం వరద త్తం వాయో
33. హా కేరివ సుంధరాస్తి
34. వర్షా సహస్రాక్షి : ప్తా
35. యాం జాయతేక్రిమి||

ONGOLE (18). (A.D. 1155-56 ?)

[Bollavárapádu (hamlet Daiválarávruru). Telugu.
Under tank bund to west of village.]

TRANSLATION.

Hail! In the Śaka year 1077 on (the occasion of) Vishama Sankránti, all the elders (*mahájanas*) of the illustrious Dayyálareyúru gave ten *puttis* of land in the fields of the deity Ráméśvara to Mádajiyya who is the *sthánapati* (temple servant) of the temple of Śiva for (providing) worship, offering, lighting, enjoyments and decorations for Ráméśvaradéva, to last as long as the moon and sun endure. Those who uphold this will acquire the merit of making a gift of a crore of cows ;

those who do not maintain it will be regarded as having killed one thousand tawny cows on the banks of the Ganges and as having eaten from the skull of their eldest son

- 1 స్వస్తి శకవషణ్ములు ౧౦?౭
- 2 శ్రౌహి శ్రీమద్దయాల
- 3 రెయూరి అశేషమహాజెన
- 4 మ్మ విశుమసంక్రాంతిని రామేశ్వర
- 5 దెవరకుం బూజనివేద్య దీపబోగ
- 6 రాగము లకు శివాల్యముస్థాన ప
- 7 తిమైన మాదజియ్యకు దేవరకునాచం
- 8 ద్రాకకముగానిచ్చిన భూమి రామేశ్వర దేవరవా
- 9 లమ్మ వక్క ఖం దీని నడపినవా
- 10 రు గోకోటిదానమ్మ సెసిన ఫలంమ్మనుబొందు
- 11 దురు నడవరివారు గంగకత్తి వేము గవిల
- 12 లంబొడ్చినవారె వారణాసినివచ్చినవారు
- 13 పెద్దకొడుక కపాలమున కుడ్చినవారు

O\GOLE (19) (A D 1153 51²)

[Bollavaiapadu (hamlet Duvalaravuru) Telugu
Under the tank bund]

TRANSLATION

Hail! On Vishnu's Sankrānti, corresponding to the Saka year 1075, in the reign of Hail! Srīman Mahā-māndalesvara Tribhuvānadēva Chōḍa Mahārāja, on whose lotus feet the eyes of Vilōhana, Trilochana and all other kings of the earth are set who is the jewelled lamp

of the race of Karikála by whom the dam¹ of the Kávéri was built, and who is a goad to wicked princes, all the mahájanas of Dayyálaréyúru which is the abode of men who have practised yama, niyama, svádhyáya, dhyána, samádhi, and are endowed with good qualities, and which is situated in Kammanádu issued this edict, and presented the land formerly given to Madháchárya to this Rámésvaradéva

We shall maintain this as long as the moon and sun endure

(Those who do not uphold this charity) will be regarded as having killed a tawny cow near the Ganges and as having killed at Benares.

[One imprecatory verse.]

1. స్వస్తిశకవర్షాబులు ౧౧౭౫ గు శ్రా
2. విమమ సంక్రాంతిని స్వస్తిచరణ సరోరుహ విహిత
3. విలోచన త్రిలోచన ప్రముఖాఖిల ప్రిదీప్తశ్చరకారిత
4. కావేరితీర కరికాలకులరత్న ప్రదీపాహిత (కుమా)
5. రాంకుశ శ్రీమన్నహ మండలేశ్వర త్రిభువన
6. దేవచోడ మహారాజుల ఎంలికంగచ్చనాటిలోని (య)
7. హరియమస్వాధ్యాయధ్యాన పారీణమేనాను
8. పసమాధిహ్యమాదిశీలగుణ సంపన్ను లైన .
9. దయ్యాలరేయూరిశాసనము అశేషమహా (జన)
10. మును ఈ రామేశ్వదేవరకు సమపాణం
11. సేసిన ముదాచాయ్యుణ
12. పూర్వకనుసేసితిచ్చిన భూమి
13. నాచంద్రాకర్ణమునడపంగలవారు
14. గంగకలు (త).

¹ See note on p. 1250.

15. గవిలం (బొ)
16. డివిసవారు .
17. వాళగూసిం
18. చంప్పినవారు .
19. స్వదత్తం పర
20. దత్తం వాయో
21. హరేతి వసుం
22. ధరాం పశ్చిమపా
23. సహస్రాణి విష్ణుయాం
21. జాయతేక్రిమి

ONGOLE (20).

[Bollavárapádu (hamlet Daiválarávrúru). Telugu.
Opposite Chintalamma temple.]

TRANSLATION.

Hail! All the elders (*mahájanas*) of the illustrious Dayyálaréyúru, which is endowed with all eulogistic titles, gave a field of one *putti* to Pattél Kátana for conducting the worship and offerings of this goddess. Whoever does not continue this as long as the moon and sun endure will be regarded as having killed one thousand tawny cows on the banks of the Ganges.

Hail! For the merit of Srímat Yéravaráti Muduvé-
náyya, Néyikánu Bóyundu granted a field of one *putti*
for the offerings of this goddess.

Whoever this

1. స్వస్తి సమస్త
2. ప్రకృతి సహిత
3. శ్రీ మదయ్యాలరే

4. యూరి అశేషమహా
5. జనమును ఈదేవిపూ
6. జనివేద్యములు నడపు
7. మని పట్టేలు కాటనకిచ్చి
8. నచెను ఖ ౧ దీని నెవ్వం
9. రైనా నా చందాకర్కామునడపరేని
10. గంగకత్త వేయిగవిలలంబొడిచినవారు.

Second side.

1. స్వస్తి శ్రీ మతు ఏరపజా
2. తిముదువేణయకు
3. ధర్ముపుంగువేయికాను
4. బొయందుదెవరకు
5. నివేద్యమునంకిచ్చినచె
6. ను ఖ ౧ దీనినెవ్వతేని . . .
7. ముస్థాయిగా నడపునది

ONGOLE (21). (A.D. 1545-46.)

[Búdaváda. Telugu. In front of Gópálaswámi temple.]

TRANSLATION.

Salutation be to the illustrious Rámanuja!

Hail! On Thursday, the 12th of the bright fortnight of Áshádhá of the year Visvávasu, corresponding to 1467 of the illustrious, victorious and prosperous Śāliváhana Saka era, while Śrīmat Rājādhirājā, Rājaparamēśvara, Śrī Virapratāpa, Śrī Sadāśivadēva Māhārājulu was seated on the jewelled throne at Vijayanagar and was ruling the kingdom of the earth, he granted the village of Mallavaram situated in Aldanki śima, attached

to Kondavīḍu śīma, in perpetuity to last as long as the sun and moon, with gift of gold and libation of water, as an *agrahara* to Chinanna Tiruvengalanūtha, the son of Srīmat Tālapāka Tirumaliyangīru, who is the establisher of the path of the *vodas*

[One imprecatory verse]

May it cause great prosperity !

NOTE.—The donees of this and of No (15) are apparently brothers. In No (15) the phrase *Kondavīḍu rājyam* appears, whereas here *śīma* is used probably by mistake

1. శ్రీమతే రామానుజాయనమః॥ స్వ
2. ప్రి శ్రీ జయభ్యుదయ శాలివాహన శకవరణం
3. బులు ౧౪౬౭ అగునేంటి వశ్యావశు
4. సంవత్సర ఆషాఢ శు ౧౨ రు॥ శ్రీమతు వే
5. డ మాగ ప్రతిష్ఠాచార్యులభన తాళపాళ
6. తిరుమలయ్యంగారి కుమారుండు
7. చినంన తిరువేంగళనాథునికి శ్రీమతురా
8. జాధిరాజ రాజపరమేశ్వర వీరప్రతాప
9. వీరసదాశివదేవ మహారాజులు విజ
10. యనగరమందు రత్నశింహాసనా శీనుం
11. డభి పృథివిసాంప్రాప్త్యముశే
12. యుచున్న కొండవీటిశ్రీమకు
13. చెల్లివచ్చె అద్దంకిశ్రీమలోని మ
14. ల్లివరంఅనే గ్రామము సహిర
15. ం శోభ్యదక దానధారాపూర్వక
16. ముగాను ఆచంద్రాకణము
17. గాను దారపోశి సమపిణంబిన
18. అగ్రహారము ॥ దానపాల సం
19. వోమధ్యే దానశ్రేయో
20. ను పాలనం

21. దానాత్వ్యగ్మ
22. వాప్తోతిపా
23. లనా దమ్మత
24. ం పదం | మ .
25. ంగళమహా
26. శ్రీ శ్రీ శ్రీం జే
27. యనూ॥

ONGOLE (22).

[Búdaváda. Telugu. From fallen stone in an inám land.]

TRANSLATION.

The field given as *vritti* to Śrī Pangalūri Bhíméśvara. Whosoever says "no" to this *vritti*, will incur the sin of killing a cow and a Brahman on the banks of the Ganges.

Śrī! Śrī! Śrī!

1. శ్రీ వంగులూరి బీమేశ్వరు
 2. నిగ ఇచ్చిన బ్రిత్తిచేసు ఇవి
 3. త్రితేనియవ్వరు లేదు అన్నా
 4. ను గంగకత గోవుబ్రాంహ్మనిం
 5. జంపిన పాపానంబోవు
 6. వాడూ శ్రీ శ్రీ శ్రీ
-

ONGOLE (23). (A D 1533-34)

[Chandalūru. Telugu. From stone against wall of
Chennakesava temple]

TRANSLATION

May there be prosperity !

Hail ! On Thursday, the 11th of the bright fortnight of Kártika of the year Vijaya, corresponding to the year 1456 of the illustrious, auspicious and prosperous Sáliváhana Saka era, while Sríman Mahámandalesvara, Rájádhirájá, Rajaparamesvara, Sri Virápradá Achchutadeva Maharajulu, seated on the diamond throne at Vijayanagar was ruling the earth, Mallarusayyaváru, the son of Chennékanti Visvanáthayya, of the Srivatsa gótra, of the Ápastambha sutra and of the Yajus vákha, having performed the consecration and marriage of Késarinátha of Chandaluru village which is in Kondavidu dungam which he (Achchutadeva) was pleased to grant to the prime minister (*nahapradhani*) Bicharusayyaváru and which is in Addanki síma which Bacharusayyaváru was pleased to grant to us, for providing decorations and sacred food for the deity,

granted with libation of water and *aksha* (consecrated rice) lands to the south of the village Chandaluru, to the east of Rávinatalapádu tank, to the east of the village
and also one *putti* of lands
in Késaripádu

Therefore let the deity be pleased to enjoy the produce thereof in perpetuity as long as the sun and moon last

[One imprecatory verse]

Sri !

We have granted a field of one *kuchchela* as a *sarrah-mānyam* to Kūṣivīrabhaktu, who performed the above ceremonies.

Who have granted a field of 2 *kuchchalas* to Tirumalu Sarva Śūnindāsi, the dancing girls of the Tiruvīthi sacred street, who do service to this deity. Let them therefore enjoy it in perpetuity as long as the sun and moon endure and live happily. Those who violate this charity will be regarded as having killed cows and Brahmans.

Śrī!

1. శుభమస్తు || స్వస్తి శ్రీ శుభశాసనాభ్యుదయ శాలివా
2. హస శకవర్షంబులు ౧౪౫౬ అగు నేటి విజయ
3. సంవత్సర తారీఖ బంగ గు శ్రీమత్తహా మండలే
4. శ్వేత రాజాధిరాజ రాజ పరమేశ్వర శ్రీవీర ప్ర
5. తాప అచ్చుతదేవ మహారాయులుంగారు విజయ
6. నగరమందు వజ్రసింహాసనా రూఢులై సు
7. ధ్వి రాజ్యంశేయుచుండ శ్రీమహాప్రధానులైన
8. బాచరుసయ్యవారిః పాలించ్చయీ నవధరించి
9. న కొండవీటి దుర్గంలాని, బాచరుసయ్యవారు
10. మాకు యీ నవధరించిన అందరికి శ్రీమలాని
11. చందలూరిగ్రామం కేశవనాథు వివాహ ప్రతిష్ఠితే
12. శి దేవునికి అంగరంగ వైభవాలకున్న అమృతసర్గ
13. కున్న శ్రీవత్సగోత్రం ఆపస్తంభసూత్రం యజుశా
14. ఖాద్యాయులైన బెన్నేకంటి విశ్వనాథయ్య కొమార్లు
15. మల్లరుసయ్యవారు చందలూరిపాలన ఇచ్చిన ధేత్రం
16. గ్రామం దక్షిణపుదికుటన రావినూతులచెరువుకు యా

ప్రభు

17. నాను పూరితూర్పునాను కూడాను కేశరిపాటిని ధేత్రం ౪౧ అక్షర

18. దక ధారాపూర్వకముగాను ఇస్తామిగాన అందుఫలం ఆచ

19. ంద్రాకర-కాస్థాభగాను అనుభవించి అపభరించుడి॥ దాన పాలన

20. యోమ-ధ్యే దానాశ్చ్యేయోనుపాలన । దానాస్వర్గ-మహాస్నోతి పా

21. లనా దచ్యులంపదం॥ శ్రీ॥ పుభయపనులను శీశిన కాశీ వీ

22. రాభక్తునికీ వోకకుచ్చెలచేను సర్వమాన్యంగాను ఇస్తామి॥

23. యీదేవుని శావళేళే తిరువీధిపొండు తిరుమలు సవ

24. సానిందాశికి ౨ రెండుకుచ్చర్ల చేనుయిస్తామిగాన ఆచం

ద్రా

25. కి-కాస్థాయగాను అనుభవించి ।కతుశేది । యీధయైనకం దప్పి

26. నవారు గో వాస్తూరికించంప్పినవారు॥ శ్రీ ॥

ONGOLE (24).

[Chandalúu Telugu. From garbha wall of Chenna-
lésava temple]

TRANSLATION

. . . for providing worship and enjoyments to the deity. 400 *kuntas* measured with a pole of 12 *bálu* (fathoms); 600 *kuntas* to Tirupani Dási; for *Sáni*¹ *mányam* 2,000 *kuntas* of which 200 *kuntas* are for Don-
tamma, 200 *kuntas* for Mēlunán Koni Nára, 200 *kuntas* for Ventuchū Pátrabayya, for lights one field (?)

1. (దే)

2. వర్ణకం అచ్చాన

3. వోగమునకు

4. శ్రేత్రము పూదె

5. ండు బారలు ఘ
6. డను కుంటనా
7. యంం యు || తిరు
8. పణిదాస్తికికుం ంం
9. ంరు సామాన్య
10. లకు కుంటలురె
11. ండువే అంంం యు ' .
12. పీల్లోనదొంత
13. మకు (కాచినూ ?)
14. కుంటలు అంం
15. యి | మేలునాంకో
16. ని నారకుం అంం
17. క వెంతుచు పాత్రబ
18. య్యకుకుం అంం -
19. యి | దీపములకు
20. గానుమ గడి ఘ
21. పాడిప గటి

*

*

*

*

ONGOLE (25).

[Chandalúru. Telugu. From wall of garbha of Chennakésava templo.]

TRANSLATION.

Hail! . . . who is the worshipper of the illustrious lotus feet of (Hail!) Śrī Śāyanamdvēvaruṇa, who is entitled to the five great (musical) sounds, Mancha Mallēśvara, who is an excellent Māhēśvara, who is of

upright character, whose ornament is modesty, who is the excellent lord of the town of Anumakonda

Note —Anumakonda is said to have been the original seat of the Kākatīya dynasty but Sāyanam Dévara is probably the officer referred to in No 28. Mancha Mallésvara may be a misreading

స్వస్తిసమధిగ
తపంచమహ
శబ్దచందమల్లేశ్వ
ర పరమమా
హేశ్వరపరిది
తచరిత విసయ
విజూషణ ఆ
మమకొండ
పురవక్త
శ్వర శ్రీసాయం
ణాదేవరుల
శ్రీపాదపద్మ
(రాధ)కులైన

ONGOLE (26).

[Chandilūru. Telugu. In front of Cheanakōṣa temple.]

TRANSLATION.

The devotion of Pēradlīla Jyāyāṅṅīru! Srī! Srī! Srī!
The dedication to the deity On Thursday, the 15th
of the bright fortnight of Kṛtika of the year Vikṛita.

1 పేరదిలా జయ్యంగిరు
2 శ్రీ శ్రీ శ్రీ

3. వికృతసంవత్సరకా
4. త్రిక శు ౧౫ ను | స్వా
5. మకి సమర్పణ || శ్రీ.

ONGOLE (27). (A.D. 1253-54 ?)

[Chandalúru. Telugu. From two sides of the stone before Rámalingésvara temple from which No. (28) is taken.]

TRANSLATION.

Hail! On the 7th day of Vaisákha of the Śaka year reckoned by the senses (5), the mountains (7), the moon (1), and Dhátri (1) (*i.e.*, 1175) Máyidéva Peggada who is the beloved of Videya (learning) who belongs to the fourth caste, who worships the learned, who is possessed of all praiseworthy attributes, who is the illustrious prime minister (*mahápradháni*) and who is the principal authority (*sarvādhikári*), presented a *vritti* to Chenú-mallináthadévara of Chandalúru for the prosperity of Addanki Singaḷadéva who was his liege lord and of himself. Of this *vritti*, Máyidéva Peggada presented 50 *luntas* to Visvanátha, and 50 *kuntas* to the same deity and 50 *kunṭas* in these *vrittis* are for Divyakóla Brahmaṃya.

NOTE.—This minister's name does not appear elsewhere in the collection. Apparently he succeeded Sómarázu as Mahápradháni.

శ్రీ శాఖా
బ్రహ్మలింగ
యాద్రశి
భాగ్యసంఖ్య

గావిస్సు
 రత్నైశ్వరం
 మనసప్త
 మినిదివస
 క్రీడావరంబు
 నా వడ్డిజగీ
 శుంభ్రీతింబ
 తిప్తసేనవ
 రభోగేంద్రు
 ందుసేవైక వి
 ద్యాపరు
 డు చతుర్థా
 వంశుండు బు
 ధాధారుం
 డు మారం
 డి లో||
 స్వప్తి సమ
 ప్రప్రశస్తి
 సహారం
 శ్రీమత్తు
 హావ్రధా
 ని సప్తా
 తి కారి
 మాయదే
 వ సుగ్ధ
 త జేరిన
 అచ్చాది సిం
 క్కర దేవని
 కి నామా

అభిదిధి
నా చెండలూ
రి చెంనామ
ల్లి నాథదే
వర . .

Second side.

ఇప్రిగ్గలై
న విశ్వనా
ధునకు .
కు ౫౦
ఇరసీకె మా
యీదేవపె
గడపెట్టిన
బ్రిగ్గి కు ౫౦
ఇప్రిగ్గిలై
నె దివ్యకో
ల బ్రహ్మయకు
కు ౫౦॥

ONGOLE (28). (A.D. 1253-54?)

[Chandalūru. Telugu. From two sides of a stone
opposite Rámalinga temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Sunday, the 7th of the bright fortnight of
Vaisákha, corresponding to the Saka year 1175, while
Srīman Mahámandalésvara Kákatiya Ganapatidéva Mahá-
rázulu, who is entitled to the five great (musical) sounds,

ర వరాధీశ్వర శ్రీ
 శ్వయంబు దేవ
 దివ్య శ్రీసావ
 పద్మరాధక పర
 బలసాధక శ్రీమ
 న్నహా మండలేశ్వ
 ర కాకతియ్య గ
 ణపతిదేవ మ
 హారాజులు ప్రి
 థివీ రాజ్యంబు
 సేయుచుండంగా
 ॥ వారిసానుంస్తు
 ండు స్వస్తి సమ
 స్త ప్రసస్తి సహి
 తం శ్రీలండలే
 శ్వరం ఆతివిష
 మ హయాయా
 థ ప్రపుఢ రేఖా
 రేవంత వరబ
 శక్తితాంత శరణా
 గత వజ్రవంజ
 ర మండలీకరవ
 ందోధి బీవరస్థి (క్ష)
 విష్ణుకామల్లి చ
 క్ర నారాయణ శ్రీ
 సింగదేవ మహా
 రాజులుకన్య
 ధయంబుగా
 శరవడుంబు

లు వేయిమూట
 డెబ్బదేనగు నేంటి
 వైశాఖ శుద్ధ
 సప్తమీ నాదివా
 రమున ।
 ౧౧౭౫ గు
 నెండు ।
 పూజారిని
 త్రి వంద్రెండు
 చారబి కొలను
 వత్సజియ్య
 దేవజియ్య
 లకు కు ౨౫౦
 అంగుళంగుళా
 గానకుయ్యేర
 ముకు ౨౦౦౦
 గు ఇచ్చిరి మ
 ంగళ మహా
 వ్రే వ్రే వ్రే ।
 ఆయ్యేరము
 లోన నేకానాదా
 మోలిసకు
 గు ౬౦ యి ।
 మేలునాయి
 వి నూంకయ
 కు ౫౦౦౦
 లు । దేవర దీ
 పానకు గాన
 ను ౧ । అది

త్వ చంద్రా అని
 లో నలశ్చద్యో
 భూమి రాపా
 హ్రీవయం యె
 మశ్చ । అహశ్చ
 రాత్రిశ్చ ఉబే
 చ సౌధ్యా ధమ్మ
 శ్చజానాతి
 కరశ్చవిత్తం¹
 ॥ స్వదత్తం ద్వి
 గుణం పుణ్యం
 పరదత్తాను
 పాలనం పర
 దత్తాపహారే
 న స్వదత్తం నిప
 ఫలం భవేత్ ॥

ONGOLE (28-A). (A.D. 1166-67.)

[Chandrapādu. Telugu. In front of Siva temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Tuesday the 15th of dark half of Mārgaśīra of the year Vyaya, corresponding to the illustrious Śaka year 1089, on account of a solar eclipse, Kondapa Nāyakundu owner of (?) Chandrūru on the bank of the Gunddi river, who is the dutiful son of Erramanāyaka, who is like the moon (Sudhākara) to the ocean of the

Manumapála family, who declares the good properties of Mahésvara, and who bends his head to the lotus feet of his own guru (priest), gave 55 she-goats to Sri Nágésvaramahádéva of Chandrúru for a perpetual light. Rabbena Setti, son of Nangaréku Nadvu Setti, should receive these and maintain the grant. He, his sons and grandsons should give for the lamp every day one mánika of ghee as long as the sun and moon exist. This charity will continue as long as the earth exists. Thanks to Ganésa. Three *puttis* of land were given to Sri Nágésvara Mahádéva

1. స్వస్తిశ్రీ శకవరుషంబులు ౧౦౪౯ అ
2. పునేంటి వ్యయసంవత్సర మాగ్గశిర
3. బహులవంచదశియు మృగశిరవారము
4. సూర్యోగ్రహణ నిమిత్తమున గుండి
5. కత్తిలోని చంద్రూరును లక్షనిపూరతి
6. యుంగల యజ్ఞమనాయకునికి సు
7. పుత్రుండు మనుమపాల వాఙ్మిమ
8. దాన సుధాకరుండును మహేశ్వర
9. సుకావికరుండును నిజగు
10. రు పాదాబ్జ శిరశేఖరుండును
11. వైన కొండపనాయకుండు
12. చంద్రూరి శ్రీ నాగేశ్వర

Second side

13. మహాదేవరకు నఖండచీవమునకు
14. బెట్టినమేంకలు ౫౫ వీనిసంగ్గలేకు నప్పి
15. నెట్టికొడుకు రబ్బెనశెట్టి సేకొనిరక్షించేది
16. పుత్రానుపాత్రము అంచంద్రాకము నిత్యము
17. మానె దు వెయ్యిచీవమునకు పుష్పం

18. గ్గలవారుదు యధమము బ్రహ్మకలంత్త
19. కాలము పద్ధింపంగలది. గణేశ్వరా
20. యసమ
21. శ్రీ నాగేశ్వరమహాదేవరకు చెప్పిన
22. ది షి ౩.

OṅGOLE (29). (A.D 1565-66.)

[Chedalavāda. Telugu. On Kalyānamandapam.]

TRANSLATION.

Salutations be to Rāmachandra.

Hail! On Thursday, the 11th of the bright fortnight of Āshādha of the year Kródhana, corresponding to the year 1488 of the illustrious, victorious and prosperous Śālivāhana Śaka era, while Srīman Mahārājādhirāja Rājaparamésvara Srī Vīrapratāpa Sadāsivadēva Mahārāyalu was ruling the kingdom of the earth, in the kingdom (*rājya*) of Kondavīdu which he granted to Srīman Mahāmandalésvara Rāma Rājayaran Tirumala Rājayya Dēva Mahārājulungāru, in Kondavīdu *rājya* which he was pleased to grant to Srīman Mahāmandalésvara Siddhirāju Rangaparājayyadēva Mahārājulungāru, in Addanki Ammanabrōlu *sīma*, to Srī Raghunāyakulu of Chadulavāda;

Rangapa Rājayyadēva Mahārājulungāru, the great grandson of Siddhirājulungāru, the grandson of Vōbularājulungāru, the son of Timmarāju, presented on the holy occasion of the first *ekādasi* (eleventh day of the lunar fortnight) with libation of water and gift of gold to Srī Raghunāyakulu of Chadulavāda the income derived from

the *addagaḍa sunkam*¹ and *kaiṇālu* (presents) (?) in Chadaluvāḍa, Mallavaram, Alavalapāḍu, and other villages, the *sunkam* from the *bharitas* (residents?) of the *sthala*, and the *mūlavatsūlubāḍi*² and other taxes: Therefore Rāṅgapādrājyagāru, the grandson of (as before) with a devout heart presented this charity to Śrī Raghunāḍyakulu of Chadaluvāḍa. Therefore it should be maintained in perpetuity as long as the sun and moon endure.

[Three imprecatory verses.]

Śrī! Śrī!

1. శ్రీరామచంద్రాయ
2. సమ్రః || స్వస్తి శ్రీజయ
3. భృదయ శా జ శ్వర వివాహ
4. న శకవహంబులు ౧౪౮
5. ౮౬ అగు నేంటి కోధన న
6. ౧౪శ్వర ఆషాడ శు ౧౧ గు
7. శ్రీమత్సహ రాజాధిరా
రిరాజపరమేశ్రీవీర
9. ప్రతాప సదాశివదేవమహా
10. రాయలు పృథ్వీసా మా
11. జ్యం తేయుచున్న శ్రీమ.
12. స్వహమండలేశ్వర రామ
13. రాజయజుందీరు
14. మురరాజయ్యదేవ మ
15. హారాజులుంగారికి

¹ *Adda sunkam* means a tax levied on the sellers of sheep. *Gada sunkam* might perhaps mean tax payable at fixed periods. But possibly "*gada*" is merely a jangle and in that case we should translate "tax levied on the sellers of sheep and similar things".

² See glossary.

16. c బాలించిన కొండపీటి
17. రాజ్యమందును శ్రీమ
18. న్నహమండలేశ్వర సిద్ధిరా
19. జరంగపరాజయ్యదేవమహా
20. రాజులుంగారికిం బావించం
21. నవధరించిన కొండపీటిరా
22. జ్యములోని అద్దంకి అమ్మనం
23. బ్రోలి శ్రీమలోన చదలువా
24. డ శ్రీరఘునాయకులకు ని
25. ద్దిరాజుంగారి ప్రపాత్యలున్న
26. వోబుళరాజుంగారి పాత్య

Second side.

27. లున్న తిమ్మరాజుంగారి
28. పుత్యలునైన రంగపరా
29. జయ్యదేవమహారాజు
30. లుంగారు చదలువాడ
31. శ్రీరఘునాయకుల
32. కు చదలువాడ మల్లవర
33. ము అలవలపాడు మో
34. దలైన గ్రామాల అడ్డగడ
35. సుంకం ని(వి?)హిత కట్నాలు
36. స్థలభరితాలు సుంకం
37. మూలవీసాలు బడి
38. మోదలైన సుంక అదా
39. యము సిద్ధిరాజుం
40. గారి ప్రపాత్యలున్న వో
41. బుళ రాజుంగారి పాత్య
42. లున్న తిమ్మరాజుంగారి

43. పుత్రులునైన రంగవరాజ
44. య్య దేవమహారాజులు
45. ంగారు చదువాడ శ్రీ
46. రఘునాయకులకు ప్ర
47. ధమైకాదరి పుణ్యకాల
48. మండ్లును స హిరణ్యో
49. దక దానధారాపూర్వ
50. కముగాను ధారవోశి
51. సమప్పించిరి గనక ఈ
52. ధర్మము సిద్ధిరాజుం

Third side.

53. గారి ప్రపాత్యులున్న వోచ
54. శ రాజుంగారి పాత్యులున్న
55. తిమ్మరాజుంగారి పాత్యులు
56. నైన రంగవరాజయ్య దేవ
57. మహారాజులంగారు చె
58. దలువాడ శ్రీరఘునాయ
59. కులకు త్రికరణంగాను సమ
60. పించిరి గనక ఆచంద్రాకణ
61. పాయగాను నడచునది ||
62. స్వదత్తం పరదత్తంవామో
63. హారేత వసుంధరాం వప్తి
64. వాషణ సహస్రాణి విష్టాయా
65. ంజాయశేక్రిమిః | స్వదత్తం
66. ద్విగుణం పుణ్యం పరద
67. త్తానుపాలనం పరదత్తా
68. వహారేణ స్వదత్తం నిపు
69. లంభితే | మద్వంశబాః

70. పరమహిపతి వంశజా
 71. వయద్వంశజా సతత ము
 72. జ్వల ధర్మచిత్తాః మద్ధర్మ
 73. మేవమసహూః పరిపా
 74. లయంతి తత్పాదుక
 75. ద్వయమహం శిరసా
 76. పహమి || శ్రీ శ్రీ

NOTE.—There is a lot of repetition in this inscription. The reference to the two grantees of the Kondavidu rájyam is not understood.

ONGOLE (30). (A D. 1482-83)

[Chedalaváda. Telugu. In front of Sri Raghunátha temple]

TRANSLATION

Hail to Rámachandráya! After reading the copper-plate grants formerly caused to be granted, for providing all enjoyments, through Praudha Déva Ráya Maháráyalu by Panta Maila Reddi as an *agráhára* to Raghunátha of Chadalaváda, on the 11th day on the bright fortnight of Mágha of the year Subhakrit corresponding to the Sri Saka year 1401, Timmareddi, the son of Hindurávu Suradháni Sariyapati Timmáreddi likewise granted (the *agráharam*) to the deity as a *sarvamánya*. Therefore those who obstruct this charity so that it does not go to the deity of Chadalaváda will incur the sin of cow slaughter and Brahmanicide on the banks of the Ganges

The women of those who abuse the ruler of the village or the king of the *śīma* or endeavour to obtain the sovereignty will be given to Dommara villagers.

NOTE.—The allusion is to Dēvárāya II. The date SS. 1404 . relates to the later grant

1. శ్రీరామచంద్రాయనః :
2. స్వస్తి శ్రీ శకవరుషంబులు
3. ౧౪౦౪ అగు సేంటిశుభ
4. కృష్ణ సంవత్సరమాఘ
5. శు ౧౧ ఆచెదలువాడ ర
6. ఘనాంతనికి ఆగ్రహారము
7. గాను అంగరంగవైభవాల
8. కు పూర్వానను ప్రాడదేవరా
9. యమహారాయల శేతసు ప
10. ంట మైరారెడ్డింగారు యిప్పిం
11. చిన తామ్రశాసనాలు చదివె
12. చుకొని అటువలెనె హిందూ
13. రావు సురధాణి సరియవతి
14. తిమ్మరెడ్డింగారి కుమారుండు
15. తిమ్మరెడ్డింగారు సహమాన్యము
16. గాను దేవరకు యిచ్చిరిగాన యీ
17. చెదలువాడదేవరకుం జెల్లనీక
18. యెవ్వరు అంకిలికేళివాను గంగ
19. కర్తవ్యుని గోవున్ను ప్రాంక్షునిచ్చి
20. ం జంపినపాపానం బోవువారు
21. యీగ్రామము యీశీమకర్తవ్యుని
22. రాజును ఆదినవారి ఆదీనిచ్చి
23. నవారి యేలేనని అపేక్షించిన
24. వారి అంధుని దొండ్లుగి వీళ్ల
25. వారికి యిచ్చిన వారు.

ONGOLE (31). (A.D. 1558-59.)

[Chedalaváda. Telugu. In front of Raghunáyaka temple.]

TRANSLATION.

Salutations be to Śrī Rámachandra.

Hail! The following are the particulars of an inscribed pillar planted in Chadalaváda *sthala* in Ammanabrólu *síma* for the religious merit of Śiddhiráju Timmarájayya by Mandapáti Appala Ráju on the 15th of the bright fortnight of Phálguna of the year Kálayukti, corresponding to the Śrī Śaka year 1481, while Śrímat Rájadéva Rája Rájaparamésvara Śrī Vírapratápa Śrī Sadásivadéva Ráyulu, seated on the jewelled throne at Vijayanagar, was ruling the kingdom of the earth, while Śrímán Mahámandalésvara Śiddhi Ráju Timmarájayya-déva Maharájulu was ruling over Kondavídu. We have presented to Śrī Raghunáyakulu the taxes levied on articles sold in Chadalaváda village, the *sthala* of Raghunáyakulu, and on grain, the *aḍagaḍa sunkham*, the *múla-visálu* collected in Addanki and Ammanabrólu *śímas*, and the *sunkham* and the old *kaṭnam* collected in Śrī Raghunáyakulu *sthala*. Therefore the temple people themselves should credit the taxes to the estate of Śrī Raghunáyakulu and grant receipts to the merchants who buy there and receipts for the taxes raised in the two *śímas*. For the daily offerings to Raghunáyakulu we have remitted the taxes levied on paddy and other articles bought in Kondavídu *śíma*, on paddy and other articles purchased and brought during festivals, on articles brought for sale by merchants during festivals, on articles purchased and taken away by merchants during festivals,

and the fees collected in Addanki and Ammanabrolu *sīmas*. We have remitted the *Randilappulāri*(?) from the time of hoisting of the flag during festivals and big festivals up to the 30th of Phālguna

Those who henceforth do not maintain this but violate it, will incur the sin of killing a cow and a Brahman near the Ganges

[One imprecatory verse]

NOTE —See notes under No 29

1. శ్రీరామచంద్రాయ
2. నమః । స్వస్తి శ్రీకృష్ణమణులు
3. లు గరగ అగు నెంటికాల
4. యుక్తిసంవత్సర ఫాల్గు
5. శు గు లు శ్రీమద్రాజా
6. రాజగజ సరమేశ్వర శ్రీ
7. రక్షతాప శ్రీ సదాశివదేవ
8. హహారాయుంగారు వి
9. జ్యోతిరమంతు రత్నసింహ
10. సనా దుభుండై పుణివి సామ్రా
11. జ్యం శేయుచందంగాను శ్రీ
12. మత్తహానుండలేశ్వర శిద్ధిరా
13. జు లింశ్చగజయ్యదేవ మ
14. హారాజుంగారు కొండ
15. వీడు పాలించుచున్న శ్రం
16. ద్దంగాను మందపాటి అప్పు
17. రాజంగారు శిద్ధిరాజు తిమ్మ
18. రాజయ్యవారికి పుణ్యము
19. గాను అమ్మనాబోలి శ్రీమల్
20. ని చరలువాడ న్నమంతు
21. నిలిసిన శాసన ప్రభావ మె

22. ట్లన్నను శ్రీరఘునాయకులస్థ
23. లం చడలుచాడ గ్రామానను
24. అంమ్మికోనే వదాధాళకున్ను
25. ధాన్యాలకున్ను వచ్చే అద్దంకి
26. అమ్మనబ్రోలిశీమల అడ
27. గడ సుంఖము మూలపీసా
28. ల్ను శ్రీరఘునాయకుల స్థ
29. లము సుంఖ్యన్ని బాతకట్టము
30. న్ను శ్రీరఘునాయకులకుగ న
31. సమపిండ్తిమి గనక స్థానము
32. వారేసుంఖము రఘునాయకు
33. ల నగరికి ఆయము శేశి కొసుకా
34. పోయి వతాళులకు రెండు
35. శీమలసుంఖాలకున్ను చెల్లుం
36. జెల్లుపెట్టు వారు రఘునా
37. యకుల నిత్యనైవేద్యాలకు కొండ
38. పీడు శీమలాసు కొనితెచ్చేవడ్లు

Second side.

39. మొదలైనపదా
40. ధాళకున్ను తిరు
41. న్నాళకు కొనితెచ్చే
42. వడ్లు మొదలైన ప
43. దాధాళకున్ను
44. తిరునాళ్లలో పత
45. కులు అమ్మకోను
46. తెచ్చేపదాధాళ
47. కున్ను తిరునాళ్లలో
48. పతాళుకొను

49. గి-పామే పదాధా
50. కలకున్ను అద్దంకిక
51. అన్ననంబోలి శీఘ్ర
52. ల సుంఖ్యంమూల
53. వీసాలు మారితిమి
54. తిరుగొట్ట మహిమార్త
55. పంద్యజారోహ
56. ఇంమొదలు పా
57. ధ్విణ బ కెం యీప
58. ర్యంలెం చదలువా
59. ద్దళలమందు (రంఠి
60. రందస్వలారిమి?)
61. మానితిమి యీవెం
62. బడిరి యవ్వరుగన
63. కనడపక తప్పివా
64. రంగంక క త్తెను గో
65. పుత్రాత్మనిం జం
66. ప్పిన పాపానం బో
67. పువారు | స్వదత్త
68. ద్విగుణం పుణ్యం
69. పరదత్తాను పాలనం
70. పర దత్తాప హా
71. రేణ సదత్తం నిష్ఠ
72. ఇం భవేత్ :

ONGOLE (32). (A.D. 1633-34?)

[Chedalaváda. Telugu. Opposite Raghunáyaka temple. The meaning is not clear in parts.]

TRANSLATION.

Salutations be to Rámachandra.

Hail! On Thursday, the 7th of the dark fortnight of Jyeshtha of the year Śrímukha, corresponding to the year 1565 of the illustrious, victorious and prosperous Śāli-vāhana Śaka era, while Śrīmat Rājādhirāja Rājāparaméśvara Vīrapratāpa Śrī Vīra Śrī Rangadēva Mahārāyalu, seated on the jewelled throne, was ruling the kingdom of the earth, according to the copper-plate granted to Dāvan-dakūri Agnyammakunda (?) Immaḍi Śītājuhiva Voḍayalu, Polayareddi of Chedaluváda village in Ammanabrólu śīma gave . . . for the religious merit of his ancestor Khásuningáru and his mothers Krishnamma, Gangamma and Singamma and planted boundary pillars at the junction of Chadaluváda, Chiravána and Uppalapádu, naming the gift three times, for providing all enjoyments to Śrī Raghunáyakulu of Chedalaváda.

Those who do not uphold this shall incur the sin of cow slaughter and Brahmanicide on the banks of the Ganges.

[Two imprecatory verses.]

NOTE.--The cyclic and S.S. years differ. This Immaḍi Śītājuhiva Voḍaya has not been identified.

1. శ్రీరామచ
2. ంద్రాయనమః
3. స్వస్తి శ్రీ జయ
4. వ్యవయ శం

5. వాహన శక
6. వరుషంబులు
7. గృహములు అగునె
8. టి శ్రీమతి సెం
9. వృత్తర జేష
10. బి 2 గు శ్రీమ
11. బ్రాహ్మణిరాజ
12. రాజపరమే
13. శ్వర శ్రీ పీఠప్రతాప
14. శ్రీ పీఠ శ్రీరంగ దే
15. వ మహారాయలు
16. గంగారు రత్నసింహాన
17. నారాధుండై వృ
18. ద్వి సామ్రాజ్యం
19. జేయుచు నుండగా
20. దావండూరి ఆ
21. జ్ఞం మాకుండ్ర ఇమ్మ
22. డి శీతామహిని వొ
23. దయలుంగారికి వ్రా
24. యిచ్చి ఇయ్య నవ
25. ధరించిన అమ్మన
26. బ్రోలు శీమలాన
27. చెదలువాడ స్థలం
28. పోలియరెడ్డి దేవ
29. రాయలు సమర్పిం
30. చ్చిన తామ్రశాసన
31. నాల పద్ధతిని చద
32. లువాడ చిరవాస ఉ
33. వులపాటి సంధుకా

31. డ నాటివద్దరిని (?) పా
35. లిమేర కంఠాలుం
36. తమ పెద్ద ఖాళు
37. నింగారికిన్ని తమత
38. ల్లులు క్రైస్తవ గంగ
39. మ సింగమంగారికి
40. పుణ్యంగాను చదల
41. వాడ శ్రీరఘునాయ
42. కుల అంగరంగ వైభో
43. గాలకును త్రివాచి
44. కంగాను సమపిస్తమి
45. యాధమానకు విష్వరు
46. గనా తప్పినాను గంగిక
47. తగో బ్రాంతురి వధిం
48. చిన పాపానం బోవుదురు.
49. స్వదత్తా ద్విగు
50. గంపుస్యం పర
51. దత్తానుపాలనం
52. పరదత్తావహా
53. రేణ స్వదత్తం ని
54. క్షులం భవేత్ || స్వ
55. దత్తాం పరదత్తా
56. ం వ్యయో హరేతి
57. వసుధరా వస్తి
58. పక్ష సహస్రా
59. జి విష్టాయాం
60. జాయతే క్రిమి||

ONGOLE (33).

[Chezerla. Telugu. To south of Chennakéśava temple.] .

TRANSLATION.

Hail! On the 10th of the bright fortnight of Āshādha in the year Paridhāvi, corresponding to the illustrious, victorious and prosperous Śālivāhana Śaka year the (following) charitable edict was granted by Rāmanāyaningāru after making innumerable salutations to the lotus feet of Śrī Chéjarla Késavadéva (and) to Rāvi Parakéśamāryara. In the south-western quarter of Pina Chéjarla in Āmmanabrōlu śima granted to us by Dévarājyavāru, I have presented land under the tank for the daily offerings, lights, and all enjoyments of the deity. I have also given two *puṭṭis* of land under the tank as a *sarvamānya* The grazing fee levied on this field for the daily offerings and all enjoyments

1. స్వప్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవరు
2. పంబులు (. . . .) అనునెంటి పరిధావి సం
3. వత్సర ఆషాఢ శు ౧౦ లు శ్రీచేజర్ల కేశవ
4. దేవరకు పదంబులకు రావి పరా
5. . కేశమార్కరకు రామానాయనిం
6. గారు అసంతములయిన దండములు
7. సమర్పించియిచ్చిన ధర్మశాసనం || యీ
8. . యరం దేవరాజయ్యవారు మా
9. కు అంతుసంబోలి సీమలో
10. ను విన చేంజరను వైదులికాగం
11. లోను స్వామినివ్వనై వేద్యక దీపా

12. లకు అంగరంగ వైభవాలకుంఘ్న చెర్వు

13. క్రిందపాటి నిచ్చిరి . . పుణ్యక్షే

" *Second side.*

14. త్రముంఘ్న చెరు

15. పు క్రిందపాటి రెండవ పు

16. క్లు క్షేత్రముంఘ్న

17. సర్వమాన్యంగాను

18. సమప్రీతిం దీని

19. యీక్షేత్రంవల్ల వ

20. శ్చస పుల్లరి

21. . నిత్య జైవేద్య

22. దకు.

23. అంగరంగ బోగానికిర్ని

24. లు సో

25. దాయ

26. యిష్ట

27. లుం కోరు శేంద్ర కి

28. కీర్తి

29.

30.

31.

OSGOLE (34). (A.D. 1248-49 ?)

[Chozorla. Telugu. To north of Chennakéśava temple.]

TRANSLATION.

Hail! In the illustrious Śaka year 1570, on the occasion of Uttarāyana Sankrānti, Śrīman Sōmarāju, the prime minister (*mahāpradhāni*) gave 200 *kunṭas* of land to the Mūlasthānadēva for the religious merit of his master Chakra Nārāyana Singaḷadēva Mahārāja ; 30 *kunṭas* of land to dēva for *rritti*.

The *sthānapati* (temple servant) is Kapōta son of Prammira

NOTE.—A reference to Nos. 6, 103 and 151 shows that the Śaka year should be 1170.

1. స్వస్తిశ్రీ శకవరుషంబులు
2. ౧౫౭౦ నెంటి ఉత్తరాయ
3. న సంక్రాంతి నిమిత్తంబు
4. న శ్రీమన్నహా ప్రధానిసోమ
5. రాజు తన్నేలిస చక్రనారాయ
6. ౩౦ కుంఠ దేవ మహారాజుల
7. కు ధమముగను యీ
8. . . మూలస్తాన దేవరకిచ్చిన
9. చేసుకుంటులు ౨౦౦ .
10. . టిమి దేవరకు వ . .
11. . . గుంటలు ౩౦ యి .
12. . . . సుకు

Second side.

13. ఏక వ్రేకి

14. స్తానాపతి ప్ర

15. మ్మిర కొడుకు

16. కపాత . టి

ONGOLE (35). (A.D. 1338-39.)

[Dénuvakonda. Telugu. Opposite Vénugópālaswāmi temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday, the 11th of the bright fortnight of Āshādha of the year Bahudhānya, corresponding to the illustrious Śaka year 1260, this charitable edict was granted to Dhénuvukonda Gópālakrishna by Poddilapalli Singamanāyanimgāru after making obeisance. We have given the land known as . . . in the western fields of Dhénuvukonda which belongs to our chiefdom for (providing) offerings to the deity.

Whoever violates this charity will incur the sin of killing a cow on the banks of the Ganges.

[One imprecatory verse.]

NOTE.—This Singama does not appear elsewhere in our collection. He was probably of no importance.

1. స్వస్తి శ్రీ శకవషంబులు ౧౩౬౦

2. ౦ బహుధాన్య సంవత్సర అషాఢ శు

3. ౧౧ గు ధేనువుకొండ గోపాలక్రిష్ణుని

4. కి పొద్దిలపల్లి శింగమనాథునింగారు దం

5. దంపటి ఇచ్చిన ధన్యుకౌసలం మానాయం

6. కరానకుం జెల్లె ధేనువకొండ వడమటిపా

7. లాసను [పుకె సంఖిం ల] సరక్షేత్రం
8. దేవుని నవిద్యానకు ఆ చంద్రాకాన్ స్థానగా నిష్ఠిమి
9. యీ ధర్మానకు యవ్వండు దప్పినాను గంగకరత
10. గోవును పథియించిన పాపానం బోవువారు.
11. స్వదత్తం ద్విగుణం పుణ్యం వరదత్త
12. ను పాలణం వరదత్తాప హారేణ స్వదత్తం ని
13. వృణం భవే.

ONGOLE (36).

[Dharmavaram. Telugu. From threshold of
Sitarāmaswāmi temple.]

TRANSLATION.

[Two imprecatory verses.]

The famous Ēpirān (or Pirān), commander of the elephants, with the permission of the emperor Ēkalāsakhān, who always protects his subjects with the valour of his arm, founded that Punnūru.

NOTE.—The emperor's name is not recognizable in the form it bears here. Probably one of the Golkonda dynasty is referred to.

1. దానపాలనయోర్తద్యే దా
2. నాశ్రేయోను పాలనం
3. దానాత్పర్క మవాప్సే
4. తి పాలనా దయ్యతంపద || (1)
5. సామాన్యాయం భర్తసేతు
6. న్యూపాణం కాలేకాలేపాల
7. నియోభవద్ధిః । సవానేతా
8. న్భానినః పాథివేంద్రా
9. భూ యోభూయో యావ
10. తే రామచంద్రః || (2) భజబ

Second side.

13. ఏక చంద్ర

14. స్తానాపతి ప్ర

15. మ్మర కొడుకు

16. కపాత . ట

ONGOLE (35). (A.D. 1338-39.)

[Dénuvakonda. Telugu. Opposite Vénugópúlaswámí temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday, the 11th of the bright fortnight of Áshádha of the year Bahudhánya, corresponding to the illustrious Śaka year 1260, this charitable edict was granted to Dhénuvakonda Gópálakrishna by Poddilapalli Singamanáyanimgáru after making obeisance. We have given the land known as . . . in the western fields of Dhénuvakonda which belongs to our 'chiefdom for (providing) offerings to the deity.

Whoever violates this charity will incur the sin of killing a cow on the banks of the Ganges.

[One imprecatory verse.]

NOTE.—This Singama does not appear elsewhere in our collection. He was probably of no importance.

1. స్వస్తి శ్రీ శకవషాంబులు ౧౩౬౦

2. ౦ బహుధాన్య సంవత్సర ఆషాఢ శు

3. ౧౧ గు ధేనువుకొండ గోపాలక్రిష్ణుని

4. కి పొద్దిలపల్లి శింగమనాభనింగారు చం

5. డం పెట్టి ఇచ్చిన ధన్యుకౌశసనం మానాయం

6. కరానకుం జెల్లె ధేనువకొండ పడమటిపా

7. లానను [పుకె నందిం ల] నరక్షేత్రం
8. దేవుని నదిద్యానకు ఆ చంద్రాక్ష స్థాభిగా నిష్ఠిమి
9. యీ ధర్మానకు యవ్వందు దప్పినాను గంగకరత
10. గోవును వధియించ్చిన పాపానం బోవువారు.
11. స్వదత్తం ద్విగుణం పుణ్యం వరదత్తా .
12. ను పాలణం వరదత్తావ హారేణ స్వదత్తం ని
13. వృణం భవే.

ONGOLE (36).

[Dharmavaram. Telugu. From threshold of
Sítarámaswámi temple.]

TRANSLATION.

[Two imprecatory verses.]

The famous Épirán (or Pirán), commander of the elephants, with the permission of the emperor Ékalá-sakhán, who always protects his subjects with the valour of his arm, founded that Punnúru.

NOTE.—The emperor's name is not recognizable in the form it bears here. Probably one of the Gollonda dynasty is referred to.

1. దానపాలనయోర్నక్షే దా
2. నాశ్రేయోను పాలనం
3. దానాత్వ్యక్ష మవాప్నో
4. తి పాలనా ద్చ్యుతంవద॥ (1)
5. సామాన్యోయం భర్తసేతు
6. స్వపాణాం కాలేకాలేపాల
7. నియోభవద్భిః సవానేతా
8. న్భవినః పాథికేంద్రాక్ష
9. భూ యోభూయో యాచ
10. తే రామచంద్రః ॥ (2) భజబ

11. లమునం పాలించుచుం బ్ర
12. జనెపుడే కలానభానపా
13. డిం వుండాభూరి బుజి శ
14. లవునం గాదించెన్ | గజ
15. రాయుండు తత్పున్నూరి
16. ఘనండే పిరాసు ||

ONGOLE (37).

[Dharmavaram. Telugu. Stone in enclosure of
Sítarámaswámi temple.]

TRANSLATION.

On Thursday, the 12th of the bright fortnight of Áṣvīja of the year Promódita, the cavalry of the Hiváldá (area subordinate to a haváldár?) and the infantry having come, (?) the following charitable endowments were made for the religious merit of Khán Ajyam•Khája Abul Saheb by all the people of the suburbs Yékalásá-puram and Bálupuram. On every bag of vegetables and grain raised on land, at the rate of 1 dha (?); on every *rátam* (spinning-wheel) at 2 dha; on *sellá* (muslin) at 1 vam (?); on sundries at 1 (va)? (This portion is not understood.)

-In this manner we have made an arrangement. Therefore if any one fails to continue this charity, if a Telugu, he will incur the sin of killing a cow and a Brahman on the banks of the Ganges, if a Mussalman, he will incur the sin of killing a pig in Mecca he is the son of a donkey.

NOTE.—Khán Ajyam may stand for Khán-i-Azam. The same form appears in KR. 11. The references are, no doubt, to some official of no great importance.

1. ప్రమోదూతనంవత్సర ఆశ్వీజున ౧౨ గురువారా
2. న భానే ఆజ్యం భాజ్జే అపులుసాహేబులుగారికి పు
3. ణ్యంగాను, హివాలాని లేదారును, కాలునదండున్ను
4. పెట్టి యేకలాసాపురం చాటుపురాల సమస్తపెకండ్రు
5. న్ను సాగించిన ధర్మకార్యులువివరం భూమినింగాసెన
6. కాయధాన్యం గోనే ౧ కి ధా|లెఖానురాటం ౧ కి ధా|లె
7. ఖ్తాను తెగ్లా ౧ కి పం | లెఖ్తాను చిల్లరలో ౧ కి ప |
8. లెఖ్తాను యీ ప్రకారం నిసానయంబడిచేసినడిపిపు
9. న్నామగనక యీధర్మాను యవ్వరుదప్పినాను తెలగా
10. లూ దప్పిరాయనా గంగకళాంగోవుజెంప్తు
11. త్తివధించిన పాపానపాపువారు తురుకలుదప్పి
12. రాయనా మఖాకలాను వంద్రిచంప్పినపాపా
13. న పాపువారు శ్రీ శ్రీ శ్రీ గాడి
14. ద కడుపున పుట్టినవారు.

ONGOLE (38).

[Dharmavaram. Telugu. On a rock in
Urubódu hill.]

TRANSLATION.

The pond constructed by Nāgaravutu, son of
Kōṭivusāravutu.

1. కోటిపుకా
2. రపుతు కొమా
3. దుండు నాగరపు
4. తువేయించిన
5. వోన.

ONGOLF (39)

[Dharmavaram Telugu East of village in
Survey No. 381]

[The first part is unintelligible. It mentions Gunakenalla whose name is immediately preceded by the words Ayyapa Raju tammundu (younger brother) Bejoyandu There appears also a reference to Bindarangapura and Panduranga and the burning of Kiranapuram which last identifies Gunakenalla with Vijayāditya III]

TRANSLATION OF END

In the . . . year of the glorious reign of
(Vijayāditya) whose fame illuminated all the countries
of the earth, the hero (?) of Panduranga, . . . at
Dharmapuram, who is adorned with all the virtues, on
the occasion of Uttarāyana Sankranti . . . hail!
the asylum of the whole world, . . .

NOTE —The transcription into modern letters was furnished to us
by Mr V Venkayya.

1 [కొట్టు] రపురమున శానంబున[నుం]డి నిల్విన దీక్ష[కొ]
దుకున్న సమ

2 ౦ . . . దియమతెవనాన్ని నల్లాతడై[య] అ
య్యవరాజు తన్ను బెజెయ

3. ట్టు నుకొనెనట్లు క[న్పి]నవిద్యారంగపూ[ర]పాద్యారంగున

4 దుతంబు [వలె] నాడునదాపుర [ము]
ట్టిన చలముట్టువల్ల

5 రిచా[టి]ని జేకొని కాది భూలాకంబెఱుంగి కిరనపురము
దహ[డై]౦

ONGOLE NO. 40.

- 6 . . . వసజి [రాజ్యాది] సకీర్తన
 ముడిచోట్ల
 7. [చిన] వల్లబు కొల్లు
 ననెల్లి నెఱుంగకన్నరగూ . . .
 8. . . లు[క]ల . . . నీబులె [అ] నెవటి . .
 [మ] లనడవిసో . . . శాసన
 9. [మ] స్ర మహీమణ్ణలవకాశిత కీర్తి శ్రీమత్సాక్షి రాగక
 [దుఱ దుగ్గ] . . .
 10. . . క్రితికర్మపురమున శ్యానే
 కగుణ గణాలంకర . . . [శ్రీ]
 11. [బజ] యరాజ్య సంవత్సరంబు
 గునేడ్డి ఉత్తరాయనసం
 12. . . సస్వస్తి సర్వ-లాకాశ్రయ
 భీమమ

ONGOLE (10)

[Dharmavaram. Telugu. South wall of Mallakarjuna temple]

TRANSLATION.

Maya Brājeyarāju (Vijayarāju?) having attained increasing glory, being godfearing, devoted to gods, Brahmins and spiritual preceptors, who is a great statesman well versed in the politics of all the neighbouring kingdoms . . . who constructed . . . niches for lamps, the prakāra (enclosure wall) and the portico . . . Pregarāda Pāndarāngu, who is equal to Brihaspati among men, who is the minister of Vijayarāju . . . made grants

in the village of Pāṇḍurāṅgapuram
 Ayyapayya and Śakaraṣa as Kārtikēya
 to Śvara . . on the full moon day of Pushya of
 (Pra?)bhava. The illustrious Vēy(Vijay?)arāja who
 is adorned with the aggregate of virtues

NOTE.—This transcription also was done by Mr. V. Venkayya.

1. బుచ్చిపేటి వీరగుడ్ల ప్రాకారమును గుండును . . .
2. సమస్తమును మయ బలైయరాజు [పు]ద్ది యేశ్వరంబుగలసి
 నిద్రి
3. . . . శ్వరపక్షపాతి లేవబ్రాహ్మణగురు [ళ]కి
 చరూర్ణ సర్వతీస
4. సు . . . బహుసంసారా [త్యా]గ రవిదాపిత మహా
 మహాశివ . . .
5. భాగ [ని] జేయరాజు సమస్త . . .
 మత్తన[బ]స ద . స ప్ర
6. ప్ప ద్యోగమృత బృహస్పతి సమస్తము
 యు ప్పగడ . . .
7. [పా]ర్థివం[ని]బ అమృత పుష్ప . ము . రసమృత
 పద్మరంజన[పు]రం . . .
8. ము అయ్యయ్యము సకలకా యు
 ము . . .
9. శేషమృత దా[ని]ర్థియ్యము లోక
 పాదపూరితవార . . .
10. . . . భవ శ్రీమద్రేణు చంద్రుని
 గణా రసమృత

ONGOLE (41). (A.D. 1528-29.)

[Doddavaram. Tolugu. By a path to the east.]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday, the 30th of the dark fortnight of Kártika of the year Sarvadhári, corresponding to the illustrious and prosperous Śaka year 1450, on the holy occasion of a solar eclipse, in the lands which Pángula Chumpiri presented with prostrations to Mallikárjuna-déva of Vúrudoddáram (Doddavaram village) in Ammanabrólu śma, he has given two túms of land in Késaripádu, viz., the field Gándakattachénu, lying in the north, near Gadegana street for the sacred food (*amritapaḍi*) of the deity.

[Imprecatory verses.]

1. స్వస్తి శకవర్షోబ్యుదయంబులు
2. గరళం అగు నేంటి సర్వధారిసంవ్వతర కాళి-
3. క బ కెం గు సూర్యగహణ పుణ్యకాలమం
4. ద్వలను అమ్మనంబోలి శీమలోని ఊరదొడ్డా
5. రంబున మల్లిఖాజినదేవునికి పాంసుల చుంపిరి
6. సాష్టాంగదండంబెట్టియిచ్చిన నేలలో (సనత్తం) యీవూరు
7. చేరిని అమృతవర్షకు పుత్రరపుపాలాన గడయన
8. తెరువున గాండకట్టచేను కేసరిపాటిం ఇక్ష్వము ఇచ్చిరి
9. స్వదత్తా ద్విసుణంపుణ్యం వరదత్తానుపాలనం వర
10. దత్తావహారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలంభవేతు॥ స్వదత్తాం

వన

11. రత్నం వాయోహరేతి వసుంధరా వష్టివర్షణ సహ
సాగ్రీ విష్ణయాం

12. జాయతేకిమి | యేకైవభగిణీలోకే సర్వేషామేవభూ
బుజాం

13. సభోజ్యానకరగ్రాంహ్య విప్రదత్తా వసుంధరా.

ONGOLE (42).

[Doddavaram. Telugu. To the east in a tope ;
from three sides of a stone.]

TRANSLATION.

On Monday, the 3rd of the bright fortnight of Bhádrapada of the year Sarvadhári, this charitable edict was granted by Pongula Mitinénigáru after máking obeisance to Vináyaka (Ganésa) of Doddavaram. The *mányam* bought from Mádani Venkusáni (is given) for worship with a light (?) We gave formerly (?) the eastern field to Venkatáyya. Therefore he should enjoy it as long as the moon and sun endure.

[Four imprecatory verses.]

1. సర్వదారి సంవత్సర బ్రాహ్మ
2. పద శు 3 పో | దొడ్డవరం
3. వినాయ
4. కునికి పొంగులమితి నేనింగారు దం
5. డ్డంవెట్టి యిచ్చిన ధర్ముశాసనం
6. ము | మా
7. దనివెంకుసాని వచ్చి దొడ్డటికొన్నమాన్యం కీ
8. పారాద్యాలకు తూర్పుపాలం వెంకట
9. య్యను పూర్వకం చెల్లించెత్తిమిగాన అచంద్రా
10. రకంగాను అనుభవించువాండు | స్వదత్త ద్విగుణం
11. పుణ్యం పరదత్తనుపాలనం పరదత్తపహారేణ స్వ
12. దత్త నివ్వలంభవేతు | ఏకైవ భగినిలోకే సర్వేషా

మేవభూబుజాం

13. సభోక్త్యా నకరగ్రాంహ్య విప్రదత్త పసుంధరా : స్వద

త్తం

11. వరదత్తాం వాయోనాశేరిపమంధరాం పప్తికావనా సహ
ప్రాణ
15. దిష్టాయాం జాయతేఽమిః । మద్యశబాః పరమహీనరి
16. వంశజావామే ధూమిపాః సరతే ముచ్చలభర్తృచిత్రామధ
క్షమేవ
17. సగిరంపాచారియగు శ్వత్పాదురాద్యయమహం పిర
సాపహ
18. మి

OAGOLE (13).

[Doddavaram. Telugu. To the east in a field. One portion is the end of some inscription with two imprecatory verses. The other is a fragment recording a gift to a deity for offerings.]

1. దిమలా । యేక్షేషభానిలోకే సచేకా
2. మేపభూమిజాం శభోగ్యా
3. సకరగావ్యో దిప్రవత్తా వసు
4. పుంధరా । శ్రీ. స్వదత్తా ద్వి
5. గుణం పుణ్యం పరదత్తాను
6. పాలనం పరదత్తావహారేణ స్వ
7. దత్త నివృతం భవేత్ ।
1. (. ౦ కలమ అ) స
2. మహింశ్చితి
3. అక్షునం .
4. పాలించి ఇయ్య
6. త . . . (విధు)
7. నే . . . యము .
8. వైవేద్యానకు

9. గంగాన
10. వినయ.

ONGOLE (44).

[Gonasapúdi. Telugu. From Dhvajasthambam of Vishnu temple, Unintelligible.]

1. స్వస్తి రావిపూడి
2. . . . వ . మా . ద
3. . . . ర
4. రయన్న జీజ గట్టి
5. నభమ్మముజ తా
6. దవా వికుల కరు
7. . శహరుచే ధమ్మా
8. రాజేసి వాండు . .
9. కి వారిరివి.

ONGOLE (45). (A.D. 1218-19.)

[Gonasapúdi. Telugu. To west of Kásivisvásvara temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Wednesday, the 11th of the bright fortnight of Kártika of the year Bahudhán̄ya, corresponding to the year 1140 of the illustrious Śāka era, Śrīmat Sūryagiri Dandanāyaka Chandra set up the image of Śrī Chandréśvara Mahādēva naming it after himself in Mánópalli otherwise called Battirrapattam, which is on the coast of the eastern sea in Kammanādu for the religious merit of Śrīmat Ganapatidēva Mahārāja. He constructed a temple along with an illustrious *mandapa*

and granted in perpetuity, to last as the sun and moon endure, Erra Cherugonasapúndi for providing all enjoyments to Srí Chandésvara Srí Mahádéva, for the religious merit of Ganapatidéva Mahárája.

[One imprecatory verse]

1. స్వస్తిశ్రీ తకవరుకంబులు
2. గంగం యగు నేటివిహులు
3. ధాన్య సరివత్సర కార్తిక శు
4. ద్దపక్ష గంగ యుర బుధహం
5. బుధం గంమనాంటిలోనం
6. బూర్వక సముద్రతీరంబున (బట్టి
7. ర) వట్టణంబైన మానోవల్లియ
8. గు నిజనామాంకితంబుగా
9. శ్రీచంద్రేశ్వర శ్రీమహాదేవుని శ్రీ
10. మరు గణపతి దేవమహారా
11. జాలకు ధర్మములుగా బ్రతిష్ఠిం
12. చెసు శ్రీమండప సమీపం
13. బుగాగుడి ఎత్తించి శ్రీమహాదేవు
14. గిరి చందనాయక చంద్రం
15. ధు శ్రీచంద్రేశ్వర శ్రీమహాదేవు
16. నికి అంగరంగ భోగంబుల
17. కు ఎట్టచెల్లగొన సమూహి
18. ని చంద్రాకర్ణస్తాయిగా గణపతిదే
19. వ మహారాజాలకు ధర్మములుగాని
20. నిష్ఠిమి దీనికి స్వచ్ఛతాం వరదతాం
21. వాయో నారేరి వసుంధరా
22. వట్టివ్వవన సవాసాని విస్తా
23. యాం కాయలేమి:

ONGOLE (46). (A.D. 1510-11.)

[Gonugunta. Telugu. In front of Vīrabhadraswāmi temple.]

TRANSLATION.

Hail! On the holy occasion on Tuesday, the 11th of the bright half of Kārtika of the year Pramódūta, corresponding to the year 1433 of the illustrious, victorious and prosperous Śalivāhana Saka era, while Śrīman Mahā-maṇḍalésvara Rājādhi Rāja Rājaparamésvara Rāja Tējónidhi (treasury of splendour) Śrī Krishnadēva Mahārāyulu was ruling the kingdom of the earth, Śūr-nāyani Abbānāyanivāru was pleased to give Gōnugunta, attached to Kocharlakota *Kaṭaka* in Ammanabrolu *śima* which Śālva Timmarasayya was pleased to give to Śūr-nāyani Abbānāyanivāru and which is situated in Kondavīdu *rājya* which was given to him (Timmarasayya) by the Rāja, for the religious merit of Timmarasuvāru for providing *amṛitapaḍi* to Amarésvara of Gonugunta which is subject to him (Abbanāyanivāru).

. . . . on the west, Gonugunta, the western extremity on the east of the *mēra* grain realized from the *amaram*, on the north of the village on the west of the tank, on the east of Yēlumnādu, on the south of Sēvūru, near Chellikūru to Vōrungirammakūr at the junction of that field and Gonugunta the field granted *putti*, per *putti* to the village to the west of mādigalachēnu to the south of the village, the *mānyam* to the east torikump shall belong to Amarasvara Those who violate this will incur the sin of killing

cows and Brahmans near the Ganges If any one obstruct and do not give (méras) he will incur in perpetuity as long as the sun and moon endure the sin of eating from the skull of his eldest son, and of killing cows, and his parents

[One imprecatory verse]

NOTE —(1) Note the use of Kataka in this inscription It seems to mean nothing more than a fort and its *entourage*

(2) On the gōpūram of the temple of Ramalingésvara at Gonugunta there is a long inscription describing a grant made by a zamindar of Venkatagiri to the temple It is probably modern and is of no interest

1. స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవత్సంబులు
౧౮౩౩ అను నేటి ప్రమోదూ

2. త సంవత్సర కార్తిక శుద్ధ ౧౧ మంచార పుణ్యకాల
మందున శ్రీ మన్ననో మండలేశ్వర రాజా

3. ధి రాజ రాజ పరమేశ్వర రాజలేజోనిధి శ్రీ కృష్ణదేవ
మహారాయలు వృధివీరాజ్యము చే

4. యుచును సాళువతిమరసయ్యరువారికి దయచేసి యి
య్యంగా నంగరంగ వైభవాలతో

5. ను రాజ్యముచేయుచును తిమరసయ్యవారు తమకుచ్చెల్లి
వచ్చె కొండవీడురాజ్యం

6. లోను సూనాయని అబ్బినాయనివారికి దయచేసి
యిచ్చిన అమ్మనబోలు సీమలోను కొచ్చె

7. కోటకటక సాయింగట్టునగోనుగుంటన సూనాయని
అబ్బినాయనివారు దయచేసి

8. తిమ్మరుసువారికి పుణ్యముగాను తమతచేసె దమకు
చెల్లివచ్చెడి గోనుగుంటను అమరేశ్వర

9. దేవునకు అమృతపల్లములకు పద
మటను గోనుగుంట వడమటి కొమ్మున

10. . . యశో నూరి రూప్యనను అమరానకువచ్చె మేర
పంటను నూరికి పుత్తరమునను . . .
11. చెరువు పడమటను యెలంనాటికి పూర్వనానం [శేషా
రికి యీణము తట్టునను చెల్లి దూరివద్ద]
12. . . . వొరుం యమకు నూరికి . . . పూ.
. . . బో ఆ చేనుగోనుగుంట సందున పుట్టి [పక్ష]
13. . . . పెట్టిన యేలెం ఖ గ పుట్టికి . . . నూరికి
. . . లోన్యానను మాదిగల చేనుకుపడుమున . . .
14. అనుశేష్యరునికి నూరికి యీణమున . . . వోరి
కుంటకు రూప్యననుంచివచ్చి మాన్యు . . . చెల్లింగలది
15. . . . యవ ల
. యమకు యవ్వరు తప్పిచాను గంగ
కలుత గోవుప్రాంక్షులను
16. వధించిన పాపానం పాంచురు
. యవ్వరియ్యక సరిగా
17. . . దిరోధించినయవల పెద్దకొడుకు కపాలమున గోవుల
తమ తల్లితండ్రుల కుడిచిన .
18. అ చంద్రాకాము అనుభవించుచారు న్వదత్త ద్విగుణం
పుణ్యం
19.

ONGOLE (47). (A.D. 1519-20.)

[Gundlapalli. Telugu. Near Polameramma temple.]

TRANSLATION.

Hail! On Sunday, the 15th of the bright fortnight of Kārtika of the year Pramādi, corresponding to the illustrious and auspicious Śaka year 1441, on the holy

occasion of a solar eclipse, we, Jiyaraju, have given 200 kuntas of dry land in the fields of Virachirudapalli which belongs to our chieftdom, on the boundary line of Kottahota and Nettipadu as a *sarvamanya* for the Gopala tank.

NOTE.—This chief's name does not recur in our collection

- 1 స్వస్తి శ్రీ శుభ శక్తివరుష
- 2 యులు గరగ అగునేటి ప్ర
- 3 మాది సంవత్సర శాతీక శు గృ ఆ
- 4 సోమ గ్రహణపుణ్య కాలమందు
- 5 ను (వెట్టినచెను) జీయంరాజుమా
- 6 నాయంకరానకూజెంలై వీర చిరుడవ
- 7 ల్లి పొలంలొను కొత్తకోట(నె)ల్లి
- 8 పాటి పాలిమేరం మెంటచెను
9. గోపాళుని చెరువుకు సర్వం
- 10 మాన్యంగాను యిస్తామి అంం కు

ONGOLE (48)

[Gundlapalli Telugu Opposite Siva temple]

TRANSLATION

First part

* * * *

Those who obstruct this resemble those who kill at Benares and will be regarded as having disobeyed Tribhuvanankusa (the Chálukyan king Vijayaditya III) Sena

Second part

Hail ! the terror of all foes

* * * *

NOTE.—The transcription was done by Mr V Venkayya.

1. [ని] చ్చినట్టి కలిది . బు దేవు
2. లయ్యకప్పారి బా . ను ఇల్లు
3. లనుద్దాగిన [వారు] ల . బ్ర
4. . వలు ప ల్ల ల రి
5. పాలు ఆ . స్తు . బలుపుట్టి
6. పాటలు దీనికిస్తుక్రంబు వచ్చిన
7. వారు బారనాశి వచ్చినవారు
8. బ్రలువనకుశంబు వ [రి] శినవారు
9. [ముద్ర ?]

(b)

1. స్వస్తి శకం రిపుదర్శన మ

* . * . *

ONGOLE (49). (A.D. 1298-99.)

[Ídamúdi Telugu. Inside shrine of Śiva temple.]

TRANSLATION.

Hail ! On Sunday, the 2nd of the bright fortnight of Śrávana of the year Vilambi, corresponding to the Śaka year 1221, Putávari Káma Boppaningáru, the minister (*pradháni*) of Śríman Mahámandalésvara Kúkatíya Pratápa Rudradéva Mahárájulu presented to Kandamúdi Rámájósyulu for the religious merit of his ather (Dévaya) and his mother (Punnavalakshmi) . . .

1. స్వస్తి శకపర్వంబులు ౧౨౨౧ ల
2. గునేటి బిశంబి సెంవత్సర శ్రావణ
3. సు ౨ ఆ ! నాండు శ్రీ మన్మహా
4. మండలేశ్వర కాకతీయ ప్రభా

5. ప రుద్రదేవ మహారాజుల వ్రథా
6. ని పుతాశరి కామబొప్ప
7. నింగారు తమతండ్రి (దేవయ) గారికి
8. ని దమతల్లి (పున్నవలక్ష్మీకింన్ని) పు
9. న్యాయుగాను కందమూండి రామాజో
10. న్యాయకు ఇచ్చెను . . .
12.
13.

ONGOLE (50). (A.D. 1154-55.)

[Janakavaram (hamlet Pongulúru). Stone in enclosure of Bhímésvara temple.]

TRANSLATION.

Hail! In the year Bháva, corresponding to the Śrī Saka year 1076 on the occasion of a solar eclipse, we, Śrīman Mahásámanta (provincial chief) Vijavéláru have given with libation of water ten *maflu* of land in our village Pangalúra, situated in Kammanádu for providing oblation, a sacrifice and worship to the great deity Tiruvengalabha.

[Two imprecatory verses.]

Whoever obstructs this will be regarded as having killed 1,500 tawny cows on the banks of the Ganges, as having eaten from the skull of his eldest son, and as having killed at Benares.

NOTE.—Perhaps Vijavéláru of 50 is the same as Jiyaru of 51. There is probably some mistake about the name which does not seem to appear elsewhere. Perhaps we should read Vijaya instead of Vija and Jiyaru.

1. స్వప్తి శ్రీమరు సకవరుపములు ౧౦౭౬ అ
2. పునందు భావవట్టున తిరుకేశవ మహా

3. దేవరకు శ్రీమనుమహాసాహంత వియ
4. వేలారు కమ్మనాంటిలో నదమయూరై నవం
5. గులూరు హరిబలి అచ్చనలకు సూర్య గ్ర
6. హరి నిమిత్తమునం వ గం మల్లు భూమి
7. దారా పూర్వకముసేసి ఇచ్చితిమి । బహుభి
8. వ్వు సుధాదత్తా బహుభివ్వాను పాలితం యెస్యయె

స్యయె

9. దా భూమితస్యత స్యదదాఫలం । స్వదత్తం పర
10. దత్తం వాయోహరేతి వసుంధరా పస్తివ్వరుష
11. సహస్రాణి మిష్టాయాం జాయతేక్రిమి । దీని
12. నెచ్చరేని విలమముసేసినవారు గంగ క
13. ఊత గంగం గవిలల వధించినవారు
14. జేష్ఠ పుత్రుని కపాలమున కుడివి
15. నవారు ॥ బాణరాణి వ్రచ్చినవారు॥

ONGOLE (51). (A.D. 1155-56.)

[Janakavaram (hamlet Pangalúru). Telugu. In enclosure of Bhímésvara temple.]

TRANSLATION.

Hail! In the 10th year of the victorious reign of Śrīmad Rājārājadēva, on Sunday, the 1st of the dark fortnight of Āsviyuja of the year Yuva, corresponding to the Saka year 1077, Mahā Sāmanta Jīyyaru, the servant of the divine feet of Śrīmad Rājārājadēva and the protector from fear, gave on Vētiparva day from the fields of Guḍimaniyam one kuchela of land to Mūlasthāna Bhímésvaradēva of Pangalúru for the temple. This should last as long as the moon, sun and stars endure. Those who think of doing evil to this will be regarded as having killed at Benares.

Setajyya, son of Virajyya, the temple servant of the *mūlāsthāna* (chief deity) should build the temple and *mandipam* and perform daily offerings, and worship with lights. Those who prevent the trustee of this edict from keeping up the charity will incur the sin of killing a tawny cow on the banks of the Ganges.

[One imprecatory verse]

1. స్వస్తి శ్రీ మద్రాజ రాజ దేవర విజ
2. య రాజ్య సంవత్సరములు గం శ్రాహి కక వ
3. వజ్రములు గం 22 నేంటి యవ సంవత్సర ఆ
4. స్వీయుజ బహుల బాద్యమి నాదివారిము వేగి
5. వజ్రముకాణ్ణు శ్రీమద్రాజ రాజ దేవర దివ్యశ్రీ
6. పాద శేవక భయదాయమాన మహాపామంత
7. జియ్యరువారు పంకులూరి మూలస్థాన శ్రీభీమేశ్వర దే

వరకం

8 గుడిమణియనునగు చ్చెలమాన్యం ఇచ్చితిమిదియాచంద్రా
కలాతా

9. రకము దీవికహితము దలచినవారు బాణరాసింబ్రచ్చిన
10. వారు మూలస్థానవలి పీఠజియ్యల కొడుకు సేవజియ్య
11. లు ఈ గుడియిని మాడవముచు గుట్టించి నిర్య నివేద్యము
12. దీవము నడపంగలవాండు ఇస్థానావతిని దక్కినెప్పుడేని జే

ట్టి

13 నవారు గంగకట్టం గవింపగించినవారు బహుభివ- ను
ధాద

14. తై బహు భిచ్చానుపాలితా యెస్యయెస్య యదాభూమి
తస్య తస్యయాదా

15 ఫలం 'నస్వదత్తం పరదత్తం వాయోహరేతి వసుంధరా
వష్టి వజ్రదానహ

16 ప్రాణి విస్తాయాం బాయతే క్రిమిః

ONGOLE (52). (A.D. 1632-33.)

[Janakavaram (hamlet Pangalúru). Telugu.
Stone to east of Bhíméśvara temple]

TRANSLATION.

Hail! On Monday, the 14th of the dark fortnight of Māgha of the year Āngirasa, corresponding to the illustrious, victorious and prosperous Śālivāhana Śaka year 1554, this charitable edict of land was caused to be granted by Madupali Tirumalayya, the agent (kārya-karta) of Śrī Veligóṭi Komāra Timmānāyanivāru, after making endless salutations to the great god Bhíméśvara of the illustrious Pangulúru. On this holy occasion of Śivarātri we have given with libation of water for the religious merit of Kumāra Timmānāyanigāru, the Linga-gaṇṭa field of two *gorrus* as an entire *inām* in the Nesari-pāti Kuchela field having on the north the path to Chandalúru and the boundary line of Chandalúru on the east and Góparájuvāru waste land on the south and Góparájuvāru field on the west. Therefore . . . these two *gorrus* of land with the eight kinds of ownership and powers . . .

NOTE.—This agent is not mentioned elsewhere.

1. స్వస్తి శ్రీ జయాయుదయ శాలివాహనశక వ
2. మణియ్యలు || ౧౫౫౪ || అనునెంటి ఆంగ్లీర (స) సం
3. వృత్సర మాఘ బ ౧౪ సో శ్రీమతు వండ్లలూరి భీ
4. మేశ్వర శ్రీమహాదేవునికి శ్రీవెలిగోటి కొమా
5. రతిమ్మనాభనివారి కార్యకర్తలై నముడుపలి తిరు
6. మలయ్య అనంతములైన దండములు సమప్పించి యి
7. ప్పించిన భూదాన భక్తుశాసనం ఇసివరాత్రి పుణ్యకాల

మండ్లు సాస్

8. మి అంగ రంగబోగముచకుంగ్గానునె సరిపాటికుచ్చిలక్షే
ప్రము రెండు

9. గోల్కచేను లింగ్గికుంటచేను పుత్తైరాన్ను చందలూరి
దోవాను తూర్పు

10. న చెంద్యలూరి పాలిమేరానున్ను దక్షిణాను గోవరాజు
వారి పీడును

11. వడుమట గోవరాజువారి చేనునున్ను . ఇలోనను
. సర్వమాన్యం

12. గాను . . కుమారతిమ్మానాయనింగారికి పుణ్యంగాను
ధారాపోసి ఇస్తీమిగానయా

13. రెండుగోల్క . . . చెను అందుగల అష్టభాగ లేజ
స్వామ్యము ఆ

ONGOLE (53). (A.D. 1293-94.)

[Kandlagunta. Telugu. From four sides of a stone
opposite Gokanésvara temple.]

TRANSLATION.

Hail ! On Monday, the 1st of the bright fortnight of
Chaitra of the year Vijaya, corresponding to the illustrious
Śaka year 1215, Hail ! while Śrīman Mahāmandalésvara
Kākatīya Pratāpa Rudradēva Mahārāja was ruling and
holding pleasant intercourse (with his feudatories),
mānyams were given to Polamara sthāna constructed for
Brahma (?), *vrittis* to god and Brahman and a field up to
its four boundaries(?) . . . Bābata Dēvarāja caused
the village . . . to be given as charity to
Bhīmésvara Śrī Mahādēvara (whose image is) set up at
Rāvinūtula for his enjoyment as long as sun and moon

exist for the religious merit of his ruler Rudradéva Mahārāja. May it cause great prosperity !

[Two imprecatory verses.]

[NOTE —In O. 129 we have the same donor mentioned. His name there appears as *Dihada*. He seems to have been a petty chief who is not mentioned elsewhere.

1. స్వస్తిశ్రీ శక
2. పషాంబులు
3. గృహం అగు
4. నేంటి విజ
5. య సంవత్స
6. ర చైత్ర శుద్ధ
7. ౧ సో । స్వస్తి
8. శ్రీ మన్న
9. హ మండ్ల
10. లేశ్వర కాక
11. తియ్యప్ర
12. తాప దుద్ర
13. దేవ మహా
14. రాజులు సు
15. ఖ సంక (తావికోడ ?)

Second side.

16. ంబుల రాజ్యము
17. సేయుచుండంగా
18. సు కమ్మనాంటిలో
19. నిరావి మాంతుల
20. స్థలమున బ్రహ్మ
21. నికింనిం గట్టిన
22. బోలామర

23. వనస్థాన మాస్యం
24. ములుసు దో
25. వ బ్రాహ్మణ
26. త్రిపులూసూ
27. పుచ్చి చతుస్సీ
28. మ సహిత
29. మైన తేత్రమా
30. రుత్ర బెట్టెను
31. గ్రామా య
32. . . ము

Third side.

33. గాను బాహ
34. తదే వరా
35. బులు ద
36. స్నేలిన రుద్ర
37. దేవ మహా.
38. రాజులకు
39. భర్తాపుగ
40. సు రావిమా
41. రులంబ్ర
42. రివ్ర సేకిన
43. వీంచేర్వ
44. ర శ్రీమహా
45. దేవరకును
46. అగ్రంబ
47. బోగమల
48. కను అర
49. ర ద్రాహమ

50. నెల్లు నల్లు
51. గాను ధర్మ
52. ము సేయిం

Fourth side.

53. చెప్పను మంగళ
54. మహా శ్రీ శ్రీ
55. శ్రీ ॥ శ్లోకం ॥
56. దానపాల నయో
57. స్కందేదానాత్మే యో
58. నుపాలనం । దానా
59. త్వక్ష్మ మహాహ్న
60. తి హాలనా ద
61. చ్యుతం పదం ॥ స్వ
62. త్తా ద్విగుణం పు
63. యం పరదత్తాను
64. హాలనం పర
65. గణాన హా
66. దేణ స్వద
67. త్రం విష్ణు
68. లం భవే
69. త్ శ్రీ
-

ONGORE (51) (A.D. 1306-07 ?)

¹[Kanuparti. Telugu and Sanskrit in Telugu character. On a small stone by the Vishnu temple. Lines 1 to 4 form a Sanskrit verse which as it stands makes no sense, but appears to be a Jain invocation of Dharma.]

TRANSLATION.

On Friday, the day of Satabhisha, the first day of Kártika of the year Rappava (Bhava or Parábhava?), corresponding to the illustrious Saka year 12 . . with the consent of the Rája, Srimat Kámaya Boyyandu of Alinanándu gave to Malamandala (Alamandala?) Perumálu of Mottupalle 200 *madus* of wet land in Chedalaváda *sthala* under the Kámasamudram (a tank?) of Kanuparti for providing worship, *amrutapadi*, vessels and *tirupadi-yáram*. This *padisesham* to Rámudu (Ráma) should be maintained as long as the sun and moon exist. May the kingdom and Dharma prosper!

NOTE.—The inscription has been made out with difficulty from the original stone.

1. स्वस्ति श्री लोकेश्वर्या
2. ध्यते लोकांस्तां प्रण
3. म्यहे । पालये तस्तु
4. मां भवतु पृथिवीश्वर

¹ Mr Boswell in the District Manual talks of "an immense stone *śāsanam*" at Kanuparti, but we have been unable to find it, possibly sand has drifted over it. Kanuparti was evidently a place of some importance once and much larger than it is at present. Carved stones are to be found scattered about but the most conspicuous feature is the number of *lingams*. In the next inscriptions it is spoken of as possessing a thousand *lingams*.

50. సెల్లు సెల్లు
 51. గాను ధర్మ
 52. ము సేయుం

Fourth side.

53. చెప్పెను మంగళ
 54. మహా శ్రీ శ్రీ
 55. శ్రీ ॥ శ్లోకం ॥
 56. దానపాల సయో
 57. మృత్యుదానాత్మే యో
 58. సుపాలనం । దానా
 59. త్వగ్దా మహాప్రే
 60. తి పాలనా ద
 61. క్షుతం పదం ॥ స్వ
 62. త్తా ద్విగుణం పు
 63. త్యం పరదత్తాసు
 64. పాలనం పర
 65. గజాన హా
 66. దేణ స్వద
 67. త్రం విష్ణు
 68. లం భవే
 69. త్ శ్రీ
-

ONGOLE (54). (A.D. 1306-07 ?)

¹[Kanuparti. Telugu and Sanskrit in Telugu character. On a small stone by the Vishnu temple. Lines 1 to 4 form a Sanskrit verse which as it stands makes no sense, but appears to be a Jain invocation of Dharma.]

TRANSLATION.

On Friday, the day of Satabhisha, the first day of Kártika of the year Rappava (Bhava or Parábhava ?), corresponding to the illustrious Saka year 12 . . with the consent of the Rája, Srimat Kámaya Boyyandu of Alinanándu gave to Malamandala (Alamandala ?) Perumálu of Mottupalle 200 *madis* of wet land in Chadalaváda *sthala* under the Kámasamudram (a tank ?) of Kanuparti for providing worship, *amrutapadi*, vessels and *tirupadi-yáram*. This *padishesam* to Rámudu (Ráma) should be maintained as long as the sun and moon exist. May the kingdom and Dharma prosper!

NOTE.—The inscription has been made out with difficulty from the original stone.

1. स्वस्ति श्री लोकेधर्मा
2. ध्यंते लोकांस्तां मण
3. ग्यहं । पालये तस्तु
4. मां पवंतु पथिवीश्वर

¹ Mr. Boswell in the District Manual talks of "an immense stone *śāsanam*" at Kanuparti, but we have been unable to find it; possibly sand has drifted over it. Kanuparti was evidently a place of some importance once and much larger than it is at present. Carved stones are to be found scattered about but the most conspicuous feature is the number of *lingams*. In the next inscription it is spoken of as possessing a thousand *lingams*.

5. శ్రీ శకవరుషములు ౧౨ . . .
6. రప్పవ సంవత్సర కార్తిక శు
7. ౧ శుక్రవారమాను శత భిరం
8. మును అలిననాండు । శ్రీమతు
9. కామయబోయ్యుండు రాజాపగ్ర
10. హముతోడ మోట్టువలెమల
11. మండ్లల పెరుమాల్లకు సమా
12. రాధనకు అమ్రుతపడి బాత్రము
13. లకు చెదలవాడస్తలమున, కను
14. పటలి కామసముద్రం క్రిం
15. దను తిరువడియారముకు
16. గాను నిచ్చిన వరిచెని మదు
17. లు ౨౦౦ మదులుండును
18. అచంద్రాకము రా
19. ముదు పడి శేషముగా
20. నునడపంగలది రాజ్యమూ
21. ను దహమును వధింప
22. జము.

ONGOLE (55). (A.D. 1426-27.)

[Kanuparti. Sanskrit verse in Telugu character. From stone removed from above the gate of the Vishnu temple.]

TRANSLATION.

V. 1. In the illustrious Śaka year, reckoned by the elephant (8), the oceans (4), the fires (3), and the moon (1), i.e., 1348, on the 11th *tithi* of the bright fortnight of Māgha in the year Bhava preceded by Para (Parābhava), there was a holy city called Kōśāmbika, which is situated

at the junction of the Brahmakundi (Gundlakamma) with the sea, at a distance of *yōjanas* reckoned by the eyes (2) and the moon (1), *i e*, 12, to the east of Srisāla, and which was the abode of 1,000 lingas

V. 2 King Vīra Amṛa (Abala), of great valour, scion of the solar race, son of king Nūṅka, being entreated by kings who were his equals "Be our refuge" gave to the pious Brahmans, whose conduct was pure and approved by the *vēdas*, and who were enjoying lands given by him in that town, wealth consisting of the eight species of property and the eight species of enjoyment to last as long as the sun and moon endure

Kosambika = gold

Kōsambikāpurī = city of gold, Kanakapura a Sanskritized form of Kanuparti

Inscriptions (55) and (56) are of the same date and the donors' fathers seem to be the same. But the stone is rough and the inscriptions had to be read *in situ* and there may be some mistakes. Kanuparti contains a large number of *lingams* even now.

- 1 श्रीमच्छके गजावि
- 2 ज्वलनशशिमिते श्रीप
- 3 रादौ मवाब्दे माधे
- 4 मात सितैकादशतिथित
- 5 मये ब्रह्मकुब्जवि
- 6 गये श्रीदीप्तिर्येन्द्र
- 7 मागे नयनशशिमिते
- 8 योजने सतिताया
- 9 पुण्या कोशांजिका पु
- 10 यपि न दशशतस्याणु
- 11 लिंगाकरोभूत् ॥ (1)

12. भूपालैरात्मनुल्लेखे
13. वशरणामिति प्रार्थितो
14. अप्रतापःश्रीमद्वीरो
15. मलदमापतिरिनकुलजो
16. नृकभूपालसूनुः ।
17. तस्याभुक्तक्षितिभ्यःशृ
18. तिमतविमलाचारस
19. द्वाक्षणेभ्यश्चाष्टैश्च
20. र्थाष्टभोगान्वितसुख
21. मकरोद्यावदादित्य
22. चन्द्रौ ॥

ONGOLE (56). (A.D. 1426-27.)

[Kanuparti. Sanskrit in Telugu character and Telugu. From the stone by the Vishnu temple referred to in the preceding inscription.]

TRANSLATION.

[One imprecatory verse in Sanskrit.]

(Telugu) Hail! On Thursday, the 11th of the bright fortnight of Māgha in the year Parābhava, corresponding to the illustrious Saka year 1348, Vīra Ávu Bhúdéva Chóda Mahārāja, the son of Śríman Mahāmandalésvara VennuSambéraÁlamandala Nūkayadéva Chóda Mahārāja, who has the *biruda* Tribhuvana, (gave) Kanuparti which is situated to the south-east of Śripurvata (Śrísaila) which is the place of 1,000 lingas and which is the holy place of the junction of the Brahmakundi (Gundlakumma) with the

set to the holders of *mittis* of deities and the Brahmans of that town, as a *sai vamanya* with all its income and free from all burdens and made them happy, for the religious merit of Vijaya Bukka Raya Maharaja, son of Sríman Mahámandalesvara Rajadhirája Rájaparamesvara Srí Vira Dévarája Maháráya and his queen Demá Ammá

A royal charter in stone was issued (in these terms).

To the kings who protect the charity set out in this charter which has been set up to last as long as the sun and moon exist and which has also been engraved on stone in a spirit of righteousness, there will be prosperity to the kingdom, to the ministers increase of life, health and wealth, to the officials abundance of wealth, gold, property and vehicles, and to the subjects increase of progeny

[One imprecatory verse]

Adoration be to Srí Ráma !

Those who cause obstacles to this charity will be regarded as having committed the five cardinal sins, *Brahmahatya* and the rest.

[One imprecatory verse]

NOTE —The mother of Vira Vijaya or Vijaya Bukka is commonly called Hemámbiká. Probably Demá Ammá is a misreading for Héma Amma. It seems pretty clear that for Vira Avu we should read Vira Abala. The titles should apparently precede the name of Vijaya Bukka instead of that of Vira Devaraya.

- 1 सामान्योय धर्मसेतु
- 2 नृपाणा कालेकाले पाप्मनी
- 3 य्यो भवद्भि । सर्वानेतान् पाविन
- 1 पार्थिवेन्द्रान् भूयोभूयो
- 5 याचने रामचद्र ॥

6. శకపషణ్ణులు గర్భరూ అగునెంటి
7. పరా భవసంపత్సర మాను శు గి గు
8. శ్రీమంత్సహా మండలేశ్వర రాజాధిరా
9. ప రాజ పరమేశ్వర శ్రీ పీఠదేవరాయ
10. మహారాయులకుంసు ఆదేవులు దే
11. మా అమ్మగారికిన్ని ఆపద్ల కుమా
12. రుండు విజయ బుకారాయ మహా
13. రాయలుకుంసు పుణ్యముగాను శ్రీ
14. మంత్సహా మండలేశ్వర త్రిమపహాభి
15. రుద్రుల వెన్ను సంబెట ఆలమండలమా
16. కయదేవచోడ మహారాజుల కు
17. మారుండు విర ఆపు భూదేవ చోడ మ
18. హారాజులుకనుపట్టు శ్రీపవత పూర్వ
19. దక్షణముచ్చు సహస్రలింగస్థాన బ్రహ్మ
20. కుండి సాగర సంగమ పుణ్యక్షేత్ర
21. మునిన్ని అందుంగల దేవత్రాం
22. మృణమిత్తుల వారికి క్రితానకప్తం
23. ఆయాలు సహితం ప అవాంతరా
24. లుంబుట్టకుండాను సర్వమాన్యం
25. గానురాయలు ఇచ్చినరాయిసప
26. త్రశాశనము సీలాశాసనముగాను
27. దమసహాయుండై ఆ చంద్రాకాంత
28. ఇగాను ప్రతిష్ఠించి పుద్గరించిన భ
29. మశాశనములోని ధర్మముంవాలి
30. ంచిన రాజులుకు రాజ్యాభిప్రదిన్ని ప్ర
31. దానులకు ఆయురారోద్యైశ్వర్యాభిప్రది
32. ని అధికారులకు ధనకనక వస్తువా
33. వానసమిద్ధిన్ని ప్రజలకు ంబుత్రపా
34. త్రాభిప్రదిన్ని అపుచు దానపాలన

35. मध्ये दानाच्छ्रेयोनुपालनं दाना
36. त्वर्गमवामेति पालनादच्युत
37. पदं ॥ श्रीरामचंद्रायनमः
38. ఇదమానకు విరోధి-చిసవారు బ్రహ్మ
39. హత్యాది పంచమహాపాతకము
40. లు చెసినవారు ॥ स्वदत्तां परदत्त
41. वा यो हरेति वसुंधरां पृष्टि
42. वर्षसहस्राणि विष्टायां
43. जायते कृमि ॥

ONGOLE (57)

[Kanuparti. Telugu From threshold of gate
of Siva temple]

TRANSLATION

Hail ! Prosperity ! Vijayāditya Mahā-
rāja, supreme lord Paramabhattāraka (very
devout) will realize the desires
whoever destroys this will incur guilt such as that of
one who destroys 1,000 good Brahmans, 1,000 cows,
1,000 temples and 1,000 tanks in Benares

1. [స్వప్తి]
- 2 విజయాదిత్య మహారాజాధి రాజ
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8

9. యాధిపతే [వ్వి] జ రాజాదర [స]
10. రంభట్టారకప్రసా దయాను . .
11. శృంగతనమీశా ధయ . మనవా
12. చితఫలమ్ప్రిప్తి ద [యే]న వినాశ చ . .
13. యిత్రతేన [వారాణశీ] మహాబ్రాహ్మణ సహస్రఘ్న
14. సహస్రకపిలాఘ్న సహస్రదేవాలయఘ్న సహ
15. స్రతటాకఘ్న మహాపాతకోభవతి విజయదిత్య
16. స్తు జన్మనాభ నాశమ . . సతిత
. యమ . .
17. పెదయ దాన
18.

NOTE.—The transcription was done by Mr. V. Venkayya.

ONGOLE (58). (A.D. 1310-11.)

[Karavadi. Telugu. From a boulder in enclosure of Rámalingaswámi temple. Second side unintelligible in parts.]

TRANSLATION.

Hail! On Thursday, the 10th of the dark fortnight of Srávana of the year Sádharāṇa, corresponding to the year 1232 of the illustrious and prosperous Śaka era, while Pratāpa Rudradēva Mahārāja was ruling the earth, this charity was presented to the deity Rámanátha of Karavadi, which is situated on the southern bank of the Gunderu (Gundlakamma river) by Kámayya Boppandu Dēvaya Reddigaru, the Reddis, the Kápus, and the Settles, and the 18 castes. We have given the field to the deity free from taxes and miscellaneous fees Vendors and purchasers should give half a kásu on all

their goods and grain (?) The Behris (hawkers) who sell goods for thousands (on a large scale) should also pay (?) Those who obstruct the charity by not giving these *méras* will incur the sin of killing a tawny cow near the Ganges. They will be considered to have drunk toddy from the skull of their oldest son. They will incur the guilt of the five great sins

* * * *

స్వస్తిశ్రీ శుభకవరుష
 యులు ౧౨౩౨ అగు నేంటి
 సాధారణ సంవత్సర
 శ్రావణ విహుల ౧౦ గు
 ప్రతాప రుద్రదేవ మహారాజు
 లు ప్రిష్ఠిరాజ్యము సేయం
 గాను గుండ్రేటి దక్షిణాన కలు
 పది రామనాథ దేవరతు కా
 మయ బొప్పందూను, దేవ య
 రెడ్డింగారూను, రక్షూను, కాంపు
 లూను, సెల్లూను, వరు సెనిమిడి జా
 తులవారూం నూడంజేసిన దమ
 ము దేవత్రేత్రము ఎంతగలవారు

Second side.

నువట్టి . . . పంగము నీల్లలు సుంకరము
 చేయుచు . . . వ్యతేకుండా నిర్దిమి, తమ స
 ర కన్య . . . ధర్మము సురముభండ్లి వరు
 వుదు . . . చీర, సకలధాన్యాయాను పసరక
 మ్మినాను . . . విసామూను పరామున సరకా
 నూరి ర్మయించి సరకుగొన్నవారు వెచ్చెడివి

వెలు అన్నెడి బెహరిపెట్టెడిది ఇ
 మెర తూనుపెట్ట నీకవిఘ్నముసేసిన
 వారు గంగ కళంగవిలిం బొడిచిన
 వారు పెద్ద కొడుకు క పాలానం గల్లు ద్రా
 వినవారు - వంచమహాపాత కాలుబడువారు
 కు భక్తుని పెరనడ్డు సెప్పిమి(?).

ONGOLF (59). (A.D. 1167-68?)

[Kondamunjalúru. Telugu. One side of Nága stone to west of village.]

TRANSLATION.

Hail! On Tuesday, the second of the dark fortnight of Kártika, corresponding to the year 1089 of the illustrious Saka era, in the 21st year of the victorious reign of Śrīmat Rāja Rājadēvara, Yerrama Náyakudu, son of Nimbrólu Sabbauáyaka the superintendent of the treasury (*koṭṭari* presumably corresponds with *kosh-tádhikári* in No. 60) of Śrīman Mahámandalésvara Kulóttunga Rájendra Chóda Rāja, having set up a *linga* in the name of his father in Kondamunjalúru in Kammanádu, erected a temple and presented eight *kunchams* for offerings at the three *sandhyás* to Sabbésvara Mahádēva.

Seven *maruts* of wet land in rear of the Siláchoruvu to the south of the village along the tank bund for rice . . . and two *puttis* of dry land; two *túms* of jonna field to Mallajiya, a gingolly field of one *putti* west of the village for the perpetual lamp, five cows and four sho-buffaloes for the five kinds of sacred food, for ghee,

for curds, for festivals and for offerings Mallajiyala the son of Vemajiyala, should receive these and he, his sons and grandsons should maintain (the worship) as long as the sun and moon endure Those who, not maintaining this charity, cause obstruction to it will be regarded as having killed their parents and will incur the sin of killing tawny cows on the Ganges

. of Rájendra Chóda presented,
 . . two *puttis* of land to Sabbésvara for the great offerings, he presented a gingelly field of

. *puttis* for the perpetual lamps to last as long as the moon and sun endure to the west of the village of Kondamunjálúr . . no trouble by force should be caused to this (charity) by any one on earth If any one seizes what has been given by others he becomes guilty of the five cardinal sins So has it been declared by Vyasa

[Two imprecatory verses]

NOTE—Mr V Venkayya supplied the transcript of the Sanskrit portion

- 1 స్వస్తి శకవిషంబులు గంధః [౯]
- 2 గుర్రేంటి కాత్తిక బి అమంగల వా
- 3 రమున శ్రీమద్రాజరాజ డే
- 4 వర విజయరాజ్యం సంవత్స
- 5 రంబులు ౨౦ శ్రావణశ్రీమన్నహ
- 6 మణ్ణి శ్రీవర కులార్తుంగి రాజేం
7. ద్రవోడ రాజుల కొట్టరి, నింబ్రో
- 8 వి సచ్చినాయకకొడుకు ఎట్ట
- 9 మనాయకుండు కంపునాంటిహ
- 10 ని కొండమూలారం దమ వం
- 11 ౨ పేర వి ౩ ద్రవిష్టసేని ౫

12. డి గట్టించ్చిం ఆసబ్బేస్వర మహాదే
13. వరకుంద్రి సంధ్యల నివేద్యము
14. నకుంగా ఎన్నిది సుభములు
15. . . . బీయమునకు నూ
16. రి దక్షిణదిక్కునం జెఱ్ఱుగట్టాన
17. శిలా చెఱ్ఱువెనుకం బుట్టిర్ని పరి
18. పాలము ఏనుమలుతులును
19. రెండు పుట్టునేల వెలిపాలము
20. ను మల్లజీయలకు జొన్నపా
21. లముఖ ౨ అఖడ్డవర్తి దీప
22. మునకునూరి పడుమటంబు
23. ట్టి జేనుక్కుం జేనును పంచ్చామ్ర
24. తాలకును స్థానమునకు నేతికింబెర్గువు
25. త్వవానకు నివేద్యమునకుంగాంబెట్టిసట్టిమొ
26. చాలు ౫ సడ్డలు ౪ వీనించేకొనిజేమ
27. జియ్యలుకొడుగుమల్లజీయల పు
28. త్రాసు పపుత్రకముగానా చంద్రాకర్కతా
29. రంగా నడుపంగలవాణ్ణుంబు ధ
30. మ్మూవు¹ నడవక విఫలనము² సేసి
31. నవారు దమతల్లిదండ్రుల వధించి
32. నవారు గంగకవిలల వదించిన పోవ
33. మున బోయన³వారు ||
34.
35. త్ర మహానివేద్యార్థే ద్వి-
36. ఖాండప్రమితమపి పరం తత్ర సత్తే-
37. శ్వాసయ మాద్రాన్ద్రచోడ-
38. తివల్యపనిససోపమిత్యా-

1 Read కచ్చూకాళు.

2 Read క్షిప్రమము.

3 Read బోయనవారు.

39. क्षेत्रं खण्डिक . . .
 40. तत्र तिला . . . मखण्डदीपाय प्रादा-
 41. दाचिद्राकं ॥ पश्चिमतः कोण्डमु-
 42. जरुग्रा स्योपरि न बलाद्वा .
 43. केन चिद्वाच्यां । यदि ह-
 44. रतिं परैर्दत्तं पञ्चमहापातका
 45. न्वितस्तं भवेत् ॥ तथा [च] व्यासेना-
 46. प्युक्तं¹ [॥१॥] त्सुदत्तं पञ्चमहापातका
 47. तैश्च वसुधैतानां पञ्चमहापातका
 48. नै विष्णुयामंजाय तैः क्रिमीः ॥ ७
 49. भिः वसुधैतानां पञ्चमहापातका
 50. वित्तं यत्स्य यत्स्य यत्स्य यत्स्य
 51. तस्य तस्य तस्य तस्य ॥ ११ ॥

ONCOLE (60). (A D. 1167-68 ?)

[Kondamunjūrū Sanskrit in Telugu character.
 From Nāga stone to west of village.]

TRANSLATION.

V 1. Hail ! The son of king Chōda of the illustrious Veluādu, who had destroyed hostile kings, was Gonka, whose mind was pure on account of following truth and righteousness, famous for great valour, whose mind was resplendent with meditation on the pair of lotuses which is the feet of Sankara (Siva), his wife was the illustrious Subbamāmbā, chaste and endowed with virtues.

¹ The rest of the inscription consists of two imprecatory verses beginning with त्सुदत्तं and वसुधै.

V 2 His son, named Rajéndia Choda, renowned, who had acquired polity, whose eternal prosperity was famous, who was praised by good men, who was the constant worshipper of the pair of lotuses which is the feet of Him whose crest is the young moon (Siva), who vanquished with joy the crowd of hostile kings, and who was a second Arjuna in valour, brought under his control, the sea girt (earth)

V 3. His Superintendent of the treasury was Errama Náyaka (residing) in the village named Sri Nidumbrólu—situated in the middle of the well-known district named Velanádu—wealthy, famous, blessed, excellent, grandson of the blessed Sri Muduva of pure lineage, intelligent, of great fame, son of the illustrious Sabbana

V 4 Liberal, resembling Indra in enjoyment, a very Siva, who is saluted by his devotees, who is a Mandara in fortitude, a very Káma to beautiful women who is well known, who is the abode of Sri (fortune), handsome, a Harichandan to relations, excellent poet, Brahmans, good men, and , whose fame is white, the son of Kommambiká

V 5 "Let my father obtain union with Siva " with this wish, having named a famous *linga* Sabbésvara, after him (his father), and having caused it to be set up, he, the illustrious Errama Náyaka reverently caused to be constructed for it a temple in the village named Sri Munjalur well known as being preceded by the word *pariala* (*Jull, Jonda* in Telugu, i.e., Konda Munjalur)

V 6 In the Saka year reckoned by 9, by the serpents (8), the sky (0) and the moon (1) (i.e., 1089), on the second *tithi* of the dark fortnight of the month named Kúrtika,

on an excellent day (of the week), when the *nakshatra* was Kumbha (lit at the rise of Kumbha)—he, the illustrious, the very wise, who is of good disposition, respectfully dedicated a *kalasa* (dome) (to be placed) on the top of the temple of Sabbésvara which had been constructed.

V. 7. In this village, in the country known as Kammaráshtra (Kammanádu)

NOTE.—The transcription of Mr V Venkayya has been adopted.

First side.

1. स्वस्ति श्रीदेव-
- 2 नाटिचोडत्रि¹
3. पतेर्ध्वस्तारिषा
- 4 श्रीपनेस्तन-
- 5 रमून्तधम्मनि-
- 6 र्मलमति प्रख्यात-
- 7 शार्योन्नति । गोव
- 8 शशकरपादपकज
- 9 युगव्यानस्फुरन्मा
- 10 नत पतिनी² तस्य प-
- 11 तिप्रता गुणयु
- 12 ता श्रीतब्बमांवा-
13. भवन् । [१*] ख्यातस्तन-
14. य . . जितनय.³
15. प्रस्तुत्यनीत्योदयः⁴ ।

¹ Read ° षोडशु.°

² Read पत्नी instead of पतिनी

³ The reading appears to be सचोपितनय which is correct सम्राजितनय suits the context better

⁴ Read निन्दोदय

16. सद्यस्तर्णदु-
17. मौलिचरणद्वंद्वाभिवं-
18. ह्रीं सदा । लीलालोडित-
19. वैरिराजनिचयो रा-
20. जेन्द्रचोडाहयः ।
21. स्वाधीनामकरोत्पयो-
22. धिरशानां शौर्याद्विती-
23. यार्जुनः ॥ [२*] तस्याभू-
24. द्वेलनाडुनाम्नि विष-
25. ये मध्ये प्रसिद्धे घनी ।
26. ग्रामे श्रीनिहुंवोलिना-
27. मि विदितः कोष्ठाधिकारी
28. कृती । श्रेष्ठ[ः*] श्रीमुदु-

Third side.

29. वाहयस्य क-
30. तिनः [पौ]त्रः पवि-
31. त्रान्वयो । धी-
32. मानेऽमना-
33. यकस्तुतय-
34. [शा][ः*] श्रीसब्बना-
35. ख्यात्मजः ॥ [३*] त्या-
36. गी भोगपुरंद-
37. र[ः*] श्रितनुतश्रीक-
38. न्धरस्तुंदरी (1) कं-
39. दर्पा भित्तिमंद-
40. रस्तुविदितश्री-
41. मंदिरस्तुदंर[ः*]
42. चण्णनां सुग-

43. वौद्रसूरेवतु-
 44. धाविदारका-¹
 45. णां सतां वि-
 46. नां² हरिचंदन-
 47. स्तितयशाः को-
 48. म्माविकानंदन.
 49. ॥ [४*] सायुज्यं स्वदि
 50. ता शिवस्य ल[म*]तात्रा-
 51. मेति सच्चेश्वरं त-
 52. न्नामोपपदं विधा.
 53. य विदितं लिग्गं
 54. प्रतिष्ठाप्य सः । ग्रा-
 55. मे पर्व्वननामपू-
 56. र्व्वविदिते श्रीमु-
 57. जल्लगद्दये । श्री-
 58. मानेऽमनाय-
 59. को वरचयत्प्रा-
 60. सादमस्यादरात्
 61. ॥ [५*] शाकाब्दे नवनागखे-
 62. दगाणते कृष्णद्विती-
 63. यातिथौ । मासे का-
 64. र्तिकनाम्ने वास[र*]वरे
 65. कुम्भोदये तुस्थिते ।
 66. प्रासादस्य विनिर्मितस्य शि-
 67. खरे सच्चेश्वरस्यादरात्
 68. सत्स . कलशाप्यं³

¹ Read धृदारराणां. In the translation I make मुविदितः a separate word.

² त्रिना is unintelligible.

³ The anusvara stands at the beginning of the next line

In line 68 after मत्स्य a letter is lost The reading may be सद्दत्तः as in the translation.

69. समकृत श्रीमानु-¹
 70. सुधीमानसौ ॥ [६*] ग्रामे-
 71. स्मिनु² कम्मराष्टक्षि-
 72. तितल वेदिते दक्षि

(Incomplete)

ONGOLL (61)

[Konijedu Telugu On stone in Janardanaswami temple]

TRANSLATION

To propitiate Sri Gópinatha of Kodinjédu, Narasinga Setti, son of Balasáyana Singama Setti, of the Vindila *gótia*, of the Kómatu sect of Kandukuru, caused the enclosure wall of the eastern side of the temple to be polished by Santanatalapadu Punnayya for the religious merit of his mother Yalasanu and father Singama Setti

1. శ్రీ కొడించేలి శ్రీ గోపినా
- 2 ధనికి ప్రతిగాను కందు
- 3 కూరి కోమటినారు బిండి
- 4 లగోత్రుండు బలసాయని
- 5 సింగమశెట్టి కొడుకు సర
- 6 శింగిశెట్టి తమతల్లి యలసాని
7. కింది తమతండ్రి సింగమశెట్టి
- 8 కింది పుణ్యముగాను నడికి

- 9 రూప్యదిక్కునను ఒక గుడివప్రస (ప్రాకార)
- 10 సంతనూకుల పాదపున్నయ
- 11 వరుంబనిచెయిం చెను
- 12 ఈధర్మము శ్రీ శ్రీ శ్రీ

O\GOLE (62) (A D 1533-34°)

[Konijédu Telugu On a stone near the well of Chakradhara]

TRANSLATION

The well caused to be constructed on the 15th day of the bright fortnight of Āshadh of the year, corresponding to 1400 (S S) by Srichakradhara as a work of charity for the religious merit of his father and mother

- 1 చక్రధర అనునెంటి
- 2 సంతనూక ఆపాధను గా
3. నాడు శ్రీ చక్రధరు
- 4 దు తమ తల్లితండ్రుకి ధర్మము
- 5 గాను సుకృతంగాను
- 6 కట్టించినట్టి భావి

O\GOLE (63)

[Koniki Telugu From fallen stone by Bhūmésvara temple]

TRANSLATION

Ilal! The *mitti* given by Sisman Mahāmandāla svara Pratapa Rudradeva Mahārāyulu Ho

gave 4 *puttis* in perpetuity Whoever obstructs this, of whatever family he may be, will incur the sin of killing a tawny cow on the banks of the Ganges

1. స్వస్తి శ్రీ మత్తూచా మండ
2. శేష్వర ప్రతాప
3. రుద్రదేవ మహారాజులవారు
4. యచ్చినబిల్లి . . . ము హ
5. విబలిమున పు . . .
6. వేకంబ నిత్యముగాను బట్టి ర
7. ట్టి కూడు తరుజావిచ్చెను దీ
8. నికి వీరివంశమునందు యి
9. వ్వరు నిఘ్నముసేసెలె గంగకరు
10. త గపిల గోవును
11. శేక

ONGOLF (61)

[Konika. Telugu From the same stone]

TRANSLATION

The *vritti* given by Kódunka Ladda Varma of Kammánadu for the religious merit of Sankáma Mahá-
rāja Siddhana. Whoever obstructs this *vritti* will be
regarded as having eaten from the skull of his eldest son
. and as having killed at Benares

NOTE —It is not clear what Siddhana is alluded to

- 1 కంమనాటిల్లాని కో
- 2 డింగిలక్షవమన సంకామ
- 3 మహారాయ సిద్ధనకుంబు
4. నిఘ్నముగాను బిల్లివెట్టియ

5. వ్వరు విఘ్నంసేసినాను చమపె
6. ద్ద కొడుకక పాలమున భుజించి
7. నవారు బారణాసి వచ్చిన
8. వారు (ముకసకరము)
9. (శుటికం శుక్ర . .) శ్రీమ
10. . . వామశ్రీ చందయారి
11. వడిరాదుడె

ONGOLE (65)

[Kouiki. Telugu Three inscriptions from Garuda stone opposite Raghunāyakula temple]

TRANSLATION.

The perpetual devotion of Addépalli Singaráju to Sri Raghunāyakulu of Kouiki

The service of Góparáju Perayya

Commencing from the 5th of the bright fortnight of Māgha of the year Kródhi to the bright fortnight of Kartika of the year Ruktākshi

1. కొనికి శ్రీ రగు
2. నాయకులకు అద్దెప
3. వ్లి రెండ్లిరాజు నిత్యశేవా
1. గోపరాజు పేర
2. యశేవా ||
1. శ్రోధినామ సంవత్సర
- 2 మాఘ శుద్ధవంచమి అ
3. రంభమొదలు కొని ర
4. క్తాక్షినామ సంవత్స .

5. రకాశ్చ శు . . .

6.

7.

ONGOLE (66).

[Kopparapádu. Telugu. Opposite Malléśvaraswámi temple.]

TRANSLATION.

Hail! This is a gift to the deity made by Betru-manáyakudu, prime minister of Mahámaṇḍalésvara Mallidéva Chóda Mahárájulu, for the religious merit of his parents. Whoever desires this will be regarded as having killed his parents.

NOTE.—This official is not mentioned elsewhere in this collection.

1. స్వస్తి శ్రీ మత్తహా మ

2. ండలేశ్వర మల్లిదేవ చో

3. డమహారాజులు మహాపదా

4. ని బెట్టమున్ననాయకు

5. ండు తమతల్లితండ్రు

6. లకు ధర్మాత్తముగా

7. ం బెట్టనదేవతల్లి నిది

8. నివారించినవాండు

9. తమతల్లిదండ్రుల

10. వధించినవాండు
